

2022

Jaarverslag over de EU-agentschappen betreffende het begrotingsjaar 2022

EUROPESE
REKENKAMER

NL

EUROPESE REKENKAMER
12, rue Alcide De Gasperi
L-1615 Luxemburg
LUXEMBURG

Tel. +352 4398-1

Inlichtingen: eca.europa.eu/nl/Pages/ContactForm.aspx

Website: eca.europa.eu

Twitter: @EUAuditors

Meer gegevens over de Europese Unie vindt u op internet via de Europaserver (<http://europa.eu>).

Luxemburg: Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2023

PDF ISBN 978-92-847-9989-3 doi:10.2865/05789 QJ-AG-23-001-NL-N

Inhoud

Lijst van agentschappen en andere organen van de Unie die in dit verslag aan de orde komen	7
Hoofdstuk 1 De EU-agentschappen en de controle door de Rekenkamer	10
Inleiding	11
De EU-agentschappen	13
Verskillende soorten agentschappen helpen de EU bij het ontwerpen en uitvoeren van EU-beleid	13
Gedecentraliseerde agentschappen zijn gericht op specifieke beleidsbehoeften	13
Uitvoerende agentschappen van de Commissie voeren EU-programma's uit	13
Andere organen hebben specifieke mandaten	14
Recente veranderingen	14
Agentschappen worden uit verschillende bronnen en in het kader van verschillende MFK-rubrieken gefinancierd	16
De regelingen inzake de begroting en de kwijting zijn voor alle agentschappen dezelfde, behalve voor het EUIPO, het CPVO en de GAR	24
Het netwerk van EU-agentschappen vergemakkelijkt de samenwerking tussen de agentschappen en de communicatie met belanghebbenden	25
Onze controle	27
Wij geven voor ieder agentschap een betrouwbaarheidsverklaring af	27
Onze controleaanpak is gebaseerd op een beoordeling van de belangrijkste risico's	27
We maken gebruik van de werkzaamheden van andere auditors	29
Wij maken gebruik van digitale controleprocedures	29
We melden vermoedelijke fraude aan de relevante EU-organen OLAF en het EOM	29
Hoofdstuk 2 Overzicht van de controleresultaten	30

Inleiding	31
De resultaten van de jaarlijkse controles van de agentschappen voor het begrotingsjaar 2022 zijn over het geheel genomen minder positief	32
Goedkeurende oordelen over de betrouwbaarheid van de rekeningen van alle agentschappen	32
Toelichtende paragrafen zijn belangrijk voor een goed begrip van de rekeningen van het Cineca, het EMA, het EOM, ERA, de ESMA, het EUAA, Eurojust, Euspa, eu-LISA, Frontex en de GAR	32
Goedkeurende oordelen over de wettigheid en regelmatigheid van de ontvangsten die ten grondslag liggen aan de rekeningen van alle agentschappen	34
Een toelichtende paragraaf zorgt voor een beter begrip van de ontvangsten van de GAR	34
In een paragraaf over andere aangelegenheden wordt een kwestie van specifiek belang voor de ontvangsten van de GAR beschreven	34
Goedkeurende oordelen over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen van 39 agentschappen	35
Een toelichtende paragraaf zorgt voor een beter begrip van de betalingen van ESMA	35
Onze opmerkingen betreffen terreinen die voor verbetering vatbaar zijn bij 36 agentschappen	35
Tekortkomingen in openbare aanbestedingen nemen toe en blijven de grootste bron van onregelmatige betalingen	37
Sommige beheers- en controlesystemen vertonen tekortkomingen	40
In 2022 hadden de tekortkomingen op het gebied van personeelszaken vooral betrekking op de toelagen voor gedetacheerde nationale deskundigen	41
Tekortkomingen in het begrotingsbeheer leidden tot hoge niveaus van overdrachten of laattijdige betalingen	42
Agentschappen geven follow-up aan controleopmerkingen van voorgaande jaren	44
De reactie van de agentschappen op de klimaat- en energiecrises en hun verslaglegging over hun klimaat- en energieprestaties	45
Bijna twee op de drie EU-agentschappen hebben plannen gemaakt om de energie-efficiëntie en klimaatneutraliteit van hun activiteiten te verbeteren	46

De meeste agentschappen beschikken over enige vorm van verslaglegging over hun klimaat- en energieprestaties	52
Andere verslagen met betrekking tot agentschappen die de ERK heeft uitgebracht	57
Antwoord van het netwerk van EU-agentschappen	61
Hoofdstuk 3 Betrouwbaarheidsverklaringen en andere per agentschap specifieke controleresultaten	63
3.1. Informatie tot staving van de betrouwbaarheidsverklaringen	64
Agentschappen gefinancierd in het kader van MFK-rubriek 1 — Eengemaakte markt, innovatie en digitaal beleid	68
3.2. Agentschap van de Europese Unie voor de samenwerking tussen energieregulators (ACER)	69
3.3. Bureau voor ondersteuning van het Orgaan van Europese regulerende instanties voor elektronische communicatie (Berec-Bureau)	77
3.4. Agentschap van de Europese Unie voor de veiligheid van de luchtvaart (EASA)	85
3.5. Europese Bankautoriteit (EBA)	92
3.6. Europees Agentschap voor chemische stoffen (ECHA)	99
3.7. Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen (Eiopa)	103
3.8. Europees Instituut voor innovatie en technologie (EIT)	111
3.9. Europees Agentschap voor maritieme veiligheid (EMSA)	117
3.10. Agentschap van de Europese Unie voor cyberbeveiliging (Enisa)	122
3.11. Spoorwegbureau van de Europese Unie (ERA)	128
3.12. Europese Autoriteit voor effecten en markten (ESMA)	136
3.13. Agentschap van de Europese Unie voor het ruimtevaartprogramma (Euspa)	145
Agentschappen gefinancierd in het kader van MFK-rubriek 2 — Cohesie, veerkracht en waarden	151

3.14. Europees Centrum voor de ontwikkeling van de beroepsopleiding (Cedefop)	152
3.15. Europees Centrum voor ziektepreventie en -bestrijding (ECDC)	160
3.16. Europese Autoriteit voor voedselveiligheid (EFSA)	165
3.17. Europees Instituut voor gendergelijkheid (EIGE)	170
3.18. Europese Arbeidsautoriteit (ELA)	177
3.19. Europees Geneesmiddelenbureau (EMA)	185
3.20. Europees Openbaar Ministerie (EOM)	196
3.21. Europese Stichting voor opleiding (ETF)	203
3.22. Europees Agentschap voor de veiligheid en de gezondheid op het werk (EU-OSHA)	209
3.23. Europese Stichting tot verbetering van de levens- en arbeidsomstandigheden (Eurofound)	215
3.24. Agentschap van de Europese Unie voor justitiële samenwerking in strafzaken (Eurojust)	221
3.25. Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten (FRA)	228
Agentschappen gefinancierd in het kader van MFK-rubriek 3 — Natuurlijke hulpbronnen en milieu	234
3.26. Europees Milieuagentschap (EEA)	235
3.27. Europees Bureau voor visserijcontrole (EFCA)	242
Agentschappen gefinancierd in het kader van MFK-rubriek 4 — Migratie en grensbeheer	248
3.28. Asielagentschap van de Europese Unie (EUAA)	249
3.29. Agentschap van de Europese Unie voor het operationeel beheer van grootschalige IT-systemen op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht (eu-LISA)	257
3.30. Europees Grens- en kustwachtagentschap (Frontex)	272
Agentschappen gefinancierd in het kader van MFK-rubriek 5 — Veiligheid en defensie	290
3.31. Agentschap van de Europese Unie voor opleiding op het gebied van rechtshandhaving (Cepol)	291

3.32. Europees Waarnemingscentrum voor drugs en drugsverslaving (EMCDDA)	298
3.33. Agentschap van de Europese Unie voor samenwerking op het gebied van rechtshandhaving (Europol)	304
Agentschappen gefinancierd in het kader van MFK-rubriek 7 — Europees openbaar bestuur	310
3.34. Voorzieningsagentschap van Euratom (ESA)	311
Financieel autonome agentschappen	315
3.35. Vertaalbureau voor de organen van de Europese Unie (CdT)	316
3.36. Communautair Bureau voor plantenrassen (CPVO)	323
3.37. Bureau voor intellectuele eigendom van de Europese Unie (EUIPO)	331
3.38. Gemeenschappelijke Afwikkelingsraad (GAR)	338
Uitvoerende agentschappen van de Commissie	347
3.39. Europees Uitvoerend Agentschap klimaat, infrastructuur en milieu (Cinea)	348
3.40. Europees Uitvoerend Agentschap onderwijs en cultuur (EACEA)	353
3.41. Europees Uitvoerend Agentschap Innovatieraad en het mkb (Eismea)	359
3.42. Uitvoerend Agentschap Europese Onderzoeksraad (ERCEA)	366
3.43. Europees Uitvoerend Agentschap voor gezondheid en digitaal beleid (Hadea)	371
3.44. Europees Uitvoerend Agentschap onderzoek (REA)	377

Lijst van agentschappen en andere organen van de Unie die in dit verslag aan de orde komen

Acroniem	Volledige naam
ACER	Agentschap van de Europese Unie voor de samenwerking tussen energieregulators
Berec-Bureau	Bureau voor ondersteuning van het Orgaan van Europese regulerende instanties voor elektronische communicatie
CdT	Vertaalbureau voor de organen van de Europese Unie
Cedefop	Europees Centrum voor de ontwikkeling van de beroepsopleiding
Cepol	Agentschap van de Europese Unie voor opleiding op het gebied van rechtshandhaving
Cinea	Europees Uitvoerend Agentschap klimaat, infrastructuur en milieu
CPVO	Communautair Bureau voor plantenrassen
EACEA	Europees Uitvoerend Agentschap onderwijs en cultuur
EASA	Agentschap van de Europese Unie voor de veiligheid van de luchtvaart
EBA	Europese Bankautoriteit
ECDC	Europees Centrum voor ziektepreventie en -bestrijding
ECHA	Europees Agentschap voor chemische stoffen
EEA	Europees Milieuagentschap
EFCA	Europees Bureau voor visserijcontrole
EFSA	Europese Autoriteit voor voedselveiligheid
EIGE	Europees Instituut voor gendergelijkheid
Eiopa	Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen
Eisma	Europees Uitvoerend Agentschap Innovatieraad en het mkb

Acroniem	Volledige naam
EIT	Europees Instituut voor innovatie en technologie
ELA	Europese Arbeidsautoriteit
EMA	Europees Geneesmiddelenbureau
EMCDDA	Europees Waarnemingscentrum voor drugs en drugsverslaving
EMSA	Europees Agentschap voor maritieme veiligheid
Enisa	Agentschap van de Europese Unie voor cyberbeveiliging
EOM	Europees Openbaar Ministerie
ERA	Spoorwegbureau van de Europese Unie
ERCEA	Uitvoerend Agentschap Europese Onderzoeksraad
ESA	Voorzieningsagentschap van Euratom
ESMA	Europese Autoriteit voor effecten en markten
ETF	Europese Stichting voor opleiding
EUAA	Asielagentschap van de Europese Unie
EUIPO	Bureau voor intellectuele eigendom van de Europese Unie
eu-LISA	Agentschap van de Europese Unie voor het operationeel beheer van grootschalige IT-systemen op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht
EU-OSHA	Europees Agentschap voor de veiligheid en de gezondheid op het werk
Eurofound	Europese Stichting tot verbetering van de levens- en arbeidsomstandigheden
Eurojust	Agentschap van de Europese Unie voor justitiële samenwerking in strafzaken
Europol	Agentschap van de Europese Unie voor samenwerking op het gebied van rechtshandhaving
Euspa	Agentschap van de Europese Unie voor het ruimtevaartprogramma
FRA	Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten
Frontex	Europees Grens- en kustwachtagentschap

Acroniem	Volledige naam
GAR	Gemeenschappelijke Afwikkelingsraad
Hadea	Europees Uitvoerend Agentschap voor gezondheid en digitaal beleid
REA	Europees Uitvoerend Agentschap onderzoek

EUROPESE
REKENKAMER

Hoofdstuk 1

De EU-agentschappen en de controle door de Rekenkamer

Inleiding

1.1. De Europese Rekenkamer (ERK) is de externe auditor van de financiën van de EU¹ en draagt bij tot het verbeteren van het financieel beheer van de EU. Meer informatie over ons werk is te vinden in onze activiteitenverslagen, onze analyses en onze adviezen over nieuwe of geactualiseerde EU-wetgeving of over andere besluiten met gevolgen voor het financieel beheer².

1.2. Binnen dit mandaat verrichten we een jaarlijks onderzoek van de rekeningen en de onderliggende ontvangsten en betalingen voor EU-instellingen, -agentschappen en andere organen van de EU. Onder ons mandaat vallen niet de drie agentschappen die op het gebied van defensie werkzaam zijn (het Europees Defensieagentschap, het Instituut voor veiligheidsstudies van de Europese Unie en het Satellietcentrum van de Europese Unie), die met bijdragen van lidstaten worden gefinancierd en door andere onafhankelijke externe auditors worden gecontroleerd³.

1.3. Dit verslag presenteert de resultaten van onze jaarlijkse controle van de EU-agentschappen en andere organen van de EU (samen aangeduid als “de agentschappen”) voor het begrotingsjaar 2022. In dit verslag verwijzen wij ter vereenvoudiging naar de agentschappen met gebruikmaking van afkortingen in plaats van hun volledige benaming. Een lijst van alle agentschappen en hun acroniemen is aan het begin van dit verslag verstrekt. Het verslag is als volgt opgebouwd:

- o **hoofdstuk 1** beschrijft de agentschappen en de aard van onze controles;
- o **hoofdstuk 2** presenteert de algehele resultaten van onze jaarlijkse controle en verwijst naar andere controleresultaten en adviezen met betrekking tot agentschappen;
- o **hoofdstuk 3** bevat de *betrouwbaarheidsverklaring* voor elk van de 43 agentschappen met onze oordelen en opmerkingen over de betrouwbaarheid van de rekeningen van de agentschappen en over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten en betalingen, samen met aangelegenheden en opmerkingen die niets afdoen aan deze oordelen.

¹ De artikelen 285 tot en met 287 van het [Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie](#).

² Beschikbaar op onze website: www.eca.europa.eu.

³ [Evaluatie \(Landschapsoverzicht\) nr. 01/2014](#): Hiaten, overlappingsen en uitdagingen: een landschapsoverzicht van EU-regelingen inzake verantwoording en controle van de overheidsfinanciën, paragraaf 84.

1.4. Over het geheel genomen leverde onze controle van de agentschappen voor het op 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar minder positieve resultaten op dan in voorgaande jaren. Door middel van de voor ieder agentschap afgegeven *betrouwbaarheidsverklaring* verstrekten we:

- o (goedkeurende) controleoordelen zonder beperking over de betrouwbaarheid van de rekeningen van alle 43 agentschappen;
- o (goedkeurende) controleoordelen zonder beperking over de wettigheid en regelmatigheid van de ontvangsten die ten grondslag liggen aan de rekeningen van alle 43 agentschappen;
- o (goedkeurende) controleoordelen zonder beperking over de wettigheid en de regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen van 39 agentschappen, maar niet bij die van het CdT, Cefop, ECDC en eu-LISA, waarvoor we oordelen met beperking hebben afgegeven.

1.5. Voor de meeste agentschappen vestigen wij de aandacht op terreinen die voor verbetering vatbaar zijn in onze toelichtende paragrafen en paragrafen over andere aangelegenheden en in de opmerkingen die niets afdoen aan de controleoordelen.

De EU-agentschappen

Verschillende soorten agentschappen helpen de EU bij het ontwerpen en uitvoeren van EU-beleid

1.6. De EU-agentschappen zijn afzonderlijke rechtspersonen die bij handelingen van afgeleid recht zijn opgericht om specifieke technische, wetenschappelijke of beheerstaken uit te voeren ter ondersteuning van de beleidsvorming en -uitvoering door de EU-instellingen. Ze zijn in verschillende lidstaten gevestigd en hebben een aanzienlijke invloed op gebieden die van essentieel belang zijn voor het dagelijks leven van de Europese burgers, zoals gezondheid, veiligheid, vrijheid en justitie.

1.7. Er zijn drie soorten EU-agentschappen: gedecentraliseerde agentschappen, uitvoerende agentschappen van de Commissie en andere organen. De onderlinge verschillen worden hieronder beschreven (zie de paragrafen [1.8-1.10](#)).

Gedecentraliseerde agentschappen zijn gericht op specifieke beleidsbehoeften

1.8. De **33 gedecentraliseerde agentschappen**⁴ spelen een belangrijke rol bij de voorbereiding en uitvoering van EU-beleid, met name voor technische, wetenschappelijke, operationele en regelgevende taken. Hun rol bestaat erin te voorzien in specifieke beleidsbehoeften en de Europese samenwerking te versterken door samenvoeging van specialistische deskundigheid van zowel de EU-instellingen als de nationale regeringen. Ze worden opgericht voor onbepaalde tijd bij verordening van de Raad of van het Europees Parlement en de Raad.

Uitvoerende agentschappen van de Commissie voeren EU-programma's uit

1.9. De **zes uitvoerende agentschappen van de Commissie**⁵ verrichten uitvoerende en operationele taken in verband met EU-programma's, zoals het ondersteunen van belanghebbenden bij de uitvoering van de [Europese Green Deal](#) (Cinea) en het beheren van

⁴ ACER, Berec-Bureau, Cedefop, CdT, Cefpol, CPVO, EASA, EBA, ECDC, ECHA, EEA, EFCA, EFSA, EIGE, Eiopa, ELA, EMA, EMCDDA, EMSA, Enisa, ERA, ESMA, ETF, EUAA, EUIPO, eu-LISA, EU-OSHA, Euspa, Eurofound, Eurojust, Europol, FRA, Frontex.

⁵ Cinea, EACEA, Eismea, ERCEA, Hadea en REA.

bepaalde Horizon Europa-projecten (REA). Deze worden opgericht voor een vaste termijn (momenteel tot 31 december 2028).

Andere organen hebben specifieke mandaten

1.10. De **vier andere organen** zijn het EIT, het EOM, het ESA en de GAR. Het EIT is een onafhankelijk, gedecentraliseerd EU-orgaan waarin wetenschappelijke, zakelijke en onderwijsmiddelen bijeen worden gebracht ter stimulering van de innovatiecapaciteit van de EU door het verstrekken van subsidies. Het EOM is een onafhankelijk EU-orgaan dat bevoegd is misdrijven tegen de begroting van de EU op te sporen en te vervolgen. Het ESA is belast met de taak om gebruikers in de EU een regelmatige en billijke voorziening van kernbrandstof te waarborgen, in overeenstemming met het Euratom-Verdrag. De GAR is de centrale autoriteit van het gemeenschappelijk afwikkelingsmechanisme in de Europese bankenunie. De GAR heeft tot taak te zorgen voor een ordelijke afwikkeling van banken die falen of waarschijnlijk zullen falen, waarbij de gevolgen voor de reële economie en de overheidsfinanciën van de deelnemende EU-lidstaten zoveel mogelijk worden beperkt. Naast dit verslag rapporteren we ook over de voorwaardelijke verplichtingen van de GAR⁶.

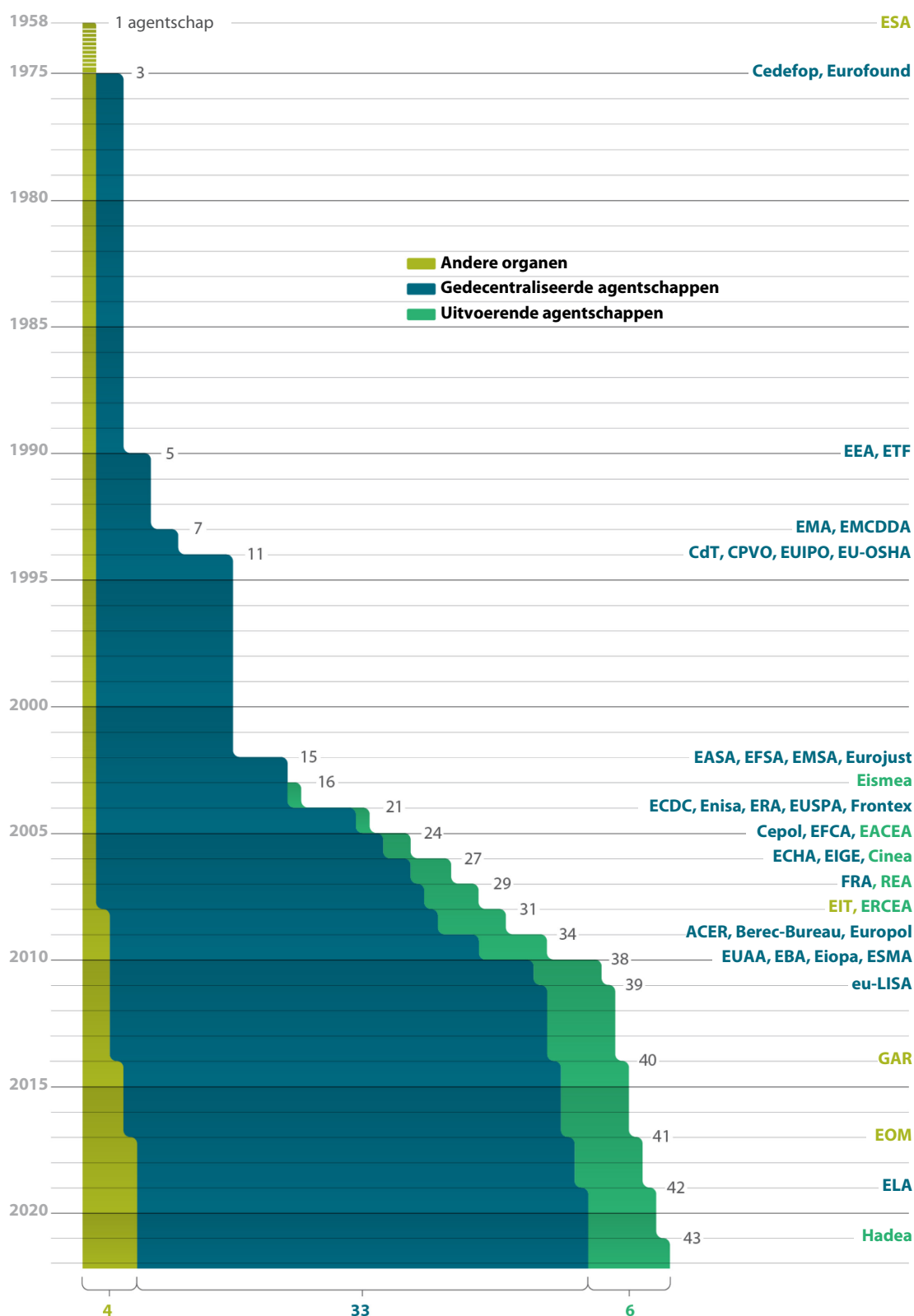
Recente veranderingen

1.11. Hoewel het aantal agentschappen in de loop der jaren is toegenomen, is dit aantal tussen 2021 en 2022 met één agentschap afgenomen als gevolg van de opheffing van het Uitvoerend Agentschap voor consumenten, gezondheid, landbouw en voeding (Chafea). Dit verslag heeft betrekking op 43 agentschappen, zoals weergegeven in *figuur 1.1*. Het mandaat van vijf agentschappen werd in 2022 gewijzigd⁷. Het Europees Ondersteuningsbureau voor asielzaken (EASO) werd een volwaardig agentschap en omgedoopt tot het Asielagentschap van de Europese Unie (EUAA).

⁶ Zie ons [verslag](#) voor het begrotingsjaar 2021.

⁷ EMA, eu-LISA, Eurojust, Europol en FRA.

Figuur 1.1 — Tijdlijn en overzicht van de ontwikkeling van de agentschappen

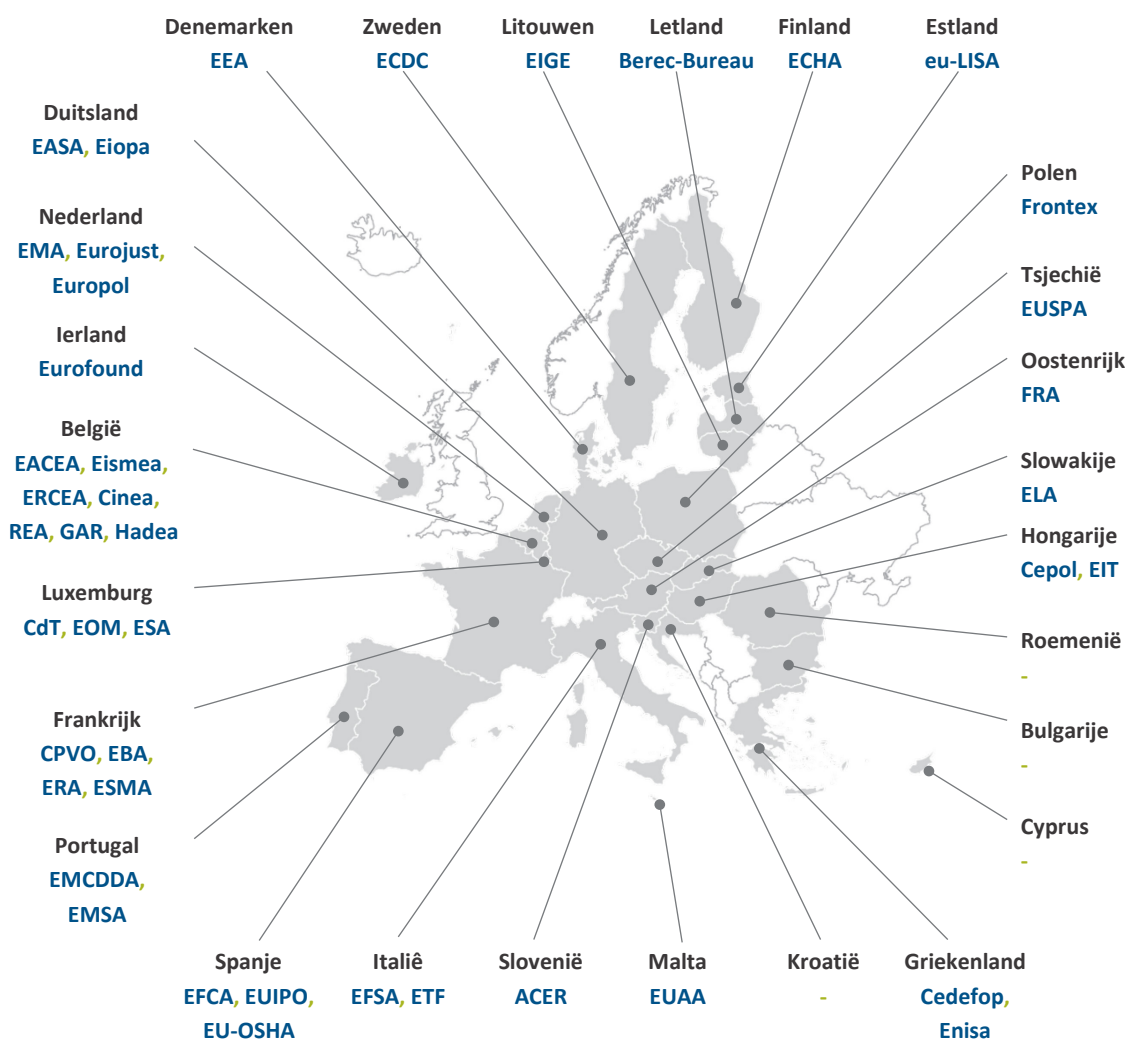

Opmerking: Het jaar dat in de figuur wordt genoemd, verwijst naar het jaar waarin de oprichtingshandeling van het agentschap (of de voorloper daarvan) in werking is getreden.

Bron: ERK.

1.12. Alle uitvoerende agenschappen van de Commissie zijn gevestigd in Brussel. Gedecentraliseerde agenschappen en andere organen zijn gevestigd in verschillende lidstaten in de hele EU, zoals weergegeven in *figuur 1.2*. Hun vestigingsplaatsen worden vastgesteld door de Raad ofwel gezamenlijk door de Raad en het Europees Parlement.

Figuur 1.2 — Vestigingen van de agenschappen in de lidstaten

Opmerking: Klik op de naam van een agenschap in de afbeelding om onze individuele betrouwbaarheidsverklaring daarover rechtstreeks te raadplegen.

Bron: ERK.

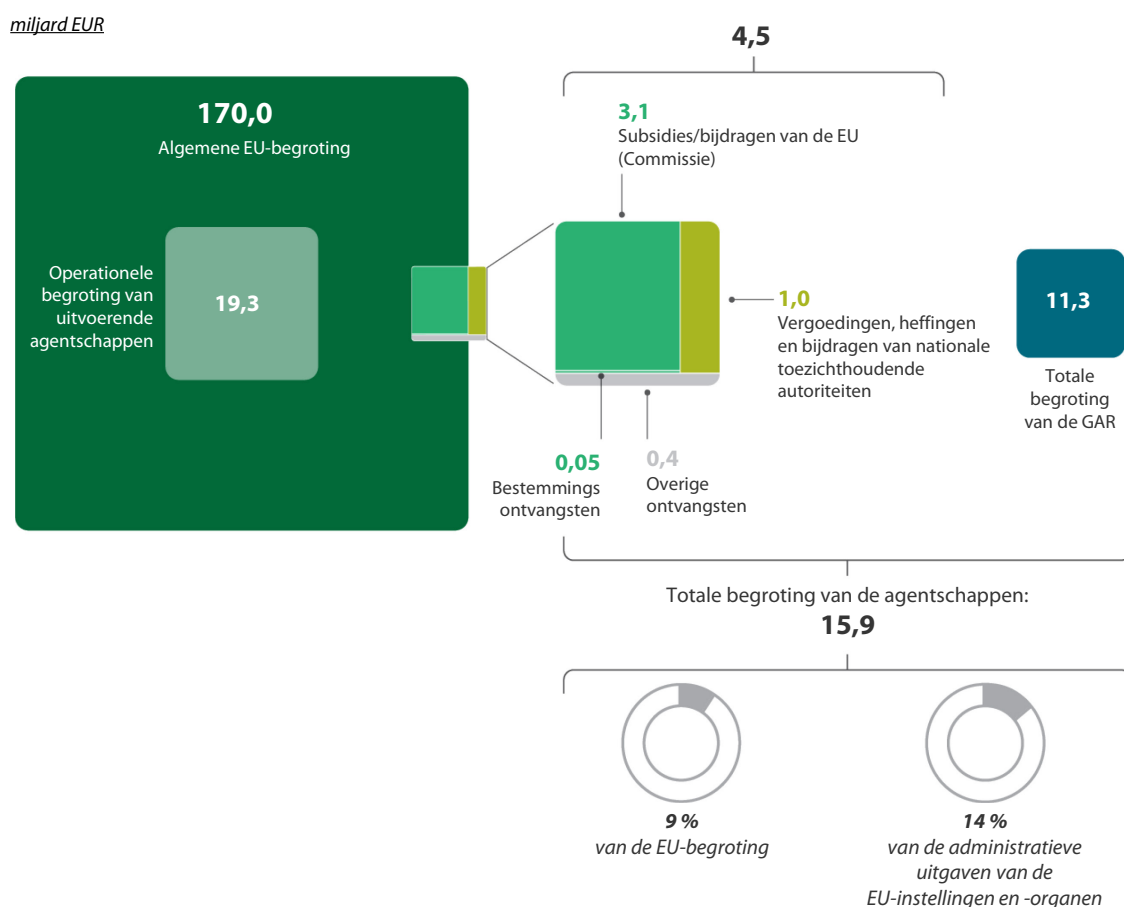
Agenschappen worden uit verschillende bronnen en in het kader van verschillende MFK-rubrieken gefinancierd

1.13. In 2022 bedroeg de totale begroting van alle agenschappen (met uitzondering van de GAR) 4,5 miljard EUR (2021: 4,1 miljard EUR). Dit komt overeen met 3 % van de algemene begroting van de EU voor 2022 (2021: 2,5 %), zoals weergegeven in *figuur 1.3*.

1.14. De begroting voor 2022 van de GAR bedroeg 11,3 miljard EUR (2021: 9,7 miljard EUR). Deze bestaat uit bijdragen van banken voor de oprichting van het gemeenschappelijk afwikkelingsfonds (11,2 miljard EUR) en de financiering van de administratieve uitgaven van de GAR (122 miljoen EUR).

1.15. De begrotingen van de gedecentraliseerde agentschappen en de andere organen omvatten personeels-, administratieve en operationele uitgaven. De uitvoerende agentschappen voeren programma's uit die worden gefinancierd uit de begroting van de Commissie. Hun eigen begrotingen, die in 2022 345 miljoen EUR bedroegen (2021: 326 miljoen EUR), omvatten enkel hun eigen personeels- en administratieve uitgaven. Het bedrag van de algemene EU-begroting dat in 2022 door de uitvoerende agentschappen werd beheerd om namens de Commissie programma's uit te voeren, bedroeg 19,3 miljard EUR (2021: 13,1 miljard EUR). Deze stijging houdt verband met de vooruitgang bij de uitrol van EU-programma's in het kader van het meerjarig financieel kader 2021-2027.

Figuur 1.3 — Financieringsbronnen van de agentschappen voor 2022

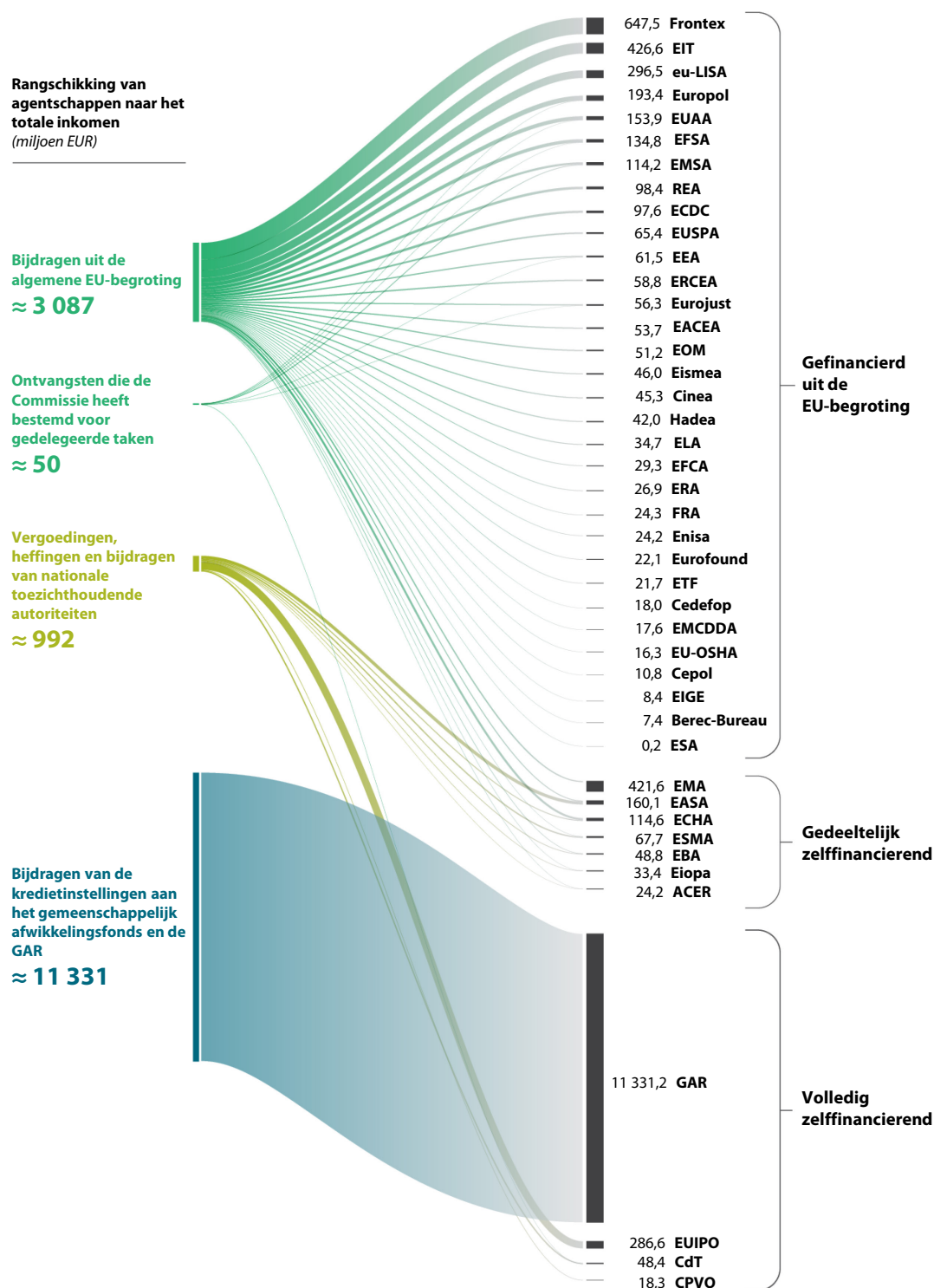

Bron: Algemene begroting van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2022; definitieve jaarrekening van de Europese Unie voor 2022 en jaarlijkse activiteitenverslagen van de uitvoerende agentschappen voor 2022, gecompileerd door de ERK.

1.16. De meeste agentschappen, met inbegrip van alle uitvoerende agentschappen, worden bijna volledig gefinancierd uit de algemene EU-begroting. De andere worden volledig of gedeeltelijk gefinancierd met vergoedingen en heffingen die het bedrijfsleven moet betalen alsmede rechtstreekse bijdragen van landen die aan hun werkzaamheden deelnemen.

Figuur 1.4 geeft een uitsplitsing weer van de begrotingen van de agentschappen naar inkomstenbron.

Figuur 1.4 — Begrotingen 2022 van de agentschappen naar inkomstenbron

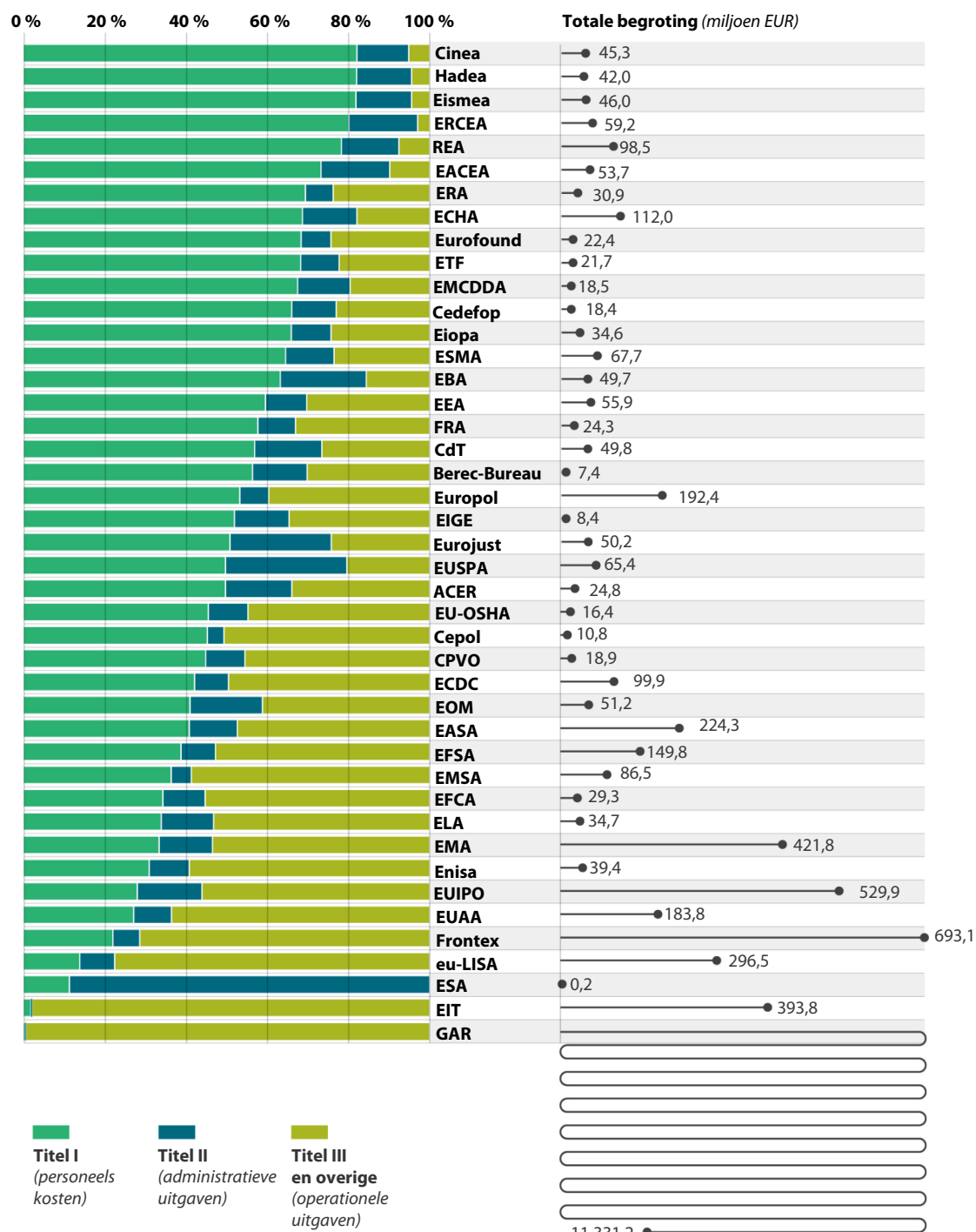
* De rekeningen van Euspa voor 2022 laten een definitieve begroting van 65 miljoen EUR zien, terwijl de werkelijke ontvangsten 1,2 miljard EUR bedroegen. Dit verschil wordt verklaard door operationele activiteiten die met bestemmingsontvangsten worden gefinancierd; deze zijn als pro-memoriepост in de goedgekeurde begroting opgenomen.

Opmerking: Er wordt geen rekening gehouden met andere diverse ontvangsten of begrotingsreserves.

Bron: Definitieve jaarrekeningen van de agentschappen voor 2022, gecompileerd door de ERK.

1.17. *Figuur 1.5* toont de begrotingen 2022 van de agentschappen. Deze worden uitgesplitst naar soort uitgaven (titel I — personeelskosten, titel II — administratieve uitgaven en titel III — operationele uitgaven, en andere gebruikte titels). De meeste agentschappen voeren geen grote operationele uitgavenprogramma's uit, maar houden zich bezig met technische, wetenschappelijke of regelgevende taken. Bijgevolg bestaan de begrotingen van de meeste agentschappen voornamelijk uit personeels- en administratieve uitgaven. In totaal zijn de personeels- en administratieve begrotingen van de agentschappen goed voor ongeveer 14 % van de totale betalingskredieten die beschikbaar zijn voor rubriek 7 van het meerjarig financieel kader (MFK) — Europees openbaar bestuur. Dit percentage bedraagt 48 % voor de Commissie, 17 % voor het Parlement, 8 % voor de EDEO, 5 % voor de Raad en 8 % voor de andere EU-instellingen en -organen.

Figuur 1.5 — Uitgaven van de agentschappen in 2022 per begrotingstitel

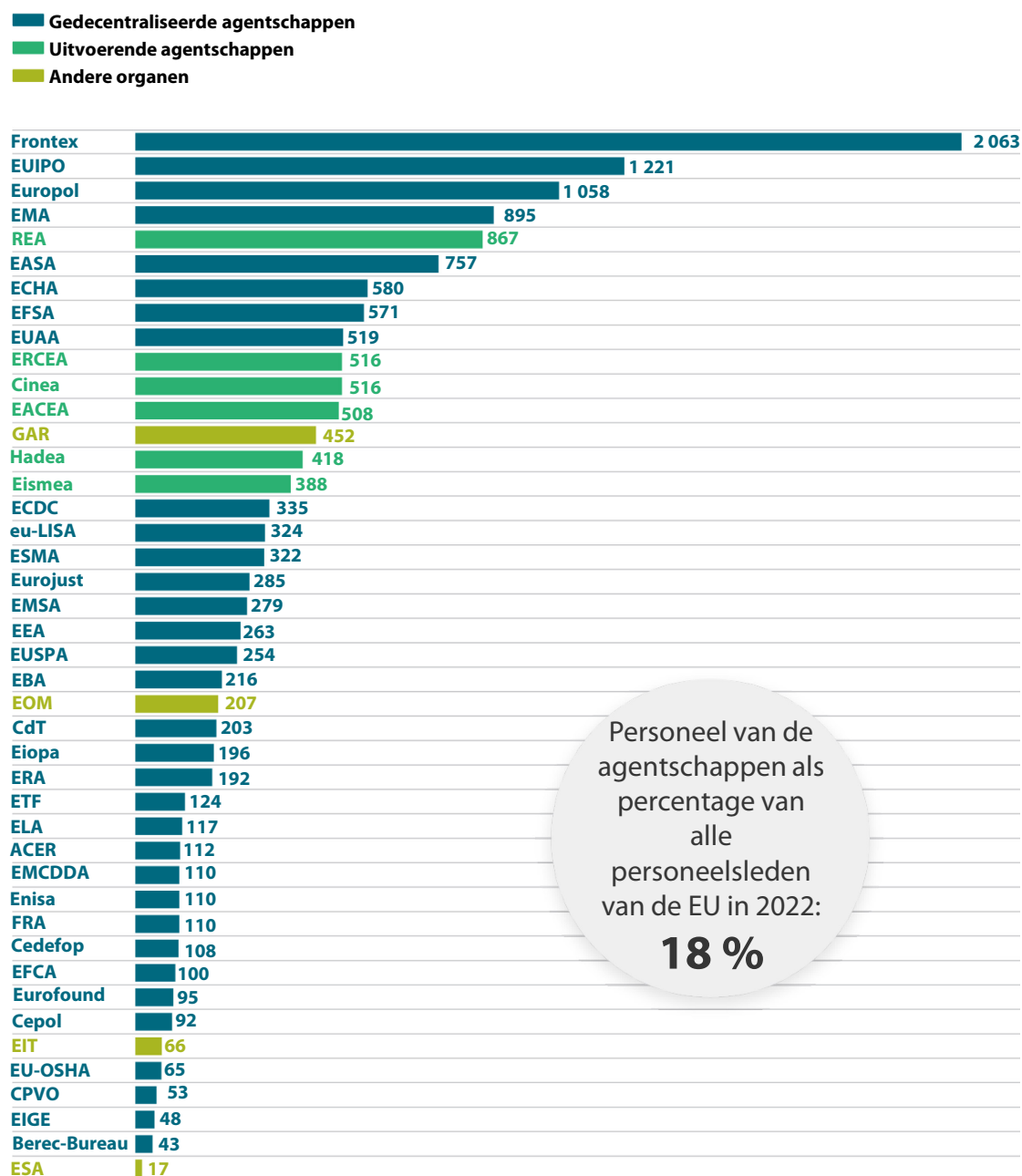
* De rekeningen van Euspa voor 2022 laten een definitieve begroting van 65,4 miljoen EUR zien, terwijl de werkelijke ontvangsten 1,2 miljard EUR bedroegen. Dit verschil wordt verklaard door operationele activiteiten die met bestemmingsontvangsten worden gefinancierd die als pro-memoriepост in de goedgekeurde begroting zijn opgenomen.

** Het cijfer voor de GAR bestaat uit twee delen: deel I met 122 miljoen EUR voor de administratie van de Afwikkelingsraad en deel II met 11,2 miljard EUR voor het Fonds. Dit cijfer omvat niet de reserve.

Bron: Definitieve jaarrekeningen van de agentschappen voor 2022, gecompileerd door de ERK.

1.18. *Figuur 1.6* toont hoeveel personeelsleden de agentschappen op 31 december 2022 in dienst hadden. In totaal hadden de agentschappen 15 775 personeelsleden in dienst (2021: 14 431). Dit cijfer komt overeen met het werkelijke aantal posten dat op die datum werd bezet door vaste ambtenaren, tijdelijke functionarissen, arbeidscontractanten en gedetacheerde nationale deskundigen. De toename van het aantal personeelsleden sinds 2021 is grotendeels toe te schrijven aan de verdere opbouw van de drie onlangs opgerichte agentschappen (Hadea, ELA en het EOM) en aan de groei van agentschappen die nieuwe taken kregen toegewezen (het EFCA, het EUAA en Frontex). Uitgaande van de in de algemene begroting van de EU goedgekeurde personeelsformaties werkt ongeveer 18 % van alle personeelsleden van de EU voor agentschappen. Ter vergelijking: 49 % werkt voor de Commissie, 14 % voor het Parlement, 6 % voor de Raad, 4 % voor het Hof van Justitie, 4 % voor de EDEO, 2 % voor de Europese Rekenkamer en 3 % voor de overige EU-instellingen.

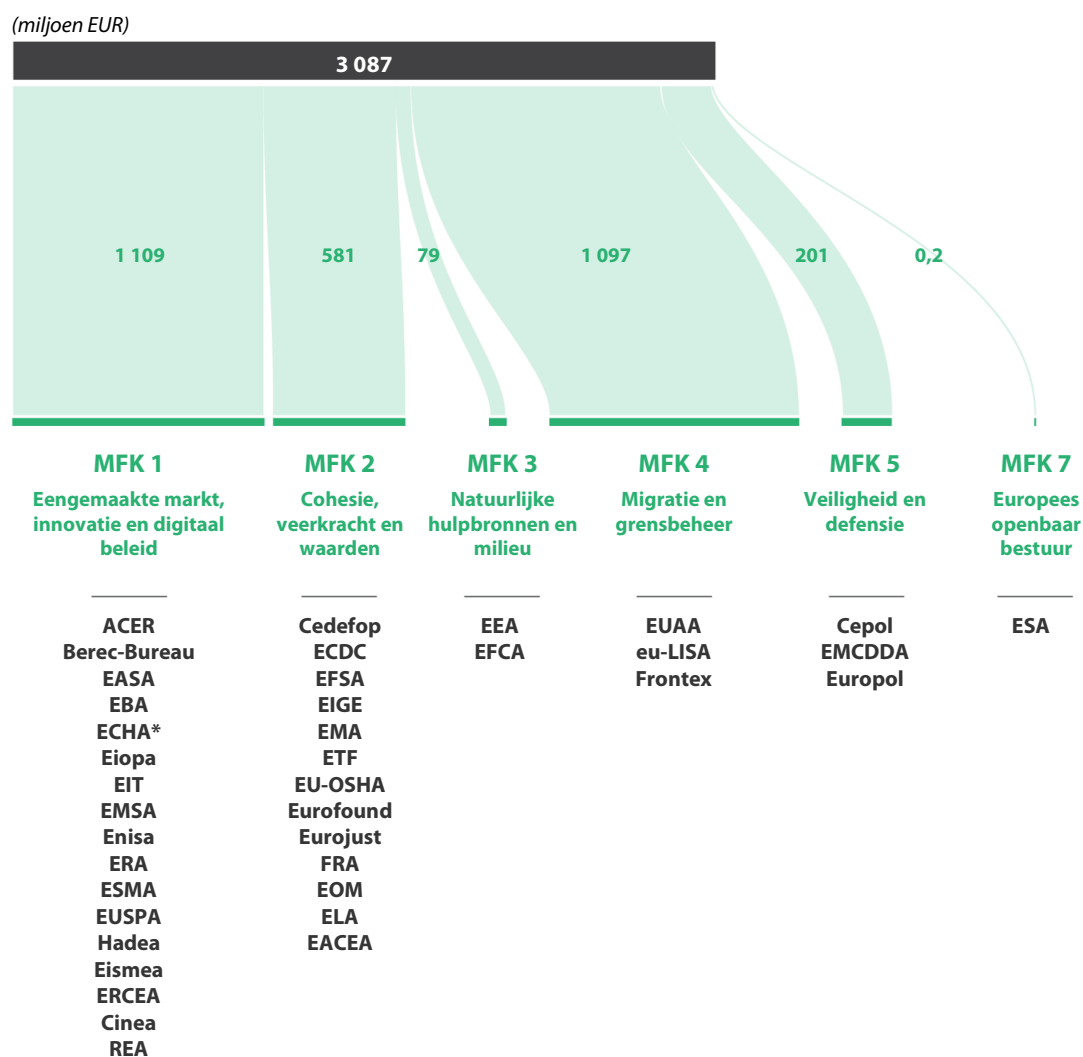
Figuur 1.6 — Aantal personeelsleden per agentschap eind 2022

Bron: Gecompileerd door de ERK.

1.19. De 3,1 miljard EUR aan bijdragen uit de algemene EU-begroting wordt gefinancierd in het kader van verschillende MFK-rubrieken, zoals geïllustreerd in [figuur 1.7](#).

Figuur 1.7 — Financiering van agentschappen per MFK-rubriek van de algemene EU-begroting

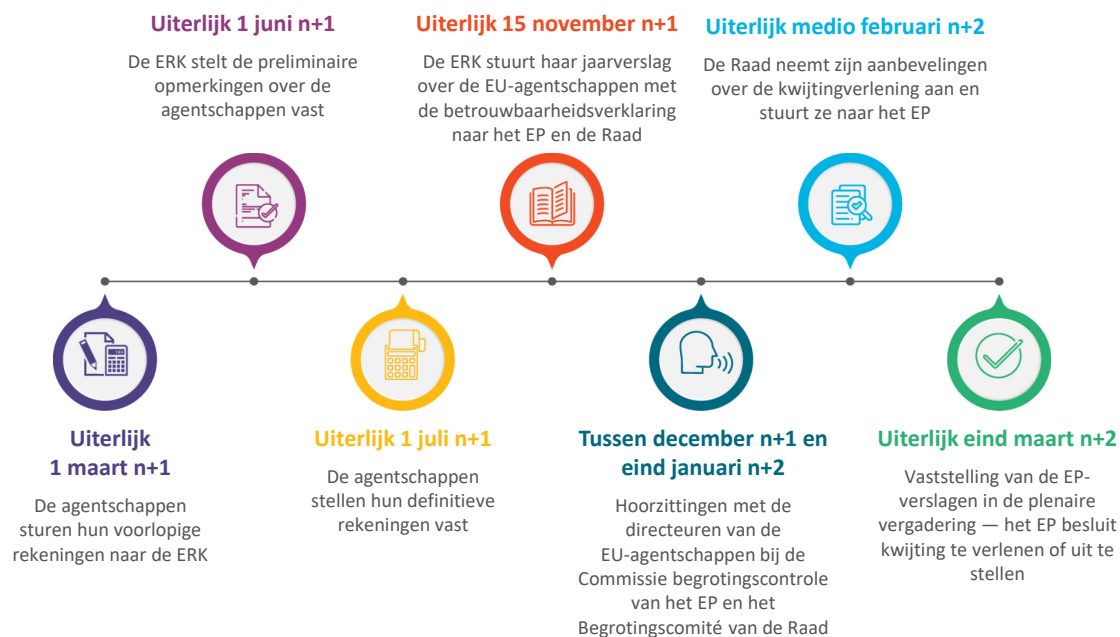
* Het ECHA wordt voornamelijk gefinancierd uit het MFK 1, maar ook, in mindere mate, uit het MFK 3.

Bron: Definitieve jaarrekeningen van de agentschappen voor 2022, gecompileerd door de ERK.

De regelingen inzake de begroting en de kwijting zijn voor alle agentschappen dezelfde, behalve voor het EUIPO, het CPVO en de GAR

1.20. Voor de meeste gedecentraliseerde agentschappen en andere organen en voor alle uitvoerende agentschappen van de Commissie zijn het Europees Parlement en de Raad verantwoordelijk voor de jaarlijkse begrotings- en kwijtingsprocedures. Het tijdschema van de kwijtingsprocedure wordt weergegeven in [figuur 1.8](#).

Figuur 1.8 — Kwijtingsprocedure voor de meeste agentschappen

Bron: ERK.

1.21. Twee gedecentraliseerde agentschappen die volledig zelffinancierend zijn (CPVO en EUIPO), zijn echter onderworpen aan een begrotings- en een kwijtingsprocedure die door hun raad van bestuur respectievelijk begrotingscomité worden beheerd, maar niet door het Europees Parlement of de Raad⁸. De jaarlijkse begrotings- en kwijtingsprocedures van de GAR vallen eveneens uitsluitend onder de verantwoordelijkheid van zijn raad.

Het netwerk van EU-agentschappen vergemakkelijkt de samenwerking tussen de agentschappen en de communicatie met belanghebbenden

1.22. Het netwerk van EU-agentschappen werd opgericht door de agentschappen als een platform voor samenwerking tussen de agentschappen teneinde hun zichtbaarheid te vergroten, en mogelijke efficiëntiewinsten en activiteiten die duidelijk EU-meerwaarde hebben, vast te stellen en te bevorderen. Door dit netwerk kunnen de agentschappen op een meer gecoördineerde manier communiceren met hun belanghebbenden en het grote publiek over kwesties van gemeenschappelijk belang, en het biedt een centraal contactpunt voor het verzamelen en verspreiden van informatie onder alle agentschappen. Het helpt de agentschappen ook bij het delen van diensten, kennis en expertise. In 2020 heeft het EUAN

⁸ [Evaluatie \(Landschapsoverzicht\) nr. 01/2014](#): Hiaten, overlappingsen en uitdagingen: een landschapsoverzicht van EU-regelingen inzake verantwoording en controle van de overheidsfinanciën, paragraaf 84.

zijn tweede meerjarige strategie (2021-2027)⁹ goedgekeurd, waarin de politieke en strategische koers van de Commissie wordt geïntegreerd rond twee strategische pijlers:

- o het netwerk van EU-agentschappen als rolmodel voor bestuurlijke excellentie;
- o het netwerk van EU-agentschappen als gevestigde institutionele partner.

1.23. Het voorzitterschap van het netwerk van EU-agentschappen wordt elk jaar door een ander agentschap bij toerbeurt bekleed, en de door het gemeenschappelijk ondersteuningsbureau gecoördineerde plenaire vergaderingen vinden twee keer per jaar plaats. Er zijn tien thematische subnetwerken (zie [figuur 1.9](#)) binnen het EUAN. Zij kunnen ook interageren met andere EU-instellingen, die zelf lid kunnen zijn van de subnetwerken. De ERK neemt actief deel aan enkele van deze plenaire en subnetwerkvergaderingen door *goede praktijken* uit te wisselen en informatie te verstrekken over controleprocessen en -resultaten.

Figuur 1.9 — Gemeenschappelijk ondersteuningsbureau en subnetwerken van het netwerk van EU-agentschappen

Bron: EUAN.

⁹ 2021-2027 Strategy for the EU Agencies Network, Brussel, 9 november 2020.

Onze controle

Wij geven voor ieder agentschap een betrouwbaarheidsverklaring af

1.24. Zoals bepaald in artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie hebben wij het volgende gecontroleerd:

- o de rekeningen van alle 43 agentschappen, die bestaan uit de financiële overzichten (d.w.z. de balans, de staat van de financiële resultaten, het kasstroomoverzicht, het mutatieoverzicht van de nettoactiva en een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaglegging en andere toelichtingen) en de verslagen over de uitvoering van de begroting (verslagen die een samenvatting zijn van alle begrotingsverrichtingen en de bijbehorende toelichtingen) over het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar, en
- o de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekening.

1.25. Op basis van de resultaten van onze controle verschaffen wij het Europees Parlement en de Raad, of de andere kwijtingsautoriteiten (zie paragraaf **1.21**), één betrouwbaarheidsverklaring over de betrouwbaarheid van de rekeningen van elk agentschap en de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen. Indien van toepassing vullen wij de betrouwbaarheidsverklaringen aan met belangrijke controleopmerkingen.

1.26. De ERK verricht ook controles, publiceert speciale verslagen en brengt adviezen uit over specifieke onderwerpen. Sommige hiervan hebben betrekking op de EU-agentschappen. Zie **figuur 2.6** voor een lijst van speciale verslagen van de ERK die betrekking hebben op agentschappen en die tussen 1 januari 2022 en 30 juni 2023 werden uitgebracht.

Onze controleaanpak is gebaseerd op een beoordeling van de belangrijkste risico's

1.27. Onze controles zijn ontworpen om de belangrijkste risico's aan te pakken die op basis van onze controleresultaten van voorgaande jaren zijn vastgesteld. Voor het begrotingsjaar 2022 werd de controle uitgevoerd naar aanleiding van onze risicobeoordeling, die wordt samengevat in **figuur 1.10** hieronder.

Figuur 1.10 — Beoordeling van de belangrijkste risico's

 HOOG risico	
 MIDDELHOOG risico	
 LAAG risico	
<hr/>	
 <p>Betrouwbaarheid van de rekeningen van de agentschappen</p>	<p>De rekeningen van de agentschappen worden opgesteld door het toepassen van de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels. Deze zijn gebaseerd op internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector. In het verleden stelden we weinig fouten van materiaal belang vast in de rekeningen van de agentschappen.</p>
 <p>Wettigheid en regelmatigheid van de ontvangsten</p>	<p>Over het geheel genomen bestaat er een laag risico voor de wettigheid en regelmatigheid van de ontvangsten. Sommige agentschappen zijn gedeeltelijk of volledig zelffinancierend. In deze gevallen zijn specifieke verordeningen van toepassing op het in rekening brengen en innen van dienstverleningsvergoedingen en andere bijdragen aan de ontvangsten. Het risico voor de regelmatigheid van de ontvangsten van deze agentschappen is middelhoog.</p>
 <p>Wettigheid en regelmatigheid van de betalingen (uitgaven) <i>Het risico is over het algemeen middelhoog, maar varieert</i></p>	<p>Titel I — Personeelsuitgaven</p> <p> De salarissen worden hoofdzakelijk beheerd door de PMO-dienst van de Commissie, die regelmatig door de ERK wordt gecontroleerd.</p> <p>Titel II — Administratieve uitgaven</p> <p> Agentschappen slagen er niet altijd in om een bevredigend niveau van transparantie en een bevredigende prijs-kwaliteitsverhouding te bereiken bij aanbestedingen waarvoor ingewikkelde aanbestedingsregels en -procedures gelden.</p> <p>Titel III — Operationele uitgaven</p> <p> Het risiconiveau dat van invloed is op de operationele uitgaven varieert per agentschap, en loopt uiteen van het laagste tot het hoogste risiconiveau. Het is afhankelijk van het specifieke soort operationele uitgaven dat elk agentschap doet. Over het algemeen zijn de risico's vergelijkbaar met de risico's die van invloed zijn op titel II, maar zijn de bedragen veel hoger.</p>
 <p>Risico voor goed financieel beheer</p>	<p>De meeste problemen die wij hebben vastgesteld, betroffen openbare aanbestedingsprocedures waarbij de best mogelijke prijs-kwaliteitsverhouding niet werd gewaarborgd.</p>
 <p>Begrotingsbeheer</p>	<p>Uit eerdere controles bleek dat de overdracht van vastgelegde kredieten hoog was. Deze werden echter doorgaans gerechtvaardigd door het meerjarige karakter van de activiteiten of werden veroorzaakt door factoren waarover de agentschappen geen controle hebben.</p>

Bron: ERK.

We maken gebruik van de werkzaamheden van andere auditors

1.28. In voorkomend geval gebruiken wij de werkzaamheden van andere auditors om onze werkzaamheden met betrekking tot de agentschappen te ondersteunen. Dit doen we met name bij onze werkzaamheden met betrekking tot de betrouwbaarheid van de rekeningen van de EU. De financiële overzichten van alle gedecentraliseerde agentschappen en andere organen, met uitzondering van het CPVO, het EUIPO en het ESA, worden gecontroleerd door externe accountantskantoren. In overeenstemming met de controlestandaarden gebruiken wij de resultaten van deze controles nadat wij de onafhankelijkheid en objectiviteit van de auditors, hun vakbekwaamheid en de reikwijdte en kwaliteit van hun werk hebben onderzocht. Alle controleoordelen in dit verslag zijn echter de onze en wij nemen de volledige verantwoordelijkheid daarvoor.

Wij maken gebruik van digitale controleprocedures

1.29. Bij onze werkzaamheden maken we gebruik van digitale controleprocedures om tests uit te voeren op zowel salarissen (voor alle agentschappen) als op betalingen, vastleggingen en de rekeningen (alleen voor de uitvoerende agentschappen). Zie de paragrafen 1.36-1.41 van ons [Jaarverslag 2021](#) voor meer informatie over onze aanpak van de digitalisering van controleprocedures. Momenteel voeren we een project uit om de mogelijkheden te onderzoeken voor de uitbreiding van het gebruik van digitale controleprocedures tot aanbestedingen.

We melden vermoedelijke fraude aan de relevante EU-organen OLAF en het EOM

1.30. We werken samen met het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) inzake vermoedelijke fraude en andere strafbare feiten waardoor de financiële belangen van de EU worden geschaad, en met het EOM inzake vermoedelijke misdrijven die de financiële belangen van de EU schaden. We stellen OLAF of het EOM in kennis van alle vermoedens die in de loop van onze controlewerkzaamheden ontstaan, ook al zijn onze controles niet specifiek bedoeld om fraude vast te stellen.

EUROPESE
REKENKAMER

Hoofdstuk 2

Overzicht van de controleresultaten

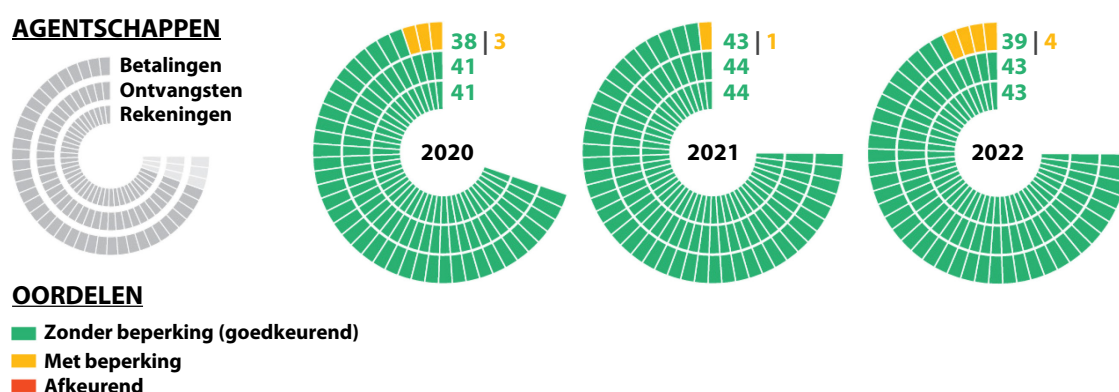
Inleiding

2.1. Dit hoofdstuk biedt een overzicht van de resultaten van de jaarlijkse controles van de agentschappen door de ERK voor het begrotingsjaar 2022, met inbegrip van werkzaamheden met betrekking tot een horizontaal onderwerp in verband met de reactie van de agentschappen op de klimaat- en energiecrises en hun verslaglegging over hun klimaat- en energieprestaties, evenals van andere controlewerkzaamheden met betrekking tot de agentschappen die door de ERK in de loop van dat jaar werden verricht. Op basis van onze controlewerkzaamheden stellen wij verschillende maatregelen voor die de agentschappen moeten nemen.

De resultaten van de jaarlijkse controles van de agentschappen voor het begrotingsjaar 2022 zijn over het geheel genomen minder positief

2.2. Over het geheel genomen waren de resultaten van onze controle van de jaarrekeningen van de agentschappen voor het op 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar minder positief dan in voorgaande jaren (zie [figuur 2.1](#)).

Figuur 2.1 — Jaarlijkse controleoordelen over de rekeningen, ontvangsten en betalingen van de agentschappen tussen 2020 en 2022

Bron: ERK.

Goedkeurende oordelen over de betrouwbaarheid van de rekeningen van alle agentschappen

2.3. Voor het begrotingsjaar 2022 heeft de ERK (goedkeurende) controleoordelen zonder beperking gepubliceerd over de rekeningen van alle 43 agentschappen (zie [figuur 2.1](#)).

Toelichtende paragrafen zijn belangrijk voor een goed begrip van de rekeningen van het Cinea, het EMA, het EOM, ERA, de ESMA, het EUAA, Eurojust, Euspa, eu-LISA, Frontex en de GAR

2.4. In een toelichtende paragraaf wordt de aandacht van de lezer gevestigd op een in de rekeningen vermelde of openbaargemaakte aangelegenheid die zo belangrijk is dat deze van fundamenteel belang is voor het goed begrip door de lezer van de rekeningen of de onderliggende ontvangsten of betalingen. Voor het begrotingsjaar 2022 hebben wij

gebruikgemaakt van toelichtende paragrafen in onze verslagen over elf agentschappen: het Cinea, het EMA, het EOM, ERA, ESMA, het EUAA, Eurojust, Euspa, eu-LISA, Frontex en de GAR.

2.5. In de rekeningen van het Cinea, ERA en Eurojust zijn vermeldingen opgenomen over de invoering van een nieuw begrotings-, boekhoud- en financieel systeem, Summa, als proefproject voor de Europese Commissie.

2.6. De rekeningen van het EMA bevatten een belangrijke vermelding over vastgoedgerelateerde verplichtingen en over de onzekerheden omtrent de financiële prestaties van de moedermaatschappij van de onderhuurder, als gevolg van de verslechtering van haar kredietwaardigheid en de recente schuldhervorming. Het EMA kan aansprakelijk worden gesteld voor het volledige bedrag dat nog verschuldigd is uit hoofde van de contractuele verplichtingen van de hoofdhuurovereenkomst indien de onderhuurder zijn verplichtingen niet nakomt. De totale geraamde verschuldigde huur, de daarmee verband houdende dienstverleningskosten en de verhuurdersverzekering die het EMA moet betalen tot het einde van de looptijd van de huurovereenkomst bedroegen 366 miljoen EUR per 31 december 2022.

2.7. De rekeningen van het EOM bevatten twee vermeldingen. De ene vermelding heeft betrekking op de vergelijkende gegevens voor 2021 vanwege de autonomie van het EOM vanaf juni 2021 en de andere betreft de kosteloze overdracht van immateriële activa van de Commissie aan het EOM (zie de paragrafen [3.20.5](#) en [3.20.6](#)).

2.8. In de rekeningen van ESMA is informatie opgenomen over de onzekerheid over de uitkomst van een rechtszaak — UniSystems Luxembourg en Unisystems systimata pliroforikis/ESMA — Zaak T-750/22 (zie paragraaf [3.12.5](#)).

2.9. De rekeningen van twee agentschappen (EUAA en Euspa) bevatten informatie over de impact van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne op hun activiteiten (zie de paragrafen [3.13.5](#) en [3.28.5](#)).

2.10. In de rekeningen van EU-Lisa is een vermelding opgenomen waarin de vertragingen in de invoering van het inreis-uitreisysteem en de impact daarvan op de activiteiten van eu-Lisa worden beschreven.

2.11. De rekeningen van Frontex bevatten een vermelding over zijn onvermogen om zijn boekhoudstelsel voor het tweede achtereenvolgende jaar te valideren en een vermelding over de onjuiste berekening van de bijdragen van de geassocieerde Schengenlanden (zie de paragrafen [3.30.5](#) en [3.30.6](#)).

2.12. In de vermelding van de GAR met betrekking tot beroepen en rechtszaken worden de administratiefberoeps- en gerechtelijke procedures beschreven met betrekking tot de

vooraf te betalen bijdragen tussen sommige kredietinstellingen en nationale afwikkelingsautoriteiten en de GAR, alsook andere gerechtelijke procedures die tegen de GAR zijn aangespannen bij het Gerecht en het Hof van Justitie (zie paragraaf [3.38.6](#)).

Goedkeurende oordelen over de wettigheid en regelmatigheid van de ontvangsten die ten grondslag liggen aan de rekeningen van alle agentschappen

2.13. Voor het begrotingsjaar 2022 heeft de ERK (goedkeurende) controleoordelen zonder beperking gepubliceerd over de wettigheid en regelmatigheid van de ontvangsten die ten grondslag liggen aan de rekeningen van alle agentschappen (zie [figuur 2.1](#)).

Een toelichtende paragraaf zorgt voor een beter begrip van de ontvangsten van de GAR

2.14. In ons verslag over de GAR hebben wij ook een toelichtende paragraaf gebruikt in verband met de in paragraaf [2.12](#) hierboven beschreven kwesties, namelijk het feit dat een deel van de inkomsten van de GAR met betrekking tot de vooraf te betalen bijdragen aan het GAF in rechte wordt betwist (zie paragraaf [3.38.8](#)).

In een paragraaf over andere aangelegenheden wordt een kwestie van specifiek belang voor de ontvangsten van de GAR beschreven

2.15. De GAM-verordening stelt geen alomvattend en consistent controlekader vast ter waarborging van de betrouwbaarheid van de informatie die door de banken aan de GAR is verstrekt voor de berekening van de vooraf te betalen bijdragen aan het GAF. De GAR verricht echter wel analytische en consistentiecontroles van de informatie en voert enkele controles achteraf uit op het niveau van de banken. Voorts kan de GAR geen gedetailleerde informatie verstrekken over de berekeningen van de risicogewogen bijdragen voor elke bank omdat deze onderling samenhangen en vertrouwelijke informatie over andere banken bevatten. Dit kan van invloed zijn op de transparantie van deze berekeningen.

2.16. Wij constateerden dat de GAR voor de berekening van de bijdragen voor 2022 een raadplegingsronde had gehouden voor de betrokken instellingen. Tijdens deze ronde deelde de GAR gegevens mee waarmee de banken de berekening van de vooraf te betalen bijdragen voor 2022 konden simuleren. We merkten ook op dat deze raadplegingsronde betrekking had op de impact van aanpassingen in de gegevens die aanvankelijk door de kredietinstellingen waren ingediend (zie paragraaf [3.38.9](#)).

Goedkeurende oordelen over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen van 39 agentschappen

2.17. Voor het begrotingsjaar 2022 publiceerden wij (goedkeurende) controleoordelen zonder beperking over de wettigheid en regelmatigheid van de betalingen die ten grondslag liggen aan de jaarrekeningen van 39 agentschappen (zie [figuur 2.1](#)).

2.18. In het geval van vier agentschappen (CdT, Cefop, ECDC en eu-LISA) hebben we oordelen met beperking afgegeven. Voor elk van deze agentschappen overschreed het bedrag van de betrokken uitgaven de voor deze controle vastgestelde materialiteitsdrempel (zie de paragrafen [3.15.6](#), [3.15.7](#), [3.29.7-3.29.15](#), [3.31.6-3.31.9](#) en [3.35.7-3.35.11](#).)

Een toelichtende paragraaf zorgt voor een beter begrip van de betalingen van ESMA

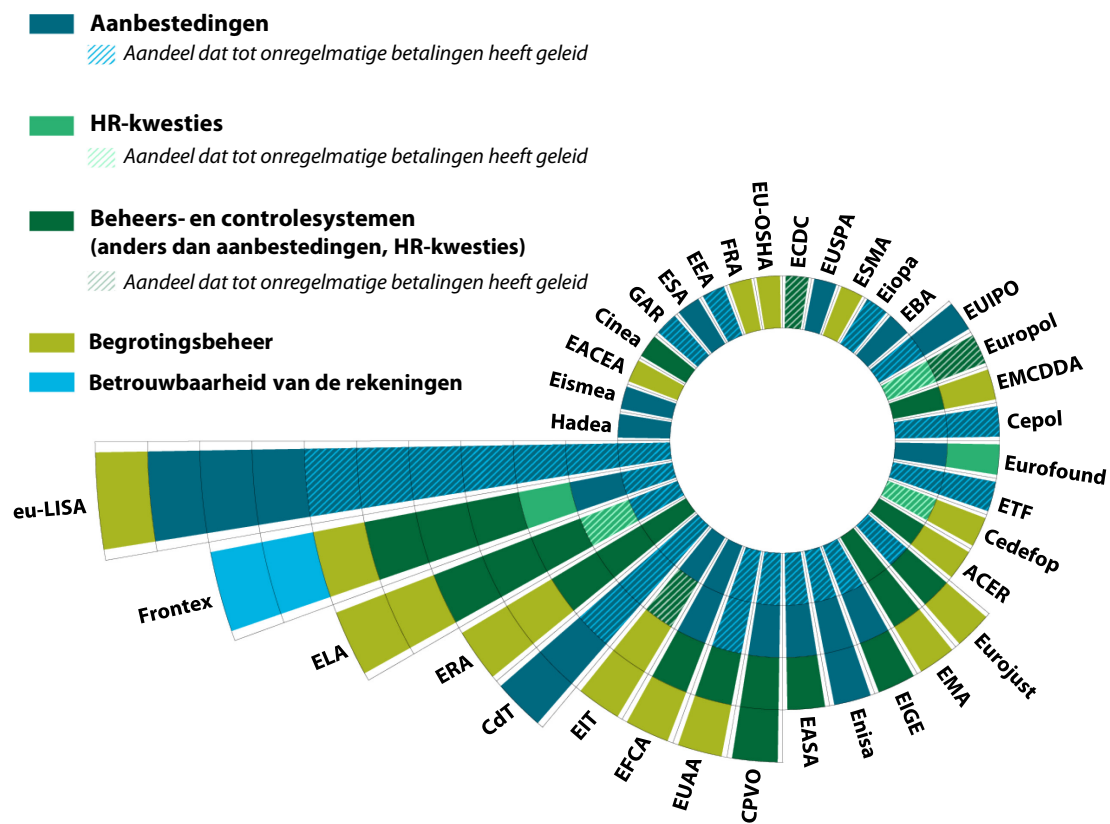
2.19. De toelichtende paragraaf over de betrouwbaarheid van de rekeningen van ESMA zoals beschreven in paragraaf [2.8](#), die betrekking heeft op een rechtszaak, is volledig van toepassing op de wettigheid en regelmatigheid van de betalingen van ESMA (zie paragraaf [3.12.8](#)).

Onze opmerkingen betreffen terreinen die voor verbetering vatbaar zijn bij 36 agentschappen

2.20. In totaal hebben wij 98 opmerkingen gemaakt met betrekking tot 36 agentschappen over terreinen waarop verdere verbeteringen geboden zijn. Deze omvatten de opmerkingen die als basis hebben gediend voor oordelen met beperking, alsmede de opmerking in de paragrafen over andere aangelegenheden. Het merendeel van de opmerkingen heeft betrekking op tekortkomingen in openbare aanbestedingsprocedures, beheers- en controlesystemen, begrotingsbeheer, betrouwbaarheid van de rekeningen en hr-kwesties. Tekortkomingen in openbare aanbestedingsprocedures blijven de belangrijkste bron van onregelmatige betalingen.

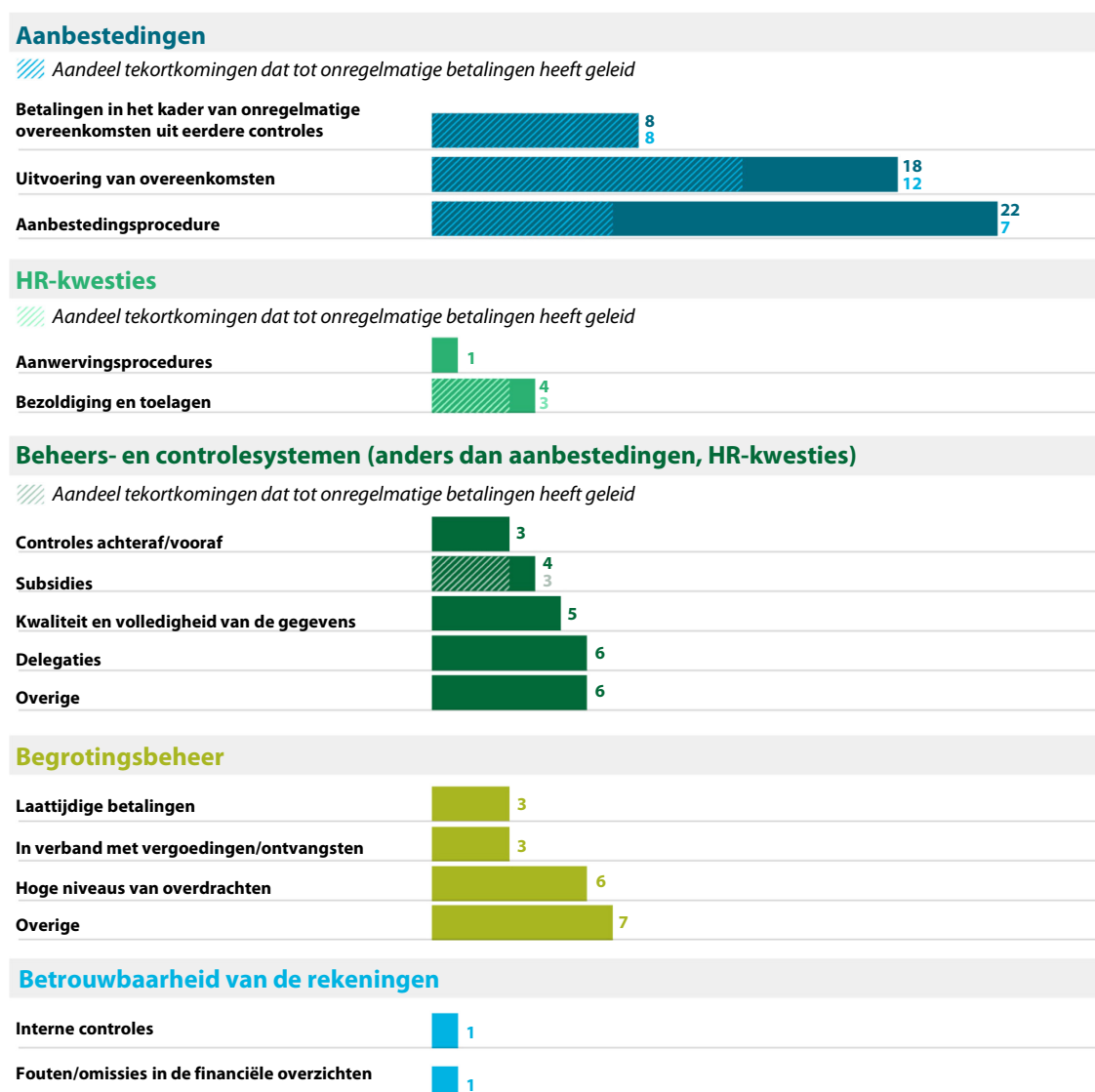
2.21. [Figuur 2.2](#) en [figuur 2.3](#) tonen het aantal veelsoortige opmerkingen die in het verslag zijn gemaakt ten aanzien van de 36 agentschappen.

Figuur 2.2 — Aantal opmerkingen per agentschap

Bron: ERK.

Figuur 2.3 — Aantal opmerkingen per soort veelvoorkomende tekortkoming

Bron: ERK.

Tekortkomingen in openbare aanbestedingen nemen toe en blijven de grootste bron van onregelmatige betalingen

2.22. Het doel van de aanbestedingsregels is om aanbestedende diensten in staat te stellen de goederen en diensten die ze nodig hebben tegen de best mogelijke prijs te verkrijgen, waarbij eerlijke concurrentie tussen inschrijvers wordt gewaarborgd en de beginselen van transparantie, evenredigheid, gelijke behandeling en non-discriminatie in acht worden genomen. We controleerden aanbestedingen bij alle 43 agentschappen. Bij 24 agentschappen (CdT, Cepol, CPVO, EASA, EBA, EEA, EFCA, EIGE, Eiopa, Eisma, EIT, ELA, Enisa, ESA, ETF, EUAA, EUIPO, eu-LISA, Eurofound, Eurojust, Euspa, Frontex, Hadea en GAR) meldden we contracten met verschillende soorten tekortkomingen op het gebied van

openbare aanbestedingen (zie [figuur 2.3](#)). [Kader 2.1](#) bevat voorbeelden van kenmerkende onregelmatigheden bij de uitvoering van aanbestedingsovereenkomsten.

Kader 2.1

Voorbeelden van onregelmatige gunning en uitvoering van overeenkomsten

Het **EUIPO** heeft een overeenkomst ter waarde van 5 miljoen EUR voor reisbureaudiensten gegund na een onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande kennisgeving van de opdracht, om redenen van dwingende spoed als gevolg van onvoorziene gebeurtenissen. De overeenkomst bleek noodzakelijk te zijn nadat de vorige contractanten het EUIPO in kennis hadden gesteld van hun besluit om de bestaande overeenkomst niet te verlengen. Wij achten het gebruik van een dergelijke procedure op grond van punt 11.1, c), van bijlage I bij het Financieel Reglement niet gerechtvaardigd omdat het besluit van de contractant om een overeenkomst niet te verlengen overeenkomstig de door het EUIPO vastgestelde contractuele bepalingen niet kan worden beschouwd als een onvoorziene gebeurtenis die niet aan de aanbestedende dienst kan worden toegeschreven. Wij zijn ook van mening dat de tijd tussen de datum waarop het EUIPO werd geïnformeerd over het voornemen om de overeenkomst niet te verlengen en de gunning van de nieuwe overeenkomst volstond om een versnelde openbare procedure uit te voeren. Het EUIPO heeft in 2022 geen betalingen verricht in het kader van deze overeenkomst (zie paragraaf [3.37.8](#)).

Frontex ondertekende een dienstverleningsovereenkomst voor psychologische screening van nieuwe Europese grens- en kustwachters. De oorspronkelijke waarde van deze overeenkomst bedroeg 79 000 EUR. Deze overeenkomst was bedoeld als een “overbruggingsoplossing” tussen de kaderovereenkomst voor psychologische diensten die in 2021 afliep en een nieuwe overeenkomst waarvoor een openbare aanbestedingsprocedure werd voorbereid. Door vertragingen in de nieuwe procedure wijzigde Frontex de overeenkomst vier keer, waardoor de waarde ervan steeg tot 502 900 EUR, ofwel 536 % meer dan de oorspronkelijke waarde. Dit hield een overschrijding in van de marge van 50 % voor het verhogen van de contractwaarde, hetgeen op grond van artikel 172, lid 3, punt a), iii), van het Financieel Reglement in een dergelijke situatie is toegestaan (zie paragraaf [3.30.11](#)).

2.23. Wij merken een toename op van het aantal opmerkingen over aanbestedingen dat we de afgelopen drie begrotingsjaren hebben gemaakt (van 18 in 2020 en 34 in 2021 tot 48 in 2022), alsook van het aantal betrokken agentschappen (van 14 in 2020 en 22 in 2021 tot 24 in 2022). Zoals blijkt uit [figuur 2.4](#) hebben we sinds het begrotingsjaar 2020 jaarlijks nieuwe opmerkingen in verband met aanbestedingen gemaakt voor vier agentschappen (Cepol, EBA, Eiopa en eu-LISA).

Figuur 2.4 — Onze opmerkingen over tekortkomingen en onregelmatigheden op het gebied van openbare aanbestedingen zijn de afgelopen drie jaar frequenter geworden

	2020	2021	2022	Totaalaantal opmerkingen in verband met aanbestedingen	
CdT		▲ € €	▲ € € → €	5	▲ €
Cepol	€	▲ € €	▲ €	5	Opmerking in het jaar dat van invloed is op betalingen
eu-LISA	▲ €	▲ €	▲ € € → €	5	€
EBA	▲ € €	€	€	4	Opmerking in het jaar dat niet van invloed is op betalingen
EIGE	→ €	€	▲ € €	4	→ €
EUAA	→ €	→ €	▲ € → €	4	Opmerkingen van voorgaande jaren die van invloed zijn op betalingen
CPVO		▲ €	€ → €	3	
Eiopa	▲ €	▲ €	▲ €	3	
EMA	▲ € €	€		3	
Enisa		€	▲ € €	3	
EUIPO	→ €	→ €	€ → €	3	
Eurofound	→ €	→ €	€	3	
Eurojust	▲ €	→ €	→ €	3	
Frontex		€	▲ € €	3	
ESMA	€	€		2	
ACER	→ €	→ €		2	
EEA		€	→ €	2	
Eisma		€	€	2	
ELA		€	▲ €	2	
EASA			▲ € €	2	
ETF			▲ €	1	
Berec-Bureau		€		1	
Cedefop	€			1	
EFCA			€	1	
EIT			€	1	
EMSA		€		1	
ERCEA	▲ €			1	
ESA			€	1	
EU-OSHA		€		1	
EUSPA			€	1	
Hadea			€	1	
GAR			▲ €	1	
TOTAALAantal agenschappen waarover wij in een bepaald jaar opmerkingen in verband met aanbestedingen hebben gemaakt	14	22	24		

Bron: ERK.

Te nemen maatregel 1

De agentschappen die te maken hebben met fouten inzake openbare aanbestedingen moeten hun openbare aanbestedingsprocedures verder verbeteren en ervoor zorgen dat de toepasselijke regels volledig worden nageleefd, zodat ze de best mogelijke prijs-kwaliteitverhouding bereiken.

In het bijzonder mogen agentschappen bij de uitvoering van kaderovereenkomsten alleen gebruikmaken van specifieke overeenkomsten voor de aanbesteding van goederen of diensten die onder de desbetreffende kaderovereenkomst vallen. De agentschappen moeten er ook voor zorgen dat zij voldoen aan de in het Financieel Reglement vastgestelde voorwaarden voor het wijzigen van bestaande overeenkomsten.

Sommige beheers- en controlesystemen vertonen tekortkomingen

2.24. Agentschappen hebben hun eigen rechtspersoonlijkheid en vallen onder het Europees recht (zie paragraaf 1.6). Beheers- en controlesystemen zijn van cruciaal belang voor de goede werking van de EU-agentschappen en zijn een vereiste van het Financieel Reglement ter ondersteuning van het beginsel van goed financieel beheer.

2.25. Voor 16 agentschappen (ACER, Cinea, CPVO, EASA, ECDC, EFCA, EIGE, EIT, ELA, EMA, EMCDDA, ERA, EUAA, Eurojust, Europol en Frontex) melden we tekortkomingen in de beheers- en controlesystemen die geen betrekking hebben op aanbestedingen en personeelskwesties. Voor deze 16 agentschappen hebben onze opmerkingen betrekking op tekortkomingen in de kwaliteit en volledigheid van gegevens, uitgaven die zij hebben gedaan zonder de juiste bevoegdheidsdelegatie van een ordonnateur, het ontbreken van adequate controles achteraf/vooraf en tekortkomingen in het beheer van subsidies en vastleggingen. **Figuur 2.3** toont de meest voorkomende soorten tekortkomingen in de interne beheersing die wij hebben vastgesteld. **Kader 2.2** bevat voorbeelden van dergelijke tekortkomingen in verband met subsidies.

Kader 2.2

Voorbeelden van tekortkomingen in beheers- en controlesystemen met betrekking tot subsidies die tot onregelmatige betalingen hebben geleid

ECDC verstrekke subsidies aan volksgezondheidsautoriteiten in lidstaten voor het verbeteren van de nationale capaciteit en laboratoriuminfrastructuur die nodig zijn voor het identificeren en monitoren van nieuwe varianten van het SARS-CoV-2-virus (zie paragraaf [3.15.7](#)).

Europol verstrekke subsidies aan een nationale politiedienst in een lidstaat voor diverse opleidingsactiviteiten voor de politie, waaronder de aanschaf van vijf boten voor politieopleiding en patrouilles (zie paragraaf [3.33.9](#)).

In beide gevallen namen de agentschappen in hun betalingen aan de begunstigden van de subsidie een terugbetaling van de btw op over de gedeclareerde kosten. Dit is in strijd met artikel 186, lid 4, van het Financieel Reglement, omdat de begunstigden overheidsinstanties waren die activiteiten van een overheidsinstantie verrichtten en daarom geen recht hadden op btw-vergoeding. Het totale onregelmatige bedrag dat door de twee agentschappen werd betaald, bedroeg 5,3 miljoen EUR.

Te nemen maatregel 2

Bij het beheer van subsidies moeten agentschappen ervoor zorgen dat de toepasselijke regels worden nageleefd, in het bijzonder met betrekking tot de terugbetaling van btw aan begunstigden die overheidsinstanties zijn.

In 2022 hadden de tekortkomingen op het gebied van personeelszaken vooral betrekking op de toelagen voor gedetacheerde nationale deskundigen

2.26. Voor vijf agentschappen (Cedefop, ELA, Eurofound, Europol en Frontex) melden we tekortkomingen met betrekking tot vergoedingen voor gedetacheerde nationale deskundigen, stagebeurzen en aanwervingsprocedures. [Figuur 2.3](#) toont het aantal opmerkingen met betrekking tot dit soort tekortkomingen.

Tekortkomingen in het begrotingsbeheer leiden tot hoge niveaus van overdrachten of laattijdige betalingen

2.27. Voor 16 agentschappen (ACER, Cedefop, EFCA, EIT, ELA, EMA, EMCDDA, ERA, ESMA, EU-OSHA, Eurojust, EUAA, eu-LISA, FRA, Frontex en EACEA) melden we tekortkomingen in verband met verschillende aspecten van het begrotingsbeheer, bijvoorbeeld buitensporige overdrachten van kredieten en hoge percentages laattijdige betalingen of vergoeding/kwesties in verband met ontvangsten. *Figuur 2.3* toont de meest voorkomende soorten tekortkomingen in het begrotingsbeheer. *Kader 2.3* bevat voorbeelden van dergelijke tekortkomingen in verband met ontvangsten.

Kader 2.3

Voorbeelden van opmerkingen over begrotingsbeheer met betrekking tot bijdragen van derde landen

Het EUAA en Frontex innen beide een deel van hun inkomsten uit de geassocieerde Schengenlanden (IJsland en Liechtenstein, Noorwegen en Zwitserland). De hoogte van deze bijdragen zou een weerspiegeling moeten zijn van de relatieve omvang van de economieën van deze landen in vergelijking met de economieën van de EU. Door de onduidelijke rechtsgrondslag en de gevestigde praktijk liggen deze bijdragen vanwege de wijze waarop ze worden berekend ongeveer 7 % lager dan het geval zou moeten zijn (zie de paragrafen [3.28.12](#), [3.30.6](#) en [3.30.12](#)).

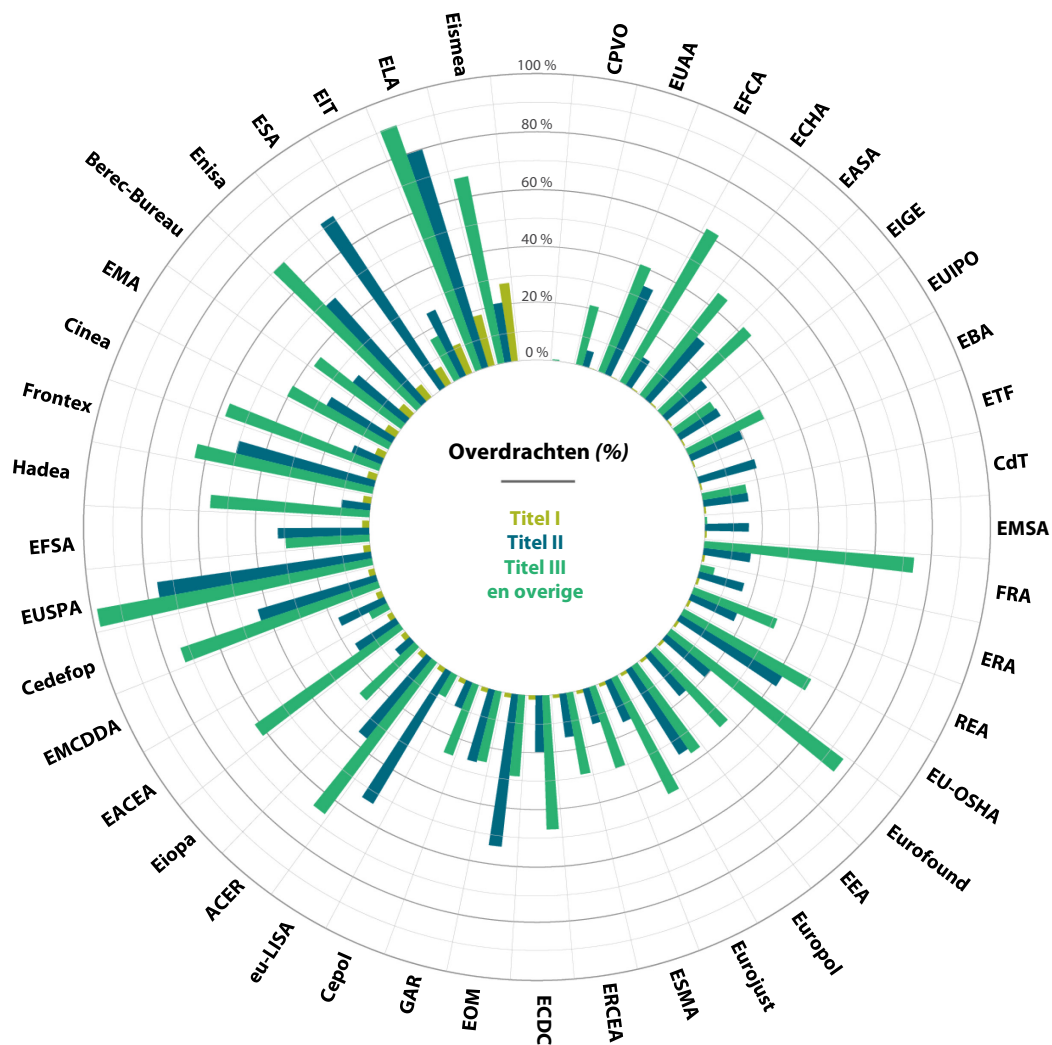
Te nemen maatregel 3

Het EUAA en Frontex moeten met de Commissie samenwerken om de rechtsgrondslag te verduidelijken, zo nodig door opnieuw te onderhandelen over overeenkomsten met geassocieerde Schengenlanden, zodat hun bijdragen aan de begroting van het EUAA en Frontex een correcte weerspiegeling zijn van de omvang van de economieën van deze landen in vergelijking met de omvang van de EU-economie.

2.28. Krachtens de artikelen 12 en 13 van het Financieel Reglement van de EU kunnen begrotingskredieten die voor een bepaald begrotingsjaar zijn toegewezen onder bepaalde voorwaarden worden overgedragen naar het volgende begrotingsjaar. *Figuur 2.5* toont het niveau van de overdrachten, per begrotingstitel, voor elk agentschap. Het Financieel Reglement stelt geen plafonds vast voor zulke overdrachten en het meerjarige karakter van de activiteiten kan een aantal ervan verklaren. Buitensporige niveaus van overdrachten kunnen echter wijzen op vertragingen in de uitvoering van werkprogramma's of aanbestedingsplannen. Deze kunnen ook wijzen op een structurele kwestie of een zwakke begrotingsplanning, of kunnen in strijd zijn met het begrotingsbeginsel van jaarperiodiciteit. Wij beschouwen niveaus van overdrachten als potentieel buitensporig als ze meer dan 10 %

bedragen voor personeelskosten (titel I), meer dan 20 % voor administratieve uitgaven (titel II) en meer dan 30 % voor operationele uitgaven (titel III en overige), met name als dergelijke overdrachten een terugkerend en structureel karakter krijgen. We rapporteren dergelijke tekortkomingen voor zes agentschappen (ACER, EACEA, EFCA, ELA, eu-LISA en FRA).

Figuur 2.5 — Niveau van overdrachten per begrotingstitel

Bron: Definitieve jaarrekeningen van de agentschappen voor 2022, gecompileerd door de ERK.

Te nemen maatregel 4

Om buitensporige niveaus aan overdrachten te verhelpen, moeten de betrokken agentschappen hun begrotingsplanning en uitvoeringscycli verder verbeteren.

Agentschappen geven follow-up aan controleopmerkingen van voorgaande jaren

2.29. Wij verschaffen informatie over de stand van zaken met betrekking tot de follow-upmaatregelen die de agentschappen naar aanleiding van de opmerkingen uit voorgaande jaren hebben getroffen. Voor de 121 opmerkingen die eind 2021 nog openstonden, waren corrigerende maatregelen in 67 gevallen afgerond. Voor 23 agentschappen (ACER, CdT, Cedefop, Cepol, CPVO, EACEA, EASA, Eiopa, Eisma, EIT, ELA, Enisa, EOM, ERA, ESMA, ETF, EUAA, EUIPO, eu-LISA, Eurojust, FRA, Frontex en GAR) melden we in totaal 54 opmerkingen uit voorgaande jaren die eind 2022 nog openstaan.

2.30. In [kader 2.4](#) worden de verschillende statussen van de follow-up die in dit verslag worden gebruikt, toegelicht en worden voorbeelden gegeven van typische situaties waarop zij van toepassing zijn.

Kader 2.4

Toelichting bij de stand van zaken van de follow-up die in dit verslag wordt gebruikt

Afgesloten: er zijn aanwijzingen dat het agentschap of een andere betrokken entiteit corrigerende maatregelen heeft genomen om de opmerking te verhelpen, of dat de opmerking niet langer van toepassing is, bijvoorbeeld omdat het contract dat aanleiding gaf tot de opmerking in kwestie is verstreken of omdat door een verandering in de omstandigheden de kosten voor het aanpakken van de kwestie hoger zijn dan de baten.

Openstaand: er zijn geen corrigerende maatregelen getroffen om gevolg te geven aan de opmerking, of er zijn enige aanwijzingen dat er corrigerende maatregelen zijn genomen, maar het proces is nog niet volledig uitgevoerd of voltooid.

De reactie van de agentschappen op de klimaat- en energiecrises en hun verslaglegging over hun klimaat- en energieprestaties

2.31. We hebben onze herhaaldelijke controlewerkzaamheden met betrekking tot de betrouwbaarheid van de rekeningen van de agentschappen en de wettigheid en regelmatigheid van hun ontvangsten en betalingen aangevuld met een analyse van de wijze waarop agentschappen hebben gereageerd op de klimaat- en energiecrises en hoe ze hebben gerapporteerd over hun klimaat- en energieprestaties. De onderwerpen energie en klimaat zijn nauw met elkaar verbonden omdat klimaatverandering wordt veroorzaakt door de uitstoot van broeikasgassen, die grotendeels te wijten zijn aan het verbruik van fossiele brandstoffen door de mens. Klimaatverandering kan niet worden teruggedrongen zonder een radicale verhoging van de energie-efficiëntie en de vervanging van fossiele brandstoffen door hernieuwbare energiebronnen.

2.32. Tijdens onze evaluatie van de EU-agentschappen hebben we gecontroleerd of ze maatregelen hebben genomen of gepland om hun energie-efficiëntie te verbeteren en hun koolstofvoetafdruk te verkleinen (zie de paragrafen [2.34-2.40](#)). Ook hebben we gecontroleerd of ze duurzaamheidsverslaglegging hebben ingevoerd of milieuverklaringen hebben afgegeven, en of ze het [milieubeheer-en milieuauditsysteem](#) van de EU hebben ingevoerd (zie de paragrafen [2.41-2.46](#)).

2.33. In [kader 2.5](#) wordt informatie verstrekt over het EU-kader voor de reactie op de klimaat- en energiecrisis.

Kader 2.5

Reactie van de EU op de klimaat- en energiecrises

Als reactie op de acute **energiecrisis** in de nasleep van de Russische oorlog tegen Oekraïne is de EU in mei 2022 van start gegaan met het plan **REPowerEU**. Dit plan is in het leven geroepen om energie te besparen, meer hernieuwbare energie te produceren en de energievoorziening te diversifiëren. In haar mededelingen “**Bespaar energie**” en “**Gas besparen voor een veilige winter**” van mei en juli 2022 stelde de Commissie voor het energieverbruik terug te dringen. Een van de belangrijkste EU-doelstellingen voor de winter van 2022-2023 was om het gasverbruik met 15 % te verminderen. Tussen augustus 2022 en maart 2023 overtrof de EU deze doelstelling met een vermindering van 18 %.

Klimaatactie staat hoog op de politieke agenda van de EU. De **Europese Green Deal**, die in december 2019 werd gelanceerd, bevatte een toezegging om de EU tegen 2050 klimaatneutraal te maken, een doelstelling die nu is vastgelegd in de **Europese klimaatwet**. Daarnaast werkt de EU aan wetgeving voor de uitvoering van het **Fit for 55-pakket** ter vermindering van de netto-uitstoot van broeikasgassen met ten minste 55 % tegen 2030 (ten opzichte van het referentiejaar 1990).

Bijna twee op de drie EU-agentschappen hebben plannen gemaakt om de energie-efficiëntie en klimaatneutraliteit van hun activiteiten te verbeteren

2.34. Zoals blijkt uit **tabel 2.1** hebben 27 van de 43 EU-agentschappen (63 %) bedrijfsplannen opgesteld om te reageren op de klimaat- of energiecrises door de energie-efficiëntie en klimaatneutraliteit van hun activiteiten te verbeteren. Dit is van belang omdat EU-agentschappen een belangrijke rol spelen op verschillende beleidsterreinen en in zekere zin de EU in hun gastlidstaat vertegenwoordigen. Daarom kunnen zij in hun sector het voortouw nemen en een rolmodel worden voor nationale overheden en bedrijven. Bovendien hebben de agentschappen samen 15 775 personeelsleden in dienst en beheren ze een jaarlijkse begroting van 35,1 miljard EUR (waarvan 19,3 miljard EUR van de operationele begroting van de uitvoerende agentschappen en 15,8 miljard EUR van de resterende begroting van de uitvoerende agentschappen en de volledige begroting van de gedecentraliseerde EU-agentschappen en andere organen).

Tabel 2.1 — Bijna twee op de drie EU-agentschappen beschikt over plannen voor de verbetering van de energie-efficiëntie en klimaatneutraliteit van hun activiteiten

Agentschappen met een plan om te reageren op de klimaat- of energiecrisis				
Gedecentraliseerde agentschappen en andere organen, ingedeeld naar grootte				Uitvoerende agentschappen
klein (minder dan 200 personeelsleden)		middelgroot (tussen 201 en 400 personeelsleden)	groot (meer dan 400 personeelsleden)	
ACER ✓	ELA	CdT ✓	EASA	Cinea ✓
Berec-Bureau	EMCDDA ✓	EBA ✓	ECHA ✓	EACEA ✓
Cedefop ✓	Enisa	ECDC	EFSA ✓	Eismea ✓
Cepol	ERA ✓	EEA ✓	EMA ✓	ERCEA ✓
CPVO ✓	ESA	EMSA ✓	EUAA	Hadea ✓
EFCA	ETF ✓	EOM	EUIPO ✓	REA ✓
EIGE	EU-OSHA ✓	ESMA ✓	Europol ✓	
Eiopa ✓	Eurofound ✓	eu-LISA ✓	Frontex	
EIT ✓	FRA	Eurojust	GAR	
		EUSPA		
10 van de 18		6 van de 10	5 van de 9	6 van de 6

Bron: ERK, op basis van de informatie die en het bewijsmateriaal dat van de agentschappen is verkregen.

2.35. We merken op dat alle zes uitvoerende agentschappen dergelijke plannen hebben ingevoerd, terwijl 16 van de 37 gedecentraliseerde agentschappen en andere organen (43 %) dat niet hebben gedaan. Dit verschil kan worden verklaard door de rechtstreekse band van de uitvoerende agentschappen met de Commissie, die nauwer is dan die van de gedecentraliseerde agentschappen. Dit betekent dat ze nauwer zijn afgestemd op de richtsnoeren van de Commissie en op de maatregelen die de Commissie neemt (bijv. het plan inzake de [vergroening van de Commissie](#)). We merken ook op dat het aandeel gedecentraliseerde agentschappen en andere organen die dergelijke plannen hebben opgesteld ongeveer hetzelfde is voor kleine, middelgrote en grote agentschappen, ondanks het feit dat grotere agentschappen over het algemeen over meer administratieve capaciteit beschikken voor de ontwikkeling en uitvoering van zulke plannen.

2.36. Voor 22 van de 27 agentschappen met dergelijke plannen (81 %) (zie [tabel 2.2](#)) omvatten deze plannen gekwantificeerde streefdoelen voor het verkleinen van de koolstofvoetafdruk van de agentschappen, waaronder streefdoelen voor de uitstoot van broeikasgassen door het agentschap en het verbruik van elektriciteit, gas en/of verwarming.

Tabel 2.2 — De meeste agentschappen met plannen om te reageren op de klimaat- en energiecrisis hebben gekwantificeerde streefdoelen voor het agentschap

Agentschappen met gekwantificeerde streefdoelen voor de uitstoot van broeikasgassen, elektriciteit, gas, verwarming				
Gedecentraliseerde agentschappen en andere organen, ingedeeld naar grootte				Uitvoerende agentschappen
klein (minder dan 200 personeelsleden)		middelgroot (tussen 201 en 400 personeelsleden)	groot (meer dan 400 personeelsleden)	
ACER	ELA	CdT	EASA	Cinea ✓
Berec-Bureau	EMCDDA ✓	EBA ✓	ECHA ✓	EACEA ✓
Cedefop ✓	Enisa	ECDC	EFSA	Eismea ✓
Cepol	ERA	EEA ✓	EMA ✓	ERCEA ✓
CPVO ✓	ESA	EMSA ✓	EUAA	Hadea ✓
EFCA	ETF ✓	EOM	EUIPO ✓	REA ✓
EIGE	EU-OSHA	ESMA ✓	Europol ✓	
Eiopa ✓	Eurofound ✓	eu-LISA ✓	Frontex	
EIT ✓	FRA	Eurojust	GAR	
		EUSPA		
7 van de 18		5 van de 10	4 van de 9	6 van de 6

Bron: ERK, op basis van de informatie die en het bewijsmateriaal dat van de agentschappen is verkregen.

Te nemen maatregel 5

Alle EU-agentschappen moeten actuele bedrijfsplannen opstellen om hun klimaatneutraliteit en energie-efficiëntie te verbeteren. Om de transparantie en de verantwoordingsplicht te vergroten, moeten deze plannen beschikken over duidelijk omschreven, gekwantificeerde uitgangswaarden en streefdoelen, bijvoorbeeld voor de vermindering van de koolstofvoetafdruk en het energieverbruik.

2.37. In 2022 hadden agentschappen te kampen met snel stijgende energiekosten en waren zij genoodzaakt het gas- en elektriciteitsverbruik te verminderen om de bijbehorende uitgaven binnen de budgettaire grenzen te houden, maar ook om bij te dragen aan de collectieve EU-inspanning om het risico van energietekorten tijdens de winter te verminderen. **Kader 2.6** geeft voorbeelden van concrete energiebesparende maatregelen die sommige agentschappen in 2022 hebben genomen als reactie op de acute energiecrisis die zijn ontstaan als gevolg van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne.

Kader 2.6

Voorbeelden van maatregelen van EU-agentschappen om het energieverbruik tijdens de winter van 2022-2023 te verminderen

De kantoren van **de zes uitvoerende agentschappen** (EACEA, Eisma, ERCEA, Hadea, REA en, gedeeltelijk, Cinea) bevinden zich allemaal in de twee “Covent Garden”-gebouwen in Brussel, beheerd door het Bureau voor infrastructuur en logistiek van de Commissie in Brussel. Voor de periode tussen augustus 2022 en maart 2023 wilde de Commissie het energieverbruik (waaronder elektriciteit en gas) in haar kantoren in Brussel (met inbegrip van de twee “Covent Garden”-gebouwen) met ten minste 15 % verminderen ten opzichte van het gemiddelde verbruik in dezelfde periode in de voorgaande vijf jaar. De besparingen moesten worden bereikt door een combinatie van maatregelen, zoals het verlagen van de kantoortemperatuur en het installeren van ledverlichting. Over het geheel genomen overtrof de Commissie haar streefdoel door het energieverbruik met 17 % te verlagen. De uitvoerende agentschappen hebben van hun kant een vermindering van 26,6 % in hun “Covent Garden”-kantoren bereikt.

De EBA heeft zich ertoe verbonden haar energieverbruik tegen 2022 met 10 % te verminderen (ten opzichte van 2019). Om dit streefdoel te verwezenlijken, voerde de EBA onder andere de volgende maatregelen in: aanpassing van de verwarmingsschema's en verlaging van de insteltemperaturen van thermostaten, volledige overschakeling van de energievoorziening op hernieuwbare energiebronnen, dagelijkse monitoring van de meters om de genomen maatregelen te evalueren en een bewustmakingscampagne voor energiebesparing onder het personeel. Eind 2022 werd een energiereductie van 16,4 % bereikt (ten opzichte van 2019).

2.38. Vaak vormden de hierboven beschreven energiebesparende maatregelen een aanvulling op plannen die de agentschappen al eerder hadden ontwikkeld om een bijdrage te leveren aan klimaatactie. **Kader 2.7** geeft voorbeelden van maatregelen die de agentschappen in het kader van deze plannen hebben genomen. Vanwege het nauwe verband tussen energie en klimaat omvatten deze plannen vaak maatregelen die vergelijkbaar zijn met die in **kader 2.6**. Daarnaast hadden ze vaak betrekking op het verbeteren van de energie-efficiëntie en het verminderen van het energieverbruik. Hun doelstelling was echter vaak breder — het verkleinen van de koolstofvoetafdruk — en hun looptijd was langer dan de winter van 2022-2023.

Kader 2.7

Voorbeelden van maatregelen die de agentschappen hebben genomen om bij te dragen aan klimaatactie door hun koolstofvoetafdruk te verkleinen

ACER publiceerde een [actieplan voor vergroening 2021-2022](#), dat gericht was op het verkleinen van zijn koolstofvoetafdruk door middel van maatregelen in zes thematische rubrieken. Deze maatregelen zijn gebaseerd op de [haalbaarheidsstudie van de Commissie over het bereiken van klimaatneutraliteit tegen 2030](#). Het plan van ACER was gestructureerd in een paar belangrijke gebieden, zoals: het ontwerpen van duurzame gebouwen en werkruimte, het optimaliseren van energieverbruik en -systemen, en het verminderen van de uitstoot van broeikasgassen door woon-werkverkeer en aankopen. Het omvatte maatregelen zoals de installatie van sensoren om het in- en uitschakelen van lampen te regelen en soortgelijke energiebesparende automatiseringsoplossingen. Hoewel het actieplan van ACER voor vergroening uitgebreid was, moeten we opmerken dat er geen gekwantificeerde streefdoelen in waren opgenomen.

Het EMA heeft zijn klimaatdoelstellingen voor de lange termijn afgestemd op het streefdoel van de [Europese klimaatwet](#) om de broeikasgasemissies tegen 2030 met 55 % netto te reduceren (ten opzichte van het niveau van 1990) en tegen 2050 klimaatneutraliteit te verwezenlijken. Voor energie- en waterverbruik heeft het EMA deze doelstellingen omgezet in een vermindering van 15 % per vierkante meter kantoorruimte die tussen 2012 en 2021 moet worden bereikt. Bij dit streefdoel werd rekening gehouden met de groei van het EMA in die periode en met de hervestiging van het EMA van Londen naar Amsterdam, waarbij het EMA naar een groter maar ook energie-efficiënter gebouw verhuisde. Het streefdoel werd voor zowel energie als water overtroffen: het EMA bereikte een vermindering van 45 % in energieverbruik en 63 % in waterverbruik per vierkante meter. Dit was mogelijk omdat het nieuwe gebouw van het EMA energieklaas A++ heeft. De totale vermindering in het verbruik tussen 2012 en 2021 berekend voor het hele gebouw (en niet per vierkante meter) was kleiner: 9 % voor energie en 39 % voor water.

Als onderdeel van zijn milieubeheerstrategie heeft **het CPVO** een aantal gekwantificeerde streefdoelen vastgesteld, waaronder een jaarlijkse vermindering van het elektriciteits- en warmteverbruik met 10 % tussen 2019 en 2021, te bereiken door maatregelen zoals het installeren van lichtsensoren en het optimaliseren van bestaande ledverlichtingsystemen en elektrische apparatuur. Daarnaast werden vergelijkbare jaarlijkse streefdoelen vastgesteld voor papierverbruik (10 %) en afvalproductie (5 %).

2.39. Een specifieke subgroep van initiatieven die door veel agentschappen worden genomen om hun koolstofvoetafdruk te verkleinen, heeft betrekking op de zakenreizen van hun personeel. Typische maatregelen zijn:

- online deelname aan verschillende evenementen (vergaderingen, conferenties, workshops, opleidingen) als standaardoptie beschouwen. Deelname op locatie is alleen toegestaan als fysieke aanwezigheid essentieel is;

- o wanneer reizen onvermijdelijk is, het aantal reizende deelnemers tot een minimum beperken, bijvoorbeeld door alleen de sprekers persoonlijk naar een conferentie te sturen en andere personeelsleden online aan het evenement te laten deelnemen;
- o bij het kiezen van reisopties rekening houden met de uitstoot van broeikasgassen en de voorkeur geven aan opties met een kleinere koolstofvoetafdruk, bijvoorbeeld door de voorkeur te geven aan treinreizen boven vluchten en aan rechtstreekse verbindingen boven verbindingen met overstap.

2.40. Zoals toegelicht in de paragrafen [1.8-1.10](#) spelen de EU-agentschappen een belangrijke rol bij de uitvoering van het EU-beleid. Daarom kunnen ze, naast de verschillende maatregelen die gericht zijn op het verbeteren van hun eigen klimaat- en energieprestaties — op hun respectieve bevoegdheidsgebieden — ook bijdragen aan de reactie op de klimaat- en energiecrisis van de EU als geheel, zoals wordt geïllustreerd door de voorbeelden in [kader 2.8](#).

Kader 2.8

Voorbeelden van de bijdrage van EU-agentschappen aan de reactie op EU-niveau op de klimaat- en energiecrisis

Het EMSA is actief betrokken geweest bij verschillende initiatieven in verband met de [Europese Green Deal](#), voornamelijk door ondersteuning en gegevens te verstrekken aan de Commissie en de lidstaten. Het EMSA heeft bijgedragen tot de voorbereiding van verschillende onderdelen van het [Fit for 55-pakket](#), met name het initiatief [FuelEU Zeevaart](#) en het [wetgevingsvoorstel](#) om de EU-regeling voor de handel in emissierechten uit te breiden tot het maritiem vervoer.

ERA is de drijvende kracht achter verschillende initiatieven op EU-niveau die gericht zijn op het stimuleren van het spoorverkeer (passagiers- en goederenvervoer), waaronder maatregelen om het internationale treinverkeer beter te beheren en te coördineren of de ontwikkeling van nieuwe technologieën (bijv. treinautomatisering). Deze initiatieven dragen bij tot de [Europese Green Deal](#), die oproept tot een vermindering van de uitstoot van broeikasgassen door vervoer met 90 % tegen 2050. Dit doel moet gedeeltelijk worden bereikt door een verdubbeling van het hogesnelheidsspoorverkeer tegen 2030 (en een verdrievoudiging tegen 2050) en door een toename van het goederenvervoer per spoor met minstens 50 % tegen 2030 (en een verdubbeling tegen 2050).

ESMA helpt de Commissie bij het monitoren van de uitvoering van het [marktcorrectiemechanisme](#), dat is ingevoerd als gevolg van de oorlog van Rusland tegen Oekraïne om de EU-burgers en de EU-economie te beschermen tegen hoge gasprijzen. ESMA heeft een [verslag](#) gepubliceerd waarin de effecten van het marktcorrectiemechanisme op de gasderivatenmarkten worden beoordeeld en heeft een proces opgezet voor het continu monitoren van relevante indicatoren.

De meeste agentschappen beschikken over enige vorm van verslaglegging over hun klimaat- en energieprestaties

2.41. Klimaat en energie zijn twee onderwerpen die nauw verbonden zijn met het bredere begrip duurzaamheid, dat de ecologische, sociale en economische aspecten van menselijke activiteiten omvat. Krachtens de [richtlijn niet-financiële rapportage](#) verplicht de EU grote ondernemingen om informatie te publiceren over milieu-, sociale en governancekwesities. Vanaf het boekjaar 2024 worden deze vereisten inzake verslaglegging aangescherpt onder de nieuwe [richtlijn duurzaamheidsrapportering door ondernemingen](#), wat resulteert in een meer gereguleerde vorm van duurzaamheidsrapportering (zie [kader 2.9](#)). Dit staat in contrast met het feit dat overheden, waaronder EU-instellingen en -organen, momenteel niet verplicht zijn om duurzaamheidsverslagen op te stellen.

Kader 2.9

Duurzaamheidsrapportering en de belangrijkste rapporteringskaders

Duurzaamheidsrapportering omvat het meten en bekendmaken van, alsook het afleggen van verantwoording aan interne en externe belanghebbenden over de prestaties van een organisatie ten aanzien van de doelstelling van duurzame ontwikkeling. Hierbij wordt verslag uitgebracht over de manier waarop een organisatie bij haar activiteiten rekening houdt met duurzaamheidskwesties en over haar impact op milieu-, sociaal en economisch gebied. Duurzaamheidsrapportering is zowel een beheers- als een verantwoordingsinstrument.

Twee belangrijke duurzaamheidsrapporteringskaders zijn:

- o De [standaarden van het Global Reporting Initiative \(GRI\)](#) zijn een set richtsnoeren voor duurzaamheidsrapportering die organisaties een kader bieden voor de openbaarmaking van hun economische, milieu-, sociale en governanceprestaties. Met behulp van de GRI-standaarden kunnen organisaties inzicht krijgen in hun impact op duurzaamheid en deze impact vervolgens doorgeven aan een breed scala aan belanghebbenden.
- o [Europese duurzaamheidsrapporteringsstandaarden](#) bevatten de vereisten voor bedrijven van gedetailleerde rapportering over een breed scala aan milieu-, sociale en governancekwesties door ondernemingen waarop de [richtlijn duurzaamheidsrapportering door ondernemingen](#) van toepassing is.

2.42. Hoewel EU-instellingen en -organen niet verplicht zijn om duurzaamheidsverslagen uit te brengen, mogen ze dat wel op vrijwillige basis doen. Toen we in een [evaluatie van 2019](#) naar de duurzaamheidsrapportering door EU-agentschappen keken, stelden we vast dat het EUIPO het enige agentschap was dat een duurzaamheidsverslag op basis van GRI-standaarden publiceerde. In 2022 constateerden we dat deze situatie niet was veranderd. Het EUIPO was nog steeds het enige EU-agentschap dat een duurzaamheidsverslag publiceert. Dit verslag, dat voorheen een afzonderlijk document was, maakt nu echter deel uit van het [geconsolideerde jaarlijkse activiteitenverslag](#) (zie blz. 50). We hebben ook opgemerkt dat drie andere agentschappen (Cedefop, EIT en Eurofound) van plan zijn om tegen 2024 een duurzaamheidsverslag te publiceren. Daarnaast heeft het netwerk van EU-agentschappen een werkgroep opgericht om de ontwikkeling van duurzaamheidsrapportering en de uitwisseling van goede praktijken op dit gebied aan te moedigen.

2.43. Hoewel de EU-agentschappen nog maar in zeer beperkte mate volledig verslag uitbrengen over duurzaamheid, rapporteren veel agentschappen in hun jaarlijkse activiteitenverslagen wel op de een of andere manier over het milieu, zoals over hun koolstofvoetafdruk of het milieu. Met name 19 van de 43 EU-agentschappen (44 %) geven een jaarlijkse milieuverklaring af (zie [tabel 2.3](#)), een document dat belangrijke milieugegevens bevat, zoals het milieubeleid en de governanceregelingen van het agentschap, alsook de milieueffecten en -doelstellingen.

Tabel 2.3 — Bijna de helft van de EU-agentschappen heeft een milieuverklaring afgegeven

Agentschappen met een milieuverklaring				
Gedecentraliseerde agentschappen en andere organen, ingedeeld naar grootte				Uitvoerende agentschappen
klein (minder dan 200 personeelsleden)		middelgroot (tussen 201 en 400 personeelsleden)	groot (meer dan 400 personeelsleden)	
ACER	ELA	CdT	EASA	Cinea ✓
Berec-Bureau	EMCDDA ✓	EBA ✓	ECHA ✓	EACEA ✓
Cedefop	Enisa	ECDC	EFSA ✓	Eisma ✓
Cepol	ERA	EEA ✓	EMA	ERCEA ✓
CPVO	ESA	EMSA ✓	EUAA	Hadea ✓
EFCA	ETF ✓	EOM	EUIPO ✓	REA ✓
EIGE	EU-OSHA	ESMA ✓	Europol ✓	
Eiopa ✓	Eurofound ✓	eu-LISA ✓	Frontex	
EIT	FRA	Eurojust	GAR	
		EUSPA		
4 van de 18		5 van de 10	4 van de 9	6 van de 6

Bron: ERK, op basis van de informatie die en het bewijsmateriaal dat van de agentschappen is verkregen.

2.44. Alle uitvoerende agentschappen vallen onder de milieuverklaring van de Commissie. Daarnaast geven 9 van de 19 middelgrote en grote gedecentraliseerde agentschappen en andere organen (47 %) een milieuverklaring af. 14 van de 18 kleine EU-agentschappen (78 %) hebben echter geen milieuverklaring opgesteld. Dit kan worden verklaard door hun geringere administratieve capaciteit voor het uitvoeren van dergelijke rapportageactiviteiten.

2.45. Het opstellen van milieuverklaringen hangt nauw samen met de vaststelling van het [milieubeheer- en milieuauditsysteem van de EU \(EMAS\)](#), een beheersinstrument dat door de Europese Commissie is ontwikkeld en waarmee organisaties hun milieuprestaties kunnen evalueren, rapporteren en verbeteren. De publicatie van belangrijke milieugegevens, bijvoorbeeld in de vorm van een milieuverklaring, is een van de basisvereisten van het EMAS (zie [kader 2.10](#)).

Kader 2.10

Basisvereisten van het EMAS

- Naleving van alle milieuwetgeving, gecontroleerd door een verificateur en een overheidsinstantie.
- Voortdurende verbetering van de milieuprestaties.
- Verificatie van de prestaties door een speciaal hiervoor opgeleide verificateur.
- Publicatie van belangrijke milieugegevens in een jaarverslag.

2.46. In totaal hebben 17 van de 43 EU-agentschappen (40 %) het EMAS al ingevoerd (zie [tabel 2.4](#)). Net als bij de milieuverklaringen (zie [tabel 2.3](#) en paragraaf [2.44](#)) zijn alle uitvoerende agentschappen geregistreerd in het EMAS van de Commissie en is het aandeel middelgrote en grote gedecentraliseerde agentschappen die het EMAS hebben ingevoerd (8 van de 19 agentschappen, ofwel 42 %) aanzienlijk groter dan dat van kleine agentschappen (3 van de 18 agentschappen, ofwel 17 %). Dit verschil kan worden verklaard door het feit dat kleinere entiteiten een lagere capaciteit hebben om aan de EMAS-vereisten te voldoen.

Tabel 2.4 — Twee van de vijf EU-agentschappen hebben EMAS ingevoerd

Agentschappen die het EMAS hebben ingevoerd				
Gedecentraliseerde agentschappen en andere organen, ingedeeld naar grootte				Uitvoerende agentschappen
klein (minder dan 200 personeelsleden)		middelgroot (tussen 201 en 400 personeelsleden)	groot (meer dan 400 personeelsleden)	
ACER	ELA	CdT	EASA	Cinea ✓
Berec-Bureau	EMCDDA	EBA ✓	ECHA ✓	EACEA ✓
Cedefop	Enisa	ECDC	EFSA ✓	Eismae ✓
Cepol	ERA	EEA ✓	EMA	ERCEA ✓
CPVO	ESA	EMSA ✓	EUAA	Hadea ✓
EFCA	ETF ✓	EOM	EU IPO ✓	REA ✓
EIGE	EU-OSHA	ESMA ✓	Europol ✓	
Eiopa ✓	Eurofound ✓	eu-LISA	Frontex	
EIT	FRA	Eurojust	GAR	
		EUSPA		
3 van de 18		4 van de 10	4 van de 9	6 van de 6

Bron: ERK, op basis van de informatie die en het bewijsmateriaal dat van de agentschappen is verkregen.

Te nemen maatregel 6

Alle EU-agentschappen moeten verslag uitbrengen over hun prestaties op het gebied van klimaat, energie en milieu, bijvoorbeeld door duurzaamheidsverslagen te publiceren of milieuverklaringen af te geven.

Bovendien moeten zij het EMAS invoeren.

Door richtsnoeren te verstrekken en de uitwisseling van ervaringen en goede praktijken te vergemakkelijken, moet het netwerk van agentschappen van de Europese Unie een belangrijke rol spelen bij de bevordering van de invoering van het EMAS en de duurzaamheids- of milieurapportering.

Andere verslagen met betrekking tot agentschappen die de ERK heeft uitgebracht

2.47. In de loop van 2022 en de eerste helft van 2023 publiceerde de ERK, naast controleverslagen die specifiek betrekking hadden op de agentschappen, een aantal speciale verslagen over de uitvoering van het EU-beleid waarin werd verwezen naar een aantal agentschappen. In [figuur 2.6](#) is een lijst met die speciale verslagen opgenomen.

Figuur 2.6 — Speciale verslagen van de ERK waarin naar agentschappen wordt verwezen en die in 2022 en de eerste helft van 2023 zijn uitgebracht

Kamer III

Externe maatregelen, veiligheid en justitie

Enisa

Speciaal verslag 05/2022:
Cyberbeveiliging van EU-instellingen, -organen en -agentschappen — Paraatheidsniveau staat over het algemeen niet in verhouding tot dreigingen

ECDC EUSPA

Speciaal verslag 13/2022:
Vrij verkeer in de EU tijdens de COVID-19-pandemie — Beperkt toezicht op controles aan de binnengrenzen en ongecoördineerde maatregelen van de lidstaten

ECDC, EMA EASA

Speciaal verslag 01/2023:
Hulpmiddelen om reizen binnen de EU tijdens de COVID-19-pandemie te faciliteren — Relevante initiatieven met een impact variërend van succes tot beperkt gebruik

Kamer IV

Marktregulering en concurrerende economie

ESMA, Eiopa, EBA

Speciaal verslag 04/2022:
Beleggingsfondsen: maatregelen van de EU hebben nog geen echte interne markt gecreëerd waar beleggers baat bij hebben

EUIPO

Speciaal verslag 06/2022:
Intellectuele-eigendomsrechten van de EU: bescherming niet geheel waterdicht

Eismea

Speciaal verslag 07/2022:
Instrumenten voor de internationalisering van het mkb: en groot aantal ondersteunende, maar niet volledig coherente of gecoördineerde acties

REA

Speciaal verslag 15/2022:
De maatregelen om de deelname aan Horizon 2020 te verbreden waren goed ontworpen, maar duurzame verandering zal grotendeels afhangen van de inspanningen van de nationale autoriteiten

ECDC

Speciaal verslag 26/2022:
Europese statistieken — Potentieel voor verdere verbetering van de kwaliteit"

ACER

Speciaal verslag 03/2023:
Integratie van de interne markt voor elektriciteit — Complexe juridische structuur, vertragingen, zwakke punten op het gebied van governance en onvolledig markttoezicht vormen een belemmering voor het bereiken van de ambitieuze doelstelling

EBA

Speciaal verslag 12/2023:
EU-toezicht op het kredietrisico van banken: De ECB heeft haar inspanningen opgevoerd, maar er is meer nodig om beter te verzekeren dat het kredietrisico naar behoren wordt beheerd en gedekt

MFK 1 MFK 2 MFK 3 MFK 4 MFK 5 Zelffinancierend

Kamer V

Financiering en administratie van de Unie

REA

Speciaal verslag 11/2022:

Bescherming van de EU-begroting — Betere gebruikmaking van opname op zwarte lijst nodig

Eismaea

Speciaal verslag 17/2022:

Externe consultants bij de Europese Commissie — Ruimte voor hervormingen

Bron: ERK.

Antwoord van het netwerk van EU-agentschappen

1.21. EUIPO: EUIPO vestigt de aandacht op het besluit van de wetgevers, dat tijdens de laatste wetgevingshervorming is bevestigd. Overeenkomstig artikel 176, lid 2, van Verordening (EU) 2017/1001 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2017 inzake het Uniemerk verleent *het Begrotingscomité [...] de uitvoerend directeur kwijting voor de uitvoering van de begroting*. Deze kwijting is in sterke mate gebaseerd op de verslagen van de Rekenkamer.

GAR: De GAR wijst erop dat de GAR ook een volledig zelffinancierend agentschap is. De begroting en de personeelsinformatie van de GAR zijn door de plenaire vergadering goedgekeurd op voorstel van zijn voorzitter in overeenstemming met artikel 61 van Verordening (EU) nr. 806/2014.

2.18. CdT: Het Centrum verwijst naar zijn antwoorden op de paragrafen 3.35.7-3.35.9.

2.20, 2.23, 2.25, 2.26, 2.29 EUAN: Het EUAN erkent de preliminaire opmerkingen van de Rekenkamer, met name op het gebied van beheer van openbare aanbestedingen, aanwervingsprocedures en begrotingsbeheer. De leden van het EUAN zetten zich in om hun beleid en procedures te blijven verbeteren. Het netwerk merkt op dat de preliminaire opmerkingen over de afzonderlijke gevallen van agentschap tot agentschap verschillen. Daarom verwijst het netwerk naar de individuele antwoorden van de agentschappen op hun betrouwbaarheidsverklaringen.

2.22. CdT: Het Centrum verwijst naar zijn antwoorden op de paragrafen 3.35.12 en 3.35.13.

Kader 2.2 Europol: Europol verwijst naar zijn antwoord op paragraaf 3.33.9.

ECDC: Volgens de analyse van het ECDC vormen de btw-bedragen subsidiabele kosten, omdat de begunstigen bij de uitvoering van de door de subsidie gedekte activiteiten niet als overheidsinstanties optraden. ECDC verwijst naar zijn gedetailleerde antwoord in paragraaf 3.15.7.

2.26. Europol: Europol verwijst naar zijn antwoord op paragraaf 3.33.8.

Cedefop: Cedefop verwijst naar zijn antwoord op paragraaf 3.14.8.

2.27. ERA: ERA verwijst naar zijn antwoord op de paragrafen 3.11.12 en 3.11.13.

2.28. EUAN: Het gebruik van overdrachten is geregeld bij het Financieel Reglement. In bepaalde gevallen zijn zij geheel of gedeeltelijk gerechtvaardigd op grond van het meerjarige karakter van de operationele programma's van de agentschappen. Zoals de Rekenkamer heeft opgemerkt, voorziet het Financieel Reglement niet in vooraf vastgelegde maxima die bepalen wat als "buitensporig niveau" van overdrachten moet worden beschouwd. Wat betreft het beperkte aantal gevallen waarin bij agentschappen sprake is van terugkerende hoge

overdrachten, benadrukt het netwerk dat het uitvoeringspercentage over het algemeen hoog is.

Tabel 2.1. ECDC: ECDC streeft ernaar om in 2023 EMAS-geregistreerd te zijn en plant een project voor CO₂-compensatie (met een beoogde start in het eerste kwartaal van 2024) dat maatregelen omvat voor het berekenen en het verminderen van de CO₂-impact. In het kader van de EMAS-implementatie, waarmee een begin wordt gemaakt in 2024, zullen specifieke doelstellingen worden vastgelegd.

Tabel 2.2. ECDC: ECDC doorloopt momenteel de laatste stadia van de EMAS-certificering en zal een organisatiedoelstelling ontwikkelen als onderdeel van de EMAS-implementatie, die in 2024 van start gaat.

2.46. EUAN: In het werkprogramma 2023 van het EUAN heeft het netwerk zich ten doel gesteld om zijn deskundigheid op het gebied van duurzaamheid en vergroening te verdiepen.

De op korte en middellange termijn vastgestelde activiteiten omvatten inspanningen om een gemeenschappelijke benadering tot stand te brengen bij de duurzaamheidsrapportage en ondersteuning van initiatieven voor de invoering van duurzaamheids- en vergroeningsbeleid in de agentschappen en gemeenschappelijke ondernemingen.

In overeenstemming met de door de Rekenkamer voorgestelde maatregelen werkt het netwerk actief aan de ondersteuning van zijn leden op hun weg naar EMAS-certificering, door specifieke richtsnoeren en documenten voor elk agentschap te ontwikkelen en goede praktijken te delen.

EUROPESE
REKENKAMER

Hoofdstuk 3

Betrouwbaarheidsverklaringen en andere per agentschap specifieke controlesresultaten

3.1. Informatie tot staving van de betrouwbaarheidsverklaringen

Grondslag voor de oordelen

3.1.1. Wij verrichtten onze controle overeenkomstig de internationale controlestandaarden (ISA) en de regels inzake beroepsethiek van de International Federation of Accountants (IFAC) en de internationale standaarden van hoge controle-instanties (ISSAI) van INTOSAI. Onze verantwoordelijkheden volgens die standaarden worden nader beschreven in het onderdeel van dit verslag over de verantwoordelijkheden van de auditor. We hebben voldaan aan onafhankelijkheidsvereisten en zijn onze ethische verplichtingen krachtens de Ethische gedragscode voor professionele accountants (Code of Ethics for Professional Accountants) van de International Ethics Standards Board for Accountants nagekomen. Wij achten de verkregen controle-informatie toereikend en geschikt als grondslag voor ons oordeel.

Aanpak van de controle

3.1.2. De controleaanpak van de ERK omvat analytische controleprocedures, rechtstreekse toetsing van verrichtingen en een beoordeling van de essentiële componenten van de toezicht- en controlesystemen van een agentschap. Hierbij komt nog informatie die voortvloeit uit het werk van andere auditors alsmede een analyse van de door de leiding van de gecontroleerden verstrekte informatie.

Verantwoordelijkheden van de leiding en de met governance belaste personen

3.1.3. Overeenkomstig de artikelen 310-325 van het VWEU en het financieel reglement van de agentschappen is de leiding van elk agentschap verantwoordelijk voor het opstellen en weergeven van de rekeningen van de agentschappen op basis van de internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector, alsmede voor de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen. Dit omvat het ontwerpen, invoeren en in stand houden van internebeheersingsmaatregelen die relevant zijn voor het opmaken en weergeven van financiële overzichten die geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevatten. De leiding dient er ook voor te zorgen dat de in de financiële overzichten weergegeven activiteiten, financiële verrichtingen en informatie voldoen aan de officiële vereisten die voor deze overzichten gelden. De leiding van elk agentschap draagt uiteindelijk de verantwoordelijkheid voor de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen van elk agentschap.

3.1.4. Bij het opstellen van de rekeningen is de leiding verantwoordelijk voor het beoordelen van het vermogen van het agentschap om zijn activiteiten voort te zetten. De leiding dient in voorkomend geval kwesties te melden die verband houden met de bedrijfscontinuïteit van het agentschap en dient het boekhoudkundige continuïteitsbeginsel te hanteren, tenzij zij voornemens is om de entiteit te liquideren of om haar activiteiten stop te zetten, of er geen realistisch alternatief bestaat.

3.1.5. Degenen die belast zijn met governance zijn verantwoordelijk voor de supervisie van het proces van financiële verslaggeving bij het agentschap.

De verantwoordelijkheden van de auditor voor de controle van de rekeningen en de onderliggende verrichtingen

3.1.6. We hebben twee doelstellingen. Een daarvan bestaat erin redelijke zekerheid te verkrijgen over de vraag of de rekeningen van de agentschappen geen afwijkingen van materieel belang vertonen en of de onderliggende verrichtingen wettig en regelmatig zijn. De tweede doelstelling is het Europees Parlement en de Raad of andere betrokken kwijtingsautoriteiten op basis van onze controle betrouwbaarheidsverklaringen te verschaffen over de betrouwbaarheid van de rekeningen van de agentschappen en de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen. Redelijke zekerheid is een hoge mate van zekerheid, maar geen garantie dat bij de controle alle gevallen waarin sprake is van een afwijking van materieel belang of van niet-conformiteit altijd zullen worden opgespoord. Deze gevallen kunnen voortkomen uit fraude of fouten en worden van materieel belang geacht indien hiervan, afzonderlijk of geaggregeerd, redelijkerwijs zou kunnen worden verwacht dat deze invloed hebben op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze rekeningen nemen.

3.1.7. Voor de ontvangsten verifiëren wij de van de Commissie of samenwerkende landen ontvangen subsidies en beoordelen wij de procedures van de agentschappen voor het innen van vergoedingen en andere inkomsten, voor zover van toepassing.

3.1.8. Ten aanzien van de uitgaven onderzoeken wij betalingsverrichtingen nadat de uitgaven zijn gedaan, geboekt en goedgekeurd. Dit onderzoek betreft alle soorten betalingen op het moment dat deze worden gedaan, behalve voorschotten. Wij onderzoeken voorschotbetalingen wanneer de ontvanger van de middelen het passende gebruik ervan aantoonst en wanneer een agentschap dit als rechtvaardiging accepteert door het afwickelen van de voorschotbetaling in hetzelfde jaar of later.

3.1.9. In overeenstemming met de ISA's en ISSAI's passen wij professionele oordeelsvorming toe en houden wij gedurende de hele controle een professioneel-kritische instelling. Daarnaast ondernemen we de volgende stappen.

- We identificeren en beoordelen de risico's op afwijkingen van materieel belang in de rekeningen en op niet-conformiteit van materieel belang van de onderliggende verrichtingen met vereisten uit de wet- en regelgeving van de Europese Unie, hetzij door fraude, hetzij door fouten. Wij ontwerpen in het licht van die risico's controleprocedures en voeren die uit, en winnen controle-informatie in die toereikend en geschikt is als grondslag voor onze oordelen. Het risico dat een afwijking of niet-conformiteit van materieel belang als gevolg van fraude niet wordt ontdekt is groter dan het risico dat een afwijking als gevolg van fouten niet wordt ontdekt, aangezien er bij fraude sprake kan zijn van collusie, vervalsing, opzettelijke omissies, verkeerde voorstellingen van zaken of het terzijde stellen van de internebeheersingsmaatregelen.
- We verkrijgen inzicht in de internebeheersingsmaatregelen die relevant zijn voor de controle om controleprocedures op te zetten die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn, maar niet om een oordeel uit te spreken over de doeltreffendheid van deze internebeheersingsmaatregelen.
- We beoordelen de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaglegging en van de redelijkheid van de boekhoudkundige schattingen en de daarmee samenhangende informatieverschaffing door de leiding.
- We trekken conclusies over de adequaatheid van de wijze waarop de leiding het continuïteitsbeginsel hanteert en, op basis van de verkregen controle-informatie, over het al dan niet bestaan van materiële onzekerheden die verband houden met gebeurtenissen of omstandigheden die mogelijk aanzienlijke twijfel doen rijzen over het vermogen van een agentschap om zijn bedrijfsactiviteiten voort te zetten. Als we tot de conclusie komen dat er een materiële onzekerheid bestaat, zijn we verplicht in ons verslag als auditor de aandacht te vestigen op de gerelateerde informatie in de rekeningen of, indien deze informatie ontoereikend is, ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die we hebben verkregen tot de datum van vaststelling van ons verslag als auditor. Door toekomstige gebeurtenissen kan een entiteit echter worden gedwongen haar bedrijfsactiviteiten te beëindigen.
- Wij evalueren de algemene presentatie, structuur en inhoud van de rekeningen, met inbegrip van de vermelde informatie, en beoordelen of de rekeningen een getrouw beeld geven van de onderliggende verrichtingen en gebeurtenissen.
- We verkrijgen voldoende passende controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de agentschappen om een oordeel te formuleren over de rekeningen en de onderliggende verrichtingen. Wij zijn verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de controle. We blijven als enige verantwoordelijk voor ons controleoordeel.

- o We hebben in voorkomend geval rekening gehouden met de controlewerkzaamheden die onafhankelijke externe auditors hebben verricht ten aanzien van de rekeningen van de agentschappen, zoals bepaald in artikel 70, lid 6, van het Financieel Reglement.

3.1.10. Wij communiceren met de leiding onder meer over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de internebeheersingsmaatregelen die we tijdens onze controle constateren. We bepalen welke van de punten die we met de agentschappen hebben besproken, het belangrijkste waren bij de controle van de rekeningen van de huidige periode. Deze wijzen we aan als essentiële controleaangelegenheden. Wij beschrijven deze aangelegenheden in ons verslag als auditor, tenzij de wetgeving ons verbiedt dit te doen of we, in zeer uitzonderlijke omstandigheden, besluiten dat een aangelegenheid niet in ons verslag moet worden opgenomen omdat redelijkerwijs te verwachten is dat de negatieve gevolgen daarvan zwaarder wegen dan de voordelen van een dergelijke mededeling voor het algemeen belang.

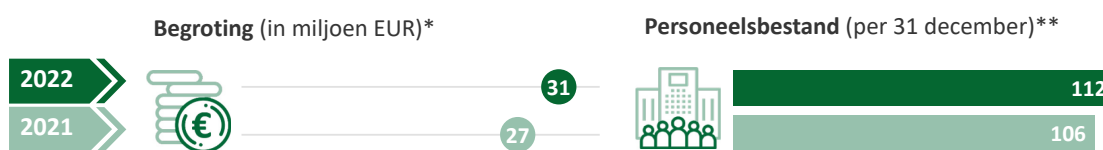
**Agentschappen gefinancierd in het
kader van MFK-rubriek 1 —
Eengemaakte markt, innovatie en
digitaal beleid**

3.2. Agentschap van de Europese Unie voor de samenwerking tussen energieregulators (ACER)

Inleiding

3.2.1. Het Agentschap van de Europese Unie voor de samenwerking tussen energieregulators ("ACER"), gevestigd te Ljubljana, werd opgericht bij [Verordening \(EG\) nr. 713/2009](#), die werd ingetrokken en vervangen door [Verordening \(EU\) 2019/942](#). ACER bevordert de integratie en voltooiing van de interne energiemarkt voor elektriciteit en aardgas. Het bevordert een gecontroleerde en transparante energiemarkt, met als doel het bereiken van eerlijke prijzen voor de consument. [Figuur 3.2.1](#) bevat de belangrijkste cijfers met betrekking tot ACER¹⁰.

Figuur 3.2.1 — Belangrijkste cijfers met betrekking tot ACER

* De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de totale betalingskredieten die tijdens het begrotingsjaar beschikbaar waren.

** Het personeelsbestand bestaat uit EU-ambtenaren, tijdelijke EU-functionarissen, arbeidscontractanten van de EU en gedetacheerde nationale deskundigen (GND's); uitzendkrachten en consultants vallen hier niet onder.

Bron: Jaarrekeningen van ACER voor de begrotingsjaren 2021 en 2022; personeelscijfers verstrekt door ACER.

Informatie tot staving van de betrouwbaarheidsverklaring

3.2.2. Onze controleaanpak, de grondslag voor ons oordeel, de verantwoordelijkheden van de leiding van ACER en de met governance belaste personen en de verantwoordelijkheden van de auditor voor de controle van de rekeningen en de onderliggende verrichtingen, worden

¹⁰ Meer informatie over de rol en activiteiten van ACER is te vinden op zijn website: www.acer.europa.eu.

Agentschap van de Europese Unie voor de samenwerking tussen energieregulators (ACER)

beschreven in deel 3.1. De handtekening op blz. 381 maakt integrerend deel uit van het oordeel.

De aan het Europees Parlement en de Raad voorgelegde betrouwbaarheidsverklaring van de ERK — verslag van de onafhankelijke auditor

Oordeel

3.2.3. Wij hebben het volgende gecontroleerd:

- a) de rekeningen van het Agentschap van de Europese Unie voor de samenwerking tussen energieregulators (“ACER”), die bestaan uit de financiële overzichten¹¹ en de verslagen over de uitvoering van de begroting van ACER¹² betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar, en
- b) de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekeningen,

zoals voorgeschreven in artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

Betrouwbaarheid van de rekeningen

Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen

3.2.4. Naar ons oordeel geven de rekeningen van ACER over het op 31 december 2022 afgesloten jaar op alle materiële punten een getrouw beeld van de financiële situatie van ACER per 31 december 2022, van de resultaten van zijn verrichtingen en kasstromen en van de veranderingen van de nettoactiva in het op die

¹¹ De financiële overzichten omvatten de balans en de staat van de financiële resultaten, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van de nettoactiva, alsook een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaglegging en andere toelichtingen.

¹² De verslagen over de uitvoering van de begroting omvatten de verslagen die een samenvatting zijn van alle begrotingsverrichtingen en de bijbehorende toelichtingen.

Agentschap van de Europese Unie voor de samenwerking tussen energieregulators (ACER)

datum afgesloten jaar, overeenkomstig zijn financieel reglement en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels. Deze zijn gebaseerd op internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector.

Wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen

Ontvangsten

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen

3.2.5. Naar ons oordeel zijn de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen van ACER betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Betalingen

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen

3.2.6. Naar ons oordeel zijn de onderliggende betalingen bij de rekeningen van ACER betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

3.2.7. De hiernavolgende opmerkingen doen niets af aan het oordeel van de ERK.

Opmerkingen over de beheers- en controlesystemen

3.2.8. In december 2022 werd een betalingsopdracht van 714 720,28 EUR goedgekeurd door een gedelegeerd ordonnateur wiens goedkeuringsbevoegdheden beperkt waren tot 500 000 EUR. Dit wijst op een tekortkoming in de interne controles van ACER met betrekking tot de delegatie van bevoegdheden voor het goedkeuren van betalingen.

Agentschap van de Europese Unie voor de samenwerking tussen energieregulators (ACER)

Opmerkingen over het begrotingsbeheer

3.2.9. We hebben geconstateerd dat ACER 7,2 miljoen EUR (29,4 %) van de vastleggingskredieten voor 2022 had overgedragen naar 2023. Dit omvatte 5,5 miljoen EUR (ofwel 66,2 %) van de kredieten in het kader van titel III, die betrekking hadden op beleidsuitgaven, voornamelijk de kernactiviteiten van ACER in het kader van de [Verordening](#) betreffende de integriteit en transparantie van de groothandelsmarkt voor energie (66,4 % in 2021). Wij hebben hierover ook verslag uitgebracht in paragraaf 139 van ons [Speciaal verslag](#) 03/2023 over de integratie van de interne markt voor elektriciteit. Herhaaldelijk hoge percentages overdrachten zijn in strijd met het begrotingsbeginsel van jaarperiodiciteit en wijzen op structurele problemen in het begrotingsproces en bij de uitvoering van de begroting.

Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

3.2.10. De [bijlage](#) bevat een overzicht van de maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van de opmerkingen van de ERK van voorgaande jaren.

Bijlage — Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
1	2019	ACER ondertekende een kaderovereenkomst op het gebied van IT-systemen en -consultancy volgens het cascadesysteem, in twee percelen, voor een maximumbedrag van 25 miljoen EUR. De prijslijst van de overeenkomst had echter geen betrekking op 61,3 % van de in 2019 in het kader van perceel 1 van de overeenkomst verrichte betalingen. ACER had voor de betrokken zaken onderhandse overeenkomsten gesloten zonder mededingingsprocedure. De desbetreffende specifieke overeenkomsten zijn derhalve onregelmatig.	Er waren in 2022 geen onregelmatige betalingen voor posten buiten de prijslijst, maar de betrokken kaderovereenkomst is nog steeds van kracht.	Openstaand

Agentschap van de Europese Unie voor de samenwerking tussen energieregulators (ACER)

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
2	2019	We troffen aanwijzingen aan dat ACER uitzendkrachten had ingezet om een tekort aan eigen personeelsleden te compenseren. Alle bij ACER werkzame uitzendkrachten, op één na, voerden langetermijntaken uit. ACER moet vaste en lopende taken toewijzen aan eigen personeelsleden en niet aan uitzendkrachten.	De situatie is tot dusver niet veranderd. ACER is van plan dit probleem de komende jaren aan te pakken, zodra het aantal personeelsleden in zijn personeelsformatie is uitgebreid.	Openstaand
3	2021	Tussen 2019 en 2021 heeft ACER drie gevallen van een mogelijk belangenconflict beoordeeld met betrekking tot een hooggeplaatst personeelslid dat een bezoldigde externe activiteit of baan elders ging uitoefenen. In het door ons onderzochte geval constateerden wij dat ACER de paritaire commissie niet heeft geraadpleegd en zijn besluit na het verstrijken van de termijn heeft genomen. Het besluit bevatte beperkingen om het risico van belangenconflicten te voorkomen. ACER heeft de betrokkene verzocht de in het oorspronkelijke besluit vastgestelde beperkingen in acht te nemen, maar voor dit verzoek bestond geen rechtsgrondslag.	Er werd een besluit tot aanpassing van de desbetreffende regels opgesteld op het moment dat wij onze controle afronden.	Afgesloten

Agentschap van de Europese Unie voor de samenwerking tussen energieregulators (ACER)

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
4	2019, 2021	We hebben geconstateerd dat ACER 6,6 miljoen EUR (29,9 %) van de vastleggingskredieten voor 2021 had overgedragen naar 2022. Van dat bedrag had 4,0 miljoen EUR, ofwel 54 % van de operationele uitgaven, betrekking op operationele kernactiviteiten in het kader van de Verordening betreffende de integriteit en transparantie van de groothandelsmarkt voor energie. Hoge percentages overdrachten zijn in strijd met het begrotingsbeginsel van jaarperiodiciteit en wijzen op structurele problemen bij de uitvoering van de begroting.	De situatie hield in 2022 aan (zie paragraaf 3.2.11).	Openstaand

Antwoord van ACER

3.2.8. ACER neemt kennis van de opmerkingen van de Rekenkamer. De in de steekproef opgenomen betaling vormde een combinatie van kosten ten laste van drie begrotingslijnen, waarbij elk afzonderlijk bedrag onder de gedelegeerde grenswaarde lag. Aangezien de afzonderlijke kosten onder de toegestane grenswaarde lagen, werd de betaling goedgekeurd. Het agentschap zal stappen ondernemen om ervoor te zorgen dat de grenswaarden voor elke aparte betalingsopdracht in acht worden genomen.

3.2.9. Het agentschap neemt kennis van de opmerkingen van de Rekenkamer. De uit titel 2 overgedragen bedragen omvatten 0,52 miljoen EUR in verband met uitgaven voor open overeenkomsten inzake juridisch advies aan het agentschap met het oog op verweer in beroepsprocedures die tegen zijn besluiten worden ingesteld, met name op het gebied van elektriciteit. De duur van beroepsprocedures is moeilijk te voorspellen en komt in de meeste gevallen niet overeen met de jaarperiodiciteit van de begroting. De uit titel 3 overgedragen bedragen omvatten 4,6 miljoen EUR in verband met de contractuele verplichtingen van het agentschap ten aanzien van zijn grootste operationele project, Remit. De investeringen in dit meerjarige project, dat sinds 2021 wordt gefinancierd uit vergoedingen die via de geregistreerde rapportage mechanismen worden geïnd, vallen niet samen met de jaarperiodiciteit van de begroting. Hiervoor moet het bestaande ontwikkelingsplan worden gevolgd. Het agentschap controleert de uitvoering van de begroting maandelijks om de jaarperiodiciteit van de betalingen waar passend en mogelijk kracht bij te zetten.

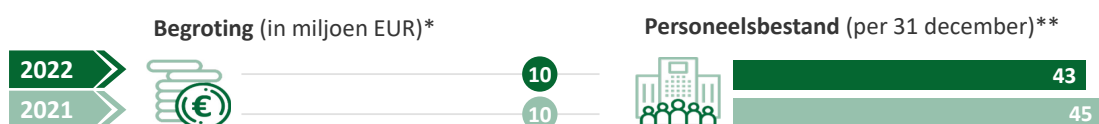
Bureau voor ondersteuning van het Orgaan van Europese regulerende instanties voor elektronische communicatie (Berec-Bureau)

3.3. Bureau voor ondersteuning van het Orgaan van Europese regulerende instanties voor elektronische communicatie (Berec-Bureau)

Inleiding

3.3.1. Het Bureau voor ondersteuning van het Orgaan van Europese regulerende instanties voor elektronische communicatie (“het Berec-Bureau”), gevestigd te Riga, werd opgericht bij [Verordening \(EG\) nr. 1211/2009](#), die werd ingetrokken en vervangen door [Verordening \(EU\) 2018/1971](#). Het Berec-Bureau verleent diensten voor professionele en administratieve ondersteuning aan het Orgaan van Europese regulerende instanties voor elektronische communicatie (Berec). Onder toezicht van de raad van regulators verzamelt en analyseert het informatie over elektronische communicatie en verspreidt het beste praktijken, zoals gemeenschappelijke wijzen van aanpak, methoden of richtsnoeren voor de uitvoering van het EU-regelgevingskader, onder de nationale regelgevende instanties. [Figuur 3.3.1](#) bevat de belangrijkste cijfers met betrekking tot het Berec-Bureau¹³.

Figuur 3.3.1 — Belangrijkste cijfers met betrekking tot het Berec-Bureau

* De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de totale betalingskredieten die tijdens het begrotingsjaar beschikbaar waren.

** Het personeelsbestand bestaat uit EU-ambtenaren, tijdelijke EU-functionarissen, arbeidscontractanten van de EU en gedetacheerde nationale deskundigen (GND's); uitzendkrachten en consultants vallen hier niet onder.

Bron: Jaarrekening van het Berec-Bureau voor de begrotingsjaren 2021 en 2022; personeelscijfers verstrekt door het Berec-Bureau.

¹³ Meer informatie over de rol en activiteiten van het Berec-Bureau is te vinden op zijn website: www.berec.europa.eu.

Bureau voor ondersteuning van het Orgaan van Europese regulerende instanties voor elektronische communicatie (Berec-Bureau)

Informatie tot staving van de betrouwbaarheidsverklaring

3.3.2. Onze controleaanpak, de grondslag voor ons oordeel, de verantwoordelijkheden van de leiding van het Berec-Bureau en de met governance belaste personen en de verantwoordelijkheden van de auditor voor de controle van de rekeningen en de onderliggende verrichtingen, worden beschreven in deel 3.1. De handtekening op blz. 381 maakt integrerend deel uit van het oordeel.

De aan het Europees Parlement en de Raad voorgelegde betrouwbaarheidsverklaring van de ERK — verslag van de onafhankelijke auditor

Oordeel

3.3.3. Wij hebben het volgende gecontroleerd:

- a) de rekeningen van het Bureau voor ondersteuning van het Orgaan van Europese regulerende instanties voor elektronische communicatie (“het Berec-Bureau”), die bestaan uit de financiële overzichten¹⁴ en de verslagen over de uitvoering van de begroting van het Berec-Bureau¹⁵ betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar, en
- b) de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekeningen,

zoals voorgeschreven in artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

¹⁴ De financiële overzichten omvatten de balans en de staat van de financiële resultaten, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van de nettoactiva, alsook een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaglegging en andere toelichtingen.

¹⁵ De verslagen over de uitvoering van de begroting omvatten de verslagen die een samenvatting zijn van alle begrotingsverrichtingen en de bijbehorende toelichtingen.

Bureau voor ondersteuning van het Orgaan van Europese regulerende instanties voor elektronische communicatie (Berec-Bureau)

Betrouwbaarheid van de rekeningen

Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen

3.3.4. Naar ons oordeel geven de rekeningen van het Berec-Bureau over het op 31 december 2022 afgesloten jaar op alle materiële punten een getrouw beeld van de financiële situatie van het Berec-Bureau per 31 december 2022, van de resultaten van zijn verrichtingen en kasstromen en van de veranderingen van de nettoactiva in het op die datum afgesloten jaar, overeenkomstig zijn financieel reglement en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels. Deze zijn gebaseerd op internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector.

Wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen

Ontvangsten

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen

3.3.5. Naar ons oordeel zijn de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen van het Berec-Bureau betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Betalingen

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen

3.3.6. Naar ons oordeel zijn de onderliggende betalingen bij de rekeningen van het Berec-Bureau betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Bureau voor ondersteuning van het Orgaan van Europese regulerende instanties voor elektronische communicatie (Berec-Bureau)

Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

3.3.7. De *bijlage* bevat een overzicht van de maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van de opmerkingen van de ERK van voorgaande jaren.

Bureau voor ondersteuning van het Orgaan van Europese regulerende instanties voor elektronische communicatie (Berec-Bureau)

Bijlage — Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
1	2019	<p>Het Berec-Bureau heeft een aanbestedingsprocedure afgesloten en een overeenkomst ondertekend zonder dat het eerst alle offertes had beoordeeld die het had ontvangen. Eén offerte was verkeerd opgeborgen en werd niet beoordeeld. In het evaluatieverslag voor deze procedure werd niet uitgelegd hoe het Berec-Bureau had geconcludeerd of de offertes al dan niet voldeden aan de deelnemingsvoorwaarden. De aanbestedingsprocedure werd door slechts één persoon uitgevoerd. Die persoon had aangegeven dat er sprake was van een mogelijk belangenconflict, maar heeft de hele procedure toch alleen afgehandeld. Om deze redenen zijn wij van mening dat de overeenkomst onregelmatig is.</p>	<p>Naar aanleiding van onze opmerking heeft het Berec-Bureau in 2022 de overeenkomst eenzijdig beëindigd en vervangen door een overeenkomst die werd gegund op basis van een nieuwe aanbesteding.</p>	Afgesloten

Bureau voor ondersteuning van het Orgaan van Europese regulerende instanties voor elektronische communicatie (Berec-Bureau)

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
2	2021	In ons verslag 2019 concludeerden wij dat een aanbestedingsprocedure voor juridische diensten onregelmatig was. Als gevolg daarvan zijn alle daaropvolgende betalingen die op basis van deze kaderovereenkomst zijn verricht onregelmatig. In 2021 bedroegen de daarmee samenhangende betalingen 4 444 EUR.	Naar aanleiding van onze opmerking heeft het Berec-Bureau in 2022 de overeenkomst eenzijdig beëindigd en vervangen door een overeenkomst die werd gegund op basis van een nieuwe aanbesteding.	Afgesloten
3	2021	In een aanwervingsprocedure waren er tekortkomingen waardoor de beginselen van transparantie en gelijke behandeling tijdens de screening-/shortlistfase werden ondermijnd.	Het Berec-Bureau heeft zijn aanwervingsprocedures herzien om de vastgestelde tekortkomingen aan te pakken.	Afgesloten

Bureau voor ondersteuning van het Orgaan van Europese regulerende instanties voor elektronische communicatie (Berec-Bureau)

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
4	2021	Het gebrek aan controles vooraf van de prijzen was opgemerkt als een tekortkoming in het internebeheersingssysteem van het Berec-Bureau. In een gecontroleerde aanbestedingsprocedure voor IT-diensten verzocht het Berec-Bureau om een offerte van een contractant zonder vooraf aan te geven welke diensten vereist waren. Bovendien verrichtte het Berec-Bureau geen controles om ervoor te zorgen dat de prijzen die van toepassing waren op specifieke contracten overeenkwamen met de prijzen en kortingen in de onderliggende kaderovereenkomst.	Het Berec-Bureau heeft zijn controles vooraf uitgebreid om de vastgestelde tekortkomingen aan te pakken.	Afgesloten

Bureau voor ondersteuning van het Orgaan van Europese regulerende instanties voor elektronische communicatie (Berec-Bureau)

Antwoord van het Berec-Bureau

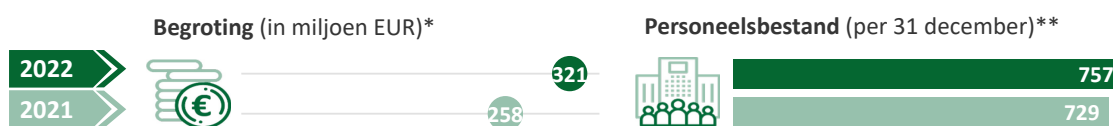
Het Agentschap neemt akte van het verslag van de Rekenkamer.

3.4. Agentschap van de Europese Unie voor de veiligheid van de luchtvaart (EASA)

Inleiding

3.4.1. Het Agentschap van de Europese Unie voor de veiligheid van de luchtvaart ("EASA"), gevestigd te Keulen, werd opgericht bij [Verordening \(EU\) 2018/1139](#). EASA heeft het in 2002 opgerichte Europees Agentschap voor de veiligheid van de luchtvaart (ook "EASA" genoemd) vervangen. EASA heeft specifieke regelgevings- en uitvoerende taken op het gebied van veiligheid van de luchtvaart, met name met betrekking tot het ontwerp, de productie, het onderhoud en de exploitatie van luchtvaartproducten. [Figuur 3.4.1](#) bevat de belangrijkste cijfers met betrekking tot EASA¹⁶.

Figuur 3.4.1 — Belangrijkste cijfers met betrekking tot EASA

* De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de totale betalingskredieten die tijdens het begrotingsjaar beschikbaar waren.

** Het personeelsbestand bestaat uit EU-ambtenaren, tijdelijke EU-functionarissen, arbeidscontractanten van de EU en gedetacheerde nationale deskundigen (GND's); uitzendkrachten en consultants vallen hier niet onder.

Bron: Jaarrekening van EASA voor de begrotingsjaren 2021 en 2022; personeelscijfers verstrekt door EASA.

Informatie tot staving van de betrouwbaarheidsverklaring

3.4.2. Onze controleaanpak, de grondslag voor ons oordeel, de verantwoordelijkheden van de leiding van EASA en de met governance belaste personen en de verantwoordelijkheden van de auditor voor de controle van de rekeningen en de onderliggende verrichtingen, worden beschreven in deel 3.1. De handtekening op blz. 381 maakt integrerend deel uit van het oordeel.

¹⁶ Meer informatie over de rol en activiteiten van EASA is te vinden op zijn website: www.easa.europa.eu.

De aan het Europees Parlement en de Raad voorgelegde betrouwbaarheidsverklaring van de ERK — verslag van de onafhankelijke auditor

Oordeel

3.4.3. Wij hebben het volgende gecontroleerd:

- a) de rekeningen van het Agentschap van de Europese Unie voor de veiligheid van de luchtvaart ("EASA"), die bestaan uit de financiële overzichten¹⁷ en de verslagen over de uitvoering van de begroting van EASA¹⁸ betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar, en
- b) de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekeningen,

zoals voorgeschreven in artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

Betrouwbaarheid van de rekeningen

Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen

3.4.4. Naar ons oordeel geven de rekeningen van EASA over het op 31 december 2022 afgesloten jaar op alle materiële punten een getrouw beeld van de financiële situatie van EASA per 31 december 2022, van de resultaten van zijn verrichtingen en kasstromen en van de veranderingen van de nettoactiva in het op die datum afgesloten jaar, overeenkomstig zijn financieel reglement en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels. Deze zijn gebaseerd op internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector.

¹⁷ De financiële overzichten omvatten de balans en de staat van de financiële resultaten, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van de nettoactiva, alsook een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaglegging en andere toelichtingen.

¹⁸ De verslagen over de uitvoering van de begroting omvatten de verslagen die een samenvatting zijn van alle begrotingsverrichtingen en de bijbehorende toelichtingen.

Wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen

Ontvangsten

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen

3.4.5. Naar ons oordeel zijn de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen van EASA betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Betalingen

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen

3.4.6. Naar ons oordeel zijn de onderliggende betalingen bij de rekeningen van EASA betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

3.4.7. De hiernavolgende opmerkingen doen niets af aan het oordeel van de ERK.

Opmerkingen over de wettigheid en regelmatigheid van de verrichtingen

3.4.8. In juli 2019 ondertekende EASA kaderovereenkomsten met drie aanbieders voor de ontwikkeling, de uitrol en het onderhoud van een systeem voor het melden van incidenten. De overeenkomsten werden ondertekend voor een periode van vier jaar.

Omdat de 5 miljoen EUR die voor deze contracten was uitgetrokken bijna was opgebruikt, heeft het EASA in mei 2022 een onderhandelingsprocedure gestart, zonder voorafgaande bekendmaking van een aankondiging van een opdracht, voor de verdere ontwikkeling van het systeem. De onderhandelingsprocedure werd uitgevoerd met één enkele dienstverlener — een van de drie in 2019 gecontracteerde dienstverleners — en leidde tot de ondertekening van een overeenkomst ter waarde van 1,9 miljoen EUR in juni 2022. EASA rechtvaardigde het

Agentschap van de Europese Unie voor de veiligheid van de luchtvaart (EASA)

gebruik van deze procedure met dwingende spoed. Dit is toegestaan op grond van punt 11.1, onder c), van bijlage I bij het Financieel Reglement, mits de urgentie het gevolg is van onvoorziene gebeurtenissen, niet aan de aanbestedende dienst te wijten is en niet volgens de gewone procedure kan worden aangepakt.

EASA heeft niet aangetoond dat aan deze drie voorwaarden was voldaan. Wij zijn van mening dat de urgentie niet het gevolg was van een onvoorziene gebeurtenis, aangezien de begroting voor de nieuwe overeenkomst al begin december 2021 was goedgekeurd. Hierdoor resteerde er voldoende tijd (bijna zeven maanden vóór de ondertekening van de overeenkomst) om gebruik te maken van een openbare procedure.

Op basis van het bovenstaande concluderen wij dat de rechtsgrondslag voor de in mei 2022 gestarte onderhandelingsprocedure onjuist was en dat de procedure daarom onregelmatig was, evenals alle daarmee samenhangende betalingen, die in 2022 261 385 EUR bedroegen.

Opmerkingen over de beheers- en controlesystemen

3.4.9. EASA is een aanbestedingsprocedure gestart voor diensten op het gebied van evenementenbeheer. De waarde van de aanbesteding was 2,5 miljoen EUR. EASA merkte op dat er een aanzienlijk prijsverschil was tussen de van de inschrijvers ontvangen financiële offertes en verzocht een van hen om verduidelijking. Naar aanleiding van de verduidelijkingen heeft EASA de prijs van de aanbesteding gewijzigd. Overeenkomstig artikel 151 van het Financieel Reglement mogen met dergelijke correcties echter alleen duidelijke administratieve fouten worden gecorrigeerd. Deze kunnen niet worden toegepast om de inhoudelijke voorwaarden van de aanbesteding te wijzigen. Ook moeten inschrijvers vooraf schriftelijke toestemming geven voor wijzigingen in de aanbestedingsvoorwaarden. In dit geval heeft de inschrijver geen uitdrukkelijke schriftelijke toestemming gegeven.

Nadat de inschrijver had geklaagd dat EASA de prijs had gecorrigeerd, heeft EASA een tweede evaluatie uitgevoerd en de inschrijver uitgesloten op grond van het feit dat hij “niet voldeed aan de vereisten van de aanbesteding”. EASA heeft echter niet gespecificeerd aan welke vereisten niet was voldaan, wat betekent dat de uitsluiting van de inschrijver niet naar behoren was gerechtvaardigd.

3.4.10. EASA int vergoedingen en heffingen voor de verlening van certificeringsdiensten, maar documenteert niet de controles die het verricht om ervoor te zorgen dat deze inkomsten correct worden geïnd. Dit is in strijd met artikel 74, lid 5, en artikel 75 van het Financieel Reglement.

Agentschap van de Europese Unie voor de veiligheid van de luchtvaart (EASA)

Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

3.4.11. De *bijlage* bevat een overzicht van de maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van de opmerkingen van de ERK van voorgaande jaren.

Bijlage — Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
1	2016	EASA heeft in de loop van de jaren een gecumuleerd overschot van 52 miljoen EUR opgebouwd, afkomstig van door de sector gefinancierde activiteiten, waarvoor de oprichtingsverordening van EASA geen bepaling bevat.	EASA heeft hier geen invloed op, omdat dit een wijziging van de oprichtingsverordening van EASA vereist.	Openstaand
2	2021	Tussen 2019 en 2021 heeft EASA twee gevallen van een mogelijk belangenconflict beoordeeld met betrekking tot een hooggeplaatst personeelslid dat een nieuwe baan elders aanvaardde. Op grond van artikel 16 van het Statuut moet een lijst van beoordeelde gevallen worden gepubliceerd in het kader van het risico van belangenbehartiging en lobby-activiteiten. In strijd met dit artikel had EASA dit in het ene geval dat wij onderzochten niet gedaan. In hetzelfde geval had EASA, in strijd met een andere bepaling van artikel 16 van het Statuut , de paritaire commissie niet geraadpleegd.	EASA heeft zijn procedures herzien om de vastgestelde tekortkomingen aan te pakken, maar toen we onze controle afronden, had het formeel nog geen paritaire commissie opgericht.	Openstaand

Antwoord van EASA

3.4.8. Zonder de opmerking van de Europese Rekenkamer ter discussie te stellen, heeft de raad van bestuur van EASA verzocht het toepassingsgebied van de ontwikkeling van het rapportagesysteem uit te breiden om tegemoet te komen aan een sterke behoefte van de Europese luchtvaartsector. Het in ontwikkeling zijnde meldingssysteem is een cruciaal veiligheidselement van de luchtvaartsector in de EU, en elke verstoring van dit systeem kan leiden tot een onmiddellijk veiligheidsrisico met mogelijk catastrofale gevolgen. Aangezien er sprake was van een feitelijk monopolie, had geen enkele andere marktdeelnemer de ontwikkeling kunnen voortzetten zonder verstoring en een onmiddellijk veiligheidsrisico te veroorzaken. Om dit risico te vermijden was een openbare procedure niet mogelijk en werd de oproep alleen gericht tot de contractant die het systeem op dat moment ontwikkelde. EASA neemt kennis van de redenering van het Hof met betrekking tot de rechtvaardiging van een uitzonderlijke onderhandelingsprocedure en zal deze zorgvuldig in overweging nemen bij de keuze van de rechtsgrondslag in de toekomst.

3.4.9. Wij nemen kennis van de opmerkingen van het Hof over de correctie van de prijs in de eerste gunningsbeslissing en over de uitsluiting van de inschrijver in de tweede gunningsbeslissing. EASA zal de nodige maatregelen nemen om te garanderen dat in toekomstige aanbestedingsprocedures elke correctie van de prijs of uitsluiting van inschrijvers beter wordt gemotiveerd. Zonder de opmerking van de Rekenkamer ter discussie te stellen, wil EASA erop wijzen dat de inschrijver de definitieve beslissing niet heeft betwist.

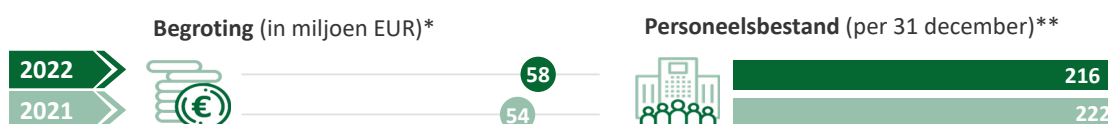
3.4.10. Zoals de Rekenkamer heeft aangegeven, zijn de voorafgaande controles wel uitgevoerd, maar niet gedocumenteerd. EASA neemt kennis van de opmerking van de Rekenkamer en zal de nodige maatregelen nemen om te waarborgen dat controles naar behoren worden gedocumenteerd.

3.5. Europese Bankautoriteit (EBA)

Inleiding

3.5.1. De Europese Bankautoriteit (“de EBA”), gevestigd te Parijs, werd opgericht bij [Verordening \(EU\) nr. 1093/2010](#). De EBA draagt bij tot de invoering van kwalitatief hoogstaande gemeenschappelijke regulerings- en toezichtpraktijken in de banksector, houdt toezicht op de toepassing van het EU-bankrecht door de nationale autoriteiten en neemt besluiten in noodsituaties. [Figuur 3.5.1](#) bevat de belangrijkste cijfers met betrekking tot de EBA¹⁹.

Figuur 3.5.1 — Belangrijkste cijfers met betrekking tot de EBA

* De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de totale betalingskredieten die tijdens het begrotingsjaar beschikbaar waren.

** Het personeelsbestand bestaat uit EU-ambtenaren, tijdelijke EU-functionarissen, arbeidscontractanten van de EU en gedetacheerde nationale deskundigen (GND's); uitzendkrachten en consultants vallen hier niet onder.

Bron: Jaarrekening van de EBA voor de begrotingsjaren 2021 en 2022; personeelscijfers verstrekt door de EBA.

Informatie tot staving van de betrouwbaarheidsverklaring

3.5.2. Onze controleaanpak, de grondslag voor ons oordeel, de verantwoordelijkheden van de leiding van de EBA en de met governance belaste personen en de verantwoordelijkheden van de auditor voor de controle van de rekeningen en de onderliggende verrichtingen, worden beschreven in deel 3.1. De handtekening op blz. 381 maakt integrerend deel uit van het oordeel.

¹⁹ Meer informatie over de rol en activiteiten van de EBA is te vinden op haar website: www.eba.europa.eu.

De aan het Europees Parlement en de Raad voorgelegde betrouwbaarheidsverklaring van de ERK — verslag van de onafhankelijke auditor

Oordeel

3.5.3. Wij hebben het volgende gecontroleerd:

- a) de rekeningen van de Europese Bankautoriteit (“de EBA”), die bestaan uit de financiële overzichten²⁰ en de verslagen over de uitvoering van de begroting van de EBA²¹ betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar, en
- b) de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekeningen,

zoals voorgeschreven in artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

Betrouwbaarheid van de rekeningen

Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen

3.5.4. Naar ons oordeel geven de rekeningen van de EBA over het op 31 december 2022 afgesloten jaar op alle materiële punten een getrouw beeld van de financiële situatie van de EBA per 31 december 2022, van de resultaten van haar verrichtingen en kasstromen en van de veranderingen van de nettoactiva in het op die datum afgesloten jaar, overeenkomstig haar financieel reglement en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels. Deze zijn gebaseerd op internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector.

²⁰ De financiële overzichten omvatten de balans en de staat van de financiële resultaten, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van de nettoactiva, alsook een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaglegging en andere toelichtingen.

²¹ De verslagen over de uitvoering van de begroting omvatten de verslagen die een samenvatting zijn van alle begrotingsverrichtingen en de bijbehorende toelichtingen.

Wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen

Ontvangsten

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen

3.5.5. Naar ons oordeel zijn de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen van de EBA betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Betalingen

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen

3.5.6. Naar ons oordeel zijn de onderliggende betalingen bij de rekeningen van de EBA betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

3.5.7. De hiernavolgende opmerkingen doen niets af aan het oordeel van de ERK.

Opmerkingen over de beheers- en controlesystemen

3.5.8. De EBA wilde diensten aanbesteden via twee openbare aanbestedingen, één voor marktonderzoek voor financiële diensten en één voor raadpleging over gegevensbescherming. In één aanbesteding overlappen de gunningscriteria en de selectiecriteria elkaar. Dit druist in tegen artikel 167 van het Financieel Reglement, waarin is bepaald dat de selectie- en gunningscriteria volledig gescheiden moeten zijn. Selectiecriteria worden gebruikt om de capaciteit van de inschrijvers te beoordelen en gunningscriteria worden gebruikt om de prijs en de kwaliteit van de offertes te beoordelen.

In beide gevallen heeft de EBA de maximumwaarde van de overeenkomsten overschat vanwege tekortkomingen in het onderzoek naar marktprijzen dat zij vóór de aanbesteding had verricht.

Europese Bankautoriteit (EBA)

Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

3.5.9. De *bijlage* bevat een overzicht van de maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van de opmerkingen van de ERK van voorgaande jaren.

Bijlage — Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
1	2021	De EBA heeft twee afzonderlijke onderhandelingsprocedures ingeleid zonder voorafgaande publicatie van een aanbestedingsbericht. In beide gevallen heeft de EBA niet alle in punt 16 van bijlage I bij het Financieel Reglement vereiste procedurele stappen gevolgd, zoals het versturen van een uitnodiging tot inschrijving en het opstellen van het bestek.	De EBA maakt nu gebruik van de modellen van DG BUDG en past haar procedures aan naar aanleiding van onze opmerking.	Afgesloten
2	2021	In één aanwervingsprocedure vonden wij geen bewijs dat de EBA voorafgaand aan de beoordeling van de sollicitaties het minimumaantal punten had vastgesteld dat de kandidaten moesten behalen om op de shortlist te komen. In een andere procedure was het selectiecomité ingesteld door middel van een reeks e-mails in plaats van één benoemingsbesluit. Na de controle heeft de EBA documentatie verstrekt waaruit blijkt dat zij haar processen had gewijzigd.	Naar aanleiding van onze controle wijzigde de EBA haar procedures in overeenstemming met onze opmerking.	Afgesloten

Europese Bankautoriteit (EBA)

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
3	2021	Volgens het reglement van orde van de raad van toezichthouders mogen leden van de raad van bestuur die een belangenconflict hebben, niet deelnemen aan de besprekingen of stemmen over de aangelegenheid in kwestie. Het lid mag echter bij de vergadering aanwezig blijven indien niemand daartegen bezwaar maakt. Dit brengt een risico met zich mee voor de onafhankelijkheid van de raad van bestuur, althans ogenschijnlijk.	In 2022 heeft de raad van toezichthouders een wijziging van zijn reglement van orde aangenomen, evenals die van de raad van bestuur en de mandaten van de permanente comités inzake afwikkeling en bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering, waardoor leden die een belangenconflict hebben opgegeven, zonder uitzondering afwezig moeten zijn bij zowel de stemming als de discussie zelf.	Afgesloten

Antwoord van de EBA

3.5.8. De EBA is zich terdege bewust van de vereisten die zijn vastgelegd in artikel 167. In de bedoelde aanbesteding heeft de EBA verschillende documenten beoordeeld in de selectie- en de gunningsfase van de procedure. In de toekomst zal de EBA de criteria zodanig formuleren dat er geen enkel risico op dubbelzinnigheid bestaat.

De EBA verricht systematisch uitgebreid marktonderzoek aan de hand van het model dat is uitgewerkt door de werkgroep Marktonderzoek van het netwerk van EU-agentschappen. In deze gevallen werden de volumes en de tarieven geraamd door de EBA en externe deskundigen. Na ontvangst van de opmerkingen van de Rekenkamer heeft de EBA een aanvullende stap aan dit proces toegevoegd waarbij er vragenlijsten worden uitgestuurd naar marktdeelnemers.

3.6. Europees Agentschap voor chemische stoffen (ECHA)

Inleiding

3.6.1. Het Europees Agentschap voor chemische stoffen (“het ECHA”), gevestigd te Helsinki, werd opgericht bij [Verordening \(EU\) nr. 1907/2006](#). De belangrijkste taak van het ECHA is de tenuitvoerlegging van de EU-wetgeving inzake chemische stoffen om de gezondheid van de EU-burgers en het milieu te beschermen. Het draagt ook bij tot een goed functionerende interne markt en tot de innovatie en het concurrentievermogen van de Europese chemische industrie. [Figuur 3.6.1](#) bevat de belangrijkste cijfers met betrekking tot het ECHA²².

Figuur 3.6.1 — Belangrijkste cijfers met betrekking tot het ECHA

* De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de totale betalingskredieten die tijdens het begrotingsjaar beschikbaar waren.

** Het personeelsbestand bestaat uit EU-ambtenaren, tijdelijke EU-functionarissen, arbeidscontractanten van de EU en gedetacheerde nationale deskundigen (GND's); uitzendkrachten en consultants vallen hier niet onder.

Bron: Jaarrekening van het ECHA voor de begrotingsjaren 2021 en 2022; personeelscijfers verstrekt door het ECHA.

Informatie tot staving van de betrouwbaarheidsverklaring

3.6.2. Onze controleaanpak, de grondslag voor ons oordeel, de verantwoordelijkheden van de leiding van het ECHA en de met governance belaste personen en de verantwoordelijkheden van de auditor voor de controle van de rekeningen en de onderliggende verrichtingen, worden beschreven in deel 3.1. De handtekening op blz. 381 maakt integrerend deel uit van het oordeel.

²² Meer informatie over de rol en activiteiten van het ECHA is te vinden op zijn website: www.echa.europa.eu.

De aan het Europees Parlement en de Raad voorgelegde betrouwbaarheidsverklaring van de ERK — verslag van de onafhankelijke auditor

Oordeel

3.6.3. Wij hebben het volgende gecontroleerd:

- a) de rekeningen van het Europees Agentschap voor chemische stoffen ("het ECHA"), die bestaan uit de financiële overzichten²³ en de verslagen over de uitvoering van de begroting van het ECHA²⁴ betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar, en
- b) de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekeningen,

zoals voorgeschreven in artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

Betrouwbaarheid van de rekeningen

Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen

3.6.4. Naar ons oordeel geven de rekeningen van het ECHA over het op 31 december 2022 afgesloten jaar op alle materiële punten een getrouw beeld van de financiële situatie van het ECHA per 31 december 2022, van de resultaten van zijn verrichtingen en kasstromen en van de veranderingen van de nettoactiva in het op die datum afgesloten jaar, overeenkomstig zijn financieel reglement en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels. Deze zijn gebaseerd op internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector.

²³ De financiële overzichten omvatten de balans en de staat van de financiële resultaten, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van de nettoactiva, alsook een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaglegging en andere toelichtingen.

²⁴ De verslagen over de uitvoering van de begroting omvatten de verslagen die een samenvatting zijn van alle begrotingsverrichtingen en de bijbehorende toelichtingen.

Wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen

Ontvangsten

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen

3.6.5. Naar ons oordeel zijn de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen van het ECHA betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Betalingen

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen

3.6.6. Naar ons oordeel zijn de onderliggende betalingen bij de rekeningen van het ECHA betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Europees Agentschap voor chemische stoffen (ECHA)

Antwoord van het ECHA

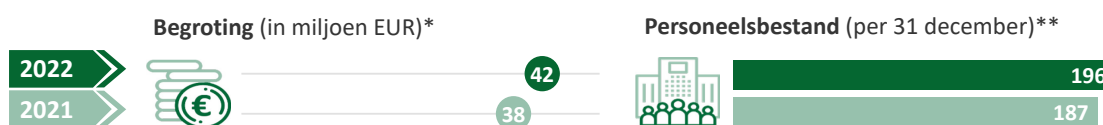
Het Agentschap neemt akte van het verslag van de Rekenkamer.

3.7. Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen (Eiopa)

Inleiding

3.7.1. De Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen (“Eiopa”), gevestigd te Frankfurt, werd opgericht bij [Verordening \(EU\) nr. 1094/2010](#). Eiopa bevordert een degelijk regelgevingskader en consistente toezichtpraktijken om de rechten van verzekeringnemers, deelnemers aan pensioenregelingen en begunstigden te beschermen en bij te dragen tot het vertrouwen van het publiek in de EU-sectoren van verzekeringen en bedrijfspensioenen. [Figuur 3.7.1](#) bevat de belangrijkste cijfers met betrekking tot Eiopa²⁵.

Figuur 3.7.1 — Belangrijkste cijfers met betrekking tot Eiopa

* De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de totale betalingskredieten die tijdens het begrotingsjaar beschikbaar waren.

** Het personeelsbestand bestaat uit EU-ambtenaren, tijdelijke EU-functionarissen, arbeidscontractanten van de EU en gedetacheerde nationale deskundigen (GND's); uitzendkrachten en consultants vallen hier niet onder.

Bron: Jaarrekening van Eiopa voor de begrotingsjaren 2021 en 2022; personeelscijfers verstrekt door Eiopa.

Informatie tot staving van de betrouwbaarheidsverklaring

3.7.2. Onze controleaanpak, de grondslag voor ons oordeel, de verantwoordelijkheden van de leiding van Eiopa en de met governance belaste personen en de verantwoordelijkheden van de auditor voor de controle van de rekeningen en de onderliggende verrichtingen, worden beschreven in deel 3.1. De handtekening op blz. 381 maakt integrerend deel uit van het oordeel.

²⁵ Meer informatie over de rol en activiteiten van Eiopa is te vinden op haar website: www.eiopa.europa.eu.

De aan het Europees Parlement en de Raad voorgelegde betrouwbaarheidsverklaring van de ERK — verslag van de onafhankelijke auditor

Oordeel

3.7.3. Wij hebben het volgende gecontroleerd:

- a) de rekeningen van de Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen ("Eiopa"), die bestaan uit de financiële overzichten²⁶ en de verslagen over de uitvoering van de begroting van Eiopa²⁷ betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar, en
- b) de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekeningen,

zoals voorgeschreven in artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

Betrouwbaarheid van de rekeningen

Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen

3.7.4. Naar ons oordeel geven de rekeningen van Eiopa over het op 31 december 2022 afgesloten jaar op alle materiële punten een getrouw beeld van de financiële situatie van Eiopa per 31 december 2022, van de resultaten van zijn verrichtingen en kasstromen en van de veranderingen van de nettoactiva in het op die datum afgesloten jaar, overeenkomstig zijn financieel reglement en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels. Deze zijn gebaseerd op internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector.

²⁶ De financiële overzichten omvatten de balans en de staat van de financiële resultaten, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van de nettoactiva, alsook een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaglegging en andere toelichtingen.

²⁷ De verslagen over de uitvoering van de begroting omvatten de verslagen die een samenvatting zijn van alle begrotingsverrichtingen en de bijbehorende toelichtingen.

Wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen

Ontvangsten

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen

3.7.5. Naar ons oordeel zijn de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen van Eiopa betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Betalingen

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen

3.7.6. Naar ons oordeel zijn de onderliggende betalingen bij de rekeningen van Eiopa betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

3.7.7. De hiernavolgende opmerkingen doen niets af aan het oordeel van de ERK.

Opmerkingen over de wettigheid en regelmatigheid van de verrichtingen

3.7.8. In 2017 heeft Eiopa telecommunicatiediensten voor mobiele telefooncommunicatie aanbesteed in een openbare procedure, voor een periode van vier jaar. In juli 2021 startte Eiopa een openbare procedure om deze diensten opnieuw aan te besteden. De enige inschrijver was de onderneming waarmee Eiopa de vorige overeenkomst had gesloten. Het gunningsbesluit werd genomen in december 2021. De overeenkomst zelf werd uiteindelijk in april 2022 ondertekend, als een wijziging van de vorige overeenkomst waarin de voorwaarden van de nieuwe aanbesteding waren opgenomen. In tegenstelling tot punt 1.1 van bijlage I bij het Financieel Reglement was de overeenkomst voor onbepaalde tijd gesloten, met de mogelijkheid voor Eiopa om de overeenkomst na het vierde jaar te beëindigen.

Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen (Eiopa)

Om de continuïteit van de activiteiten te waarborgen, heeft Eiopa het oude abonnement na vier jaar niet beëindigd en heeft zij deze afwijking gedocumenteerd in een uitzonderingsnota. Tussen december 2021 en april 2022 werd het oude abonnement zonder rechtsgrondslag gebruikt. De daarmee samenhangende betalingen, die allemaal in 2022 plaatsvonden en 25 607 EUR bedroegen, zijn onregelmatig.

Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

3.7.9. De *bijlage* bevat een overzicht van de maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van de opmerkingen van de ERK van voorgaande jaren.

Bijlage — Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
1	2021	<p>In het huurcontract van Eiopa voor haar kantoorruimte is bepaald dat de verhuurder van Eiopa vooraf toestemming moet geven voordat veranderingen aan het gebouw mogen worden aangebracht en voordat extra apparatuur mag worden geïnstalleerd. In het contract is ook bepaald dat de gerelateerde werkzaamheden alleen kunnen worden uitgevoerd door aannemers die door de verhuurder zijn aangewezen. Als gevolg van deze contractuele beperkingen heeft Eiopa de renovatiewerkzaamheden rechtstreeks aan de door de verhuurder aangewezen aannemers gegund, zonder een passende aanbestedingsprocedure. Dit is in strijd met de artikelen 164, 167 en 170 van het Financieel Reglement. In he begrotingsjaar 2021 werden er geen betalingen gedaan in het kader van dit contract.</p>	<p>Sinds wij deze opmerking hebben gemaakt, zijn er geen verdere overeenkomsten gesloten op grond van de relevante bepaling van het huurcontract van Eiopa. Eiopa is voornemens voor alle toekomstige bouwwerkzaamheden gebruik te maken van de passende aanbestedingsprocedure en zal met de verhuurder onderhandelen om de geselecteerde inschrijver toestemming te verlenen om de desbetreffende werkzaamheden uit te voeren.</p>	Openstaand

Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen (Eiopa)

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
2	2021	<p>We troffen tekortkomingen aan in de beheers- en controlesystemen van Eiopa met betrekking tot belangenconflicten.</p> <p>a) Volgens het reglement van orde van de raad van toezichthouders mogen leden van de raad van bestuur die een belangenconflict hebben, niet deelnemen aan de besprekingen of stemmen over de aangelegenheid in kwestie. Het lid mag echter bij de vergadering aanwezig blijven indien niemand daartegen bezwaar maakt. Dit brengt een risico met zich mee voor de onafhankelijkheid van de raad van bestuur, althans ogenschijnlijk.</p> <p>b) In juli 2020 heeft de raad van bestuur van Eiopa een beleid inzake onafhankelijkheid en besluitvorming vastgesteld ter voorkoming van belangenconflicten voor leden van de raad van toezichthouders, waarnemers, panelleden en andere personen die een rol spelen bij Eiopa maar niet rechtstreeks in dienst zijn van Eiopa. De verantwoordelijkheid voor het vaststellen van praktische regelingen voor het beheer van belangenconflicten ligt echter bij de raad van toezichthouders, en niet bij de raad van bestuur.</p>	<p>a) en b): In juli 2022 heeft de raad van toezichthouders van Eiopa zijn reglement van orde herzien ingevolge onze opmerking over de aanwezigheid van leden van de raad met belangenconflicten tijdens besprekingen en stemmingen.</p> <p>c): In december 2022 heeft de raad van bestuur van Eiopa een herzien besluit betreffende de beoordeling van de voorzitter en de uitvoerend directeur goedgekeurd. In het kader van dit nieuwe besluit moet de beoordelaar, indien zich een bestaand of potentieel belangenconflict voordoet, de vicevoorzitter daarvan onmiddellijk in kennis stellen.</p>	Afgesloten

Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen (Eiopa)

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
		c) De raad van bestuur benoemt twee beoordelaars om de jaarlijkse prestatieverslagen van de voorzitter en de uitvoerend directeur op te stellen. De beoordelaars blijven deze rol vervullen, zelfs in gevallen waarin er sprake kan zijn van belangenconflicten. Dit kan negatieve gevolgen hebben voor de onafhankelijkheid van de beoordelaar en de herbeoordelaar, hetgeen in strijd is met het vereiste van artikel 42, lid 1, van de Eiopa-verordening .		
3		Tussen 2019 en 2021 heeft Eiopa één geval van een mogelijk belangenconflict beoordeeld met betrekking tot een hooggeplaatst personeelslid dat een nieuwe baan elders aanvaardde. In strijd met artikel 16 van het Statuut heeft Eiopa de paritaire commissie niet geraadpleegd, zoals wel is bepaald in artikel 2 van bijlage II bij het Statuut .	In december 2022 heeft de raad van bestuur van Eiopa een herziening van de ethische regels voor personeelsleden van Eiopa goedgekeurd. Deze herziene versie voorziet in de mogelijkheid om verschillende paritaire commissies op te richten op grond van artikel 9 van het Statuut .	Afgesloten

Antwoord van Eiopa

3.7.8. Hoewel Eiopa tijdig een nieuwe open procedure voor mobiele telecommunicatiediensten in gang had gezet, trad er vertraging op vanwege de verduidelijking van technische aspecten (gegevensbescherming). Als gevolg daarvan was de Autoriteit niet in staat om de nieuwe openbare aanbestedingsprocedure vóór het verstrijken van de vorige contractuele periode af te ronden. Om redenen van operationele bedrijfscontinuïteit werden de vorige contractuele voorwaarden verlengd tot langer dan de periode van 48 maanden (met in totaal vier maanden), wat door Eiopa op transparante wijze werd gerapporteerd in haar register voor uitzonderingen. Dit gebeurde in een tijd waarin de COVID-19-uitbraak Europa zwaar trof, waardoor alle partijen voor nieuwe uitdagingen kwamen te staan om hun workflows aan te passen aan een nieuwe realiteit. Dit was de voornaamste reden waarom de contractant, ondanks de inspanningen van Eiopa, niet in staat was sneller te reageren en het contract zoals verwacht te laten uitvoeren.

3.8. Europees Instituut voor innovatie en technologie (EIT)

Inleiding

3.8.1. Het Europees Instituut voor innovatie en technologie (“het EIT”), gevestigd te Boedapest, werd opgericht bij [Verordening \(EG\) nr. 294/2008](#), die werd ingetrokken en vervangen door [Verordening \(EU\) 2021/819](#). Het EIT draagt bij tot duurzame economische groei en het scheppen van banen door de innovatiecapaciteit van Europa te versterken. Daartoe worden subsidies toegekend aan “kennis- en innovatiegemeenschappen”, die het hoger onderwijs, onderzoek en bedrijfsleven met elkaar verbinden om innovatieve producten en diensten te ontwikkelen, nieuwe bedrijven op te starten en een nieuwe generatie ondernemers op te leiden. In 2022 bedroegen de subsidies voor kennis- en innovatiegemeenschappen 372 miljoen EUR (2021: 319 miljoen EUR), ofwel 98 % van de totale uitgaven van het EIT (2021: 98 %). [Figuur 3.8.1](#) bevat de belangrijkste cijfers met betrekking tot het EIT²⁸.

Figuur 3.8.1 — Belangrijkste cijfers met betrekking tot het EIT

* De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de totale betalingskredieten die tijdens het begrotingsjaar beschikbaar waren.

** Het personeelsbestand bestaat uit EU-ambtenaren, tijdelijke EU-functionarissen, arbeidscontractanten van de EU en gedetacheerde nationale deskundigen (GND's); uitzendkrachten en consultants vallen hier niet onder.

Bron: Jaarrekening van het EIT voor de begrotingsjaren 2021 en 2022; personeelscijfers verstrekt door het EIT.

Informatie tot staving van de betrouwbaarheidsverklaring

3.8.2. Onze controleaanpak, de grondslag voor ons oordeel, de verantwoordelijkheden van de leiding van het EIT en de met governance belaste personen en de verantwoordelijkheden van de auditor voor de controle van de rekeningen en de

²⁸ Meer informatie over de bevoegdheden en activiteiten van het EIT is te vinden op zijn website: <https://eit.europa.eu/>.

onderliggende verrichtingen, worden beschreven in deel 3.1. De handtekening op blz. 381 maakt integrerend deel uit van het oordeel.

De aan het Europees Parlement en de Raad voorgelegde betrouwbaarheidsverklaring van de ERK — verslag van de onafhankelijke auditor

Oordeel

3.8.3. Wij hebben het volgende gecontroleerd:

- a) de rekeningen van het Europees Instituut voor innovatie en technologie (“het EIT”), die bestaan uit de financiële overzichten²⁹ en de verslagen over de uitvoering van de begroting van het EIT³⁰ betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar, en
- b) de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekeningen,

zoals voorgeschreven in artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

Betrouwbaarheid van de rekeningen

Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen

3.8.4. Naar ons oordeel geven de rekeningen van het EIT over het op 31 december 2022 afgesloten jaar op alle materiële punten een getrouw beeld van de financiële situatie van het EIT per 31 december 2022, van de resultaten van zijn verrichtingen en kasstromen en van de veranderingen van de nettoactiva in het op die

²⁹ De financiële overzichten omvatten de balans en de staat van de financiële resultaten, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van de nettoactiva, alsook een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaglegging en andere toelichtingen.

³⁰ De verslagen over de uitvoering van de begroting omvatten de verslagen die een samenvatting zijn van alle begrotingsverrichtingen en de bijbehorende toelichtingen.

datum afgesloten jaar, overeenkomstig zijn financieel reglement en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels. Deze zijn gebaseerd op internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector.

Wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen

Ontvangsten

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen

3.8.5. Naar ons oordeel zijn de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen van het EIT betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Betalingen

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen

3.8.6. Naar ons oordeel zijn de onderliggende betalingen bij de rekeningen van het EIT betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

3.8.7. De hiernavolgende opmerkingen doen niets af aan het oordeel van de ERK.

Opmerkingen over de wettigheid en regelmatigheid van de verrichtingen

3.8.8. De wettigheid en regelmatigheid van de subsidies van het EIT, die 98 % van de EIT-begroting uitmaken, werden achteraf geverifieerd door een onafhankelijke externe auditor. Voor de subsidies van 2021 stelde het EIT een foutenpercentage van 1,73 % vast. Anders dan in voorgaande jaren werd dit foutenpercentage echter niet vermeld in het jaarlijks

Europees Instituut voor innovatie en technologie (EIT)

activiteitenverslag van het EIT voor 2022, omdat de jaarlijkse procedure voor de berekening ervan laat werd afgerond.

Opmerkingen over de beheers- en controlesystemen

3.8.9. Voor een opdracht voor de vernieuwing van software heeft het EIT geen verificatie vooraf uitgevoerd om na te gaan of de contractant de juiste prijs en toeslag in rekening had gebracht, zoals bepaald in de toepasselijke kaderovereenkomst. Dit is in strijd met de bepalingen van artikel 30 van het Financieel Reglement van het EIT over controles vooraf en brengt het risico met zich mee dat het EIT onjuiste bedragen betaalt voor de verkregen diensten.

Opmerkingen over het begrotingsbeheer

3.8.10. In 2022 betaalde het EIT tweemaal achterstandsrente in verband met subsidies. In het ene geval, voor een betaling van 39,5 miljoen EUR met drie dagen vertraging, bedroeg de rente 11 368 EUR en in het andere geval, voor een betaling van 3,2 miljoen EUR, met een vertraging van 67 dagen, bedroeg de rente 20 702 EUR. In beide gevallen heeft het EIT de wettelijke termijnen niet adequaat gemonitord, wat wijst op een tekortkoming in de betalingsworkflow van het EIT.

3.8.11. Voor drie gecontroleerde administratieve betalingen (ten bedrage van 337 116 EUR) heeft het EIT de begrotingsvastleggingen pas goedgekeurd nadat de desbetreffende juridische verbintenissen waren ondertekend. Dit is in strijd met artikel 73, lid 2, van de financiële kaderregeling. In ons [Jaarverslag 2021](#) maakten we een soortgelijke opmerking (zie paragraaf 3.8.9).

Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

3.8.12. De *bijlage* bevat een overzicht van de maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van de opmerkingen van de ERK van voorgaande jaren.

Bijlage — Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
1	2016/2019	De toename van de begroting van het EIT en het stijgende aantal kennis- en innovatiegemeenschappen waarop toezicht moet worden uitgeoefend, gingen niet gepaard met een overeenkomstige stijging van het aantal posten.	Het EIT heeft hier geen invloed op. [Het mandaat, de begroting (3 miljard EUR) en de taken van het EIT zijn in het kader van Horizon Europa verder toegenomen, terwijl de begrotingsautoriteiten van de EU de verzoeken van het EIT om extra personele middelen hebben afgewezen. Het EIT verzocht om 10 posten voor 2024 om het huidige personeelsbestand te verhogen, dat is vastgesteld op 72 posten in de personeelsformatie.	Openstaand
2	2021	Voor twee gecontroleerde betalingen had het EIT de begrotingsvastleggingen pas goedgekeurd nadat de contracten waren ondertekend. Dit is in strijd met artikel 73, lid 2, van de financiële kaderregeling.	In 2022 troffen we drie gevallen van dezelfde kwestie aan in de administratieve uitgaven.	Openstaand

Antwoord van het EIT

3.8.9. Het EIT neemt er nota van dat het uit het oogpunt van risicobeheer aanvullende maatregelen zou kunnen nemen en dat het, zoals voorgeschreven door de Europese Rekenkamer, voor de beoordeling van prijsgerelateerde risico's een uitsplitsing van de contractant zal vereisen wanneer om een offerte wordt verzocht, waarin de prijs en de toeslag duidelijk worden vermeld.

3.8.10. Hoewel het EIT deze opmerking onderschrijft, is het belangrijk op te merken dat een combinatie van specifieke betalingsomstandigheden, verergerd door het gebrek aan geïntegreerd subsidiebeheer, heeft geleid tot een vertraging van 67 dagen bij de vrijgave van 3,2 miljoen euro uit het Garantiefonds van Horizon 2020. In 2023 heeft het EIT zijn subsidiebeheerprocessen herzien, het betrokken personeel opgeleid en maakt het gebruik van het IT-systeem voor subsidiebeheer van de Commissie (eGrants), waardoor de kans dat een soortgelijke fout zich in de toekomst voordoet aanzienlijk wordt verkleind.

3.8.11. Het EIT heeft nota genomen van de aanbeveling van de Rekenkamer en zal aanvullende maatregelen nemen om volledig te voldoen aan artikel 73, lid 2, van de financiële kaderregeling, d.w.z. speciale informatiesessies voor het personeel, actualisering van de bestaande procedures en versterking van de desbetreffende interne controles.

3.9. Europees Agentschap voor maritieme veiligheid (EMSA)

Inleiding

3.9.1. Het Europees Agentschap voor maritieme veiligheid ("het EMSA"), gevestigd te Lissabon, werd opgericht bij [Verordening \(EG\) nr. 1406/2002](#). Het EMSA verricht werkzaamheden om een hoog niveau van veiligheid op zee te waarborgen en verontreiniging door schepen te voorkomen. Het verleent de Commissie en de lidstaten ook technische bijstand, houdt toezicht op de uitvoering van de EU-wetgeving en evalueert deze. [Figuur 3.9.1](#) bevat de belangrijkste cijfers met betrekking tot EMSA³¹.

Figuur 3.9.1 — Belangrijkste cijfers met betrekking tot het EMSA

* De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de totale betalingskredieten die tijdens het begrotingsjaar beschikbaar waren.

** Het personeelsbestand bestaat uit EU-ambtenaren, tijdelijke EU-functionarissen, arbeidscontractanten van de EU en gedetacheerde nationale deskundigen (GND's); uitzendkrachten en consultants vallen hier niet onder.

Bron: Jaarrekening van het EMSA voor de begrotingsjaren 2021 en 2022; personeelscijfers verstrekt door het EMSA.

Informatie tot staving van de betrouwbaarheidsverklaring

3.9.2. Onze controleaanpak, de grondslag voor ons oordeel, de verantwoordelijkheden van de leiding van het EMSA en de met governance belaste personen en de verantwoordelijkheden van de auditor voor de controle van de rekeningen en de onderliggende verrichtingen, worden beschreven in deel 3.1. De handtekening op blz. 381 maakt integrerend deel uit van het oordeel.

³¹ Meer informatie over de rol en activiteiten van het EMSA is te vinden op zijn website: www.emsa.europa.eu.

De aan het Europees Parlement en de Raad voorgelegde betrouwbaarheidsverklaring van de ERK — verslag van de onafhankelijke auditor

Oordeel

3.9.3. Wij hebben het volgende gecontroleerd:

- a) de rekeningen van het Europees Agentschap voor maritieme veiligheid (“het EMSA”), die bestaan uit de financiële overzichten³² en de verslagen over de uitvoering van de begroting van het EMSA³³ betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar, en
- b) de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekeningen,

zoals voorgeschreven in artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

Betrouwbaarheid van de rekeningen

Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen

3.9.4. Naar ons oordeel geven de rekeningen van het EMSA over het op 31 december 2022 afgesloten jaar op alle materiële punten een getrouw beeld van de financiële situatie van het EMSA per 31 december 2022, van de resultaten van zijn verrichtingen en kasstromen en van de veranderingen van de nettoactiva in het op die datum afgesloten jaar, overeenkomstig zijn financieel reglement en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels. Deze zijn gebaseerd op internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector.

³² De financiële overzichten omvatten de balans en de staat van de financiële resultaten, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van de nettoactiva, alsook een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaglegging en andere toelichtingen.

³³ De verslagen over de uitvoering van de begroting omvatten de verslagen die een samenvatting zijn van alle begrotingsverrichtingen en de bijbehorende toelichtingen.

Wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen

Ontvangsten

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen

3.9.5. Naar ons oordeel zijn de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen van het EMSA betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Betalingen

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen

3.9.6. Naar ons oordeel zijn de onderliggende betalingen bij de rekeningen van het EMSA betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

3.9.7. De *bijlage* bevat een overzicht van de maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van de opmerkingen van de ERK van voorgaande jaren.

Bijlage — Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
1	2021	<p>In 2021 wijzigde het EMSA 14 specifieke overeenkomsten (in het kader van meerdere raamovereenkomsten) voor het verlenen van diensten op grond van artikel 172, lid 3, punt d), van het Financieel Reglement.</p> <p>De 14 wijzigingen in kwestie hebben de oorspronkelijke waarde van de overeenkomsten met meer dan 10 % verhoogd en waren derhalve niet in overeenstemming met artikel 172, lid 3, punt d), van het Financieel Reglement.</p> <p>Dit had echter geen gevolgen voor de daaruit voortvloeiende betalingen.</p>	<p>Het EMSA heeft corrigerende maatregelen genomen door het bestek en de modelovereenkomsten voor latere aanbestedingen vanaf september 2022 te wijzigen.</p>	<p>Afgesloten</p>

Europees Agentschap voor maritieme veiligheid (EMSA)

Antwoord van het EMSA

3.9.4. Het Agentschap neemt akte van het verslag van de Rekenkamer.

3.10. Agentschap van de Europese Unie voor cyberbeveiliging (Enisa)

Inleiding

3.10.1. Het Agentschap van de Europese Unie voor cyberbeveiliging (“Enisa”), gevestigd te Athene, werd opgericht bij [Verordening \(EU\) 2019/881](#). Enisa heeft het in 2013 opgerichte Agentschap van de Europese Unie voor netwerk- en informatiebeveiliging (ook “Enisa” genoemd) vervangen en is de opvolger van het in 2004 opgerichte Europees Agentschap voor netwerk- en informatiebeveiliging. De belangrijkste taak van Enisa is om in de hele EU een hoog niveau van cyberbeveiliging tot stand te brengen, onder meer door de lidstaten en EU-organen actief te ondersteunen bij het verbeteren van de cyberbeveiliging en door te fungeren als referentiepunt voor advies en expertise voor alle relevante belanghebbenden in de EU. [Figuur 3.10.1](#) bevat de belangrijkste cijfers met betrekking tot Enisa³⁴.

Figuur 3.10.1 — Belangrijkste cijfers met betrekking tot Enisa

* De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de totale betalingskredieten die tijdens het begrotingsjaar beschikbaar waren.

** Het personeelsbestand bestaat uit EU-ambtenaren, tijdelijke EU-functionarissen, arbeidscontractanten van de EU en gedetacheerde nationale deskundigen (GND's); uitzendkrachten en consultants vallen hier niet onder.

Bron: Jaarrekening van Enisa voor de begrotingsjaren 2021 en 2022; personeelscijfers verstrekt door Enisa.

De verhoging van de begroting van Enisa is voornamelijk te verklaren door aanvullende taken in verband met de proefuitvoering van het actieprogramma ter ondersteuning van cyberbeveiliging.

Informatie tot staving van de betrouwbaarheidsverklaring

3.10.2. Onze controleaanpak, de grondslag voor ons oordeel, de verantwoordelijkheden van de leiding van Enisa en de met governance belaste personen en de verantwoordelijkheden

³⁴ Meer informatie over de rol en activiteiten van Enisa is te vinden op zijn website: www.enisa.europa.eu.

Agentschap van de Europese Unie voor cyberbeveiliging (Enisa)

van de auditor voor de controle van de rekeningen en de onderliggende verrichtingen, worden beschreven in deel 3.1. De handtekening op blz. 381 maakt integrerend deel uit van het oordeel.

De aan het Europees Parlement en de Raad voorgelegde betrouwbaarheidsverklaring van de ERK — verslag van de onafhankelijke auditor

Oordeel

3.10.3. Wij hebben het volgende gecontroleerd:

- a) de rekeningen van het Agentschap van de Europese Unie voor cyberbeveiliging ("Enisa"), die bestaan uit de financiële overzichten³⁵ en de verslagen over de uitvoering van de begroting van Enisa³⁶ betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar, en
- b) de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekeningen,

zoals voorgeschreven in artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

Betrouwbaarheid van de rekeningen

Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen

3.10.4. Naar ons oordeel geven de rekeningen van Enisa over het op 31 december 2022 afgesloten jaar op alle materiële punten een getrouw beeld van de financiële situatie van Enisa per 31 december 2022, van de resultaten van zijn verrichtingen en

³⁵ De financiële overzichten omvatten de balans en de staat van de financiële resultaten, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van de nettoactiva, alsook een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaglegging en andere toelichtingen.

³⁶ De verslagen over de uitvoering van de begroting omvatten de verslagen die een samenvatting zijn van alle begrotingsverrichtingen en de bijbehorende toelichtingen.

kasstromen en van de veranderingen van de nettoactiva in het op die datum afgesloten jaar, overeenkomstig zijn financieel reglement en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels. Deze zijn gebaseerd op internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector.

Wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen

Ontvangsten

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen

3.10.5. Naar ons oordeel zijn de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen van Enisa betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Betalingen

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen

3.10.6. Naar ons oordeel zijn de onderliggende betalingen bij de rekeningen van Enisa betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

3.10.7. De hiernavolgende opmerkingen doen niets af aan het oordeel van de ERK.

Opmerkingen over de wettigheid en regelmatigheid van de verrichtingen

3.10.8. In 2022 bood Enisa zijn managers een professionele beoordeling die werd uitgevoerd door een door Enisa aangewezen externe dienstverlener. In drie gevallen betaalde Enisa de dienstverlener rechtstreeks voor deze diensten; in de overige 23 gevallen vergoedde Enisa zijn managers, die de dienstverlener zelf hadden betaald. Het totale bedrag dat Enisa voor de 26 beoordelingen betaalde, bedroeg 120 276 EUR. Aangezien Enisa de aanbieder heeft

Agentschap van de Europese Unie voor cyberbeveiliging (Enisa)

geselecteerd zonder een openbare aanbestedingsprocedure te starten, concluderen wij dat deze betalingen onregelmatig waren.

Opmerkingen over de beheers- en controlesystemen

3.10.9. Enisa beschikt niet over een vooraf bepaald bedrijfsmodel (d.w.z. richtsnoeren) om het evaluatiecomité te helpen bij de beoordeling van de inschrijvingen. Dit brengt het risico met zich mee dat de inschrijvingen niet consequent door elk lid van het evaluatiecomité worden beoordeeld.

3.10.10. We troffen twee gevallen aan waarin Enisa overeenkomsten met een geringe waarde (minder dan 15 000 EUR) had gegund zonder een evaluatieverslag en een door de bevoegde ordonnateur naar behoren goedgekeurd en ondertekend gunningsbesluit uit te brengen. Dit is in strijd met de punten 30.3 en 30.4 van bijlage I bij het Financieel Reglement. Wij maakten een soortgelijke opmerking in paragraaf 3.10.9 van ons [Jaarverslag 2021](#).

Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

3.10.11. De [bijlage](#) bevat een overzicht van de maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van de opmerkingen van de ERK van voorgaande jaren.

Bijlage — Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
1	2021	Ontbreken van een evaluatieverslag en een gunningsbesluit voor overeenkomsten met een geringe waarde.	Gunningsbesluiten voor overeenkomsten met een geringe waarde zijn nu opgenomen in papierloze workflows. In 2022 troffen we echter nog steeds vergelijkbare gevallen aan (zie paragraaf 3.10.14).	Openstaand
2	2021	Ontwerpgebreken in het model voor kosten-batenanalyse ter rechtvaardiging van uitbestede diensten	Enisa heeft zijn procedures herzien om de vastgestelde tekortkoming aan te pakken.	Afgesloten
3	2021	Overlapping tussen selectie- en gunningscriteria in aanbestedingsprocedures	Enisa heeft zijn procedures herzien om de vastgestelde tekortkoming aan te pakken.	Afgesloten
4	2021	Gebrek aan overleg met een paritair comité om mogelijke belangenconflicten te beoordelen	Enisa heeft zijn procedures herzien om de vastgestelde tekortkoming aan te pakken. In 2022 hebben zich geen potentiële conflicten voorgedaan	Afgesloten

Antwoord van Enisa

3.10.8. Enisa kan zich geheel vinden in de opmerking van de Rekenkamer naar aanleiding van de controle en heeft inmiddels de nodige stappen genomen om dit probleem te verhelpen.

3.10.9. Enisa kan zich geheel vinden in de opmerking van de Rekenkamer naar aanleiding van de controle en heeft inmiddels de nodige stappen genomen om dit probleem te verhelpen.

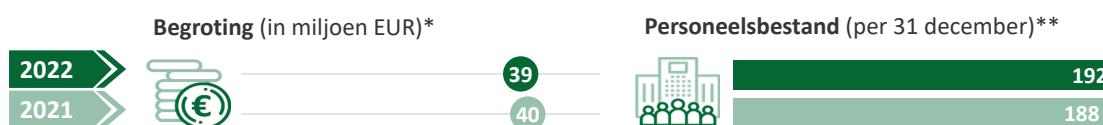
3.10.10. Enisa kan zich geheel vinden in de opmerking van de Rekenkamer naar aanleiding van de controle en heeft inmiddels de nodige stappen genomen om dit probleem te verhelpen.

3.11. Spoorwegbureau van de Europese Unie (ERA)

Inleiding

3.11.1. Het Spoorwegbureau van de Europese Unie (“ERA”), gevestigd te Lille en Valenciennes, werd opgericht bij [Verordening \(EU\) 2016/796](#). ERA heeft het in 2004 opgerichte Europees Spoorwegbureau (ook “ERA” genoemd) vervangen. ERA heeft als taak de interoperabiliteit en de veiligheid van de Europese spoorwegsysteem te vergroten. ERA is ook de EU-autoriteit die verantwoordelijk is voor de afgifte van vergunningen, certificaten en goedkeuringen op dit gebied. [Figuur 3.11.1](#) bevat de belangrijkste cijfers met betrekking tot ERA³⁷.

Figuur 3.11.1 — Belangrijkste cijfers met betrekking tot ERA

* De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de totale betalingskredieten die tijdens het begrotingsjaar beschikbaar waren.

** Het personeelsbestand bestaat uit EU-ambtenaren, tijdelijke EU-functionarissen, arbeidscontractanten van de EU en gedetacheerde nationale deskundigen (GND's); uitzendkrachten en consultants vallen hier niet onder.

Bron: Jaarrekeningen van ERA voor de begrotingsjaren 2021 en 2022; personeelscijfers verstrekt door ERA.

Informatie tot staving van de betrouwbaarheidsverklaring

3.11.2. Onze controleaanpak, de grondslag voor ons oordeel, de verantwoordelijkheden van de leiding van ERA en de met governance belaste personen en de verantwoordelijkheden van de auditor voor de controle van de rekeningen en de onderliggende verrichtingen, worden beschreven in deel 3.1. De handtekening op blz. 381 maakt integrerend deel uit van het oordeel.

³⁷ Meer informatie over de rol en activiteiten van ERA is te vinden op zijn website: www.era.europa.eu.

De aan het Europees Parlement en de Raad voorgelegde betrouwbaarheidsverklaring van de ERK — verslag van de onafhankelijke auditor

Oordeel

3.11.3. Wij hebben het volgende gecontroleerd:

- a) de rekeningen van het Spoorwegbureau van de Europese Unie (“ERA”), die bestaan uit de financiële overzichten³⁸ en de verslagen over de uitvoering van de begroting van ERA³⁹ betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar, en
- b) de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekeningen,

zoals voorgeschreven in artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

Betrouwbaarheid van de rekeningen

Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen

3.11.4. Naar ons oordeel geven de rekeningen van ERA over het op 31 december 2022 afgesloten jaar op alle materiële punten een getrouw beeld van de financiële situatie van ERA per 31 december 2022, van de resultaten van zijn verrichtingen en kasstromen en van de veranderingen van de nettoactiva in het op die datum afgesloten jaar, overeenkomstig zijn financieel reglement en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels. Deze zijn gebaseerd op internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector.

³⁸ De financiële overzichten omvatten de balans en de staat van de financiële resultaten, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van de nettoactiva, alsook een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaglegging en andere toelichtingen.

³⁹ De verslagen over de uitvoering van de begroting omvatten de verslagen die een samenvatting zijn van alle begrotingsverrichtingen en de bijbehorende toelichtingen.

Toelichtende paragraaf

3.11.5. Wij vestigen de aandacht op toelichting 3.5.4.1 bij de jaarrekening voor 2022, waarin de invoering van Summa, een nieuw begrotings-, boekhoud- en financieel systeem, wordt beschreven als proefproject voor de ontwikkeling van het systeem ten behoeve van de Europese Commissie. Ons oordeel heeft geen beperking wat deze kwestie betreft.

Wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen

Ontvangsten

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen

3.11.6. Naar ons oordeel zijn de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen van ERA betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Betalingen

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen

3.11.7. Naar ons oordeel zijn de onderliggende betalingen bij de rekeningen van ERA betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

3.11.8. De hiernavolgende opmerkingen doen niets af aan het oordeel van de ERK.

Opmerkingen over de beheers- en controlesystemen

3.11.9. De Commissie heeft besloten haar centrale begrotings- en boekhoudsysteem, ABAC, uiterlijk 1 januari 2025 te vervangen door een nieuw systeem, Summa genaamd. In december 2018 heeft DG BUDG ERA verzocht om samen met twee andere agentschappen (Cinea en Eurojust) deel te nemen aan de ontwikkeling van Summa als proefproject. Vanaf het begrotingsjaar 2022 maakt ERA gebruik van Summa om zijn begroting te beheren.

ERA heeft geen risicobeheer- en controlestrategie voor de invoering van het Summa-systeem opgezet. Dit is in strijd met de artikel 36, lid 4, punt a) van het Financieel Reglement. Bovendien heeft ERA zijn financiële circuits en de strategie voor controles vooraf en achteraf niet afgestemd op de wijzigingen die de invoering van Summa met zich meebracht.

Het Summa-gebruikersbeheersysteem van ERA wordt beheerd door DG BUDG, dat verantwoordelijk is voor het toekennen en intrekken van rechten van Summa-gebruikers op basis van de door ERA verstrekte informatie. Dit proces is nog niet formeel gestructureerd en ERA controleert niet specifiek de rechten die aan gebruikers zijn toegekend. Dit houdt het risico in dat de gebruikersrollen in Summa mogelijk niet correct worden toegewezen en bijgewerkt, overeenkomstig de bepaling van artikel 36, lid 3, punt a), van het Financieel Reglement. Ook beschikt Summa nog niet over een passend gebruikersprofiel voor auditors.

3.11.10. ERA beschikt niet over een beleid voor het classificeren en beschermen van gevoelige informatie, wat een tekortkoming is in de uitvoering van het internecontrolekader.

3.11.11. We stelden vast dat de leden van het evaluatiecomité, zoals gebruikelijk bij aanbestedingsprocedures, een afbeelding van hun handtekening in de documenten kopieerden of hun goedkeuring gaven door middel van een e-mail in plaats van deze met de hand of, als alternatief, met een gekwalificeerde elektronische handtekening te ondertekenen. Deze praktijk, waarbij geen geldige handtekeningen op officiële documenten worden gebruikt, vormt een tekortkoming in de beheers- en controlesystemen van ERA.

Opmerkingen over het begrotingsbeheer

3.11.12. Bij de afgifte van certificaten, goedkeuringen en vergunningen heeft ERA gemiddeld 106 dagen nodig om facturen (of “debetnota’s”) af te geven voor de bijbehorende vergoedingen en kosten. Deze kwestie, die ERA toeschrijft aan de invoering van Summa en aan vertragingen bij de ontvangst van kostenstaten van de nationale veiligheidsinstanties, is in strijd met artikel 98, lid 2, van het Financieel Reglement, waarin is bepaald dat “de ordonnateur [...] de debetnota onmiddellijk na de vaststelling van de schuldvordering [verzendt]” en artikel 5, lid 1, van Verordening (EG) 2018/764 inzake de vergoedingen en kosten van ERA, waarin een termijn van dertig dagen is vastgesteld voor de facturering.

Spoorwegbureau van de Europese Unie (ERA)

Dergelijke vertragingen in de facturering kunnen leiden tot vertragingen bij de inning van ontvangsten en tot extra moeilijkheden bij het begrotingsbeheer van ERA.

3.11.13. Volgens zijn gegevens voldeed ERA in 2022 bij 179 van de in totaal 920 betalingen (19,5 %) niet aan de betalingstermijnen zoals bepaald in artikel 116 van het Financieel Reglement. In 112 van alle gevallen (12,2 %) waren de betalingen meer dan dertig dagen te laat. Deze tekortkoming, die ERA toeschrijft aan de invoering van Summa, stelt ERA bloot aan financiële en reputatierisico's en druist in tegen het zuinigheidsbeginsel.

Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

3.11.14. De *bijlage* bevat een overzicht van de maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van de opmerkingen van de ERK van voorgaande jaren.

Bijlage — Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
1	2018	In 2019 zal ERA vergoedingen en heffingen gaan innen voor certificeringstaken. Op grond van de nieuwe verordening betreffende vergoedingen en kosten moest rekening worden gehouden met de specifieke behoeften van kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's). ERA moet doeltreffende controles invoeren om de kmo-status van aanvragers te controleren.	ERA is van plan het éénloketsysteem in 2023 te actualiseren.	Openstaand

Antwoord van ERA

3.11.9. Het Spoorwegbureau heeft de migratie van SUMMA beheerd door middel van een op zichzelf staand project in de portefeuille van het Agentschap, met toegewezen verantwoordelijkheden op het gebied van projecteigendom en -beheer. Eventuele problemen werden proactief aangepakt en beperkt door middel van gate reviews en gestructureerde escalatie naar de uitvoerend directeur en verder naar de Europese Commissie – DG BUDG.

Het ERA is in de tweede helft van 2022 begonnen met het actualiseren van zijn financiële circuits en de strategie voor controles vooraf en achteraf om deze af te stemmen op de veranderingen die zijn ingevoerd door de uitvoering van SUMMA, op basis van de cumulatieve leercurve. Deze documenten zullen naar verwachting in 2023 worden afgerond en goedgekeurd.

Bij gebrek aan een standaardverslag over de toegangsrechten dat door het nieuwe financiële instrument wordt verstrekt, heeft het ERA risicobeperkende maatregelen genomen om alle formulieren te verzamelen, om ze te controleren aan de hand van een gestructureerde tabel met de toewijzing van de rollen van de financiële actoren alvorens dit aan DG BUDG mee te delen. Alle geconstateerde inconsistenties werden ter correctie aan DG BUDG voorgelegd.

3.11.10. In het kader van zijn verbintenis tot een risicogebaseerde aanpak bij de bescherming van zijn informatieactiva heeft het Spoorwegbureau de inventaris van informatieactiva en de regels met betrekking tot de classificatie en behandeling van informatie reeds afgerond. Het beleid werd in mei 2023 opgesteld en in juni 2023 goedgekeurd door het managementteam van het Spoorwegbureau.

3.11.11. Het Spoorwegbureau heeft reeds in 2022 een besluit van de uitvoerend directeur ten uitvoer gelegd, waarin het gebruik van een handmatig geschreven of een elektronische handtekening op basis van credentials is voorgeschreven. Begin 2023 werd een volwaardige gekwalificeerde elektronische handtekening geïmplementeerd voor personeelsleden met beslissingsrechten.

3.11.12. Een van de belangrijkste onderliggende factoren van de aangegeven vertragingen houdt verband met de verplichting van het Spoorwegbureau om te wachten op de kostendeclaratie van de betrokken nationale veiligheidsinstanties (NVI's) alvorens zijn facturen aan de aanvragers te kunnen sturen, die het bedrag van de ERA-kosten samen met de bedragen in verband met de kosten van de NVI's dekken.

Hoewel het Spoorwegbureau momenteel niet over een wettelijk drukmiddel beschikt om termijnen op te leggen aan de NVI's op dit gebied, zou dit aspect verder kunnen worden verduidelijkt met een wijziging van Verordening (EU) 2018/764.

Spoorwegbureau van de Europese Unie (ERA)

3.11.13. Het Agentschap heeft reeds een reeks maatregelen genomen om de competenties en de snelheid van het gebruik van SUMMA voor de betrokken financiële actoren te verbeteren, vergezeld van een duidelijke documentatie van de desbetreffende financiële workflows. Tegelijkertijd wordt elke verbetering die in het SUMA-systeem nodig is om vertragingen te voorkomen, tijdig aan DG BUDG doorgegeven en opgevolgd tot de resolutie.

3.12. Europese Autoriteit voor effecten en markten (ESMA)

Inleiding

3.12.1. De Europese Autoriteit voor effecten en markten (“ESMA”), gevestigd te Parijs, werd opgericht bij [Verordening \(EU\) nr. 1095/2010](#). ESMA heeft tot taak de bescherming van beleggers te verbeteren en stabiliteit en orde op de financiële markten te bevorderen. ESMA geeft invulling aan haar taak en doelstellingen door middel van vier activiteiten: het beoordelen van risico’s voor beleggers, markten en financiële stabiliteit; het voltooiën van een gemeenschappelijk rulebook voor de financiële markten van de EU; het bevorderen van de convergentie op het gebied van toezicht, en het rechtstreeks toezicht houden op specifieke financiële entiteiten. [Figuur 3.12.1](#) bevat de belangrijkste cijfers met betrekking tot ESMA⁴⁰.

Figuur 3.12.1 — Belangrijkste cijfers met betrekking tot ESMA

* De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de totale betalingskredieten die tijdens het begrotingsjaar beschikbaar waren.

** Het personeelsbestand bestaat uit EU-ambtenaren, tijdelijke EU-functionarissen, arbeidscontractanten van de EU en gedetacheerde nationale deskundigen (GND's); uitzendkrachten en consultants vallen hier niet onder.

Bron: Jaarrekening van ESMA voor de begrotingsjaren 2021 en 2022; personeelscijfers verstrekt door ESMA.

Informatie tot staving van de betrouwbaarheidsverklaring

3.12.2. Onze controleaanpak, de grondslag voor ons oordeel, de verantwoordelijkheden van de leiding van ESMA en de met governance belaste personen en de verantwoordelijkheden van de auditor voor de controle van de rekeningen en de onderliggende verrichtingen, worden beschreven in deel 3.1. De handtekening op blz. 381 maakt integrerend deel uit van het oordeel.

⁴⁰ Meer informatie over de rol en activiteiten van ESMA is te vinden op haar website: www.esma.europa.eu.

De aan het Europees Parlement en de Raad voorgelegde betrouwbaarheidsverklaring van de ERK — verslag van de onafhankelijke auditor

Oordeel

3.12.3. Wij hebben het volgende gecontroleerd:

- a) de rekeningen van de Europese Autoriteit voor effecten en markten (“ESMA”), die bestaan uit de financiële overzichten⁴¹ en de verslagen over de uitvoering van de begroting van ESMA⁴² betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar, en
- b) de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekeningen,

zoals voorgeschreven in artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

Betrouwbaarheid van de rekeningen

Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen

3.12.4. Naar ons oordeel geven de rekeningen van ESMA over het op 31 december 2022 afgesloten jaar op alle materiële punten een getrouw beeld van de financiële situatie van ESMA per 31 december 2022, van de resultaten van zijn verrichtingen en kasstromen en van de veranderingen van de nettoactiva in het op die datum afgesloten jaar, overeenkomstig zijn financieel reglement en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels. Deze zijn gebaseerd op internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector.

⁴¹ De financiële overzichten omvatten de balans en de staat van de financiële resultaten, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van de nettoactiva, alsook een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaglegging en andere toelichtingen.

⁴² De verslagen over de uitvoering van de begroting omvatten de verslagen die een samenvatting zijn van alle begrotingsverrichtingen en de bijbehorende toelichtingen.

Toelichtende paragraaf

3.12.5. Wij wijzen op toelichting IV.1 bij de jaarrekening voor 2022, waarin de onzekerheid wordt beschreven in verband met de uitkomst van zaak T-750/22, “UniSystems Luxembourg en Unisystems systemata pliroforikis/ESMA”. Ons oordeel heeft geen beperking wat deze kwestie betreft.

Wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen

Ontvangsten

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen

3.12.6. Naar ons oordeel zijn de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen van ESMA betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Betalingen

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen

3.12.7. Naar ons oordeel zijn de onderliggende betalingen bij de rekeningen van ESMA betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Toelichtende paragraaf

3.12.8. Wij merken op dat de toelichtende paragraaf over de betrouwbaarheid van de rekeningen, zoals beschreven in paragraaf [3.12.5](#), ook volledig van toepassing is op de wettigheid en regelmatigheid van de betalingen.

3.12.9. De hiernavolgende opmerkingen doen niets af aan het oordeel van de ERK.

Opmerkingen over het begrotingsbeheer

3.12.10. In 2022 is ESMA acht verbintenissen aangegaan in het kader van een kaderovereenkomst die dateert van 2015, nadat het maximumbedrag van de kaderovereenkomst reeds was bereikt. Het totale bedrag aan vastleggingen dat het maximumbedrag van de kaderovereenkomst overschreed, bedroeg 217 106 EUR. Het ESMA-personeel dat verantwoordelijk was voor de controles vooraf, had geen volledige toegang tot de relevante informatie; deze kwestie werd dus pas tijdens onze controle ontdekt.

Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

3.12.11. De *bijlage* bevat een overzicht van de maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van de opmerkingen van de ERK van voorgaande jaren.

Bijlage — Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
1	2018	De overschotten en tekorten die voortvloeien uit de vergoedingen die de ratingbureaus en transactieregisters in rekening worden gebracht, kunnen tot een jaarlijkse kruisfinanciering van activiteiten leiden. ESMA moet een manier vinden om dergelijke kruisfinanciering te vermijden.	In 2022 heeft de ESMA bij de Commissie haar voorstellen ingediend voor het stroomlijnen en harmoniseren van haar systeem voor het beheer van vergoedingen; de Commissie heeft daar tot dusver nog geen gevolg aan gegeven. In de tussentijd heeft de ESMA haar kostentoewijzingsmodel verbeterd, waardoor het risico van kruisfinanciering van activiteiten is afgenomen.	Afgesloten

Europese Autoriteit voor effecten en markten (ESMA)

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
2	2020	Informatie uit transactieregisters voor de berekening van vergoedingen werd slechts aan beperkte beoordelingen door onafhankelijke auditors onderworpen. Er werd een raadplegingsdocument gepubliceerd waarin een vereenvoudiging wordt voorgesteld van de methode die wordt gebruikt om hun omzet te bepalen. De herziening van de gedelegeerde handelingen inzake vergoedingen voor ratingbureaus en transactieregisters hangt af van de Commissie. ESMA heeft herhaald dat de herziening noodzakelijk is.	Op deze kwestie heeft ESMA geen invloed. In 2022 heeft de ESMA bij de Commissie haar voorstellen ingediend voor het stroomlijnen en harmoniseren van haar systeem voor het beheer van vergoedingen. De Commissie heeft op dit gebied echter nog geen actie ondernomen.	Openstaand
3	2020	De Verordening inzake ratingbureaus biedt ruimte om het vergoedingsmechanisme te omzeilen. Ratingbureaus konden vergoedingen omzeilen door ontvangsten over te schrijven naar niet-EU-rechtsgebieden. De verordening is onderworpen aan het recht van de Commissie om de wetwijzigingen te initiëren. ESMA heeft een raadplegingsdocument gepubliceerd en bij de Commissie een technisch advies over de wijziging van de verordening ingediend.	Op deze kwestie heeft ESMA geen invloed. In 2022 heeft de ESMA bij de Commissie haar voorstellen ingediend voor het stroomlijnen en harmoniseren van haar systeem voor het beheer van vergoedingen. De Commissie heeft op dit gebied echter nog geen actie ondernomen.	Openstaand

Europese Autoriteit voor effecten en markten (ESMA)

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
4	2021	Bij een aanbesteding van diensten met een geraamde waarde van 45 000 EUR hebben wij geconstateerd dat ESMA een onderhandelingsprocedure had ingeleid zonder deze bekend te maken en zonder een uitzondering te registreren.	Om dergelijke situaties in de toekomst te voorkomen, heeft ESMA het model voor interne workflow gewijzigd dat wordt gebruikt voor de goedkeuring van vergunningen voor het starten van een aanbestedingsprocedure.	Afgesloten

Europese Autoriteit voor effecten en markten (ESMA)

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
5	2021	<p>We troffen tekortkomingen aan in de beheers- en controlesystemen van ESMA met betrekking tot belangenconflicten: a) Volgens het reglement van orde van de raad van toezichthouders mogen leden van de raad die een belangenconflict hebben, niet deelnemen aan de besprekingen of stemmen over de aangelegenheid in kwestie. Het lid mag echter aanwezig blijven bij de vergadering, tenzij de meerderheid van de leden ervoor kiest het lid uit te sluiten; b) In de regels van ESMA inzake de beoordeling van de voorzitter en de uitvoerend directeur wordt niet uitdrukkelijk bepaald dat een lid van de raad van toezichthouders waarvan de nationale bevoegde autoriteit onderworpen is of waarschijnlijk onderworpen zal zijn aan procedures uit hoofde van de artikelen 16 tot en met 19 van Verordening (EU) nr. 1095/2010 (zoals een schending van het EU-recht) geen beoordelaar of beroepsbeoordelaar van de voorzitter of de uitvoerend directeur kan zijn.</p>	<p>ESMA heeft haar beleid inzake belangenconflicten voor haar bestuursorganen herzien. Voor beoordelingen van hogere leidinggevenden heeft ESMA haar procedures gewijzigd en heeft zij nu een uitdrukkelijke schriftelijke bevestiging van de afwezigheid van belangenconflicten voor beoordelaars en hun plaatsvervangers nodig.</p>	Afgesloten

Europese Autoriteit voor effecten en markten (ESMA)

Antwoord van ESMA

3.12.10. ESMA erkent de opmerking. Het agentschap heeft zijn internecontrolesysteem reeds versterkt door de volgende maatregelen te nemen:

- er zijn gedetailleerde werkinstructies opgesteld om in het financiële circuit de controle vooraf ter verificatie van het begrotingsplafond in alle raamovereenkomsten te verbeteren;
- in ABAC werd een instrument ingevoerd (Legal Commitment Kernel) om toezicht te houden op het begrotingsverbruik van alle raamovereenkomsten.

3.13. Agentschap van de Europese Unie voor het ruimtevaartprogramma (Euspa)

Inleiding

3.13.1. Het Agentschap van de Europese Unie voor het ruimtevaartprogramma ("Euspa"), gevestigd te Praag, werd opgericht bij [Verordening \(EU\) 2021/696](#). Euspa heeft het in 2010 opgerichte Europees Agentschap voor het wereldwijde satellitnavigatiesysteem (GSA) vervangen en is de opvolger van de in 2004 opgerichte Europese toezichthoudende autoriteit voor het wereldwijde satellitnavigatiesysteem, die alle taken waarmee de gemeenschappelijke onderneming Galileo was belast had overgenomen. Euspa beheert het ruimtevaartprogramma van de EU en verleent ruimtevaartgerelateerde diensten.

[Figuur 3.13.1](#) bevat de belangrijkste cijfers met betrekking tot Euspa⁴³.

Figuur 3.13.1 — Belangrijkste cijfers met betrekking tot Euspa

* De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de totale betalingskredieten die tijdens het begrotingsjaar beschikbaar waren.

** Het personeelsbestand bestaat uit EU-ambtenaren, tijdelijke EU-functionarissen, arbeidscontractanten van de EU en gedetacheerde nationale deskundigen (GND's); uitzendkrachten en consultants vallen hier niet onder.

Bron: Jaarrekening van Euspa voor de begrotingsjaren 2021 en 2022; personeelscijfers verstrekt door Euspa.

Informatie tot staving van de betrouwbaarheidsverklaring

3.13.2. Onze controleaanpak, de grondslag voor ons oordeel, de verantwoordelijkheden van de leiding van Euspa en de met governance belaste personen en de verantwoordelijkheden van de auditor voor de controle van de rekeningen en de

⁴³ Meer informatie over de rol en activiteiten van Euspa is te vinden op zijn website: www.EUSPA.europa.eu.

Agentschap van de Europese Unie voor het ruimtevaartprogramma (Euspa)

onderliggende verrichtingen, worden beschreven in deel 3.1. De handtekening op blz. 381 maakt integrerend deel uit van het oordeel.

De aan het Europees Parlement en de Raad voorgelegde betrouwbaarheidsverklaring van de ERK — verslag van de onafhankelijke auditor

Oordeel

3.13.3. Wij hebben het volgende gecontroleerd:

- a) de rekeningen van het Agentschap van de Europese Unie voor het ruimtevaartprogramma (“Euspa”), die bestaan uit de financiële overzichten⁴⁴ en de verslagen over de uitvoering van de begroting van Euspa⁴⁵ betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar, en
- b) de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekeningen,

zoals voorgeschreven in artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

Betrouwbaarheid van de rekeningen

Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen

3.13.4. Naar ons oordeel geven de rekeningen van Euspa over het op 31 december 2022 afgesloten jaar op alle materiële punten een getrouw beeld van de financiële situatie van Euspa per 31 december 2022, van de resultaten van zijn verrichtingen en kasstromen en van de veranderingen van de nettoactiva in het op die datum afgesloten

⁴⁴ De financiële overzichten omvatten de balans en de staat van de financiële resultaten, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van de nettoactiva, alsook een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaglegging en andere toelichtingen.

⁴⁵ De verslagen over de uitvoering van de begroting omvatten de verslagen die een samenvatting zijn van alle begrotingsverrichtingen en de bijbehorende toelichtingen.

jaar, overeenkomstig zijn financieel reglement en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels. Deze zijn gebaseerd op internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector.

Toelichtende paragraaf

3.13.5. Wij vestigen de aandacht op punt 3 van de “Belangrijke operationele gebeurtenissen” van de rekeningen: “Informatieverschaffing in verband met de oorlog in Oekraïne”, waarin de gevolgen van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne voor de activiteiten van Euspa worden beschreven.

Wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen

Ontvangsten

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen

3.13.6. Naar ons oordeel zijn de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen van Euspa betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Betalingen

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen

3.13.7. Naar ons oordeel zijn de onderliggende betalingen bij de rekeningen van Euspa betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

3.13.8. De hiernavolgende opmerkingen doen niets af aan het oordeel van de ERK.

Opmerkingen over de beheers- en controlesystemen

3.13.9. In september 2021 startte Euspa een onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande publicatie van een oproep tot mededinging met een nationale overheidsinstantie voor het verrichten van verschillende diensten in verband met opsporings- en reddingsactiviteiten. De inschrijver verleende al sinds 2016 soortgelijke diensten aan Euspa. Euspa was voornemens een nieuwe kaderovereenkomst te sluiten met een einddatum van 31 december 2032 en een maximumbedrag van 120 miljoen EUR. De definitieve kaderovereenkomst werd op 1 december 2022 ondertekend, en omvatte de betrokkenheid van verschillende onderaannemers. Wij troffen enkele discrepanties aan tussen de vereisten van het bestek en de beoordeling door het evaluatiecomité. Zo werden de contractanten ontheven van het vereiste inzake een verklaring van afwezigheid van belangenconflicten tijdens de evaluatiefase, of werd dit vereiste niet naar behoren geanalyseerd. Een ander voorbeeld is dat in de ontvangen offerte het jaar 2022 werd gebruikt als referentiejaar voor de prijsstelling in plaats van het jaar 2021, zoals vermeld in de technische specificaties.

Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

3.13.10. De *bijlage* bevat een overzicht van de maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van de opmerkingen van de ERK van voorgaande jaren.

Bijlage — Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
1	2021	We troffen een aantal procedurele tekortkomingen aan in twee gecontroleerde aanwervingsprocedures die de beginselen van transparantie en gelijke behandeling ondermijnden op het gebied van de informatie in de kennisgevingen van vacature, zoals de onvoldoende gedetailleerde instructies van het selectiecomité en het ontbreken van een scoresysteem.	De modellen en instructies voor de leden van het selectiecomité zijn gewijzigd en de leden van het selectiecomité krijgen meer richtsnoeren bij het vaststellen van de criteria voor een kennisgeving van vacature.	Afgesloten
2	2021	Euspa keurde — met beperkingen — goed dat een senior personeelslid elders een nieuwe baan aannam, zonder echter deze beperkingen te rechtvaardigen.	In 2022 werden geen soortgelijke gevallen geconstateerd. Euspa heeft zijn procedures herzien om de vastgestelde tekortkoming aan te pakken.	Afgesloten

Agentschap van de Europese Unie voor het ruimtevaartprogramma (Euspa)

Antwoord van Euspa

3.13.9. EUSPA neemt nota van de opmerking van de Rekenkamer. EUSPA is van mening dat de discrepanties werden gerechtvaardigd door de status van de belangrijkste contractant, die een nationale publieke entiteit is, en door de controles die deze laatste heeft uitgevoerd.

Wat betreft het referentiejaar dat wordt gebruikt voor de vaststelling van de prijs in de offerte, heeft EUSPA de afwijking van de economische referentieomstandigheden zoals opgenomen in de technische specificaties (2021) aanvaard vanwege de duur van de procedure, hetgeen tot de sluiting van het contract eind 2022 heeft geleid.

Agentschappen gefinancierd in het kader van MFK-rubriek 2 — Cohesie, veerkracht en waarden

3.14. Europees Centrum voor de ontwikkeling van de beroepsopleiding (Cedefop)

Inleiding

3.14.1. Het Europees Centrum voor de ontwikkeling van de beroepsopleiding (“het Cedefop”), gevestigd te Thessaloniki, werd opgericht bij [Verordening \(EEG\) nr. 337/75](#) van de Raad, die werd ingetrokken en vervangen door [Verordening \(EU\) 2019/128](#). Het Cedefop bevordert de ontwikkeling van de beroepsopleiding op EU-niveau door documentatie over systemen voor beroepsopleiding te verzamelen en te verspreiden. [Figuur 3.14.1](#) bevat de belangrijkste cijfers met betrekking tot het Cedefop⁴⁶.

Figuur 3.14.1 — Belangrijkste cijfers met betrekking tot het Cedefop

* De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de totale betalingskredieten die tijdens het begrotingsjaar beschikbaar waren.

** Het personeelsbestand bestaat uit EU-ambtenaren, tijdelijke EU-functionarissen, arbeidscontractanten van de EU en gedetacheerde nationale deskundigen (GND's); uitzendkrachten en consultants vallen hier niet onder.

Bron: Jaarrekening van het Cedefop voor de begrotingsjaren 2021 en 2022; personeelscijfers verstrekt door het Cedefop.

Informatie tot staving van de betrouwbaarheidsverklaring

3.14.2. Onze controleaanpak, de grondslag voor ons oordeel, de verantwoordelijkheden van de leiding van het Cedefop en de met governance belaste personen en de verantwoordelijkheden van de auditor voor de controle van de rekeningen en de onderliggende verrichtingen, worden beschreven in deel 3.1. De handtekening op blz. 381 maakt integrerend deel uit van het oordeel.

⁴⁶ Meer informatie over de bevoegdheden en activiteiten van het Cedefop is te vinden op zijn website: www.cedefop.europa.eu.

De aan het Europees Parlement en de Raad voorgelegde betrouwbaarheidsverklaring van de ERK — verslag van de onafhankelijke auditor

Oordeel

3.14.3. Wij hebben het volgende gecontroleerd:

- a) de rekeningen van het Europees Centrum voor de ontwikkeling van de beroepsopleiding (“het Cedefop”), die bestaan uit de financiële overzichten⁴⁷ en de verslagen over de uitvoering van de begroting van het Cedefop⁴⁸ betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar, en
- b) de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekeningen,

zoals voorgeschreven in artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

Betrouwbaarheid van de rekeningen

Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen

3.14.4. Naar ons oordeel geven de rekeningen van het Cedefop over het op 31 december 2022 afgesloten jaar op alle materiële punten een getrouw beeld van de financiële situatie van het Cedefop per 31 december 2022, van de resultaten van zijn verrichtingen en kasstromen en van de veranderingen van de nettoactiva in het op die datum afgesloten jaar, overeenkomstig zijn financieel reglement en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels. Deze zijn gebaseerd op internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector.

⁴⁷ De financiële overzichten omvatten de balans en de staat van de financiële resultaten, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van de nettoactiva, alsook een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaglegging en andere toelichtingen.

⁴⁸ De verslagen over de uitvoering van de begroting omvatten de verslagen die een samenvatting zijn van alle begrotingsverrichtingen en de bijbehorende toelichtingen.

Wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen

Ontvangsten

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen

3.14.5. Naar ons oordeel zijn de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen van het Cedefop betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Betalingen

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen

3.14.6. Naar ons oordeel zijn de onderliggende betalingen bij de rekeningen van het Cedefop betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

3.14.7. De hiernavolgende opmerkingen doen niets af aan het oordeel van de ERK.

Opmerkingen over de wettigheid en regelmatigheid van de verrichtingen

3.14.8. Tussen 2017 en 2022 betaalde het Cedefop maandelijkse en dagvergoedingen aan twee Griekse onderdanen die als gedetacheerde nationale deskundigen (GND's) in dienst waren. Aangezien het Cedefop in Griekenland is gevestigd, hadden de twee GND's volgens de interne regels van het Cedefop geen recht op deze vergoedingen. Toen het Cedefop de kwestie in 2022 vaststelde, registreerde het de twee gevallen in het register van uitzonderingen, samen met zijn besluit om de in het verleden aan de twee GND's uitbetaalde vergoedingen niet terug te vorderen. Daarnaast heeft het Cedefop een overgangsfase van drie maanden voor de GND ingevoerd die op dat moment nog van kracht was. De totale bijbehorende

Europees Centrum voor de ontwikkeling van de beroepsopleiding (Cedefop)

betalingen aan de twee GND's in de periode 2017-2022, ten bedrage van 222 647 EUR, zijn onregelmatig. De onregelmatige betalingen voor 2022 bedroegen in totaal 36 608 EUR.

Opmerkingen over het begrotingsbeheer

3.14.9. Het Cedefop heeft de methode die in de verklaring over de samenwerking tussen het Cedefop en de EVA met betrekking tot amendement nr. 1 wordt beschreven voor de berekening van de bijdragen niet correct toegepast op zijn begroting. Als gevolg daarvan waren de bijdragen van Noorwegen en IJsland aan de begroting van het Cedefop voor 2022 hoger dan zij hadden moeten zijn, terwijl de bijdrage van de EU lager was dan zij had moeten zijn. Dit wijkt af van artikel 3, lid 2, van Protocol nr. 32 bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte tussen de EU en de EVA-landen.

Wij merken op dat een wijziging van Protocol nr. 31 betreffende samenwerking op specifieke gebieden buiten de vier vrijheden op 1 januari 2023 is ondertekend en in werking is getreden. Daarom zal het Cedefop vanaf 2023 de bijdragen van Noorwegen en IJsland aan zijn begroting ontvangen via de EU-begroting. Bijgevolg zal de kwestie van aanpassingen van de bijdragen van de EVA-landen als gevolg van wijzigingen in de begroting van het Cedefop niet langer aan de orde zijn.

Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

3.14.10. De *bijlage* bevat een overzicht van de maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van de opmerkingen van de ERK van voorgaande jaren.

Bijlage — Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
1	2021	<p>Tekortkomingen in de aanwervingsprocedures van het Cedefop:</p> <p>a) gebrek aan duidelijke en gedetailleerde richtsnoeren voor het toekennen van punten aan de preselectiecriteria die in het voordeel of in het nadeel van de kandidaten kunnen uitvallen, en</p> <p>b) schriftelijke tests op afstand die gedurende meerdere dagen plaatsvonden zonder dat de daaraan verbonden risico's werden beperkt.</p>	<p>a) Personeelszaken heeft zijn rol als adviseur van de selectiecomités vernieuwd en de begeleiding en timing verbeterd. In de preselectiefase van de aanwervingsprocedures zijn ook een nieuw instrument en een nieuwe methode ontwikkeld en toegepast;</p> <p>b) alle schriftelijke tests in verband met een selectieprocedure vinden gelijktijdig plaats.</p>	Afgesloten

Europees Centrum voor de ontwikkeling van de beroepsopleiding (Cedefop)

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
2	2021	<p>Tekortkomingen in het betalingsbeheer met betrekking tot controles vooraf:</p> <p>a) betaling van een factuur zonder controle van de onderliggende prijzen en de correcte toepassing van de overeengekomen toeslag;</p> <p>b) betaling zonder ontvangst van specifieke verklaringen die op grond van de overeenkomst vereist zijn, en</p> <p>c) vertraging bij de eindbetaling van de subsidie als gevolg van het ontbreken van een noodplan in geval van afwezige personeelsleden.</p>	<p>Het Cedefop heeft zijn interne procedures aangepast om de vastgestelde tekortkomingen aan te pakken door het personeel instructies te geven en hun interne checklists te herzien.</p>	<p>Afgesloten</p>

Europees Centrum voor de ontwikkeling van de beroepsopleiding (Cedefop)

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
3	2021	<p>Tekortkomingen in de overgang naar ABAC:</p> <p>a) De uiterste data voor het uitvoeren van overgedragen begrotingsvastleggingen waren niet correct geregistreerd, en</p> <p>b) onjuiste berekening van achterstandsrente als gevolg van een verkeerde vaststelling van de betalingstermijn.</p>	<p>a) Soortgelijke voorvallen werden ook waargenomen in de van 2022 naar 2023 overgedragen begrotingsvastleggingen. Het Cedefop heeft waar nodig de uiterste datum voor de uitvoering gecorrigeerd;</p> <p>b) Het Cedefop heeft deze kwestie aangepakt en in 2022 hebben zich geen soortgelijke voorvallen voorgedaan.</p>	<p>Openstaand voor a), Afgesloten voor b)</p>

Antwoord van het Cedefop

3.14.8. Cedefop erkent dat de twee Griekse gedetacheerde nationale deskundigen (GND's) geen recht hadden op vergoedingen. Het wenst echter te benadrukken dat: a) Cedefop dit probleem in 2022 op eigen initiatief en lang voordat de controle plaatsvond heeft vastgesteld en opgenomen in het register van uitzonderingen en gevallen van niet-naleving, en b) Cedefop de situatie heeft rechtgezet op basis van de juridische analyse en het advies van zijn externe advocaat. Cedefop is voornemens zijn interne regels zodanig te wijzigen dat iedere GND die van woonplaats moet veranderen en naar Thessaloniki moet verhuizen, in aanmerking komt voor vergoedingen. Dit zou er ook voor zorgen dat alle GND's ongeacht hun nationaliteit gelijk worden behandeld.

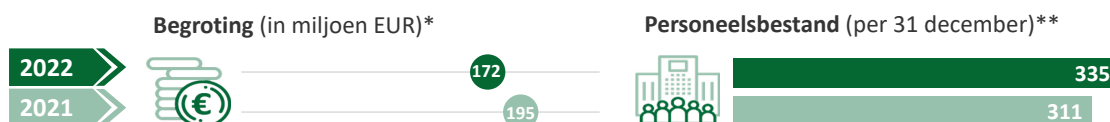
3.14.9. Cedefop accepteert deze bevinding.

3.15. Europees Centrum voor ziektepreventie en -bestrijding (ECDC)

Inleiding

3.15.1. Het Europees Centrum voor ziektepreventie en -bestrijding (“ECDC”), gevestigd te Stockholm, werd opgericht bij [Verordening \(EG\) nr. 851/2004](#). ECDC verzamelt en verspreidt informatie betreffende de preventie en bestrijding van ziekten bij de mens en verstrekt daarover wetenschappelijke adviezen. ECDC coördineert ook het Europese netwerk van op dit gebied werkzame organen. [Figuur 3.15.1](#) bevat de belangrijkste cijfers met betrekking tot ECDC⁴⁹.

Figuur 3.15.1 — Belangrijkste cijfers met betrekking tot ECDC

* De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de totale betalingskredieten die tijdens het begrotingsjaar beschikbaar waren.

** Het personeelsbestand bestaat uit EU-ambtenaren, tijdelijke EU-functionarissen, arbeidscontractanten van de EU en gedetacheerde nationale deskundigen (GND's); uitzendkrachten en consultants vallen hier niet onder.

Bron: Jaarrekening van ECDC voor de begrotingsjaren 2021 en 2022; personeelscijfers verstrekt door ECDC.

Informatie tot staving van de betrouwbaarheidsverklaring

3.15.2. Onze controleaanpak, de grondslag voor ons oordeel, de verantwoordelijkheden van de leiding van ECDC en de met governance belaste personen en de verantwoordelijkheden van de auditor voor de controle van de rekeningen en de onderliggende verrichtingen, worden beschreven in deel 3.1. De handtekening op blz. 381 maakt integrerend deel uit van het oordeel.

⁴⁹ Meer informatie over de rol en activiteiten van ECDC is te vinden op zijn website: www.ecdc.europa.eu.

De aan het Europees Parlement en de Raad voorgelegde betrouwbaarheidsverklaring van de ERK — verslag van de onafhankelijke auditor

Oordeel

3.15.3. Wij hebben het volgende gecontroleerd:

- a) de rekeningen van het Europees Centrum voor ziektepreventie en -bestrijding ("ECDC"), die bestaan uit de financiële overzichten⁵⁰ en de verslagen over de uitvoering van de begroting van ECDC⁵¹ betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar, en
- b) de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekeningen,

zoals voorgeschreven in artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

Betrouwbaarheid van de rekeningen

Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen

3.15.4. Naar ons oordeel geven de rekeningen van ECDC over het op 31 december 2022 afgesloten jaar op alle materiële punten een getrouw beeld van de financiële situatie van ECDC per 31 december 2022, van de resultaten van haar verrichtingen en kasstromen en van de veranderingen van de nettoactiva in het op die datum afgesloten jaar, overeenkomstig haar financieel reglement en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels. Deze zijn gebaseerd op internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector.

⁵⁰ De financiële overzichten omvatten de balans en de staat van de financiële resultaten, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van de nettoactiva, alsook een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaglegging en andere toelichtingen.

⁵¹ De verslagen over de uitvoering van de begroting omvatten de verslagen die een samenvatting zijn van alle begrotingsverrichtingen en de bijbehorende toelichtingen.

Wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen

Ontvangsten

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen

3.15.5. Naar ons oordeel zijn de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen van ECDC betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Betalingen

Oordeel met beperking ten aanzien van de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen

3.15.6. Naar ons oordeel zijn de onderliggende betalingen bij de rekeningen van het CdT betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar, behoudens de kwesties die zijn toegelicht in de paragrafen “Grondslag voor een oordeel met beperking over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen”, op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Grondslag voor het oordeel met beperking over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen

3.15.7. In 2022 is ECDC doorgedaan met het beheer van de subsidies van de incubator van de Autoriteit voor paraatheid en respons inzake noodsituaties op gezondheidsgebied (HERA) aan 24 nationale gezondheidsinstanties in de EU/landen van de Europese Economische Ruimte. Het doel van deze subsidies was de nationale capaciteit en de laboratoriuminfrastructuur te verbeteren die nodig zijn voor het identificeren en monitoren van nieuwe varianten van het SARS-CoV-2-virus. De totale toewijzing in 2021 bedroeg 77 miljoen EUR, waarvan 60 miljoen EUR eind 2022 was uitgevoerd.

De begunstigden waren publiekrechtelijke volksgezondheidsautoriteiten die als overheid activiteiten uitoefenden. Zoals is vastgelegd in de EU-jurisprudentie moet een publiekrechtelijke instelling, om te bepalen of zij een activiteit als overheidsinstantie

Europees Centrum voor ziektepreventie en -bestrijding (ECDC)

uitoefent, in het kader van een bijzondere wettelijke regeling handelen. Dit houdt in dat de uitvoering van dergelijke activiteiten gepaard gaat met de uitoefening van publieke bevoegdheden. In dit geval werd het definitieve besluit over de vraag welke activiteiten zouden worden uitgevoerd als onderdeel van de respons van de lidstaten op de crisis in de volksgezondheid, door deze autoriteiten uitgewerkt en uitgevoerd, en oefenden zij overheidsbevoegdheden uit die als zodanig niet aan de particuliere sector kunnen worden gedelegeerd. Daarom voerden de begunstigde activiteiten uit als overheidsinstanties, waardoor de btw geen subsidiabele kosten zijn in de zin van artikel 186, lid 4, punt c), van het Financieel Reglement.

We controleerden vier subsidieovereenkomsten met een totale waarde van 7,9 miljoen EUR. Wij constateerden dat drie daarvan btw ter waarde van 0,6 miljoen EUR (8,1 %) hadden opgenomen in de subsidiabele kosten.

Het geschatte totaalbedrag aan niet-conforme uitgaven is gebaseerd op het btw-percentage en -bedrag die in onze bovengenoemde steekproef zijn vastgesteld. Wordt dit toegepast op de totale uitgaven van 60 miljoen EUR op basis van de door ECDC verstrekte informatie, dan komt dit neer op 2,8 % van de totale betalingskredieten die in 2022 beschikbaar zijn. Hiermee wordt de voor deze controle vastgestelde materialiteitsdrempel overschreden.

Antwoord van ECDC

3.15.7. Volgens de analyse van het ECDC vormen de btw-bedragen subsidiabele kosten, omdat de begunstigden bij de uitvoering van de door de subsidie gedekte activiteiten niet als overheidsinstanties optraden.

Btw is alleen niet subsidiabel als de betreffende activiteiten door de betrokken entiteit worden uitgevoerd in haar hoedanigheid van publiekrechtelijke overheidsinstantie. Het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft *optreden als overheidsinstantie* gedefinieerd als optreden uit hoofde van een bijzondere wettelijke regeling op een gebied waar voor regeringsdiensten en particulieren niet dezelfde wettelijke voorwaarden gelden, waarbij de betrokken instantie bovendien overheidsbevoegdheden uitoefent. Het is de manier of wijze waarop de activiteiten worden uitgevoerd die bepaalt of de betrokken entiteit daarbij optreedt als overheidsinstantie, en niet het voorwerp of het doel van deze activiteiten.

In dit geval heeft het ECDC in de subsidiedocumenten de subsidiabele activiteiten vastgesteld: aankoop van laboratoriuminfrastructuur/-apparatuur/-reagentia/-benodigdheden voor WGS en RT-PCR, organisatorische aanpassingen met het oog op het gebruik van de aankopen, gegevensbeheer en -uitwisseling, opleiding in het gebruik van de apparatuur, personeel en advisering.

Uit door het ECDC verricht onderzoek en eerdere aanbestedingen op het gebied van WGS blijkt dat de subsidieactiviteiten door publieke entiteiten en particulieren onder dezelfde wettelijke voorwaarden worden uitgevoerd. Bovendien was er in het kader van de subsidies voorzien in de mogelijkheid voor de begunstigden om particuliere partijen aan te wijzen als gelieerde entiteiten, wat sommige begunstigden ook daadwerkelijk hebben gedaan.

De *vaststelling* van nationale strategieën op het gebied van volksgezondheid maakte geen deel uit van de subsidieactiviteiten. De activiteiten die door de subsidie werden gedekt, werden ondernomen in het kader van de *uitvoering* van nationale volksgezondheidsstrategieën. Bij de *uitvoering* van nationale volksgezondheidsstrategieën gelden voor publieke entiteiten en particulieren dezelfde wettelijke voorwaarden.

3.16. Europese Autoriteit voor voedselveiligheid (EFSA)

Inleiding

3.16.1. De Europese Autoriteit voor voedselveiligheid ("EFSA"), gevestigd te Parma, werd opgericht bij *Verordening (EG) nr. 178/2002*. De EFSA verschaft de nodige wetenschappelijke gegevens voor het opstellen van EU-wetgeving inzake voedsel en voedselveiligheid, verzamelt en analyseert gegevens om risico's vast te stellen en te monitoren en verstrekt onafhankelijke informatie over deze risico's. *Figuur 3.16.1* bevat de belangrijkste cijfers met betrekking tot de EFSA⁵².

Figuur 3.16.1 — Belangrijkste cijfers met betrekking tot de EFSA

* De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de totale betalingskredieten die tijdens het begrotingsjaar beschikbaar waren.

** Het personeelsbestand bestaat uit EU-ambtenaren, tijdelijke EU-functionarissen, arbeidscontractanten van de EU en gedetacheerde nationale deskundigen (GND's); uitzendkrachten en consultants vallen hier niet onder.

Bron: Jaarrekening van de EFSA voor de begrotingsjaren 2021 en 2022; personeelscijfers verstrekt door de EFSA.

Informatie tot staving van de betrouwbaarheidsverklaring

3.16.2. Onze controleaanpak, de grondslag voor ons oordeel, de verantwoordelijkheden van de leiding van de EFSA en de met governance belaste personen en de verantwoordelijkheden van de auditor voor de controle van de rekeningen en de onderliggende verrichtingen, worden beschreven in deel 3.1. De handtekening op blz. 381 maakt integrerend deel uit van het oordeel.

⁵² Meer informatie over de rol en activiteiten van de EFSA is te vinden op haar website: www.efsa.europa.eu.

De aan het Europees Parlement en de Raad voorgelegde betrouwbaarheidsverklaring van de ERK — verslag van de onafhankelijke auditor

Oordeel

3.16.3. Wij hebben het volgende gecontroleerd:

- a) de rekeningen van de Europese Autoriteit voor voedselveiligheid (“de EFSA”), die bestaan uit de financiële overzichten⁵³ en de verslagen over de uitvoering van de begroting van de EFSA⁵⁴ betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar, en
- b) de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekeningen,

zoals voorgeschreven in artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

Betrouwbaarheid van de rekeningen

Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen

3.16.4. Naar ons oordeel geven de rekeningen van de EFSA over het op 31 december 2022 afgesloten jaar op alle materiële punten een getrouw beeld van de financiële situatie van de EFSA per 31 december 2022, van de resultaten van zijn verrichtingen en kasstromen en van de veranderingen van de nettoactiva in het op die datum afgesloten jaar, overeenkomstig zijn financieel reglement en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels. Deze zijn gebaseerd op internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector.

⁵³ De financiële overzichten omvatten de balans en de staat van de financiële resultaten, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van de nettoactiva, alsook een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaglegging en andere toelichtingen.

⁵⁴ De verslagen over de uitvoering van de begroting omvatten de verslagen die een samenvatting zijn van alle begrotingsverrichtingen en de bijbehorende toelichtingen.

Wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen

Ontvangsten

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen

3.16.5. Naar ons oordeel zijn de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen van de EFSA betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Betalingen

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen

3.16.6. Naar ons oordeel zijn de onderliggende betalingen bij de rekeningen van de EFSA betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

3.16.7. De *bijlage* bevat een overzicht van de maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van de opmerkingen van de ERK van voorgaande jaren.

Bijlage — Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
1	2017	Het is noodzakelijk om de onafhankelijkheid van de rekenplichtige te versterken door deze (bestuurlijk gezien) rechtstreeks verantwoording te laten afleggen aan de directeur van de EFSA.	Onlangs heeft de EFSA de rekenplichtige functioneel verantwoordelijk gesteld jegens de raad van bestuur. Zij is niet van plan om verdere wijzigingen aan te brengen, zoals de invoering van een directe hiërarchische lijn naar de directeur van de EFSA, aangezien de formele vereisten van het Financieel Reglement om de onafhankelijkheid van de rekenplichtige te waarborgen al van kracht zijn.	Afgesloten

Europese Autoriteit voor voedselveiligheid (EFSA)

Antwoord van de EFSA

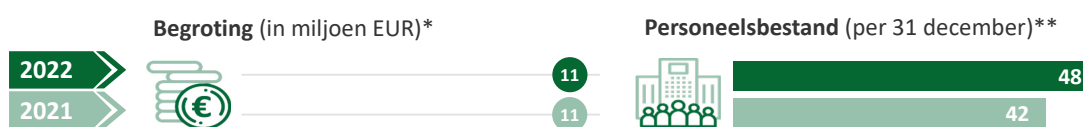
3.16.4 & 3.16.5 De Autoriteit bevestigt de ontvangst van het goedkeurend auditverslag van de Europese Rekenkamer en is ingenomen met de zonder voorbehoud afgegeven verklaring over de betrouwbaarheid van de rekeningen en de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen.

3.17. Europees Instituut voor gendergelijkheid (EIGE)

Inleiding

3.17.1. Het Europees Instituut voor gendergelijkheid (“het EIGE”), gevestigd te Vilnius, werd opgericht bij [Verordening \(EG\) nr. 1922/2006](#). Het EIGE verzamelt, analyseert en verspreidt informatie over gendergelijkheid en ontwikkelt, evalueert en verspreidt methodologische hulpmiddelen om de integratie van gendergelijkheid in het gehele EU-beleid te ondersteunen. [Figuur 3.17.1](#) bevat de belangrijkste cijfers met betrekking tot het EIGE⁵⁵.

Figuur 3.17.1 — Belangrijkste cijfers met betrekking tot het EIGE

* De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de totale betalingskredieten die tijdens het begrotingsjaar beschikbaar waren.

** Het personeelsbestand bestaat uit EU-ambtenaren, tijdelijke EU-functionarissen, arbeidscontractanten van de EU en gedetacheerde nationale deskundigen (GND's); uitzendkrachten en consultants vallen hier niet onder.

Bron: Jaarrekening van het EIGE voor de begrotingsjaren 2021 en 2022; personeelscijfers verstrekt door het EIGE.

Informatie tot staving van de betrouwbaarheidsverklaring

3.17.2. Onze controleaanpak, de grondslag voor ons oordeel, de verantwoordelijkheden van de leiding van het EIGE en de met governance belaste personen, en de verantwoordelijkheden van de auditor voor de controle van de rekeningen en de onderliggende verrichtingen, worden beschreven in deel 3.1. De handtekening op blz. 381 maakt integrerend deel uit van het oordeel.

⁵⁵ Meer informatie over de rol en activiteiten van het EIGE is te vinden op zijn website: www.eige.europa.eu.

De aan het Europees Parlement en de Raad voorgelegde betrouwbaarheidsverklaring van de ERK — verslag van de onafhankelijke auditor

Oordeel

3.17.3. Wij hebben het volgende gecontroleerd:

- a) de rekeningen van het Europees Instituut voor gendergelijkheid (“het EIGE”), die bestaan uit de financiële overzichten⁵⁶ en de verslagen over de uitvoering van de begroting van het EIGE⁵⁷ betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar, en
- b) de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekeningen,

zoals voorgeschreven in artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

Betrouwbaarheid van de rekeningen

Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen

3.17.4. Naar ons oordeel geven de rekeningen van het EIGE over het op 31 december 2022 afgesloten jaar op alle materiële punten een getrouw beeld van de financiële situatie van het EIGE per 31 december 2022, van de resultaten van zijn verrichtingen en kasstromen en van de veranderingen van de nettoactiva in het op die datum afgesloten jaar, overeenkomstig zijn financieel reglement en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels. Deze zijn gebaseerd op internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector.

⁵⁶ De financiële overzichten omvatten de balans en de staat van de financiële resultaten, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van de nettoactiva, alsook een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaglegging en andere toelichtingen.

⁵⁷ De verslagen over de uitvoering van de begroting omvatten de verslagen die een samenvatting zijn van alle begrotingsverrichtingen en de bijbehorende toelichtingen.

Wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen

Ontvangsten

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen

3.17.5. Naar ons oordeel zijn de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen van het EIGE betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Betalingen

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen

3.17.6. Naar ons oordeel zijn de onderliggende betalingen bij de rekeningen van het EIGE betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

3.17.7. De hiernavolgende opmerkingen doen niets af aan het oordeel van de ERK.

Opmerkingen over de wettigheid en regelmatigheid van de verrichtingen

3.17.8. Bij twee gecontroleerde betalingen ontdekten we dat een kostencategorie (“onvoorziene uitgaven”) die niet in de kaderovereenkomst van 3,7 miljoen EUR was opgenomen, in de specifieke overeenkomsten (bestelbonnen) en facturen was opgenomen. Het totale bedrag dat in het kader van deze overeenkomst in 2022 werd betaald, bedroeg 511 296 EUR. Hiervan was 25 571,18 EUR betaald voor “onvoorziene uitgaven”, en deze betaling was bijgevolg onregelmatig.

3.17.9. Bij één gecontroleerde aanbestedingsprocedure (onderhandelingsprocedure met ten minste drie kandidaten, met een waarde van minder dan 60 000 EUR) stelden we vast dat

Europees Instituut voor gendergelijkheid (EIGE)

een offerte die door de inschrijver naar de functionele mailbox van het aanbestedingsteam was gestuurd, verloren was gegaan door een menselijke fout of door een IT-storing, en bijgevolg niet was meegenomen in de rest van de procedure. Daarom concluderen wij dat de gehele procedure en de daaruit voortvloeiende overeenkomst, evenals alle daarmee samenhangende betalingen, onregelmatig zijn. We merken op dat het EIGE in 2022 nog geen betalingen had verricht in het kader van deze overeenkomst.

Opmerkingen over de beheers- en controlesystemen

3.17.10. Voor een kaderovereenkomst voor diensten voor de organisatie van evenementen had het EIGE de bijbehorende gereserveerde begrotingskredieten van 3,7 miljoen EUR (ongeveer een derde van zijn begroting) niet bekendgemaakt in de enkelvoudige programmeringsdocumenten voor 2021-2023. Dit ondermijnde de budgettaire transparantie jegens de raad van bestuur van het EIGE en andere belanghebbenden.

Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

3.17.11. De *bijlage* bevat een overzicht van de maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van de opmerkingen van de ERK van voorgaande jaren.

Bijlage — Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
1	2021	Het EIGE heeft een oproep tot het indienen van blijken van belangstelling van externe deskundigen gebruikt voor expertisegebieden (vertaling) die niet in de oproep tot het indienen van blijken van belangstelling waren opgenomen.	Het EIGE koopt niet langer vertaaldiensten van externe deskundigen in op andere gebieden dan vertaling.	Afgesloten
2	2021	In een aanwervingsprocedure waren er tekortkomingen die de beginselen van transparantie en gelijke behandeling ondermijnden.	Het EIGE heeft de selectieprocedure voor statutair personeel herzien om de vastgestelde tekortkomingen aan te pakken.	Afgesloten
3	2021	Het EIGE heeft het deel van zijn vastgestelde procedures voor de selectie van gedetacheerde nationale deskundigen niet gevolgd.	Het EIGE heeft een nieuwe procedure goedgekeurd voor de selectie van gedetacheerde nationale deskundigen en nationale deskundigen op het gebied van beroepsopleiding (Besluit nr. 267 van de directeur van 19 oktober 2022), waarin de werkstromen en procedures voor de selectie van GND's werden verduidelijkt en vereenvoudigd.	Afgesloten

Europees Instituut voor gendergelijkheid (EIGE)

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
4	2021	In één aanbestedingsprocedure behoorden alle vier de leden van het evaluatiecomité die waren aangesteld om de inschrijvingen aan de hand van de gunningscriteria te beoordelen, tot dezelfde afdeling van het EIGE.	Het EIGE heeft de procedures van de evaluatiecomités verduidelijkt in de aanbestedingsrichtsnoeren en -modellen. In het kader van de jaarlijkse opleiding inzake aanbestedingen heeft het EIGE ook opleiding betreffende de werkzaamheden van de evaluatiecomités verstrekt aan projectmanagers.	Afgesloten

Europees Instituut voor gendergelijkheid (EIGE)

Antwoord van het EIGE

3.17.8. Het EIGE neemt nota van de opmerking van de Rekenkamer. Het EIGE heeft een formeel amendement aan de kaderovereenkomst toegevoegd, waarin is vastgesteld welk percentage van de begroting kan worden gebruikt voor onvoorziene uitgaven en voor welk doel deze middelen kunnen worden benut.

3.17.9. Het is betreurenswaardig dat dit probleem zich heeft voorgedaan. De tekortkoming in de interne controle werd onmiddellijk geregistreerd, beoordeeld en aangepakt. Het EIGE heeft passende maatregelen genomen om te voorkomen dat deze situatie zich in de toekomst herhaalt.

3.17.10. Het EIGE neemt nota van de opmerking van de Rekenkamer en zal de operationele kaderovereenkomsten opnemen in het EPD.

3.18. Europese Arbeidsautoriteit (ELA)

Inleiding

3.18.1. De Europese Arbeidsautoriteit (“ELA”), gevestigd te Bratislava, werd opgericht bij [Verordening \(EU\) 2019/1149](#). ELA zorgt ervoor dat de EU-regels met betrekking tot arbeidsmobiliteit en de coördinatie van de sociale zekerheid op een eerlijke, eenvoudige en doeltreffende manier worden gehandhaafd, waardoor burgers en bedrijven gemakkelijker kunnen profiteren van de interne markt. [Figuur 3.18.1](#) bevat de belangrijkste cijfers met betrekking tot ELA⁵⁸.

Figuur 3.18.1 — Belangrijkste cijfers met betrekking tot ELA

* De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de totale betalingskredieten die tijdens het begrotingsjaar beschikbaar waren.

** Het personeelsbestand bestaat uit EU-ambtenaren, tijdelijke EU-functionarissen, arbeidscontractanten van de EU en gedetacheerde nationale deskundigen; uitzendkrachten en consultants vallen hier niet onder.

Bron: Jaarrekening van ELA voor de begrotingsjaren 2021 en 2022; personeelscijfers verstrekt door ELA.

ELA verkreeg in mei 2021 financiële autonomie en de opstartperiode loopt tot 2024. Het personeelsbestand en de begroting van ELA zullen in deze periode geleidelijk toenemen.

Informatie tot staving van de betrouwbaarheidsverklaring

3.18.2. Onze controleaanpak, de grondslag voor ons oordeel, de verantwoordelijkheden van de leiding van ELA en de met governance belaste personen, en de verantwoordelijkheden van de auditor voor de controle van de rekeningen en de onderliggende verrichtingen, worden beschreven in deel 3.1. De handtekening op blz. 381 maakt integrerend deel uit van het oordeel.

⁵⁸ Meer informatie over de rol en activiteiten van ELA is te vinden op haar website: www.ela.europa.eu.

De aan het Europees Parlement en de Raad voorgelegde betrouwbaarheidsverklaring van de ERK — verslag van de onafhankelijke auditor

Oordeel

3.18.3. Wij hebben het volgende gecontroleerd:

- a) de rekeningen van de Europese Arbeidsautoriteit (“ELA”), die bestaan uit de financiële overzichten⁵⁹ en de verslagen over de uitvoering van de begroting van ELA⁶⁰ betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar, en
- b) de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekeningen,

zoals voorgeschreven in artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

Betrouwbaarheid van de rekeningen

Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen

3.18.4. Naar ons oordeel geven de rekeningen van ELA over het op 31 december 2022 afgesloten jaar op alle materiële punten een getrouw beeld van de financiële situatie van ELA per 31 december 2022, van de resultaten van zijn verrichtingen en kasstromen en van de veranderingen van de nettoactiva in het op die datum afgesloten jaar, overeenkomstig zijn financieel reglement en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels. Deze zijn gebaseerd op internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector.

⁵⁹ De financiële overzichten omvatten de balans en de staat van de financiële resultaten, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van de nettoactiva, alsook een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaglegging en andere toelichtingen.

⁶⁰ De verslagen over de uitvoering van de begroting omvatten de verslagen die een samenvatting zijn van alle begrotingsverrichtingen en de bijbehorende toelichtingen.

Wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen

Ontvangsten

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen

3.18.5. Naar ons oordeel zijn de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen van ELA betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Betalingen

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen

3.18.6. Naar ons oordeel zijn de onderliggende betalingen bij de rekeningen van ELA betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

3.18.7. De hiernavolgende opmerkingen doen niets af aan het oordeel van de ERK.

Opmerkingen over de wettigheid en regelmatigheid van de verrichtingen

3.18.8. De interne regels van ELA vereisen dat gedetacheerde nationale deskundigen (GND's) en nationale verbindingsfunctionarissen (NVF's) in Bratislava wonen. GND's en NVF's ontvangen dagvergoedingen en maandelijkse vergoedingen om de kosten van levensonderhoud in Bratislava te dekken. Om deze vergoedingen te ontvangen, moeten zij een verklaring op erewoord afleggen dat zij daadwerkelijk in Bratislava wonen en op verzoek een bewijs van verblijf verstrekken.

ELA kon naar aanleiding van ons verzoek geen bewijs overleggen dat een bepaalde NVF in Bratislava woonde. Wij concluderen daarom dat de dagvergoedingen en maandelijkse

Europese Arbeidsautoriteit (ELA)

vergoedingen die deze NVF heeft ontvangen — die eind 2022 83 734 EUR bedroegen, en waarvan in 2022 50 700 EUR werd uitbetaald — onregelmatig zijn.

De controles vooraf van deze verklaringen door ELA laten te wensen over: ze zijn uitsluitend gebaseerd op de verklaringen van de GND's en NVF's, en niet op bewijsstukken. Er zijn geen controles achteraf. Dit brengt het risico met zich mee dat de bedragen die ELA voor deze vergoedingen betaalt, mogelijk niet correct zijn. Dit is een systematische tekortkoming in de beheers- en controlesystemen van ELA.

3.18.9. In een aanbestedingsprocedure ter ondersteuning van de activiteiten van ELA op het gebied van het ontwerpen, organiseren en uitvoeren van opleidings evenementen werd in het bestek een maximale contractwaarde van 6 miljoen EUR over een periode van vier jaar vastgesteld. ELA gunde de opdracht aan een inschrijver met een financiële offerte van 12,9 miljoen EUR. Dit is in strijd met punt 12.3, a), van bijlage I bij het Financieel Reglement, waarin wordt bepaald dat inschrijvingen als onaanvaardbaar moeten worden beschouwd indien de prijs het door de aanbestedende dienst begrote maximumbedrag, zoals vastgesteld en gedocumenteerd vóór de aanvang van de aanbestedingsprocedure, overschrijdt.

Op basis van het bovenstaande concluderen wij dat deze aanbesteding en de gunning van de opdracht onregelmatig zijn. In 2022 zijn in het kader van deze overeenkomst geen betalingen verricht.

Opmerkingen over de beheers- en controlesystemen

3.18.10. We stelden vast dat ELA zijn controles vooraf niet volledig had ingesteld en geformaliseerd en geen controles achteraf had ingesteld van de uitvoering van overeenkomsten. ELA had met name betalingen goedgekeurd voor vertaling, de organisatie van evenementen, en opleiding en communicatie, zonder de belangrijkste parameters die de te betalen prijzen bepalen (zoals het aantal geleverde diensten, naleving van minimale kwaliteitseisen en toegepaste eenheidsprijzen) volledig te verifiëren.

3.18.11. Eind 2022 bedroeg het aandeel tijdelijke werknemers (GND's en uitzendkrachten) bij ELA 58 %. Een grote afhankelijkheid van tijdelijke werknemers leidt tot een regelmatig hoog personeelsverloop, waardoor het risico bestaat dat deskundigheid verloren gaat (gespecialiseerde kennis, opgebouwde contactnetwerken met belanghebbenden), hetgeen een negatieve invloed zou kunnen hebben op de operationele capaciteiten van ELA. Een hoog personeelsverloop kan ook gevolgen hebben voor de bedrijfscontinuïteit.

3.18.12. ELA heeft een uitzendkracht en een stagiair in dienst genomen voor vijf maanden (november 2022 tot en met maart 2023) en heeft hun ABAC-toegangsrechten verleend om gegevens in te voeren en verrichtingen uit te voeren ter ondersteuning van de

Europese Arbeidsautoriteit (ELA)

procedure voor de jaarlijkse afsluiting van de begroting. Het inzetten van uitzendkrachten voor de uitvoering van de belangrijkste financiële activiteiten van ELA in verband met de uitvoering van de begroting is in strijd met artikel 41, lid 1, van de financiële regels van ELA, waarin is bepaald dat de bevoegdheid tot uitvoering van de begroting alleen aan personeelsleden kan worden gedelegeerd.

Opmerkingen over het begrotingsbeheer

3.18.13. De begroting van ELA voor 2022 werd op 17 december 2021 vastgesteld door de raad van bestuur van ELA, maar niet gepubliceerd in het Publicatieblad van de Europese Unie (PBEU). Dit is in strijd met artikel 31 van de financiële regels van ELA en het daarin vastgelegde transparantiebeginsel.

3.18.14. We constateerden dat ELA 21,8 miljoen EUR (65 %) van de beschikbare vastleggingskredieten voor 2022 had overgedragen naar 2023. Dit omvatte 3,4 miljoen EUR (ofwel 79,6 %) van de kredieten van titel II, die betrekking hadden op administratieve uitgaven (63,2 % in 2021), en 16,4 miljoen EUR (of 90,6 %) van de kredieten van titel III, die betrekking hadden op operationele uitgaven (37,7 % in 2021). Herhaaldelijk hoge percentages overdrachten zijn in strijd met het begrotingsbeginsel van jaarperiodiciteit en wijzen op structurele problemen in het begrotingsproces en bij de uitvoering van de begroting.

Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

3.18.15. De *bijlage* bevat een overzicht van de maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van de opmerkingen van de ERK van voorgaande jaren.

Bijlage — Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
1	2021	Ontbreken van een volledige en bijgewerkte inventaris. Activa met een totale waarde van 73 118 EUR die zijn geregistreerd in ABAC-activa en in het inventarisregister, maar die niet zijn aangemerkt noch op de hun toegewezen locaties zijn geplaatst.	ELA heeft de inventaris in 2022 afgerond en bijgewerkt.	Afgesloten
2	2021	Gebrek aan geformaliseerde controles vooraf en achteraf op basis van rechtstreeks bewijsmateriaal voor opleidingsactiviteiten in het kader van Eures (overeenkomst met een waarde van 299 437 EUR en kaderovereenkomst met een waarde van 12 miljoen EUR).	ELA heeft nu de meeste controles vooraf geformaliseerd, maar de situatie rond controles achteraf bleef in 2022 bestaan.	Openstaand
3	2021	ELA heeft nog geen bedrijfscontinuïteitsplan vastgesteld.	Het bedrijfscontinuïteitsplan is in ontwikkeling en zal in de loop van 2023 worden afgerond.	Openstaand

Europese Arbeidsautoriteit (ELA)

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
4	2021	ELA had nog geen passende strategie voor risicobeheer en -controle, noch het handvest van de ordonnateur, dat van de gesubdelegeerde ordonnateurs of dat van de accountant vastgesteld.	ELA heeft in 2022 een strategie voor risicobeheer en -controle ontwikkeld en het handvest van de ordonnateur, dat van de gedelegeerde ordonnateurs en dat van de accountant vastgesteld.	Afgesloten

Antwoord van ELA

3.18.8. ELA neemt nota van deze opmerking. ELA zal het specifieke gecontroleerde geval en de complexe omstandigheden daarvan zorgvuldig analyseren, evalueren en beoordelen en vervolgens indien nodig correctieve maatregelen nemen. Vanaf 2023 maakt ELA gebruik van verbeterde procedures voor het beheer en de controle van GND-dossiers, met name wat controles vooraf betreft: GND's moeten voortaan een bewijs van verblijf overleggen. ELA zal ook controles achteraf invoeren voor 2023.

3.18.9. ELA neemt nota van de opmerking van de Rekenkamer en heeft in een recent bekendgemaakte aanbesteding (ELA/2023/OP/0016: diensten – 263146-2023 – TED Tenders Electronic Daily (europa.eu)) al gebruikgemaakt van nieuwe aanbestedingsspecificaties.

3.18.10. ELA neemt nota van de opmerking van de Rekenkamer. ELA spant zich in om interne processen te ontwikkelen, in te voeren en voortdurend te verbeteren met het oog op sterkere operationele en financiële controles vooraf vanaf eind 2022. Zij biedt ook opleidingen aan aan haar personeel. ELA zal in 2023 haar methodiek voor controles achteraf uitwerken en dergelijke controles toepassen met behulp van steekproeven/rechtstreeks bewijsmateriaal voor 2023.

3.18.11. ELA maakt zich zorgen over het grote aandeel GND-posten. ELA vraagt om 15 GND-posten om te zetten in posten voor tijdelijke functionarissen (TF's), zodat de operationele stabiliteit, het kennisbehoud en de doeltreffende uitvoering van de doelstellingen binnen ELA kan worden gewaarborgd. De begroting in het meerjarig financieel memorandum hoeft hiertoe niet te worden verhoogd.

3.18.12. ELA neemt nota van deze opmerking. Wanneer er evenwel niet genoeg statutair personeel beschikbaar is en de werklast abnormaal hoog is, moet ELA de bedrijfscontinuïteit waarborgen door bij wijze van uitzondering de taken van gegevensinvoerder en financieel initiatiefnemend functionaris tijdelijk te laten vervullen door een uitzendkracht/stagiair. De betrokkene wordt eerst naar behoren opgeleid en alle financiële verrichtingen staan onder toezicht van een controlefunctionaris.

3.18.13. ELA neemt nota van deze opmerking. De begroting voor 2022 is op 31 mei 2023 bekendgemaakt in het Publicatieblad (2023/C 191/01).

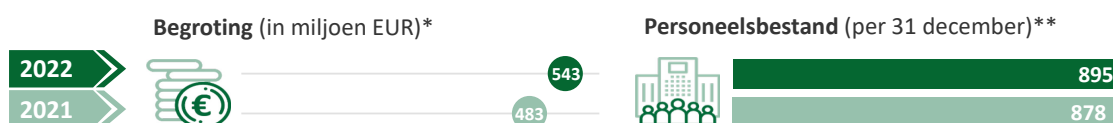
3.18.14. ELA neemt nota van deze opmerking. Eind juni 2023 is al meer dan 80 % van de overdrachten uit de administratieve begroting (titel I en titel II) gebruikt. Wat titel III betreft, zijn de overdrachten grotendeels te wijten aan de grote onzekerheid in verband met het Eures-portaal. Dankzij de goedkeuring van de Eures-portaalstrategie voor 2023-2030 zou de begrotingsplanning voortaan doeltreffender moeten verlopen.

3.19. Europees Geneesmiddelenbureau (EMA)

Inleiding

3.19.1. Het Europees Geneesmiddelenbureau ("het EMA"), gevestigd te Amsterdam, werd opgericht bij [Verordening \(EG\) nr. 726/2004](#). Het EMA verving het in 1993 opgerichte Europees Bureau voor de geneesmiddelenbeoordeling. Het EMA maakt deel uit van een pan-Europees netwerk en coördineert wetenschappelijke middelen die door nationale autoriteiten ter beschikking worden gesteld om te zorgen voor de beoordeling van, het toezicht op en de veiligheidsbewaking van geneesmiddelen voor menselijk en diergeneeskundig gebruik in de EU. [Figuur 3.19.1](#) bevat de belangrijkste cijfers met betrekking tot het EMA⁶¹.

Figuur 3.19.1 — Belangrijkste cijfers met betrekking tot het EMA

* De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de totale betalingskredieten die tijdens het begrotingsjaar beschikbaar waren.

** Het personeelsbestand bestaat uit EU-ambtenaren, tijdelijke EU-functionarissen, arbeidscontractanten van de EU en gedetacheerde nationale deskundigen; uitzendkrachten en consultants vallen hier niet onder.

Bron: Jaarrekening van het EMA voor de begrotingsjaren 2021 en 2022; personeelscijfers verstrekt door het EMA.

Informatie tot staving van de betrouwbaarheidsverklaring

3.19.2. Onze controleaanpak, de grondslag voor ons oordeel, de verantwoordelijkheden van de leiding van het EMA en van de met governance belaste personen, en de verantwoordelijkheden van de auditor voor de controle van de rekeningen en de onderliggende verrichtingen, worden beschreven in deel 3.1. De handtekening op blz. 381 maakt integrerend deel uit van het oordeel.

⁶¹ Meer informatie over de rol en activiteiten van het EMA is te vinden op zijn website: www.ema.europa.eu.

De aan het Europees Parlement en de Raad voorgelegde betrouwbaarheidsverklaring van de ERK — verslag van de onafhankelijke auditor

Oordeel

3.19.3. Wij hebben het volgende gecontroleerd:

- a) de rekeningen van het Europees Geneesmiddelenbureau (“het EMA”), die bestaan uit de financiële overzichten⁶² en de verslagen over de uitvoering van de begroting van het EMA⁶³ betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar, en
- b) de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekeningen,

zoals voorgeschreven in artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

Betrouwbaarheid van de rekeningen

Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen

3.19.4. Naar ons oordeel geven de rekeningen van het EMA over het op 31 december 2022 afgesloten jaar op alle materiële punten een getrouw beeld van de financiële situatie van het EMA per 31 december 2022, van de resultaten van zijn verrichtingen en kasstromen en van de veranderingen van de nettoactiva in het op die datum afgesloten jaar, overeenkomstig zijn financieel reglement en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels. Deze zijn gebaseerd op internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector.

⁶² De financiële overzichten omvatten de balans en de staat van de financiële resultaten, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van de nettoactiva, alsook een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaglegging en andere toelichtingen.

⁶³ De verslagen over de uitvoering van de begroting omvatten de verslagen die een samenvatting zijn van alle begrotingsverrichtingen en de bijbehorende toelichtingen.

Toelichtende paragraaf

3.19.5. Wij vestigen de aandacht op de toelichtingen 3.1.3, 4.8.1 en 4.8.2 bij de rekeningen van het EMA, waarin substantiële informatie wordt verstrekt over vastgoedgerelateerde verplichtingen. De huurovereenkomst voor de voormalige kantoren van het EMA in Londen loopt tot 2039 en bevat geen opzeggingsclausule, maar de kantoren kunnen worden onderverhuurd of overgedragen, mits de verhuurder daarmee instemt. Het EMA bereikte in juli 2019 overeenstemming met de verhuurder en onderverhuurde zijn voormalige kantoren vanaf juli 2019 aan een onderhuurder onder voorwaarden die in overeenstemming zijn met de voorwaarden van de hoofdhurovereenkomst. De onderverhuurovereenkomst loopt tot het verstrijken van de huurovereenkomst van het EMA in juni 2039. Aangezien het EMA partij blijft bij de hoofdhurovereenkomst, kan het aansprakelijk worden gesteld voor het volledige bedrag dat nog verschuldigd is uit hoofde van de contractuele verplichtingen van de hoofdhurovereenkomst indien de onderhuurder zijn verplichtingen niet nakomt. De totale geraamde verschuldigde huur, de daarmee verband houdende dienstverleningskosten en de verhuurdersverzekering die het EMA moet betalen tot het einde van de looptijd van de huurovereenkomst bedroegen 366 miljoen EUR per 31 december 2022.

We merken op dat het EMA en zijn raad van bestuur hebben benadrukt dat deze kwestie op politiek niveau met de Europese Commissie en het Europees Parlement moest worden opgelost.

Wij vestigen ook de aandacht op een andere kwestie die wordt benadrukt in toelichting 3.1.3 bij de rekeningen van het EMA, namelijk de onzekerheden omtrent de financiële prestaties van de uiteindelijke moedermaatschappij van de onderhuurder, als gevolg van de verslechtering van haar kredietwaardigheid en de recente schuldhherstructurering. Op de datum van publicatie van de definitieve jaarrekening had de onderhuurder aan al zijn contractuele verplichtingen voldaan en per 31 december 2022 waren er geen uitstaande vorderingen. Ons oordeel heeft geen beperking ten aanzien van deze kwesties.

Wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen

Ontvangsten

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen

3.19.6. Naar ons oordeel zijn de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen van het EMA betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Betalingen

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen

3.19.7. Naar ons oordeel zijn de onderliggende betalingen bij de rekeningen van het EMA betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

3.19.8. De hiernavolgende opmerkingen doen niets af aan het oordeel van de ERK.

Opmerkingen over de beheers- en controlesystemen

3.19.9. Het EMA draagt bij aan bepaalde soorten kinderopvangkosten voor zijn personeel, zoals voor- en naschoolse opvang in Nederland. Wij constateerden dat het EMA geen volledig bewijs kon overleggen van de controles die werden uitgevoerd om te waarborgen dat de kosten van schoolmaaltijden niet werden meegerekend. We vragen ons daarom af of dergelijke controles systematisch zijn uitgevoerd.

3.19.10. Als gevolg van de verhuizing in 2019 huurde het EMA een gebouw in Amsterdam dat volledig is uitgerust en gemeubileerd met behulp van de stimuleringsregeling van de Nederlandse overheid ter waarde van 15 miljoen EUR, met inbegrip van de schenking van meubilair en cateringapparatuur. We constateerden dat het EMA geen duidelijke

Europees Geneesmiddelenbureau (EMA)

identificatie had toegekend (zoals labels met streepjescodes) aan sommige van deze activa, voornamelijk meubilair. Ook merkten we op dat vier inventarisaties die het EMA sinds de verhuizing had uitgevoerd, herhaaldelijk afwijkingen vertoonden (die na verloop van tijd afnamen van 534 331 EUR tot 15 000 EUR) tussen de lijst van door de Nederlandse overheid geschonken activa, het register van activa van het EMA en de in de gebouwen aangetroffen activa. Het ontbreken van een volledige en bijgewerkte inventarislijst waarin de locatie van materiële activa wordt gespecificeerd, is in strijd met artikel 87 van het Financieel Reglement en heeft gevolgen voor het vermogen van het EMA om de bescherming van zijn activa te waarborgen.

Opmerkingen over het begrotingsbeheer

3.19.11. Voor één gecontroleerde betaling van 2 miljoen EUR keurde het EMA de desbetreffende begrotingsvastlegging pas goed nadat de juridische verbintenis was aanvaard. Dit is in strijd met artikel 73, lid 2, van het Financieel Reglement van het EMA.

Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

3.19.12. De *bijlage* bevat een overzicht van de maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van de opmerkingen van de ERK van voorgaande jaren.

Bijlage — Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
1	2016/2017/2018	<p>Het EMA heeft van het Parlement en de Raad opdracht gekregen om de verordening betreffende klinische proeven (Verordening (EU) nr. 536/2014) ten uitvoer te leggen, waarvoor een belangrijk pan-Europees IT-systeem ontwikkeld en ingevoerd moeten worden. Bij gebrek aan de nodige eigen interne middelen werkte het EMA zodanig met consultants dat het in kritieke mate afhankelijk werd van externe deskundigheid. De projectontwikkeling en -uitvoering werden niet naar behoren gecontroleerd en de vertragingen en kosten van projecten liepen op.</p>	<p>Het informatiesysteem voor klinische proeven is op 31 januari 2022 van start gegaan met de vereiste functionaliteiten en werd verder gestabiliseerd ter voorbereiding van het verplichte gebruik ervan vanaf 31 januari 2023. Voor het beheer van zijn netwerkportfolio van IT-systemen en -diensten heeft het EMA een op maat gemaakt Agile-bestuursmodel ingevoerd.</p>	Afgesloten

Europees Geneesmiddelenbureau (EMA)

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
2	2019	Het EMA heeft een kaderovereenkomst gesloten met drie ondernemingen voor de terbeschikkingstelling van uitzendkrachten. Voor het prijselement van het bestek moest een omrekeningsfactor voor een allesomvattend uurtarief worden opgenomen en toegepast op het bruto-uurloon van de uitzendkrachten in specifieke personeelscategorieën. Het EMA heeft ons echter geen uitsplitsing verstrekt van de geraamde brutopersoneelkosten voor de uitzendkrachten in elke vereiste personeelscategorie. Als gevolg daarvan kon het EMA niet beoordelen of de toeslag of de brutowinst van de dienstverlener redelijk was in verhouding met soortgelijke overeenkomsten.	In de onlangs afgesloten nieuwe aanbestedingsprocedure voor de terbeschikkingstelling van uitzendkrachten heeft het Agentschap het ontwerp van de kostenstaten en de technische specificaties verbeterd, zodat de componenten van de aan uitzendbureaus betaalde prijs beter worden weergegeven.	Afgesloten
3	2019	Het EMA heeft zijn personeelsleden een extra reiskostenvergoeding toegekend voor hun verhuizing van Londen naar Amsterdam. Het bedrag werd berekend op basis van de prijs van een ticket in businessclass in plaats van economyclass. Wij concluderen dat het EMA weinig oog had voor het zuinigheidsbeginsel bij de berekening van het bedrag van de extra reiskostenvergoeding.	De buitengewone sociale reismaatregel eindigde met aanvragen die uiterlijk op 30 juni 2022 waren ontvangen. Na die datum zijn er geen betalingsaanvragen meer aanvaard.	Afgesloten

Europees Geneesmiddelenbureau (EMA)

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
4	2021	<p>In twee aanwervingsprocedures werden enkele tekortkomingen vastgesteld, die voornamelijk betrekking hadden op het volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> a- In de kennisgevingen van vacatures werd geen duidelijk verband gelegd tussen de selectiecriteria en de fase van de procedure. b- In het evaluatieverslag werd niet beschreven hoe het belangenconflict werd aangepakt toen het zich voordeed. c- Het selectiecomité had ervoor gekozen niet alle gepubliceerde selectiecriteria te evalueren. 	<p>Het Agentschap heeft interne richtsnoeren voor aanwervingsmanagers ontwikkeld om de vastgestelde tekortkomingen aan te pakken. Bovendien wordt een voor kandidaten publiek toegankelijk document genaamd Careers at EMA op de website van het EMA gepubliceerd.</p> <p>Er is een nieuw model voor evaluatieverslagen ontworpen met daarin documentatie van eventuele belangenconflicten hoe deze zijn aangepakt.</p>	Afgesloten

Europees Geneesmiddelenbureau (EMA)

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
5	2021	Vanwege de overschatting van de contractwaarde in een aanbestedingsprocedure stelde het EMA de vereiste financiële en economische draagkracht vast op een niveau dat de in het Financieel Reglement vastgestelde grenzen overschreed.	Het Agentschap heeft zijn interne richtsnoeren voor de beoordeling van de financiële draagkracht van de inschrijvers bijgewerkt en daarin duidelijker aangegeven welke aspecten in aanmerking moeten worden genomen bij de vaststelling van een adequate omzeldrempel.	Afgesloten

Antwoord van het EMA

3.19.4. Het Europees Geneesmiddelenbureau (“het Geneesmiddelenbureau” of “EMA”) is ingenomen met het positieve oordeel van de Rekenkamer over de betrouwbaarheid van de rekeningen voor 2022.

3.19.5. De problematische situatie wat betreft het voormalige kantoorgebouw in Londen is het gevolg van de unilaterale beslissing van het Verenigd Koninkrijk om de Europese Unie te verlaten. Deze kwestie was in eerste instantie opgenomen in het onderhandelingsstandpunt van de EU, maar werd vervolgens geschrapt. Als gevolg daarvan en in lijn met de institutionele benadering van de EU is het EMA op zoek gegaan naar een alternatieve oplossing. Die is gevonden in het onderverhuren van het kantoorpand in overeenstemming met de door de Europese begrotingsautoriteit vastgestelde limieten. Het EMA en zijn raad van beheer maken zich zorgen over het feit dat het EMA zich momenteel ook moet bezighouden met het beheren van commercieel vastgoed in een derde land, in plaats van zich ten volle te kunnen concentreren op zijn taakopdracht die bestaat uit het beschermen en bevorderen van de volksgezondheid. Hierdoor moet het EMA personele en financiële middelen onttrekken aan middelen bestemd voor verantwoordelijkheden op het gebied van de volksgezondheid van EU-burgers. Deze verschuiving van de aandacht van het EMA en bijgevolg van de EU-instellingen blijft de komende 16 jaar actueel, d.w.z. tot 2039. Ondanks overeengekomen garantiemaatregelen is de onderverhuursituatie niet geheel zonder risico's, die door de COVID-19-crisis worden uitvergroet. Daarom moet deze kwestie op het juiste politieke niveau worden behandeld en moet er een langetermijnoplossing voor het EMA worden gevonden.

Het Agentschap volgt de ontwikkeling van dit dossier nauwlettend en kan zijn beoordelingen in de toekomst in overeenstemming met deze ontwikkeling aanpassen.

Op het moment van uitgifte van de definitieve rekeningen had de onderhuurder voldaan aan al zijn contractuele verplichtingen tot 30 september 2023.

3.19.6. Het Agentschap is ingenomen met het positieve oordeel van de Rekenkamer over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen.

3.19.7. Het Geneesmiddelenbureau is ingenomen met het positieve oordeel van de Rekenkamer over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen.

3.19.9. De kosten voor maaltijden zijn niet inbegrepen in het schoolgeld. Facturen, betalingsbewijzen en specificatie van extra kosten worden voor elke claim gecontroleerd om ervoor te zorgen dat alleen subsidiabele kosten worden meegenomen in de berekening. Het EMA neemt nota van de opmerking van de Rekenkamer en zal gegevens overleggen waaruit blijkt dat de kosten van schoolmaaltijden zijn uitgesloten van de berekening van de bijdrage.

3.19.10. De inventaris van het Geneesmiddelenbureau is in januari 2020 opgesteld op basis van een lijst met de waarde van de activa die is verstrekt door een externe partij. De

Europees Geneesmiddelenbureau (EMA)

nauwkeurigheid van deze lijst is voortdurend verfijnd via cyclische fysieke controles van de geleverde en in het gebouw geïnstalleerde items. Met het oog op de voortdurende verbetering van zijn processen zal het Geneesmiddelenbureau een geactualiseerde interne leidraad voor het beheer van zijn inventaris van activa uitbrengen, een op risico's gebaseerde benadering van de etikettering van meubilair hanteren en een voortschrijdend fysiek controleplan uitbrengen om de nauwkeurigheid van zijn inventaris voortdurend te bevestigen.

3.19.11. Het Geneesmiddelenbureau treft maatregelen om te voorkomen dat dergelijke gevallen zich opnieuw voordoen.

3.20. Europees Openbaar Ministerie (EOM)

Inleiding

3.20.1. Het Europees Openbaar Ministerie (“het EOM”), gevestigd te Luxemburg, werd opgericht bij [Verordening \(EU\) 2017/1939](#) met het oog op het onderzoeken en vervolgen van strafbare feiten die de financiële belangen van de EU schaden. Momenteel maken 22 EU-lidstaten deel uit van het EOM. [Figuur 3.20.1](#) bevat de belangrijkste cijfers met betrekking tot het EOM⁶⁴.

Figuur 3.20.1 — Belangrijkste cijfers met betrekking tot het EOM

* De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de totale betalingskredieten die tijdens het begrotingsjaar beschikbaar waren.

** Het personeelsbestand bestaat uit EU-ambtenaren, tijdelijke EU-functionarissen, arbeidscontractanten van de EU en gedetacheerde nationale deskundigen; uitzendkrachten en consultants vallen hier niet onder.

Bron: Jaarrekening van het EOM voor de begrotingsjaren 2021 en 2022; personeelscijfers verstrekt door het EOM.

Het EOM verkreeg in juni 2021 financiële autonomie. De toename van het personeelsbestand en de begroting is het gevolg van de groei tijdens de aanlooperperiode van het EOM en van de vergelijking van een volledig jaar in 2022 met een periode van zeven maanden in 2021.

Informatie tot staving van de betrouwbaarheidsverklaring

3.20.2. Onze controleaanpak, de grondslag voor ons oordeel, de verantwoordelijkheden van de leiding van het EOM en de met governance belaste personen, en de verantwoordelijkheden van de auditor voor de controle van de rekeningen en de onderliggende verrichtingen, worden beschreven in deel 3.1. De handtekening op blz. 381 maakt integrerend deel uit van het oordeel.

⁶⁴ Meer informatie over de rol en activiteiten van het EOM is te vinden op zijn website: www.eppo.europa.eu.

De aan het Europees Parlement en de Raad voorgelegde betrouwbaarheidsverklaring van de ERK — verslag van de onafhankelijke auditor

Oordeel

3.20.3. Wij hebben het volgende gecontroleerd:

- a) de rekeningen van het Europees Openbaar Ministerie (“het EOM”), die bestaan uit de financiële overzichten⁶⁵ en de verslagen over de uitvoering van de begroting van het EOM⁶⁶ betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar, en
- b) de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekeningen,

zoals voorgeschreven in artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

Betrouwbaarheid van de rekeningen

Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen

3.20.4. Naar ons oordeel geven de rekeningen van het EOM over het op 31 december 2022 afgesloten jaar op alle materiële punten een getrouw beeld van de financiële situatie van het EOM per 31 december 2022, van de resultaten van zijn verrichtingen en kasstromen en van de veranderingen van de nettoactiva in het op die datum afgesloten jaar, overeenkomstig zijn financieel reglement en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels. Deze zijn gebaseerd op internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector.

⁶⁵ De financiële overzichten omvatten de balans en de staat van de financiële resultaten, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van de nettoactiva, alsook een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaglegging en andere toelichtingen.

⁶⁶ De verslagen over de uitvoering van de begroting omvatten de verslagen die een samenvatting zijn van alle begrotingsverrichtingen en de bijbehorende toelichtingen.

Toelichtende paragraaf

3.20.5. Wij vestigen de aandacht op de achtergrondinformatienota bij de rekeningen van het EOM, waarin staat dat de vergelijkende gegevens voor 2021 betrekking hebben op de periode van 24 juni 2021 tot en met 31 december 2021. Deze kwestie heeft geen invloed op ons controleoordeel.

3.20.6. Wij vestigen de aandacht op toelichting 2.1 bij de rekeningen van het EOM, waarin de kosteloze overdracht van immateriële activa van de Commissie aan het EOM wordt vermeld. Deze kwestie heeft geen invloed op ons controleoordeel.

Wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen

Ontvangsten

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen

3.20.7. Naar ons oordeel zijn de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen van het EOM betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Betalingen

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen

3.20.8. Naar ons oordeel zijn de onderliggende betalingen bij de rekeningen van het EOM betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Europees Openbaar Ministerie (EOM)

Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

3.20.9. De *bijlage* bevat een overzicht van de maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van de opmerkingen van de ERK van voorgaande jaren.

Bijlage — Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
1	2021	In 2021 werd 21 % van de betalingen van het EOM laattijdig verricht. Daarnaast deed het EOM een beroep op uitzendkrachten voor de verwerking van betalingen.	Het percentage te laat uitgevoerde betalingen daalde tot 5 % in 2022. Het EOM bleef uitzendkrachten inzetten voor de verwerking van betalingen.	Openstaand
2	2021	Het EOM heeft nog geen huurovereenkomst voor haar gebouwen met de gastlidstaat gesloten, zoals bedoeld in artikel 3.2 van de zetelovereenkomst.	De huurovereenkomst werd in juli 2022 ondertekend.	Afgesloten
3	2021	Het EOM heeft nog geen uitgebreide interne procedures vastgesteld met betrekking tot zijn organisatiestructuur en de controles vooraf in verband met de operationele en financiële aspecten van zijn activiteiten.	In juni 2022 is een interne procedure ingesteld om dit probleem aan te pakken.	Afgesloten
4	2021	Het EOM heeft nog geen uitgebreid bedrijfscontinuïteitsplan vastgesteld.	Er is nog steeds geen bedrijfscontinuïteitsplan goedgekeurd.	Openstaand

Europees Openbaar Ministerie (EOM)

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
5	2021	In één procedure vonden wij geen bewijs dat het EOM voorafgaand aan de beoordeling van de sollicitaties een minimumaantal punten had vastgesteld dat de kandidaten moesten behalen om op de shortlist te komen.	In 2022 heeft het EOM, zoals gebruikelijk, een minimumaantal punten vastgesteld en in aanwervingsprocedures opgenomen.	Afgesloten

Europees Openbaar Ministerie (EOM)

Antwoord van het EOM

Het EOM heeft nota genomen van het verslag van de Europese Rekenkamer.

3.21. Europese Stichting voor opleiding (ETF)

Inleiding

3.21.1. De Europese Stichting voor opleiding (“ETF”), gevestigd te Turijn, werd opgericht bij Verordening (EEG) nr. 1360/90 van de Raad, die werd ingetrokken en vervangen door Verordening (EG) nr. 1339/2008. ETF helpt de buurlanden van de EU hun onderwijs- en opleidingsstelsels te hervormen. In dit kader helpt zij de Commissie bij de uitvoering van diverse programma’s voor beroepsonderwijs. *Figuur 3.21.1* bevat de belangrijkste cijfers met betrekking tot ETF⁶⁷.

Figuur 3.21.1 — Belangrijkste cijfers met betrekking tot ETF

* De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de totale betalingskredieten die tijdens het begrotingsjaar beschikbaar waren.

** Het personeelsbestand bestaat uit EU-ambtenaren, tijdelijke EU-functionarissen, arbeidscontractanten van de EU en gedetacheerde nationale deskundigen; uitzendkrachten en consultants vallen hier niet onder.

Bron: Jaarrekening van ETF voor de begrotingsjaren 2021 en 2022; personeelscijfers verstrekt door ETF.

Informatie tot staving van de betrouwbaarheidsverklaring

3.21.2. Onze controleaanpak, de grondslag voor ons oordeel, de verantwoordelijkheden van de leiding van ETF en van de met governance belaste personen, en de verantwoordelijkheden van de auditor voor de controle van de rekeningen en de onderliggende verrichtingen, worden beschreven in deel 3.1. De handtekening op blz. 381 maakt integrerend deel uit van het oordeel.

⁶⁷ Meer informatie over de rol en activiteiten van ETF is te vinden op haar website: www.etf.europa.eu.

De aan het Europees Parlement en de Raad voorgelegde betrouwbaarheidsverklaring van de ERK — verslag van de onafhankelijke auditor

Oordeel

3.21.3. Wij hebben het volgende gecontroleerd:

- a) de rekeningen van de Europese Stichting voor opleiding (“ETF”), die bestaan uit de financiële overzichten⁶⁸ en de verslagen over de uitvoering van de begroting van ETF⁶⁹ betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar, en
- b) de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekeningen,

zoals voorgeschreven in artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

Betrouwbaarheid van de rekeningen

Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen

3.21.4. Naar ons oordeel geven de rekeningen van ETF over het op 31 december 2022 afgesloten jaar op alle materiële punten een getrouw beeld van de financiële situatie van ETF per 31 december 2022, van de resultaten van haar verrichtingen en kasstromen en van de veranderingen van de nettoactiva in het op die datum afgesloten jaar, overeenkomstig haar financieel reglement en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels. Deze zijn gebaseerd op internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector.

⁶⁸ De financiële overzichten omvatten de balans en de staat van de financiële resultaten, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van de nettoactiva, alsook een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaglegging en andere toelichtingen.

⁶⁹ De verslagen over de uitvoering van de begroting omvatten de verslagen die een samenvatting zijn van alle begrotingsverrichtingen en de bijbehorende toelichtingen.

Wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen

Ontvangsten

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen

3.21.5. Naar ons oordeel zijn de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen van ETF betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Betalingen

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen

3.21.6. Naar ons oordeel zijn de onderliggende betalingen bij de rekeningen van ETF betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

3.21.7. De hiernavolgende opmerkingen doen niets af aan het oordeel van de ERK.

Opmerkingen over de wettigheid en regelmatigheid van de verrichtingen

3.21.8. We controleerden de gunning van een kaderovereenkomst voor de verlening van inhoudsondersteunende diensten, voor een bedrag van 1 miljoen EUR, na een in 2021 gestarte openbare aanbestedingsprocedure.

Om hun economische en financiële draagkracht aan te tonen, moesten de inschrijvers afgesloten en ondertekende rekeningen overleggen met een omzet van ten minste 250 000 EUR voor de laatste twee begrotingsjaren (d.w.z. 2019 en 2020).

Europese Stichting voor opleiding (ETF)

Wij merkten op dat de omzet van de winnende inschrijver voor 2019 de vereiste drempel niet had bereikt. ETF had echter besloten de inschrijver niet af te wijzen op grond van de hogere omzet die uit de voorlopige rekeningen voor 2021 naar voren kwam.

ETF week van de technische specificaties af door de voorlopige rekeningen voor 2021 te aanvaarden ter vervanging van de definitieve rekeningen voor 2019 als bewijs van de economische en financiële draagkracht van de inschrijver. Wij concluderen dan ook dat de evaluatieprocedure en de daaruit voortvloeiende overeenkomst onregelmatig zijn, evenals alle daarmee samenhangende betalingen, die in 2022 100 100 EUR bedroegen.

3.21.9. In een andere openbare aanbestedingsprocedure voor ondersteunende diensten in het land ter waarde van 4 miljoen EUR moest de financiële en economische draagkracht van de inschrijvers worden beoordeeld aan de hand van twee criteria: 1) een stabiele financiële positie, aangetoond aan de hand van een reeks parameters, waaronder een positieve nettowinst, en 2) een jaarlijkse omzet van ten minste 1 miljoen EUR in de laatste twee begrotingsjaren.

ETF gunde de opdracht aan een consortium van vijf niet-commerciële entiteiten, hoewel geen van de leden van het consortium de afgelopen twee jaar winst had gemeld. Bovendien besloot ETF het omzetvereiste — waaraan de winnende inschrijver niet voldeed — buiten beschouwing te laten, omdat deze niet van toepassing is op niet-commerciële entiteiten.

Wij concluderen dat ETF de selectiecriteria onjuist heeft toegepast en dat de economische en financiële draagkracht van de winnende inschrijver niet is aangetoond. De evaluatieprocedure en de daaruit voortvloeiende overeenkomst zijn daarom onregelmatig, evenals alle daarmee samenhangende betalingen, die in 2022 70 500 EUR bedroegen.

Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

3.21.10. De *bijlage* bevat een overzicht van de maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van de opmerkingen van de ERK van voorgaande jaren.

Bijlage — Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
1	2018	Bij een aanbestedingsprocedure voor diensten van uitzendbureaus paste ETF gunningscriteria toe die hoofdzakelijk uit niet-concurrerende prijselementen bestonden. ETF moet gunningscriteria gebruiken die zijn gericht op concurrerende prijselementen.	De betreffende overeenkomst is in maart 2023 verstreken.	Openstaand

Antwoord van ETF

3.21.8. De ETF neemt nota van de opmerking van de Rekenkamer en merkt op dat de evaluatie tot doel had de algehele financiële solvabiliteit van de voor gunning voorgestelde inschrijver te beoordelen. Aangezien er geen potentiële risico's naar voren kwamen, werd besloten de opdracht te gunnen aan de inschrijver met de beste prijsofferte. Naar aanleiding van de opmerking van de Rekenkamer zal de ETF zijn methodologie vereenvoudigen en de financiële betrouwbaarheid van contractanten blijven beoordelen, maar deze beter afstemmen op de huidige financiële situatie (na de pandemie en de oorlog).

3.21.9. De ETF neemt nota van de opmerking van de Rekenkamer. De ETF wil er echter op wijzen dat zijn mandaat samenwerking met de partnerlanden van de ETF inhoudt. Dit impliceert dat de aanbestedingsprocedure in kwestie, die gekoppeld was aan een extra subsidieproject, gericht was op de ontwikkeling van menselijk kapitaal in Centraal-Azië en mogelijk de deelname inhield van lokale niet-commerciële aanbieders in de ontwikkelings- en hulpsector. Naar aanleiding van de opmerking van de Rekenkamer zal de ETF de besprekingen met de betrokken diensten van de Commissie voortzetten over mogelijke alternatieve methoden om de activiteiten in zijn partnerlanden uit te voeren. Tegelijkertijd zal de ETF zijn methodologie voor financiële beoordeling vereenvoudigen om zich, waar van toepassing, te richten op de niet-EU-markt.

3.22. Europees Agentschap voor de veiligheid en de gezondheid op het werk (EU-OSHA)

Inleiding

3.22.1. Het Europees Agentschap voor de veiligheid en de gezondheid op het werk (“het EU-OSHA”), gevestigd te Bilbao, werd opgericht bij [Verordening \(EG\) nr. 2062/94](#) van de Raad, die werd ingetrokken en vervangen door [Verordening \(EU\) 2019/126](#). Tot de taken van het EU-OSHA behoren het verzamelen en verspreiden van informatie over de nationale en EU-prioriteiten op het gebied van gezondheid en veiligheid op het werk, evenals het ondersteunen van de nationale en EU-autoriteiten bij de opstelling en uitvoering van beleid op dat terrein. [Figuur 3.22.1](#) bevat de belangrijkste cijfers met betrekking tot het EU-OSHA⁷⁰.

Figuur 3.22.1 — Belangrijkste cijfers met betrekking tot het EU-OSHA

* De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de totale betalingskredieten die tijdens het begrotingsjaar beschikbaar waren.

** Het personeelsbestand bestaat uit EU-ambtenaren, tijdelijke EU-functionarissen, arbeidscontractanten van de EU en gedetacheerde nationale deskundigen; uitzendkrachten en consultants vallen hier niet onder.

Bron: Jaarrekening van het EU-OSHA voor de begrotingsjaren 2021 en 2022; personeelscijfers verstrekt door het EU-OSHA.

Informatie tot staving van de betrouwbaarheidsverklaring

3.22.2. Onze controleaanpak, de grondslag voor ons oordeel, de verantwoordelijkheden van de leiding van eu-LISA en de met governance belaste personen, en de verantwoordelijkheden van de auditor voor de controle van de rekeningen en de onderliggende verrichtingen, worden beschreven in deel 3.1. De handtekening op blz. 381 maakt integrerend deel uit van het oordeel.

⁷⁰ Meer informatie over de rol en activiteiten van het EU-OSHA is te vinden op zijn website: www.osha.europa.eu.

De aan het Europees Parlement en de Raad voorgelegde betrouwbaarheidsverklaring van de ERK — verslag van de onafhankelijke auditor

Oordeel

3.22.3. Wij hebben het volgende gecontroleerd:

- a) de rekeningen van het Europees Agentschap voor de veiligheid en de gezondheid op het werk (“het EU-OSHA”), die bestaan uit de financiële overzichten⁷¹ en de verslagen over de uitvoering van de begroting van het EU-OSHA⁷² betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar, en
- b) de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekeningen,

zoals voorgeschreven in artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

Betrouwbaarheid van de rekeningen

Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen

3.22.4. Naar ons oordeel geven de rekeningen van het EU-OSHA over het op 31 december 2022 afgesloten jaar op alle materiële punten een getrouw beeld van de financiële situatie van het EU-OSHA per 31 december 2022, van de resultaten van zijn verrichtingen en kasstromen en van de veranderingen van de nettoactiva in het op die datum afgesloten jaar, overeenkomstig zijn financieel reglement en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels. Deze zijn gebaseerd op internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector.

⁷¹ De financiële overzichten omvatten de balans en de staat van de financiële resultaten, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van de nettoactiva, alsook een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaglegging en andere toelichtingen.

⁷² De verslagen over de uitvoering van de begroting omvatten de verslagen die een samenvatting zijn van alle begrotingsverrichtingen en de bijbehorende toelichtingen.

Wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen

Ontvangsten

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen

3.22.5. Naar ons oordeel zijn de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen van het EU-OSHA betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Betalingen

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen

3.22.6. Naar ons oordeel zijn de onderliggende betalingen bij de rekeningen van het EU-OSHA betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

3.22.7. De hiernavolgende opmerkingen doen niets af aan het oordeel van de ERK.

Opmerkingen over het begrotingsbeheer

3.22.8. Het EU-OSHA heeft acht voorlopige vastleggingen voor een bedrag van 533 676 EUR overgedragen van 2022 naar 2023. Dergelijke overdrachten zijn toegestaan op grond van artikel 12, lid 6, van het financieel reglement van het EU-OSHA, wanneer er aan het einde van het jaar een juridische verbintenis (zoals een ondertekend contract) bestaat. Op 31 december 2022 had het EU-OSHA echter nog geen overeenkomsten gesloten voor 109 256 EUR van deze voorlopige vastleggingen. Daarom had het bedrag van 109 256 EUR moeten worden vrijgemaakt in plaats van overgedragen naar 2023.

Europees Agentschap voor de veiligheid en de gezondheid op het werk (EU-OSHA)

Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

3.22.9. De *bijlage* bevat een overzicht van de maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van de opmerkingen van de ERK van voorgaande jaren.

Bijlage — Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
1	2021	Bij één openbare aanbestedingsprocedure ondertekenden de leden van het evaluatiecomité de verklaring van afwezigheid van belangenconflicten pas nadat de opdracht was gegund.	Voor procedures waarbij een aanbestedingscomité moet worden aangewezen, maakt het EU-OSHA nu gebruik van instrumenten voor e-aanbesteding die ervoor zorgen dat verklaringen van afwezigheid van belangenconflicten tijdig worden ondertekend.	Afgesloten

Europees Agentschap voor de veiligheid en de gezondheid op het werk (EU-OSHA)

Antwoord van het EU-OSHA

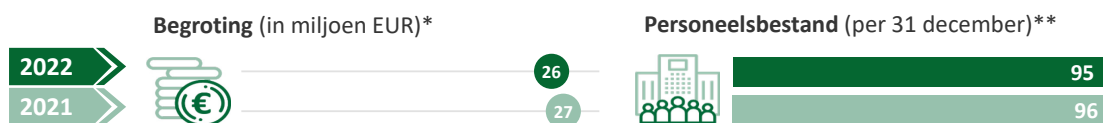
Het Agentschap neemt akte van het verslag van de Rekenkamer.

3.23. Europese Stichting tot verbetering van de levens- en arbeidsomstandigheden (Eurofound)

Inleiding

3.23.1. De Europese Stichting tot verbetering van de levens- en arbeidsomstandigheden ("Eurofound"), gevestigd te Dublin, werd opgericht bij [Verordening \(EEG\) nr. 1365/75](#) van de Raad, die werd ingetrokken en vervangen door [Verordening \(EU\) 2019/127](#). Eurofound heeft tot doel bij te dragen aan de plannen voor en de realisatie van betere levens- en arbeidsomstandigheden in de EU door de ontwikkeling en verspreiding van relevante kennis op dit gebied. [Figuur 3.23.1](#) bevat de belangrijkste cijfers met betrekking tot Eurofound⁷³.

Figuur 3.23.1 — Belangrijkste cijfers met betrekking tot Eurofound

* De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de totale betalingskredieten die tijdens het begrotingsjaar beschikbaar waren.

** Het personeelsbestand bestaat uit EU-ambtenaren, tijdelijke EU-functionarissen, arbeidscontractanten van de EU en gedetacheerde nationale deskundigen; uitzendkrachten en consultants vallen hier niet onder.

Bron: Jaarrekening van Eurofound voor de begrotingsjaren 2021 en 2022; personeelscijfers verstrekt door Eurofound.

Informatie tot staving van de betrouwbaarheidsverklaring

3.23.2. Onze controleaanpak, de grondslag voor ons oordeel, de verantwoordelijkheden van de leiding van Eurofound en de met governance belaste personen, en de verantwoordelijkheden van de auditor voor de controle van de rekeningen en de onderliggende verrichtingen, worden beschreven in deel 3.1. De handtekening op blz. 381 maakt integrerend deel uit van het oordeel.

⁷³ Meer informatie over de rol en activiteiten van Eurofound is te vinden op haar website: www.eurofound.europa.eu.

De aan het Europees Parlement en de Raad voorgelegde betrouwbaarheidsverklaring van de ERK — verslag van de onafhankelijke auditor

Oordeel

3.23.3. Wij hebben het volgende gecontroleerd:

- a) de rekeningen van de Europese Stichting tot verbetering van de levens- en arbeidsomstandigheden (“Eurofound”), die bestaan uit de financiële overzichten⁷⁴ en de verslagen over de uitvoering van de begroting van Eurofound⁷⁵ betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar, en
- b) de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekeningen,

zoals voorgeschreven in artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

Betrouwbaarheid van de rekeningen

Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen

3.23.4. Naar ons oordeel geven de rekeningen van Eurofound over het op 31 december 2022 afgesloten jaar op alle materiële punten een getrouw beeld van de financiële situatie van Eurofound per 31 december 2022, van de resultaten van haar verrichtingen en kasstromen en van de veranderingen van de nettoactiva in het op die datum afgesloten jaar, overeenkomstig haar financieel reglement en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels. Deze zijn gebaseerd op internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector.

⁷⁴ De financiële overzichten omvatten de balans en de staat van de financiële resultaten, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van de nettoactiva, alsook een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaglegging en andere toelichtingen.

⁷⁵ De verslagen over de uitvoering van de begroting omvatten de verslagen die een samenvatting zijn van alle begrotingsverrichtingen en de bijbehorende toelichtingen.

Wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen

Ontvangsten

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen

3.23.5. Naar ons oordeel zijn de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen van Eurofound betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Betalingen

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen

3.23.6. Naar ons oordeel zijn de onderliggende betalingen bij de rekeningen van Eurofound betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

3.23.7. De hiernavolgende opmerkingen doen niets af aan het oordeel van de ERK.

Opmerkingen over de beheers- en controlesystemen

3.23.8. In één aanbestedingsprocedure voor netwerkdiensten gebruikte Eurofound de beroeps- en taalvaardigheden van de teamleden als gunningscriterium. Deze vaardigheden maken deel uit van de selectiecriteria (d.w.z. de technische bekwaamheid van de inschrijver). Het ontbreken van een duidelijk onderscheid tussen de selectiecriteria, die betrekking hebben op de evaluatie van de inschrijvers, en de gunningscriteria, die betrekking hebben op de evaluatie van de inschrijvingen zelf, is in strijd met artikel 167 van het Financieel Reglement.

3.23.9. We troffen tekortkomingen aan met betrekking tot het stageprogramma van Eurofound. Ten eerste werden de regels inzake de stageregeling gepubliceerd op de website van Eurofound, maar waren zij niet formeel goedgekeurd. Ten tweede had Eurofound, in strijd

Europese Stichting tot verbetering van de levens- en arbeidsomstandigheden (Eurofound)

met deze regels, in 2022 verzuimd de bezoldiging van stagiairs aan te passen aan de wijzigingen in de door de Commissie betaalde referentiebezoldigingen en de Ierse correctiecoëfficiënt. Als gevolg daarvan betaalde Eurofound in 2022 de 16 getroffen stagiairs in totaal 3 330 EUR minder dan zij had moeten betalen. Dit vormt een tekortkoming in de interne controle en stelt Eurofound bloot aan financiële, juridische en reputatierisico's.

Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

3.23.10. De *bijlage* bevat een overzicht van de maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van de opmerkingen van de ERK van voorgaande jaren.

Bijlage — Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
1	2019	De aanbesteding voor de levering van elektriciteit was onregelmatig. Als gevolg daarvan zijn alle daaropvolgende betalingen in verband met deze overeenkomst onregelmatig.	De onderliggende overeenkomst is in juni 2021 verstreken.	Afgesloten

Antwoord van Eurofound

3.23.8. Toegegeven wordt dat het onderscheid tussen selectie- en gunningscriteria in de genoemde aanbesteding duidelijker had kunnen worden gemaakt.

De uitkomst van de procedure werd echter op geen enkele wijze beïnvloed.

Om het onderscheid in de toekomst duidelijker te onderstrepen, zijn de aanbestedingstemplates dienovereenkomstig aangepast.

3.23.9. Het ontbreken van een handtekening op de gepubliceerde regels was een administratieve onoplettendheid in anderszins op transparante wijze gecommuniceerde regels.

Aangenomen werd dat de stagesubsidie niet automatisch zou worden bijgewerkt, aangezien het salaris en de aanpassing van de coëfficiënt altijd met terugwerkende kracht in werking treden. Dit zou problemen kunnen veroorzaken als er geld moet worden teruggevorderd van stagiairs die hun stage inmiddels hebben beëindigd.

Daarom is in de regels voor 2023 een absoluut bedrag voor de beurs vastgesteld, in plaats van deze te koppelen aan de stagiairs van de Commissie.

De aanpassingen werden vanaf oktober 2022 betaald aan de stagiairs.

3.24. Agentschap van de Europese Unie voor justitiële samenwerking in strafzaken (Eurojust)

Inleiding

3.24.1. Het Agentschap van de Europese Unie voor justitiële samenwerking in strafzaken (“Eurojust”), gevestigd te Den Haag, werd opgericht bij [Verordening \(EU\) 2018/1727](#). Het verving een orgaan, ook wel “Eurojust” genoemd, dat in 2002 werd opgericht. Eurojust heeft tot taak de strijd tegen ernstige vormen van georganiseerde misdaad te ondersteunen door de coördinatie van grensoverschrijdende onderzoeken en vervolgingen te verbeteren. Eurojust heeft ook de bevoegdheid om bewijsmateriaal over oorlogsmisdaden te verzamelen, te bewaren en te delen. [Figuur 3.24.1](#) bevat de belangrijkste cijfers met betrekking tot Eurojust⁷⁶.

Figuur 3.24.1 — Belangrijkste cijfers met betrekking tot Eurojust

* De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de totale betalingskredieten die tijdens het begrotingsjaar beschikbaar waren.

** Het personeelsbestand bestaat uit EU-ambtenaren, tijdelijke EU-functionarissen, arbeidscontractanten van de EU en gedetacheerde nationale deskundigen; uitzendkrachten en consultants vallen hier niet onder.

Bron: Jaarrekening van Eurojust voor de begrotingsjaren 2021 en 2022; personeelscijfers verstrekt door Eurojust.

Informatie tot staving van de betrouwbaarheidsverklaring

3.24.2. Onze controleaanpak, de grondslag voor ons oordeel, de verantwoordelijkheden van de leiding van Eurojust en de met governance belaste personen, en de verantwoordelijkheden van de auditor voor de controle van de rekeningen en de onderliggende verrichtingen, worden beschreven in deel 3.1. De handtekening op blz. 381 maakt integrerend deel uit van het oordeel.

⁷⁶ Meer informatie over de rol en activiteiten van Eurojust is te vinden op zijn website: www.eurojust.europa.eu.

De aan het Europees Parlement en de Raad voorgelegde betrouwbaarheidsverklaring van de ERK — verslag van de onafhankelijke auditor

Oordeel

3.24.3. Wij hebben het volgende gecontroleerd:

- a) de rekeningen van het Agentschap van de Europese Unie voor justitiële samenwerking in strafzaken (“Eurojust”), die bestaan uit de financiële overzichten⁷⁷ en de verslagen over de uitvoering van de begroting van Eurojust⁷⁸ betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar, en
- b) de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekeningen,

zoals voorgeschreven in artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

Betrouwbaarheid van de rekeningen

Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen

3.24.4. Naar ons oordeel geven de rekeningen van Eurojust over het op 31 december 2022 afgesloten jaar op alle materiële punten een getrouw beeld van de financiële situatie van Eurojust per 31 december 2022, van de resultaten van zijn verrichtingen en kasstromen en van de veranderingen van de nettoactiva in het op die datum afgesloten jaar, overeenkomstig zijn financieel reglement en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels. Deze zijn gebaseerd op internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector.

⁷⁷ De financiële overzichten omvatten de balans en de staat van de financiële resultaten, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van de nettoactiva, alsook een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaglegging en andere toelichtingen.

⁷⁸ De verslagen over de uitvoering van de begroting omvatten de verslagen die een samenvatting zijn van alle begrotingsverrichtingen en de bijbehorende toelichtingen.

Toelichtende paragraaf

3.24.5. Wij vestigen de aandacht op toelichting 6.10 bij de jaarrekening voor 2022, waarin de invoering van Summa, een nieuw begrotings-, boekhoud- en financieel systeem, wordt beschreven als proefproject voor de ontwikkeling van het systeem ten behoeve van de Europese Commissie. Ons oordeel heeft geen beperking wat deze kwestie betreft.

Wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen

Ontvangsten

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen

3.24.6. Naar ons oordeel zijn de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen van Eurojust betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Betalingen

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen

3.24.7. Naar ons oordeel zijn de onderliggende betalingen bij de rekeningen van Eurojust betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

3.24.8. De hiernavolgende opmerkingen doen niets af aan het oordeel van de ERK.

Agentschap van de Europese Unie voor justitiële samenwerking in strafzaken (Eurojust)

Opmerkingen over de wettigheid en regelmatigheid van de verrichtingen

3.24.9. In ons [Jaarverslag 2020 over de EU-agentschappen](#) (paragraaf 3.27.9) concludeerden we dat een kaderovereenkomst voor de leasing van voertuigen met één marktdeelnemer niet adequaat was gezien de aard van de benodigde diensten. De specifieke overeenkomst die als resultaat van de procedure werd gegund, evenals alle daarmee samenhangende betalingen, waren derhalve onregelmatig. In 2022 heeft Eurojust in het kader van dit contract 59 281 EUR betaald.

Opmerkingen over de beheers- en controlesystemen

3.24.10. De Commissie heeft besloten haar centrale begrotings- en boekhoudsysteem, ABAC, uiterlijk 1 januari 2025 te vervangen door een nieuw systeem, Summa genaamd. In december 2018 heeft DG BUDG Eurojust verzocht om samen met twee andere agentschappen (Cinea en ERA) deel te nemen aan de ontwikkeling van Summa als proefproject. Vanaf het begrotingsjaar 2022 maakt Eurojust gebruik van Summa om zijn begroting te beheren.

Eurojust heeft zijn risicobeheer- en controlestrategie om de risico's in verband met de invoering van het Summa-systeem te dekken niet bijgewerkt, hetgeen in strijd is met artikel 36, lid 4, punt a), van het Financieel Reglement. Bovendien heeft Eurojust zijn financiële circuits en de strategie voor controles vooraf en achteraf niet afgestemd op de wijzigingen die de invoering van Summa met zich meebracht.

Het Summa-gebruikersbeheersysteem van Eurojust wordt beheerd door DG BUDG, dat verantwoordelijk is voor het toekennen en intrekken van rechten van Summa-gebruikers op basis van de door Eurojust verstrekte informatie. Dit proces is nog niet formeel gestructureerd en Eurojust controleert niet specifiek de rechten die aan gebruikers zijn toegekend. Dit houdt het risico in dat de gebruikersrollen in Summa mogelijk niet correct worden toegewezen en bijgewerkt, overeenkomstig de bepalingen van artikel 36, lid 3, punt a), van het Financieel Reglement. Ook beschikt Summa nog niet over een passend gebruikersprofiel voor auditors.

Opmerkingen over het begrotingsbeheer

3.24.11. Volgens zijn gegevens voldeed Eurojust in 2022 bij 1 222 van de in totaal 2 308 betalingen (52,9 %) niet aan de betalingstermijnen zoals bepaald in artikel 116 van het Financieel Reglement. In 720 van alle gevallen (31,5 %) werden de betalingen meer dan dertig dagen te laat verricht. Deze tekortkoming, die Eurojust toeschrijft aan de invoering van Summa, stelt Eurojust bloot aan financiële en reputatierisico's en druist in tegen het zuinigheidsbeginsel.

Agentschap van de Europese Unie voor justitiële samenwerking in strafzaken (Eurojust)

Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

3.24.12. De *bijlage* bevat een overzicht van de maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van de opmerkingen van de ERK van voorgaande jaren.

Bijlage — Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
1	2020	In ons Jaarverslag 2020 concludeerden wij dat een aanbestedingsprocedure voor het leasen van voertuigen onregelmatig was. Als gevolg daarvan zijn alle daaropvolgende betalingen die op basis van deze kaderovereenkomst zijn verricht onregelmatig.	Eurojust heeft uit hoofde van deze kaderovereenkomst geen daaropvolgende specifieke overeenkomsten gesloten. De overeenkomst zal in 2024 verstrijken.	Openstaand

Antwoord van Eurojust

3.24.10. Het agentschap heeft SUMMA niet als risico voor 2022 geregistreerd, aangezien het niet de bedoeling was dat het systeem operationeel zou worden. Voor 2023 is dit gerectificeerd. Aangezien SUMMA zich nog in een testfase bevindt, heeft het agentschap zijn financiële circuits en de strategie voor controles vooraf en achteraf niet geactualiseerd.

Bij de invoering van SUMMA heeft Eurojust toegangsrechten aangevraagd op basis van de in ABAC ingevoerde rechten. De gebruikersrechten werden gerepliceerd en er werden geen nieuwe wijzigingen ingevoerd.

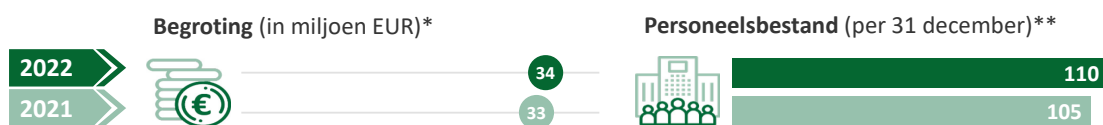
3.24.11. De algemene reden voor de toename van de te late betalingen in 2022 is dat dit een bijzonder moeilijk jaar was voor het begrotingsbeheer bij Eurojust. Een nieuw begrotings- en financieel systeem, SUMMA, werd ingevoerd. Het systeem bevond zich in een testfase en er waren vertragingen en technische problemen bij de verwerking van de transacties. Dit heeft gevolgen gehad voor de opleiding van het personeel van het Eurojust en heeft een aantal uitdagingen op het gebied van het begrotingsbeheer met zich meegebracht. Ondanks het toegenomen aantal te late betalingen heeft Eurojust geen achterstandsrente betaald.

3.25. Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten (FRA)

Inleiding

3.25.1. Het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten (“het FRA”), gevestigd te Wenen, werd opgericht bij [Verordening \(EG\) nr. 168/2007](#) van de Raad. Het FRA biedt de autoriteiten van de EU en de lidstaten bijstand en expertise bij de uitvoering van EU-wetgeving met betrekking tot grondrechten. [Figuur 3.25.1](#) bevat de belangrijkste cijfers met betrekking tot het FRA⁷⁹.

Figuur 3.25.1 — Belangrijkste cijfers met betrekking tot het FRA

* De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de totale betalingskredieten die tijdens het begrotingsjaar beschikbaar waren.

** Het personeelsbestand bestaat uit EU-ambtenaren, tijdelijke EU-functionarissen, arbeidscontractanten van de EU en gedetacheerde nationale deskundigen; uitzendkrachten en consultants vallen hier niet onder.

Bron: Jaarrekening van het FRA voor de begrotingsjaren 2021 en 2022; personeelscijfers verstrekt door het FRA.

Informatie tot staving van de betrouwbaarheidsverklaring

3.25.2. Onze controleaanpak, de grondslag voor ons oordeel, de verantwoordelijkheden van de leiding van het FRA en van de met governance belaste personen, en de verantwoordelijkheden van de auditor voor de controle van de rekeningen en de onderliggende verrichtingen, worden beschreven in deel 3.1. De handtekening op blz. 381 maakt integrerend deel uit van het oordeel.

⁷⁹ Meer informatie over de rol en activiteiten van het FRA is te vinden op zijn website: www.fra.europa.eu.

De aan het Europees Parlement en de Raad voorgelegde betrouwbaarheidsverklaring van de ERK — verslag van de onafhankelijke auditor

Oordeel

3.25.3. Wij hebben het volgende gecontroleerd:

- a) de rekeningen van het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten (“het FRA”), die bestaan uit de financiële overzichten⁸⁰ en de verslagen over de uitvoering van de begroting van het FRA⁸¹ betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar, en
- b) de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekeningen,

zoals voorgeschreven in artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

Betrouwbaarheid van de rekeningen

Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen

3.25.4. Naar ons oordeel geven de rekeningen van het FRA over het op 31 december 2022 afgesloten jaar op alle materiële punten een getrouw beeld van de financiële situatie van het FRA per 31 december 2022, van de resultaten van zijn verrichtingen en kasstromen en van de veranderingen van de nettoactiva in het op die datum afgesloten jaar, overeenkomstig zijn financieel reglement en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels. Deze zijn gebaseerd op internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector.

⁸⁰ De financiële overzichten omvatten de balans en de staat van de financiële resultaten, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van de nettoactiva, alsook een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaglegging en andere toelichtingen.

⁸¹ De verslagen over de uitvoering van de begroting omvatten de verslagen die een samenvatting zijn van alle begrotingsverrichtingen en de bijbehorende toelichtingen.

Wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen

Ontvangsten

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen

3.25.5. Naar ons oordeel zijn de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen van het FRA betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Betalingen

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen

3.25.6. Naar ons oordeel zijn de onderliggende betalingen bij de rekeningen van het FRA betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

3.25.7. De hiernavolgende opmerkingen doen niets af aan het oordeel van de ERK.

Opmerkingen over het begrotingsbeheer

3.25.8. We hebben geconstateerd dat het FRA 6,4 miljoen EUR (26 %) van de beschikbare vastleggingskredieten voor 2022 had overgedragen naar 2023. Dit omvatte 5,9 miljoen EUR (ofwel 74 %) van de kredieten van titel III, die betrekking hadden op operationele uitgaven (74 % in 2021). Herhaaldelijk hoge percentages overdrachten zijn in strijd met het begrotingsbeginsel van jaarperiodiciteit en wijzen op structurele problemen in het begrotingsproces en bij de uitvoering van de begroting.

Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten (FRA)

Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

3.25.9. De *bijlage* bevat een overzicht van de maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van de opmerkingen van de ERK van voorgaande jaren.

Bijlage — Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
1	2018/2021	Herhaaldelijk hoge percentages overdrachten met betrekking tot operationele activiteiten (titel III)	Hoge percentages overdrachten komen nog steeds voor met betrekking tot titel III (zie paragraaf 3.25.9)	Openstaand

Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten (FRA)

Antwoord van het FRA

3.25.8. Het specifieke kader waarbinnen het Bureau werkt, maakt het moeilijk om operationele uitgaven (T3) veel eerder in het jaar vast te leggen. Er zijn enige inspanningen geleverd, zoals een nauwere monitoring en een vroegtijdige raming van de overdrachten naar het volgende jaar (C8), beide dankzij een verbetering van het gebruikte IT-instrument (MATRIX). Andere initiatieven zullen in de komende toekomst worden geëvalueerd. Desondanks heeft het Bureau een zeer goede begrotingsuitvoering: het resultaat in de afgelopen tien jaar was hoger dan 99 % (d.w.z. minder dan 1 % van de geannuleerde kredieten).

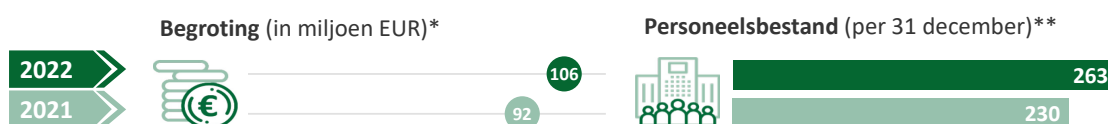
**Agentschappen gefinancierd in het
kader van MFK-rubriek 3 — Natuurlijke
hulpbronnen en milieu**

3.26. Europees Milieuagentschap (EEA)

Inleiding

3.26.1. Het Europees Milieuagentschap (“het EEA”), gevestigd te Kopenhagen, werd opgericht bij *Verordening (EEG) nr. 1210/90* van de Raad, die werd ingetrokken en vervangen door *Verordening (EG) nr. 401/2009*. In samenwerking met een partnernetwerk is het EEA verantwoordelijk voor het verstrekken van betrouwbare informatie aan de Commissie, het Parlement, de lidstaten en, meer in het algemeen, het publiek over de toestand van het milieu, klimaatverandering en duurzaamheidskwesties in Europa. *Figuur 3.26.1* bevat de belangrijkste cijfers met betrekking tot het EEA⁸².

Figuur 3.26.1 — Belangrijkste cijfers met betrekking tot het EEA

* De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de totale betalingskredieten die tijdens het begrotingsjaar beschikbaar waren.

** Het personeelsbestand bestaat uit EU-ambtenaren, tijdelijke EU-functionarissen, arbeidscontractanten van de EU en gedetacheerde nationale deskundigen; uitzendkrachten en consultants vallen hier niet onder.

Bron: Jaarrekening van het EEA voor de begrotingsjaren 2021 en 2022; personeelscijfers verstrekt door het EEA.

Informatie tot staving van de betrouwbaarheidsverklaring

3.26.2. Onze controleaanpak, de grondslag voor ons oordeel, de verantwoordelijkheden van de leiding van het EEA en van de met governance belaste personen, en de verantwoordelijkheden van de auditor voor de controle van de rekeningen en de onderliggende verrichtingen, worden beschreven in deel 3.1. De handtekening op blz. 381 maakt integrerend deel uit van het oordeel.

⁸² Meer informatie over de rol en activiteiten van het EEA is te vinden op zijn website: www.eea.europa.eu.

De aan het Europees Parlement en de Raad voorgelegde betrouwbaarheidsverklaring van de ERK — verslag van de onafhankelijke auditor

Oordeel

3.26.3. Wij hebben het volgende gecontroleerd:

- a) de rekeningen van het Europees Milieuagentschap (“het EEA”), die bestaan uit de financiële overzichten⁸³ en de verslagen over de uitvoering van de begroting van het EEA⁸⁴ betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar, en
- b) de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekeningen,

zoals voorgeschreven in artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

Betrouwbaarheid van de rekeningen

Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen

3.26.4. Naar ons oordeel geven de rekeningen van het EEA over het op 31 december 2022 afgesloten jaar op alle materiële punten een getrouw beeld van de financiële situatie van het EEA per 31 december 2022, van de resultaten van zijn verrichtingen en kasstromen en van de veranderingen van de nettoactiva in het op die datum afgesloten jaar, overeenkomstig zijn financieel reglement en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels. Deze zijn gebaseerd op internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector.

⁸³ De financiële overzichten omvatten de balans en de staat van de financiële resultaten, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van de nettoactiva, alsook een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaglegging en andere toelichtingen.

⁸⁴ De verslagen over de uitvoering van de begroting omvatten de verslagen die een samenvatting zijn van alle begrotingsverrichtingen en de bijbehorende toelichtingen.

Wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen

Ontvangsten

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen

3.26.5. Naar ons oordeel zijn de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen van het EEA betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Betalingen

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen

3.26.6. Naar ons oordeel zijn de onderliggende betalingen bij de rekeningen van het EEA betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

3.26.7. De hiernavolgende opmerkingen doen niets af aan het oordeel van de ERK.

Opmerkingen over de wettigheid en regelmatigheid van de verrichtingen

3.26.8. In ons [Jaarverslag 2021](#) concludeerden wij dat het gebruik van een onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande publicatie van de wijziging van een kaderovereenkomst door de oorspronkelijke begroting te verdubbelen tot 1 miljoen EUR, onregelmatig was. Als gevolg daarvan zijn alle daaropvolgende betalingen in verband met deze procedure onregelmatig. De overeenkomst is in december 2022 verstreken. De daarmee samenhangende betalingen in 2022 bedroegen 470 660 EUR.

Europees Milieuagentschap (EEA)

Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

3.26.9. De *bijlage* bevat een overzicht van de maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van de opmerkingen van de ERK van voorgaande jaren.

Bijlage — Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
1	2021	Het Agentschap wijzigde een kaderovereenkomst voor de verlening van diensten voor de reparatie en het onderhoud van gebouwen door de waarde ervan te verdubbelen. We beschouwden de wijziging als onregelmatig, en bijgevolg zijn alle daaropvolgende specifieke overeenkomsten en betalingen krachtens de wijziging eveneens onregelmatig (zie paragraaf 3.26.9).	De overeenkomst is in 2022 verstreken. De onregelmatige betalingen in 2022 bedroegen 470 660 EUR (zie paragraaf 3.26.8).	Afgesloten
2	2021	Met betrekking tot een verlenging van een kaderovereenkomst voor de verlening van kantine- en cateringdiensten na de toegestane looptijd van vier jaar, heeft het Agentschap geen uitzonderingsnota in het centrale register ingediend, zoals vereist op grond van zijn internecontrole-normen.	De overeenkomst is in 2022 verstreken.	Afgesloten

Europees Milieuagentschap (EEA)

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
3	2021	Met betrekking tot een overeenkomst voor de verlening van ondersteunende diensten voor het geografische informatiesysteem wijzigde het Agentschap de overeenkomst met terugwerkende kracht zonder het geval van niet-naleving te documenteren en op te nemen in het centrale register van uitzonderingen.	In 2022 heeft het Agentschap de procedure voor het identificeren, goedkeuren en indienen van uitzonderingen versterkt.	Afgesloten
4	2021	Bij één gecontroleerde betaling in verband met een kaderovereenkomst voor de verlening van IT-diensten stelden we tekortkomingen vast in de verificaties vooraf van de reikwijdte en de aard van de verleende diensten.	Het Agentschap heeft corrigerende maatregelen genomen en is begonnen met het opvragen van relevante informatie bij de contractant (gedetailleerde uitsplitsing van de begroting met motivering, cv's en urenstaten).	Afgesloten

Europees Milieuagentschap (EEA)

Antwoord van het EEA

3.26.8. Het EEA bevestigt dat bedoelde betalingen in 2022 in het kader van de betrokken kaderovereenkomst zijn verricht. Ondertussen heeft het Agentschap een nieuw raamcontract voor de levering van reparatie-, onderhouds- en renovatiediensten voor gebouwen gegund, dat een totale geschatte waarde van 2,2 miljoen euro vertegenwoordigt.

3.27. Europees Bureau voor visserijcontrole (EFCA)

Inleiding

3.27.1. Het Europees Bureau voor visserijcontrole (“het EFCA”), gevestigd te Vigo, werd opgericht bij [Verordening \(EG\) nr. 768/2005](#) van de Raad, die werd ingetrokken en vervangen door [Verordening \(EU\) 2019/473](#). De belangrijkste taak van het EFCA is de coördinatie van de activiteiten van de lidstaten op het gebied van de visserijcontrole, -inspectie en -bewaking om ervoor te zorgen dat de regels van het gemeenschappelijk visserijbeleid doeltreffend en uniform worden toegepast. [Figuur 3.27.1](#) bevat de belangrijkste cijfers met betrekking tot het EFCA⁸⁵.

Figuur 3.27.1 — Belangrijkste cijfers met betrekking tot het EFCA

* De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de totale betalingskredieten die tijdens het begrotingsjaar beschikbaar waren.

** Het personeelsbestand bestaat uit EU-ambtenaren, tijdelijke EU-functionarissen, arbeidscontractanten van de EU en gedetacheerde nationale deskundigen; uitzendkrachten en consultants vallen hier niet onder.

Bron: Jaarrekening van het EFCA voor de begrotingsjaren 2021 en 2022; personeelscijfers verstrekt door het EFCA.

De toename van de begroting en het aantal personeelsleden wordt voornamelijk verklaard door de aanvullende taken van het EFCA in verband met de uitvoering van de handels- en samenwerkingsovereenkomst EU-VK.

Informatie tot staving van de betrouwbaarheidsverklaring

3.27.2. Onze controleaanpak, de grondslag voor ons oordeel, de verantwoordelijkheden van de leiding van het EFCA en de met governance belaste personen, en de verantwoordelijkheden van de auditor voor de controle van de rekeningen en de

⁸⁵ Meer informatie over de rol en activiteiten van het EFCA is te vinden op zijn website: www.efca.europa.eu.

onderliggende verrichtingen, worden beschreven in deel 3.1. De handtekening op blz. 381 maakt integrerend deel uit van het oordeel.

De aan het Europees Parlement en de Raad voorgelegde betrouwbaarheidsverklaring van de ERK — verslag van de onafhankelijke auditor

Oordeel

3.27.3. Wij hebben het volgende gecontroleerd:

- a) de rekeningen van het Europees Bureau voor visserijcontrole (“het EFCA”), die bestaan uit de financiële overzichten⁸⁶ en de verslagen over de uitvoering van de begroting van het EFCA⁸⁷ betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar, en
- b) de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekeningen,

zoals voorgeschreven in artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

Betrouwbaarheid van de rekeningen

Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen

3.27.4. Naar ons oordeel geven de rekeningen van het EFCA over het op 31 december 2022 afgesloten jaar op alle materiële punten een getrouw beeld van de financiële situatie van het EFCA per 31 december 2022, van de resultaten van zijn verrichtingen en kasstromen en van de veranderingen van de nettoactiva in het op die

⁸⁶ De financiële overzichten omvatten de balans en de staat van de financiële resultaten, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van de nettoactiva, alsook een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaglegging en andere toelichtingen.

⁸⁷ De verslagen over de uitvoering van de begroting omvatten de verslagen die een samenvatting zijn van alle begrotingsverrichtingen en de bijbehorende toelichtingen.

datum afgesloten jaar, overeenkomstig zijn financieel reglement en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels. Deze zijn gebaseerd op internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector.

Wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen

Ontvangsten

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen

3.27.5. Naar ons oordeel zijn de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen van het EFCA betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Betalingen

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen

3.27.6. Naar ons oordeel zijn de onderliggende betalingen bij de rekeningen van het EFCA betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

3.27.7. De hiernavolgende opmerkingen doen niets af aan het oordeel van de ERK.

Opmerkingen over de wettigheid en regelmatigheid van de verrichtingen

3.27.8. In 2022 ondertekende het EFCA een kaderovereenkomst ter waarde van 90 miljoen EUR voor het charteren van drie vaartuigen, met een aanvankelijke looptijd van 24 maanden, die vier keer stilzwijgend kon worden verlengd, telkens met nog eens twaalf maanden, tot in totaal zes jaar. Bijlage 1, punt 1.1, van het Financieel Reglement staat kaderovereenkomsten met een looptijd van meer dan vier jaar toe, maar alleen in

Europees Bureau voor visserijcontrole (EFCA)

uitzonderlijke, naar behoren gemotiveerde gevallen. Het EFCA rechtvaardigde de langere overeenkomst met de noodzaak om te zorgen voor een passend rendement op investeringen voor de contractanten, die de schepen moesten uitrusten met opblaasbare boten met vaste romp. Wij vonden deze rechtvaardiging onvoldoende, omdat de inrichtingskosten werden geschat op slechts 1 % van de totale waarde van de overeenkomst. Bovendien behield het EFCA de mogelijkheid om het contract na de eerste twee jaar en na elk daaropvolgend jaar eenzijdig op te zeggen, hetgeen het argument ondermijnt dat de contractant een gegarandeerde looptijd van zes jaar nodig zou hebben om rendement op investeringen veilig te stellen. Indien het contract wordt verlengd tot na de limiet van vier jaar, zullen wij de daaropvolgende en daarmee samenhangende betalingen als onregelmatig beschouwen.

Opmerkingen over de beheers- en controlesystemen

3.27.9. In mei 2022 startte het EFCA een onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande publicatie van een oproep tot mededinging voor de huur van offshore-patrouillevaartuigen, in te zetten in de wateren tussen de EU en het VK. In juni 2022 ondertekende het EFCA een overeenkomst voor de huur van een offshore-patrouillevaartuig om de kloof te overbruggen tussen het verstrijken van een eerdere overeenkomst en de inwerkingtreding van een nieuwe overeenkomst (voor drie vaartuigen) in het kader van een lopende openbare procedure die langer had geduurd dan aanvankelijk verwacht. Het EFCA rechtvaardigde de onderhandelingsprocedure door dwingende spoed als gevolg van onvoorziene gebeurtenissen die niet aan de aanbestedende dienst kunnen worden toegeschreven, hetgeen een uitzondering is die is toegestaan op grond van punt 11.1, c), van bijlage I bij het Financieel Reglement. We concludeerden dat, hoewel sommige van de factoren die tot deze dwingende spoed hebben geleid, mogelijk niet te voorzien waren, sommige andere wel te voorzien waren. Het feit dat hiermee onvoldoende rekening is gehouden, wijst op een tekortkoming in de planning en het beheer van de aanbesteding voor het charteren van drie vaartuigen door het EFCA.

3.27.10. We stelden vast dat het bij de gehanteerde procedures voor het selecteren en inhuren van externe deskundigen systematisch ontbrak aan een adequaat auditspoor dat vereist was op grond van artikel 36, lid 3, van het Financieel Reglement. We konden met name niet voldoende bewijs verkrijgen dat deskundigen taken kregen toegewezen op basis van vooraf vastgestelde selectiecriteria die verband hielden met hun relatieve verdiensten, en dat de beginselen van non-discriminatie en gelijke behandeling zoals vastgelegd in artikel 237 van het Financieel Reglement in acht waren genomen.

Opmerkingen over het begrotingsbeheer

3.27.11. We constateerden dat het EFCA 11,9 miljoen EUR (41 %) van de beschikbare vastleggingskredieten voor 2022 had overgedragen naar 2023. Dit omvatte 1,6 miljoen EUR

Europees Bureau voor visserijcontrole (EFCA)

(of 53 %) van de kredieten van titel II, die betrekking hadden op administratieve activiteiten (34 % in 2021), en een bedrag van 10,1 miljoen EUR (ofwel 63 %) van de kredieten van titel III, dat betrekking had op operationele activiteiten (42 % in 2021). Hoge percentages overdrachten zijn in strijd met het begrotingsbeginsel van jaarperiodiciteit.

Antwoord van het EFCA

3.27.8. Het EFCA neemt nota van de opmerking van de Europese Rekenkamer. Bij de voorbereiding van de procedure was het EFCA van oordeel dat een normale contractduur van vier jaar door de markt wellicht niet als voldoende rendement op investeringen werd beschouwd. De succesvolle levering en continuïteit van de diensten waarop het desbetreffende raamcontract betrekking heeft, zijn van cruciaal belang voor de kernactiviteiten van het EFCA. Deze dienst moet worden uitgerust met speciale apparatuur om de veiligheid en het welzijn van het personeel en de deskundigen die deelnemen aan de visserijcontroleactiviteit te garanderen.

3.27.9. Met het oog op de bekendmaking van de openbare oproep tot het indienen van voorstellen voor de volgende raamovereenkomst voor charterdiensten, en gezien de potentiële problemen die in verband met de brexit zijn vastgesteld, heeft het EFCA in 2021 een marktonderzoeksverslag gecontracteerd. De door het EFCA verstrekte specificaties voor dit verslag hielden duidelijk verband met de analyse van de EU-markt en het identificeren van potentiële risico's bij het inzetten van uitsluitend EU-contractanten in de scheepvaartsector. Bovendien hield de belangrijkste reden voor de vertraging bij de gunning van het raamcontract voor charterdiensten, en dus ook de aanleiding voor de lancering van dit NP, verband met de aard en de juridische status van een van de ingediende offertes.

3.27.10. Het EFCA heeft nota genomen van de opmerking van de Rekenkamer en heeft corrigerende maatregelen genomen om dit probleem aan te pakken.

3.27.11. De hoge overdrachten van 2022 zijn het gevolg van zeer bijzondere omstandigheden, die naar verwachting niet zullen worden herhaald.

**Agentschappen gefinancierd in het
kader van MFK-rubriek 4
— Migratie en grensbeheer**

3.28. Asielagentschap van de Europese Unie (EUAA)

Inleiding

3.28.1. Het Asielagentschap van de Europese Unie (“het EUAA”), gevestigd te Valletta, werd opgericht bij [Verordening \(EU\) 2021/2303](#). Het EUAA verving het in 2010 opgerichte Europees Ondersteuningsbureau voor asielzaken (“het EASO”). Het Agentschap heeft regionale kantoren in Cyprus, Griekenland, Italië en Spanje. De belangrijkste taak van het EUAA is de lidstaten te ondersteunen bij de toepassing van het EU-wetgevingspakket inzake asiel, internationale bescherming en opvangvoorzieningen, dat bekend staat als het gemeenschappelijk Europees asielstelsel. In 2022 beschikte het EUAA over 14 operationele plannen die samen met lidstaten waren ondertekend. Het uiteindelijke doel van het EUAA is de asielpraktijken in de hele EU te harmoniseren, in overeenstemming met de EU-verplichtingen. [Figuur 3.28.1](#) bevat de belangrijkste cijfers met betrekking tot het EUAA⁸⁸.

Figuur 3.28.1 — Belangrijkste cijfers met betrekking tot het EUAA

* De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de totale betalingskredieten die tijdens het begrotingsjaar beschikbaar waren.

** Het personeelsbestand bestaat uit EU-ambtenaren, tijdelijke EU-functionarissen, arbeidscontractanten van de EU en gedetacheerde nationale deskundigen; uitzendkrachten en consultants vallen hier niet onder.

Bron: Jaarrekening van het EUAA voor de begrotingsjaren 2021 en 2022; personeelscijfers verstrekt door het EUAA.

De toename van de begroting en het aantal personeelsleden wordt voornamelijk verklaard door de aanvullende taken van het EUAA in verband met de uitvoering van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel (GEAS).

⁸⁸ Meer informatie over de rol en activiteiten van het EUAA is te vinden op zijn website: www.euaa.europa.eu.

Informatie tot staving van de betrouwbaarheidsverklaring

3.28.2. Onze controleaanpak, de grondslag voor ons oordeel, de verantwoordelijkheden van de leiding van het EUAA en van de met governance belaste personen, en de verantwoordelijkheden van de auditor voor de controle van de rekeningen en de onderliggende verrichtingen, worden beschreven in deel 3.1. De handtekening op blz. 381 maakt integrerend deel uit van het oordeel.

De aan het Europees Parlement en de Raad voorgelegde betrouwbaarheidsverklaring van de ERK — verslag van de onafhankelijke auditor

Oordeel

3.28.3. Wij hebben het volgende gecontroleerd:

- a) de rekeningen van het Asielagentschap van de Europese Unie (“het EUAA”), die bestaan uit de financiële overzichten⁸⁹ en de verslagen over de uitvoering van de begroting van het EUAA⁹⁰ betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar, en
- b) de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekeningen,

zoals voorgeschreven in artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

⁸⁹ De financiële overzichten omvatten de balans en de staat van de financiële resultaten, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van de nettoactiva, alsook een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaglegging en andere toelichtingen.

⁹⁰ De verslagen over de uitvoering van de begroting omvatten de verslagen die een samenvatting zijn van alle begrotingsverrichtingen en de bijbehorende toelichtingen.

Betrouwbaarheid van de rekeningen

Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen

3.28.4. Naar ons oordeel geven de rekeningen van het EUAA over het op 31 december 2022 afgesloten jaar op alle materiële punten een getrouw beeld van de financiële situatie van het EUAA per 31 december 2022, van de resultaten van zijn verrichtingen en kasstromen en van de veranderingen van de nettoactiva in het op die datum afgesloten jaar, overeenkomstig zijn financieel reglement en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels. Deze zijn gebaseerd op internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector.

Toelichtende paragraaf

3.28.5. Wij vestigen de aandacht op toelichting 3.6.2 bij de rekeningen, “War in Ukraine”, waarin de gevolgen van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne voor de activiteiten van het EUAA worden beschreven.

Wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen

Ontvangsten

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen

3.28.6. Naar ons oordeel zijn de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen van het EUAA betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Betalingen

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen

3.28.7. Naar ons oordeel zijn de onderliggende betalingen bij de rekeningen van het EUAA betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

3.28.8. De hiernavolgende opmerkingen doen niets af aan het oordeel van de ERK.

Opmerkingen over de wettigheid en regelmatigheid van de verrichtingen

3.28.9. In ons verslag over de begrotingsjaren 2017 en 2020 concludeerden we dat de aanbestedingsprocedures (voor in totaal 2,1 miljoen EUR) voor gehuurde gebouwen in Lesbos en Rome onregelmatig waren vanwege onvoldoende concurrentie en niet-naleving van het zuinigheidsbeginsel. Als gevolg daarvan zijn alle daaropvolgende betalingen in verband met deze procedures onregelmatig. In 2022 bedroegen de daarmee samenhangende betalingen 281 095 EUR.

3.28.10. We controleerden een aankoop van 150 laptops voor een bedrag van 161 524 EUR in het kader van een overeenkomst voor de levering van IT-apparatuur. We stelden vast dat het Agentschap de laptops via de onlinecatalogus van de leverancier had aangeschaft in plaats van uit de vooraf goedgekeurde prijslijst die bij de financiële en technische offertes was gevoegd. De aangeschafte laptops waren van hetzelfde merk, met vergelijkbare technische specificaties, maar waren duurder. De reeds duurdere prijzen uit de onlinecatalogus werden nog eens met 12 % verhoogd. Dit leidde tot een aankoop die 49 224 EUR (44 %) duurder was dan hij zou zijn geweest als hij was gebaseerd op de vooraf goedgekeurde prijslijst.

Volgens de contractuele bepalingen mag het EUAA vervangende artikelen uit de onlinecatalogus aanschaffen, maar zijn dergelijke aankopen beperkt tot de prijs van het overeenkomstige artikel zoals vermeld in de oorspronkelijke offerte van de contractant. Daarom beschouwen we het bedrag van 49 224 EUR als onregelmatig.

Opmerkingen over de beheers- en controlesystemen

3.28.11. De interne regels van het EUAA bepalen dat subdelegaties van financiële bevoegdheden worden verlengd zodra een nieuwe gedelegeerd ordonnateur is benoemd. We troffen drie gevallen aan van subdelegaties die in april 2021 opnieuw moesten worden bevestigd, maar pas in februari 2022 werden herbevestigd, waarna de situatie werd rechtgezet.

Opmerking over het begrotingsbeheer

3.28.12. De met de Schengenruimte geassocieerde landen cofinancieren sommige activiteiten van het EUAA. Hun aandeel in de begroting van het EUAA voor deze activiteiten is gebaseerd op de verhouding van de omvang van hun economieën (uitgedrukt in bbp of bni) tot de omvang van de economie van de EU. De overeenkomsten tussen de EU en deze landen, die als rechtsgrondslag dienen voor de berekening van hun bijdragen aan de begroting van het EUAA, zijn echter onduidelijk en kunnen uiteenlopend worden geïnterpreteerd.

Wij achten de interpretatie van het EUAA onjuist, omdat deze ertoe leidt dat met de Schengenruimte geassocieerde landen ongeveer 0,7 miljoen EUR (7 %) minder bijdragen aan de begroting van het EUAA voor de desbetreffende activiteiten dan zij op grond van de omvang van hun economieën in verhouding tot de omvang van de economie van de EU zouden moeten bijdragen. Deze verstoring van de evenredigheid wordt veroorzaakt door het feit dat het EUAA de bijdragen van elk met de Schengenruimte geassocieerd land berekent door de omvang van de economie van dat land te delen door de gecombineerde omvang van de economieën van de EU en alle met de Schengenruimte geassocieerde landen samen, en vervolgens die fractie — ook wel het “bijdragepercentage” genoemd — te vermenigvuldigen met de subsidie uit de EU-begroting voor de desbetreffende activiteiten van het EUAA (en niet met de hele begroting van het EUAA voor deze activiteiten, met inbegrip van zowel het aandeel van de EU-begroting als dat van de met de Schengenruimte geassocieerde landen).

Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

3.28.13. De *bijlage* bevat een overzicht van de maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van de opmerkingen van de ERK van voorgaande jaren.

Bijlage — Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
1	2017	In haar controleverslag over het begrotingsjaar 2017 concludeerde de ERK dat de aanbestedingsprocedures voor de gehuurde gebouwen van het EASO op Lesbos onregelmatig waren. Als gevolg daarvan zijn alle daaropvolgende betalingen op grond van deze overeenkomst onregelmatig.	De huurovereenkomst voor de gebouwen op Lesbos eindigde op 30 april 2023.	Openstaand
2	2018	Het EASO moet doeltreffende financiële controles achteraf instellen.	Het EUAA voerde in 2022 een controle achteraf uit voor de begrotingsjaren 2020 en 2021. De daaruit voortvloeiende corrigerende maatregelen worden momenteel nog steeds uitgevoerd.	Openstaand
3	2020	De gehanteerde aanbestedingsprocedure voor de gehuurde gebouwen in Rome was onregelmatig. Als gevolg daarvan zijn alle daaropvolgende betalingen op grond van deze overeenkomsten onregelmatig.	Het EUAA beëindigde de overeenkomst voor zijn gebouwen in Rome met ingang van 31 juli 2023.	Openstaand

Asielagentschap van de Europese Unie (EUAA)

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
4	2020	Er is een groot aantal managementposten vacant; vele daarvan werden al meer dan een jaar door een waarnemer ingevuld. Dit is in strijd met het Statuut , dat de duur van de tijdelijke aanstelling van leidinggevend personeel beperkt tot één jaar. Deze onzekere situatie op het niveau van leidinggevende functies kan afbreuk doen aan het leiderschap en de strategische continuïteit van het EASO.	Op 31 december 2022 waren er zeven tijdelijke managers, waarvan er twee hun functie al meer dan een jaar uitoefenden. Van oktober 2022 tot medio januari 2023 is het EUAA gestopt met het verlengen van de tijdelijke aanstellingen die na een jaar zouden aflopen, en in januari 2023 is deze praktijk helemaal beëindigd.	Afgesloten
5	2020	Het EASO heeft zijn beleid voor het beheer en de preventie van belangenconflicten niet geactualiseerd.	Het geactualiseerde beleid voor het beheer en de preventie van belangenconflicten werd in 2022 uitgevoerd en in januari 2023 goedgekeurd door de raad van bestuur.	Afgesloten

Antwoord van het EUAA

3.28.9. Het agentschap neemt nota van de opmerking.

3.28.10. Het agentschap neemt nota van de opmerking. Het besluit om de betrokken ICT-apparatuur aan te schaffen was gebaseerd op onze operationele behoeften en het dringende karakter van de situatie, en werd genomen tegen de achtergrond van de beperkte beschikbaarheid van IT-apparatuur op de markt als gevolg van de wereldwijde chipschaarste. Er zijn adequate controles ingesteld om redelijke zekerheid te bieden dat de aankoop van vervangende artikelen uit de onlinecatalogus in de toekomst beperkt blijft tot de prijs van het overeenkomstige artikel zoals vermeld in de oorspronkelijke offerte van de contractant.

3.28.11. Het agentschap neemt nota van de opmerking.

3.28.12. Het agentschap begrijpt de redenering achter de opmerking van de Rekenkamer en erkent dat de overeenkomsten tussen de EU en de met de Schengenruimte geassocieerde landen als onduidelijk en vatbaar voor uiteenlopende interpretaties kunnen worden beschouwd. Het agentschap is echter van mening dat zijn benadering strookt met de wettelijke bepalingen.

Agentschap van de Europese Unie voor het operationeel beheer van grootschalige IT-systemen op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht (eu-LISA)

3.29. Agentschap van de Europese Unie voor het operationeel beheer van grootschalige IT-systemen op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht (eu-LISA)

Inleiding

3.29.1. Het Agentschap van de Europese Unie voor het operationeel beheer van grootschalige IT-systemen op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht ("eu-LISA"), gevestigd te Tallinn, Straatsburg en St. Johann im Pongau, werd opgericht bij [Verordening \(EU\) 2018/1726](#). Eu-LISA verving het in 2011 opgerichte Europees Agentschap voor het operationeel beheer van grootschalige IT-systemen op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht. Het mandaat van eu-LISA omvat de ontwikkeling en het operationeel beheer van het inreis-uitreissysteem voor onderdanen van derde landen en het Europees reisinformatie- en -autorisatiesysteem. Eu-LISA heeft als kerntaak het uitvoeren van de operationele beheerstaken voor het Schengeninformatiesysteem van de tweede generatie, het visuminformatiesysteem en het Europees systeem voor de vergelijking van vingerafdrukken. [Figuur 3.29.1](#) bevat de belangrijkste cijfers met betrekking tot eu-LISA⁹¹.

Figuur 3.29.1 — Belangrijkste cijfers met betrekking tot eu-LISA

* De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de totale betalingskredieten die tijdens het begrotingsjaar beschikbaar waren.

** Het personeelsbestand bestaat uit EU-ambtenaren, tijdelijke EU-functionarissen, arbeidscontractanten van de EU en gedetacheerde nationale deskundigen; uitzendkrachten en consultants vallen hier niet onder.

Bron: Jaarrekening van eu-LISA voor de begrotingsjaren 2021 en 2022; personeelscijfers verstrekt door eu-LISA.

⁹¹ Meer informatie over de rol en activiteiten van eu-LISA is te vinden op zijn website: <https://www.eulisa.europa.eu/>.

Agentschap van de Europese Unie voor het operationeel beheer van grootschalige IT-systemen op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht (eu-LISA)

De toename van de begroting en het aantal personeelsleden wordt voornamelijk gerechtvaardigd door de aanvullende taken van eu-LISA in verband met het beheer van nieuwe grootschalige IT-systemen en de interoperabiliteit van IT-systemen.

Informatie tot staving van de betrouwbaarheidsverklaring

3.29.2. Onze controleaanpak, de grondslag voor ons oordeel, de verantwoordelijkheden van de leiding van eu-LISA en de met governance belaste personen, en de verantwoordelijkheden van de auditor voor de controle van de rekeningen en de onderliggende verrichtingen, worden beschreven in deel 3.1. De handtekening op blz. 381 maakt integrerend deel uit van het oordeel.

De aan het Europees Parlement en de Raad voorgelegde betrouwbaarheidsverklaring van de ERK — verslag van de onafhankelijke auditor

Oordeel

3.29.3. Wij hebben het volgende gecontroleerd:

- a) de rekeningen van het Agentschap van de Europese Unie voor het operationeel beheer van grootschalige IT-systemen op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht (eu-LISA), die bestaan uit de financiële overzichten⁹² en de verslagen over de uitvoering van de begroting van eu-LISA⁹³ betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar, en
- b) de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekeningen,

zoals voorgeschreven in artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

⁹² De financiële overzichten omvatten de balans en de staat van de financiële resultaten, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van de nettoactiva, alsook een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaglegging en andere toelichtingen.

⁹³ De verslagen over de uitvoering van de begroting omvatten de verslagen die een samenvatting zijn van alle begrotingsverrichtingen en de bijbehorende toelichtingen.

Betrouwbaarheid van de rekeningen

Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen

3.29.4. Naar ons oordeel geven de rekeningen van eu-LISA over het op 31 december 2022 afgesloten jaar op alle materiële punten een getrouw beeld van de financiële situatie van eu-LISA per 31 december 2022, van de resultaten van zijn verrichtingen en kasstromen en van de veranderingen van de nettoactiva in het op die datum afgesloten jaar, overeenkomstig zijn financieel reglement en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels. Deze zijn gebaseerd op internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector.

Toelichtende paragraaf

3.29.5. Wij vestigen de aandacht op toelichting 2.1.5.3 bij de jaarrekening voor 2022, waarin de vertragingen in de invoering van het inreis-uitreisysteem en de impact daarvan op de activiteiten van eu-Lisa worden beschreven.

Wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen

Ontvangsten

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen

3.29.6. Naar ons oordeel zijn de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen van eu-LISA betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Betalingen

Oordeel met beperking ten aanzien van de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen

3.29.7. Naar ons oordeel zijn de onderliggende betalingen bij de rekeningen van eu-Lisa betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar, behoudens de kwesties die zijn omschreven in de paragrafen “Grondslag voor een oordeel met beperking over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen”, op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Grondslag voor het oordeel met beperking over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen

3.29.8. We controleerden 26 betalingen van eu-LISA. Hiervan waren er zes, die verband hielden met vijf kaderovereenkomsten, onregelmatig. We identificeerden ook andere in 2022 verrichte betalingen in verband met drie specifieke overeenkomsten die we in ons [Jaarverslag 2021](#) als onregelmatig beschouwden. Het totale bedrag van de betrokken uitgaven is 17,8 miljoen EUR. Dit komt overeen met 4,8 % van de totale in 2022 beschikbare betalingskredieten, waarmee de voor deze controle gestelde materialiteitsdrempel wordt overschreden. Naar aanleiding van soortgelijke opmerkingen gaven wij in 2020 en 2021 een oordeel met beperking af over de wettigheid en regelmatigheid van de betalingen van eu-LISA.

3.29.9. Eu-LISA gebruikte een specifieke overeenkomst voor vaste-prijs-elementen voor de aankoop van hardware die niet onder de desbetreffende kaderovereenkomst viel of waarvan de prijs 23 % hoger was dan de overeenkomstige artikelen in de kaderovereenkomst. Dit vormt een aanzienlijke afwijking van de kaderovereenkomst. Bijgevolg zijn de daarmee samenhangende betalingen in 2022, die overeenkomen met de prijsverhoging van het vaste-prijs-element en 2,9 miljoen EUR bedroegen, onregelmatig.

3.29.10. Voor een andere specifiek overeenkomst voor de ontwikkeling en het testen op maat van het EES kwam eu-LISA een wijzigingsclausule overeen om de waarde van de overeenkomst met 3,6 miljoen EUR te verhogen. In overeenstemming met de desbetreffende kaderovereenkomst was in de specifieke overeenkomst echter een vaste prijs vastgesteld, waardoor een dergelijke wijziging niet was toegestaan. Bijgevolg is de betaling in 2022, ter waarde van 0,9 miljoen EUR, met betrekking tot deze aanvullende diensten onregelmatig.

3.29.11. Eu-LISA verwierf softwarelicenties en betaalde vooruit voor 36 maanden onderhoud. In de overeenkomst stond echter dat jaarlijkse licentievergoedingen en onderhoudskosten per kalenderjaar en vooraf voor het hele jaar mogen worden gefactureerd, en dat in uitzonderlijke gevallen en na voorafgaande toestemming van de aanbestedende dienst de licentievergoedingen, onderhoudskosten of onderhoudsgerelateerde kosten voor meer dan één kalenderjaar en vooraf voor de hele periode mogen worden gefactureerd. Eu-LISA heeft de contractant geen voorafgaande toestemming gegeven voor facturering voor meer dan één kalenderjaar, dus we beschouwen de vooruitbetaling van 24 maanden onderhoud, met een totale waarde van 0,2 miljoen EUR, als onregelmatig.

3.29.12. In 2016 sloot eu-LISA een specifieke overeenkomst voor de levering van programmabeheerdiensten voor een periode van één jaar, in overeenstemming met de bepalingen van de desbetreffende kaderovereenkomst. Door middel van latere wijzigingen verlengde eu-LISA de duur van de overeenkomst met 67 maanden, terwijl volgens de bepalingen van de kaderovereenkomst de totale duur van de diensten slechts 48 maanden mocht bedragen. Wij zijn van mening dat de specifieke overeenkomst aanzienlijk afwijkt van de kaderovereenkomst en dus onregelmatig is. De betalingen in 2022 van 2,8 miljoen EUR met betrekking tot de verlenging na de eerste 48 maanden zijn daarom onregelmatig.

3.29.13. In ons [Jaarverslag 2021](#) maakten we een opmerking over aanbestedingen met betrekking tot grootschalige IT-systemen. Wij concludeerden dat een specifieke overeenkomst van 40 miljoen EUR onregelmatig was: het gaf geen correcte uitvoering aan de desbetreffende kaderovereenkomst omdat de details van de verworven diensten (aantallen, datum van leveringen) niet waren gespecificeerd. In paragraaf 2.16, kader 2.1 en paragraaf 3.29.8 van dat verslag hebben we opmerkingen gemaakt over de budgettaire druk die ertoe heeft bijgedragen dat eu-LISA heeft besloten deze specifieke overeenkomst op generieke wijze te sluiten. In 2022 betaalde eu-LISA 7,5 miljoen EUR in het kader van deze overeenkomst. Deze betalingen zijn onregelmatig.

3.29.14. In ons [Jaarverslag 2021](#) maakten we een opmerking over de aanbesteding voor het onderhoud van de gemeenschappelijke gedeelde infrastructuur. Voor een specifieke overeenkomst die een vast en een variabel deel omvatte, hoewel het vaste deel overeenkwam met de prijs van de kaderovereenkomst, was het variabele deel bijna tien keer hoger. Na een wijziging van de specifieke overeenkomst was het bedrag van het variabele deel meer dan 22 keer hoger dan het oorspronkelijke bedrag van de kaderovereenkomst. We concludeerden dat de specifieke overeenkomst fundamenteel afweek van de kaderovereenkomst en dat er geen wijzigingen waren aangebracht in de desbetreffende kaderovereenkomst. Als gevolg daarvan was de specifieke overeenkomst, evenals de daarmee samenhangende betalingen, niet in overeenstemming met de kaderovereenkomsten. In 2022 betaalde eu-LISA 3 miljoen EUR in verband met deze onregelmatige wijziging.

3.29.15. In ons [Jaarverslag 2021](#) maakten we een opmerking over aanbestedingen voor een andere specifieke overeenkomst met betrekking tot vaste-prijs-elementen. De waarde van de overeenkomst, 1,8 miljoen EUR, kwam overeen met de waarde in de kaderovereenkomst. Vervolgens ondertekende eu-LISA een wijziging van de specifieke overeenkomst en verhoogde het dit bedrag tot 2,2 miljoen EUR. We concludeerden dat de specifieke overeenkomst fundamenteel afweek van de kaderovereenkomst en dat er geen wijzigingen waren aangebracht in de kaderovereenkomst. Als gevolg daarvan was de specifieke overeenkomst, evenals de daarmee samenhangende betalingen, niet in overeenstemming met de kaderovereenkomsten. In 2022 betaalde eu-LISA 0,4 miljoen EUR in verband met deze onregelmatige wijziging.

3.29.16. De hiernavolgende opmerkingen doen niets af aan het oordeel van de ERK.

Opmerkingen over de wettigheid en regelmatigheid van de verrichtingen

3.29.17. Eu-LISA besloot een overeenkomst in verband met het visuminformatiesysteem te gunnen via een onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande publicatie van een oproep tot mededinging. Eu-LISA rechtvaardigde deze beslissing op grond van dwingende spoed. Eu-LISA besloot dit type procedure te gebruiken tegen het advies van zijn eigen aanbestedingsdienst en juridische dienst in.

Wij concludeerden dat het gebruik van deze procedure niet gerechtvaardigd was en dat een gewone procedure had kunnen worden gebruikt. Eu-LISA was zich ten minste sinds 2021 bewust van het probleem met de overgang van de vorige overeenkomst, toen een onderhandelingsprocedure voor soortgelijke diensten werd gestart en geannuleerd. Het feit dat het gebruik van een onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande publicatie van een oproep tot mededinging en met één enkele contractant niet naar behoren was gerechtvaardigd, betekent dat de daaruit voortvloeiende kaderovereenkomst en specifieke overeenkomst onregelmatig zijn, evenals alle daarmee samenhangende betalingen. Volgens informatie van eu-LISA zijn er in 2022 geen betalingen gedaan in het kader van deze overeenkomst.

Opmerkingen over de beheers- en controlesystemen

3.29.18. In het kader van een overeenkomst met een IT-wederverkoper schafte eu-LISA hardware aan ter waarde van 27,7 miljoen EUR. Volgens de voorwaarden van de overeenkomst had de wederverkoper eu-LISA de prijslijst van de hardwareleveranciers moeten verstrekken. In de overeenkomst is bepaald dat de door eu-LISA te betalen prijs de prijs van de verkoper is, verminderd met een vooraf vastgestelde korting en vermeerderd met een marge

Agentschap van de Europese Unie voor het operationeel beheer van grootschalige IT-systemen op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht (eu-LISA)

voor de wederverkoper. We stelden vast dat eu-LISA de prijslijsten van de hardwareleveranciers niet van de wederverkoper had ontvangen en geen controles vooraf had uitgevoerd.

3.29.19. De aanbesteding van een overeenkomst van het transversaal operationeel kader, met een geschatte totale waarde van 490 miljoen EUR, werd verdeeld in twee percelen. Eu-LISA stelde twee evaluatiecomités aan met elk 33 leden. Wij zijn van oordeel dat een dergelijk groot aantal leden afbreuk doet aan hun individuele verantwoordelijkheid. Bovendien constateerden we dat er voor zes vergaderingen van het evaluatiecomité geen vergaderverslagen waren bijgehouden en dat alleen het eindverslag was ondertekend.

Opmerking over het begrotingsbeheer

3.29.20. We constateerden dat eu-LISA 14,4 miljoen EUR (23 %) van de beschikbare vastleggingskredieten voor 2022 had overgedragen naar 2023. Dit omvatte 13,7 miljoen EUR (ofwel 95 %) van de kredieten van titel II, die betrekking hadden op administratieve uitgaven (97 % in 2021). Herhaaldelijk hoge percentages overdrachten zijn in strijd met het begrotingsbeginsel van jaarperiodiciteit en wijzen op structurele problemen in het begrotingsproces en bij de uitvoering van de begroting.

Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

3.29.21. De *bijlage* bevat een overzicht van de maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van de opmerkingen van de ERK van voorgaande jaren.

Bijlage — Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
1	2017	Eu-LISA beheert momenteel drie afzonderlijke, niet-geïntegreerde grootschalige IT-systemen die alle drie gegevens verwerken op het EU-beleidsterrein vrijheid, veiligheid en recht. Een dergelijke aanpak kan eu-LISA ervan weerhouden om schaalvoordelen en synergieën tussen de verschillende systemen te verwezenlijken.	Het interoperabiliteitsproject is in augustus 2021 van start gegaan. De volledige invoering van het transversale operationele en inkoopmodel, gepland voor eind 2023, zal de voorwaarden scheppen voor het verwezenlijken van schaalvoordelen en synergieën tussen de systemen.	Openstaand
2	2018	De uitvoeringsgraad van de begroting was lager dan gepland. Eu-LISA moet samen met de Commissie de begrotingsplanning beter afstemmen op de timing van de bijbehorende juridische handelingen.	Dit onderliggende probleem, waar eu-LISA geen invloed op heeft, is nog niet opgelost.	Openstaand

Agentschap van de Europese Unie voor het operationeel beheer van grootschalige IT-systemen op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht (eu-LISA)

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
3	2021	Voor een aanbesteding met betrekking tot grootschalige IT-systemen concludeerden wij dat met een specifieke overeenkomst van 40 miljoen EUR het bijbehorende kader niet naar behoren werd geïmplementeerd, omdat de details van de verworven diensten (aantallen, datum van leveringen) niet in de overeenkomst waren gespecificeerd.	In 2022 betaalde eu-LISA 7,5 miljoen EUR in het kader van deze overeenkomst (zie paragraaf 3.29.13). Eu-LISA heeft een actieplan ontwikkeld om de bevindingen van de ERK van 2021 aan te pakken, dat eind 2023 moet zijn uitgevoerd.	Openstaand
4	2021	Bij de aanbesteding van het onderhoud van de gemeenschappelijke gedeelde infrastructuur concludeerden we dat de specifieke overeenkomst fundamenteel afweek van de kaderovereenkomst en dat er geen wijziging was aangebracht in de kaderovereenkomst.	In 2022 betaalde eu-LISA 3 miljoen EUR in het kader van deze overeenkomst (zie paragraaf 3.29.14). Eu-LISA heeft een actieplan ontwikkeld om de bevindingen van de ERK van 2021 aan te pakken, dat eind 2023 moet zijn uitgevoerd.	Openstaand

Agentschap van de Europese Unie voor het operationeel beheer van grootschalige IT-systemen op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht (eu-LISA)

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
5	2021	Voor één specifieke overeenkomst werden de contractuele leveringsdata niet in acht genomen. Niettemin heeft eu-LISA 1,2 miljoen EUR betaald zonder wijziging van de specifieke overeenkomst en de kaderovereenkomst.	Eu-LISA heeft de desbetreffende overeenkomst beëindigd.	Afgesloten
6	2021	Bij de aanbesteding van een andere specifieke overeenkomst met betrekking tot vaste prijselementen kwam de waarde van de overeenkomst (1,8 miljoen EUR) overeen met de waarde van de kaderovereenkomst. Vervolgens ondertekende eu-LISA een wijziging van de specifieke overeenkomst en verhoogde het dit bedrag tot 2,2 miljoen EUR. Wij concludeerden dat de specifieke overeenkomst fundamenteel afweek van de kaderovereenkomst.	In 2022 betaalde eu-LISA 0,4 miljoen EUR in het kader van deze overeenkomst (zie paragraaf 3.29.15). Eu-LISA heeft een actieplan ontwikkeld om de bevindingen van de ERK van 2021 aan te pakken, dat eind 2023 moet zijn uitgevoerd.	Openstaand

Agentschap van de Europese Unie voor het operationeel beheer van grootschalige IT-systemen op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht (eu-LISA)

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
7	2021	<p>Eu-LISA wijzigde de waarde van drie overeenkomsten. Als gevolg van deze wijzigingen werd het maximumbedrag van de overeenkomsten met 50 % verhoogd.</p> <p>Omdat de gewijzigde overeenkomsten bijna waren verlopen en het vastgelegde bedrag nog steeds aanzienlijk lager was dan het maximumbedrag van de overeenkomst, had eu-LISA de nieuwe transversale overeenkomsten zo spoedig mogelijk kunnen gebruiken in plaats van de oude overeenkomsten te wijzigen met het door het Financieel Reglement toegestane maximumbedrag.</p>	<p>Eu-LISA heeft een actieplan ontwikkeld om de bevindingen van de ERK van 2021 aan te pakken, dat eind 2023 moet zijn uitgevoerd.</p>	Openstaand
8	2021	<p>We constateerden in verband met twee gecontroleerde betalingen met een totale waarde van 2,6 miljoen EUR dat producten die in de specifieke overeenkomst waren opgenomen, niet in de kaderovereenkomst waren opgenomen.</p> <p>Eu-LISA moet zijn beheer van overeenkomsten verbeteren om ervoor te zorgen dat specifieke overeenkomsten altijd worden afgestemd op de kaderovereenkomsten.</p>	<p>Eu-LISA heeft een actieplan ontwikkeld om de bevindingen van de ERK van 2021 aan te pakken, dat eind 2023 moet zijn uitgevoerd.</p>	Openstaand

Agentschap van de Europese Unie voor het operationeel beheer van grootschalige IT-systemen op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht (eu-LISA)

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
9	2021	We constateerden dat eu-LISA 11,4 miljoen EUR van de vastleggingskredieten voor 2021 had overgedragen naar 2022. Van dat bedrag heeft 11,1 miljoen EUR (97 %) betrekking op administratieve uitgaven (titel II). Herhaaldelijk hoge percentages overdrachten zijn in strijd met het begrotingsbeginsel van jaarperiodiciteit en wijzen op structurele problemen bij de uitvoering van de begroting.	De situatie duurde voort in 2022.	Openstaand

Antwoord van eu-LISA

3.29.9. Het Agentschap neemt nota van de opmerking van de Rekenkamer. Het Agentschap merkt echter op dat de prijsverhoging overeenkomt met 0,96 % van de totale waarde van de kaderovereenkomst en dat de hardwareconfiguratie is aangepast om de synergieën van de algemene infrastructuur te verbeteren. Het Agentschap heeft reeds voor de nodige aanpassingen van zijn overeenkomstenbeheer gezorgd. Deze aanpassingen zijn echter niet van toepassing op overeenkomsten van oudere datum zoals de overeenkomst waarop deze opmerking betrekking heeft.

3.29.10. Het Agentschap neemt nota van de opmerking van de Rekenkamer. Het Agentschap heeft reeds de voor nodige aanpassingen van zijn overeenkomstenbeheer gezorgd om na te gaan of het voor specifieke overeenkomsten al dan niet noodzakelijk is eerst de kaderovereenkomst te wijzigen. Deze aanpassingen zijn echter niet van toepassing op overeenkomsten van oudere datum zoals de overeenkomst waarop deze opmerking betrekking heeft.

3.29.11. Het Agentschap neemt nota van de opmerking van de Rekenkamer. Het Agentschap heeft reeds voor de nodige aanpassingen van zijn overeenkomstenbeheer gezorgd met het oog op een betere documentatie van uitzonderingen voor het soort situaties waarop de opmerking betrekking heeft.

3.29.12. Het Agentschap neemt nota van de opmerking van de Rekenkamer. In de aanbestedingsstukken staat dat de transversale diensten tijdens de gehele looptijd van de kaderovereenkomst blijvend worden verleend om de coördinatie van de verschillende activiteiten en belanghebbenden te waarborgen. Toen de kaderovereenkomst in overeenstemming met de daarin opgenomen bepalingen automatisch met nog eens twee jaar werd verlengd, bleven transversale diensten noodzakelijk en werd de specifieke overeenkomst dienovereenkomstig verlengd. Het Agentschap wil erop wijzen dat deze overeenkomst in mei 2022 is verstreken. Het Agentschap neemt maatregelen om soortgelijke situaties in de toekomst te voorkomen.

3.29.13. Het Agentschap neemt nota van de opmerking van de Rekenkamer. Deze specifieke overeenkomst moest eind 2018 worden ondertekend om de begrotingsmiddelen te behouden die nodig waren om de interoperabiliteit tussen het inreis-uitreisysteem en het visuminformatiesysteem te waarborgen. Dit was nodig vanwege de vertraging van goedkeuring van het uitvoeringsbesluit ten opzichte van het oorspronkelijke tijdschema van het financieel memorandum bij de EES-verordening, waarop het Agentschap geen invloed had.

Nadat de Rekenkamer zijn bevinding in 2022 had meegedeeld, heeft het Agentschap:

Agentschap van de Europese Unie voor het operationeel beheer van grootschalige IT-systemen op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht (eu-LISA)

- de overeenkomst gewijzigd om de door de Rekenkamer vastgestelde tekortkomingen te verhelpen door invoeging van een gedetailleerdere beschrijving van de geleverde diensten;
- in het kader van de overeenkomst slechts twee verdere dienstverleningsverzoeken gedaan, die noodzakelijk waren om het testen van de geleverde producten af te ronden (totale waarde van 0,2 miljoen EUR);
- de overeenkomst, die in 2022 is verstreken, niet verder verlengd.

3.29.14. Het Agentschap neemt nota van de opmerking van de Rekenkamer en wijst erop dat de overeenkomst inmiddels is verstreken.

3.29.15. Het Agentschap neemt nota van de opmerking van de Rekenkamer.

3.29.17. Het Agentschap neemt nota van de opmerking van de Rekenkamer en wijst erop dat de overeenkomst inmiddels is verstreken. Het besluit van de ordonnateur om een procedure van gunning door onderhandelingen toe te passen was gerechtvaardigd door het feit dat de termijnen voor de uitvoering van het EES-programma pas in een later stadium formeel zijn gewijzigd.

De totale tijd die nodig is voor de gunning van de overeenkomst en de overgang naar een nieuwe contractant, werd geschat op ten minste acht maanden. Dit zou betekenen dat een contractant aan wie de overeenkomst werd gegund, realistisch gezien pas in april/mei 2023 met de ondersteuning van de systemen had kunnen beginnen, waardoor er een onderhoudskloof van 5-6 maanden zou zijn ontstaan. Tijdens deze periode zou het Agentschap zijn mandaat niet hebben kunnen vervullen en evenmin de naleving van de systeemspecifieke regelgeving hebben kunnen waarborgen.

Uit de toelichtingen bij het dossier blijkt dat het Agentschap de kwestie vanuit alle verschillende invalshoeken heeft beoordeeld om een evenwicht te vinden tussen de wettelijke en operationele vereisten en de vereisten van het Financieel Reglement.

3.29.18. Het Agentschap neemt nota van de opmerking van de Rekenkamer. Het Agentschap had een marktonderzoek uitgevoerd waarbij voorafgaand aan de aankoop een prijsbenchmarking van de geselecteerde aanbieder van de oplossing en een prijsvergelijking met alternatieve oplossingen en leveranciers werden gecontroleerd. Naar aanleiding van de opmerking van de Rekenkamer heeft het Agentschap de nodige prijslijsten van leveranciers weten te verkrijgen.

3.29.19. Het Agentschap neemt nota van de opmerking van de Rekenkamer. De omvang van het evaluatiecomité sloot aan bij de reikwijdte en complexiteit van deze transversale aanbestedingsprocedure. Voor een volledige evaluatie van de inschrijvingen moesten alle specialisaties vertegenwoordigd zijn.

Agentschap van de Europese Unie voor het operationeel beheer van grootschalige IT-systemen op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht (eu-LISA)

3.29.20. Het Agentschap neemt nota van de opmerking van de Rekenkamer. Het Agentschap heeft de overdrachten verricht voor noodzakelijke of terugkerende administratieve activiteiten, waarbij werd gezorgd voor de nodige waarborgen voor de inachtneming van goed financieel beheer voor de onderliggende verrichtingen.

Er worden corrigerende maatregelen getroffen ter verbetering van de governance en een betere benutting van externe ondersteunende diensten, waarvan het gebruik in de loop der jaren gestaag is toegenomen om de systematische onderbezetting van het Agentschap het hoofd te bieden.

3.30. Europees Grens- en kustwachtagentschap (Frontex)

Inleiding

3.30.1. Het Europees Grens- en kustwachtagentschap ("Frontex"), gevestigd te Warschau, werd opgericht bij [Verordening \(EU\) 2016/1624](#), die werd ingetrokken en vervangen door [Verordening \(EU\) 2019/1896](#). Frontex verving het in 2004 opgerichte Europees Agentschap voor het beheer van de operationele samenwerking aan de buitengrenzen van de lidstaten van de Europese Unie. Frontex en de nationale autoriteiten van de lidstaten die verantwoordelijk zijn voor grensbeheer en terugkeeroperaties vormen samen de Europese grens- en kustwacht, die de verantwoordelijkheden voor het waarborgen van het Europees geïntegreerd grensbeheer en het efficiënte beheer van binnenkomsten over de buitengrenzen deelt. [Figuur 3.30.1](#) bevat de belangrijkste cijfers met betrekking tot Frontex⁹⁴.

Figuur 3.30.1 — Belangrijkste cijfers met betrekking tot Frontex

* De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de totale betalingskredieten die tijdens het begrotingsjaar beschikbaar waren.

** Het personeelsbestand bestaat uit EU-ambtenaren, tijdelijke EU-functionarissen, arbeidscontractanten van de EU en gedetacheerde nationale deskundigen; uitzendkrachten en consultants vallen hier niet onder.

Bron: Jaarrekening van Frontex voor de begrotingsjaren 2021 en 2022; personeelscijfers verstrekt door Frontex.

De aanzienlijke stijging van de begrotings- en personeelscijfers van Frontex is het gevolg van het uitgebreide mandaat uit hoofde van [Verordening \(EU\) 2019/1896](#).

Informatie tot staving van de betrouwbaarheidsverklaring

3.30.2. Onze controleaanpak, de grondslag voor ons oordeel, de verantwoordelijkheden van de leiding van Frontex en de met governance belaste personen en de verantwoordelijkheden van de auditor voor de controle van de rekeningen en de

⁹⁴ Meer informatie over de rol en activiteiten van Frontex is te vinden op zijn website: www.frontex.europa.eu.

Europees Grens- en kustwachtagentschap (Frontex)

onderliggende verrichtingen worden beschreven in deel 3.1. De handtekening op blz. 381 maakt integrerend deel uit van het oordeel.

De aan het Europees Parlement en de Raad voorgelegde betrouwbaarheidsverklaring van de ERK — verslag van de onafhankelijke auditor

Oordeel

3.30.3. Wij hebben het volgende gecontroleerd:

- a) de rekeningen van het Europees Grens- en kustwachtagentschap (“Frontex”), die bestaan uit de financiële overzichten⁹⁵ en de verslagen over de uitvoering van de begroting van Frontex⁹⁶ betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar, en
- b) de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekeningen,

zoals voorgeschreven in artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

Betrouwbaarheid van de rekeningen

Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen

3.30.4. Naar ons oordeel geven de rekeningen van Frontex over het op 31 december 2022 afgesloten jaar op alle materiële punten een getrouw beeld van de financiële situatie van Frontex per 31 december 2022, van de resultaten van zijn verrichtingen en kasstromen en van de veranderingen van de nettoactiva in het op die

⁹⁵ De financiële overzichten omvatten de balans en de staat van de financiële resultaten, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van de nettoactiva, alsook een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaglegging en andere toelichtingen.

⁹⁶ De verslagen over de uitvoering van de begroting omvatten de verslagen die een samenvatting zijn van alle begrotingsverrichtingen en de bijbehorende toelichtingen.

Europees Grens- en kustwachtagentschap (Frontex)

datum afgesloten jaar, overeenkomstig zijn financieel reglement en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels. Deze zijn gebaseerd op internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector.

Toelichtende paragraaf

3.30.5. We vestigen de aandacht op toelichting 1.3, “Certificering van de rekeningen”, waarin de rekenplichtige voor het tweede jaar op rij verklaart dat hij het boekhoudsysteem niet kon valideren omdat er informatie ontbrak over een IT-systeem dat eigendom is van de Commissie en dat boekhoudgegevens levert.

3.30.6. We vestigen de aandacht op toelichting 3.2.1, “Operationele ontvangsten”, toelichting 4.0.3, “De financieringsbronnen van de begroting” en toelichting 4.4, “Resultatenrekening van de begrotingsuitvoering”, waarin de accountant van Frontex uitlegt dat de bijdragen van de met de Schengenruimte geassocieerde landen niet correct zijn berekend. Bijgevolg is ook de bijdrage van de EU aan de begroting van Frontex onjuist berekend. Voor 2022 is de EU-bijdrage 3,2 miljoen EUR te hoog opgegeven en de bijdragen van de met de Schengenruimte geassocieerde landen zijn met hetzelfde bedrag te laag opgegeven.

De rekeningen van Frontex voor 2022 en de vergelijkbare bedragen voor 2021 in de rekeningen voor 2022 zijn aangepast om dit weer te geven (zie toelichting 3.6 “Fout in een voorgaande periode”).

Wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen

Ontvangsten

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen

3.30.7. Naar ons oordeel zijn de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen van Frontex betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Betalingen

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen

3.30.8. Naar ons oordeel zijn de onderliggende betalingen bij de rekeningen van Frontex betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Andere aangelegenheid

3.30.9. In [het jaarlijks activiteitenverslag van Frontex voor 2022](#) vermeldt de huidige uitvoerend directeur in zijn betrouwbaarheidsverklaring dat hij nota heeft genomen van de punten van voorbehoud van de vorige uitvoerend directeur en de vorige uitvoerend directeur ad interim (zie bijlage 12 bij het jaarlijks activiteitenverslag), maar geen oordeel kan geven over deze punten van voorbehoud. Deze hebben betrekking op: a) het beheer van verschillende overeenkomsten voor de verlening van reisdiensten voor het permanent korps, en b) het beheer van een subsidie voor opleidingsactiviteiten voor personeelsleden van categorie 1 van het permanent korps. Met betrekking tot punt a) verwijzen we naar ons [Jaarverslag 2021](#), paragraaf 3.30.13.

3.30.10. De hiernavolgende opmerkingen doen niets af aan het oordeel van de ERK.

Opmerkingen over de betrouwbaarheid van de rekeningen

3.30.11. Frontex heeft de te betalen lasten voor zijn dienstreiskosten in 2022 met 4,7 miljoen EUR te hoog opgegeven op een totaal van 213,5 miljoen EUR aan te betalen lasten.

3.30.12. Frontex beschikt niet over geformaliseerde richtsnoeren of procedures om een consistente berekening van de te betalen lasten te waarborgen (2022: 213,5 miljoen EUR). Als gevolg hiervan varieert het geschatte bedrag, afhankelijk van de eenheid die verantwoordelijk is voor het voorbereiden van de berekening van de te betalen lasten.

Opmerkingen over de wettigheid en regelmatigheid van de verrichtingen

3.30.13. In oktober 2021 ondertekende Frontex een overeenkomst met een contractant voor de psychologische screening van nieuwe Europese grens- en kustwachters. Deze overeenkomst had een oorspronkelijke waarde van 79 000 EUR. Frontex wilde met deze overeenkomst een “overbruggingsoplossing” creëren tussen de kaderovereenkomst voor psychologische diensten die in 2021 afliep en een nieuwe overeenkomst waarvoor een openbare aanbestedingsprocedure werd voorbereid. Door vertragingen in de nieuwe procedure wijzigde Frontex de overeenkomst vier keer, waardoor de waarde ervan steeg tot 502 900 EUR, ofwel 536 % meer dan de oorspronkelijke waarde. Frontex registreerde deze gevallen in het register van uitzonderingen en gevallen van niet-naleving. Uit hoofde van artikel 172, lid 3, punt a), iii), van het Financieel Reglement is in dergelijke situaties een verhoging van de contractwaarde met maximaal 50 % toegestaan. De totale betalingen in het kader van deze overeenkomst bedroegen 502 500 EUR, waarvan 384 000 EUR onregelmatig is.

Opmerkingen over de beheers- en controlesystemen

3.30.14. In mei 2019 ondertekende Frontex een kaderovereenkomst met een totale waarde van 30 miljoen EUR met betrekking tot reisdiensten, met inbegrip van accommodatie. We stelden vast dat de facturen van het reisbureau voor de accommodatie niet overeenkwamen met de werkelijke facturen van de hotels. In plaats daarvan waren de onderliggende facturen van het reisbureau in werkelijkheid uitgereikt door een dochteronderneming van het reisbureau. De door Frontex ingestelde interne controles van de uitvoering van de overeenkomst volstonden niet, aangezien ze geen bewijs opleverden van de werkelijk gemaakte kosten. Dit is een kritieke tekortkoming die een aanzienlijk risico van te hoge kosten met zich meebrengt.

3.30.15. Frontex gebruikt het systeem van de Commissie voor het beheer van zijn reisgerelateerde kosten. We stelden vast dat het systeem de werkelijk betaalde kosten niet aansluit met de kosten van het reisbureau, die afzonderlijk van de door het personeel op dienstreis betaalde kosten worden geregistreerd en verwerkt. Dit is een tekortkoming in de interne controle, die Frontex blootstelt aan het risico dat betalingen met betrekking tot de kosten van het reisbureau niet correct zijn.

3.30.16. In juli 2022 voerde Frontex nieuwe maximumbedragen in voor gedelegeerde ordonnateurs met betrekking tot betalingen, terugvorderingsopdrachten en begrotingsoverschrijvingen. Het besluit was onmiddellijk van kracht vanaf de dag van ondertekening. De invoering van deze maximumbedragen in het IT-systeem liep echter vertraging op. Als gevolg daarvan hebben acht gedelegeerde ordonnateurs tussen juli 2022 en augustus 2022, toen de actualisering van het systeem was afgerond, 17 betalingen boven het

Europees Grens- en kustwachtagentschap (Frontex)

nieuwe maximumbedrag toegestaan, voor een bedrag van 10,9 miljoen EUR. Dit is in strijd met de artikel 41, lid 1, van de financiële kaderregeling. We merken op dat deze belangrijke tekortkoming in de interne controle is geregistreerd in het register van uitzonderingen en gevallen van niet-naleving van Frontex.

3.30.17. Bij één aanwervingsprocedure ontdekten we dat het selectiecomité de individuele beoordelingen door zijn leden bij elkaar had opgeteld, in plaats van een op consensus gebaseerde methode toe te passen die door de interne regels van Frontex wordt voorgeschreven. Bovendien ontbrak het aan duidelijke normen of instructies voor de leden van het selectiecomité over de wijze waarop de afzonderlijke selectiecriteria moesten worden beoordeeld. Tot slot verklaarde de voorzitter van het selectiecomité een directe hiërarchische relatie te hebben met de aangeworven persoon, zonder enig bewijs dat er beperkende maatregelen waren genomen om het potentiële belangenconflict aan te pakken. Deze tekortkomingen ondermijnen de beginselen van transparantie en gelijke behandeling van kandidaten in aanwervingsprocedures en kunnen Frontex blootstellen aan reputatie- en juridische risico's. Wij maakten een soortgelijke opmerking in paragraaf 3.30.14 van ons [Jaarverslag 2021](#).

Opmerkingen over het begrotingsbeheer

3.30.18. De met de Schengenruimte geassocieerde landen cofinancieren de activiteiten van Frontex. Hun aandeel in de begroting van Frontex is gebaseerd op de verhouding van de omvang van hun economieën (uitgedrukt in bbp of bni) tot de omvang van de economie van de EU. De overeenkomsten tussen de EU en deze landen, die als rechtsgrondslag dienen voor de berekening van hun bijdragen aan de begroting van Frontex, zijn echter onduidelijk en kunnen uiteenlopend worden geïnterpreteerd.

Zoals wij in ons [Jaarverslag 2020](#) hebben opgemerkt, achten we de interpretatie van Frontex onjuist, omdat deze ertoe leidt dat met de Schengenruimte geassocieerde landen ongeveer 3,5 miljoen EUR (7 %) minder bijdragen aan de begroting van Frontex dan zij op grond van de omvang van hun economieën verhouding tot de omvang van de economie van de EU zouden moeten bijdragen. Deze verstoring van de evenredigheid wordt veroorzaakt door het feit dat Frontex de bijdragen van elk met de Schengenruimte geassocieerd land berekent door de omvang van de economie van dat land te delen door de gecombineerde omvang van de economieën van de EU en alle met de Schengenruimte geassocieerde landen samen, en vervolgens die fractie — ook wel het “bijdragepercentage” genoemd — te vermenigvuldigen met de subsidie uit de EU-begroting voor Frontex (en niet met de hele begroting van Frontex, met inbegrip van zowel het aandeel van de EU-begroting als dat van de met de Schengenruimte geassocieerde landen).

Europees Grens- en kustwachtagentschap (Frontex)

Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

3.30.19. De *bijlage* bevat een overzicht van de maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van de opmerkingen van de ERK van voorgaande jaren.

Bijlage — Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
1	2015	Landen die deelnemen aan grensoperaties declareren de gemaakte kosten met gebruikmaking van kostendeclaratieformulieren. In ons Speciaal verslag nr. 12/2016 bevalen wij de agentschappen aan om voor zover mogelijk vereenvoudigde kostenopties te gebruiken om dergelijke ondoelmatigheden te vermijden.	In november 2022 verzocht Frontex alle begunstigden om Frontex uitgebreide lijsten van eenheidskosten te verstrekken ter vereenvoudiging van het terugbetalingsproces en ter vermindering van het aantal documenten dat bij de betalingen moet worden verstrekt. Het Agentschap is bezig met de beoordeling en validering van de voorstellen van de lidstaten om vanaf het derde kwartaal van 2023 eenheidskosten voor zware technische apparatuur in te voeren.	Openstaand
2	2016/2018	Het niveau van de overdrachten en annuleringen was hoog. Frontex moet streven naar preciezere kosten- en begrotingsramingen.	De situatie duurde voort in 2022.	Openstaand

Europees Grens- en kustwachtagentschap (Frontex)

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
3	2018	De verificaties vooraf waren ondoeltreffend. Frontex moet werken aan de ontwikkeling van een vereenvoudigde en transparante financieringsregeling die ook de kosten in verband met apparatuur omvat.	In november 2022 verzocht Frontex alle begunstigen om uitgebreide lijsten van eenheidskosten aan Frontex te verstrekken met het oog op de vereenvoudiging van het terugbetalingsproces en de vermindering van het aantal documenten dat bij de betalingen moet worden geleverd. Het Agentschap is bezig met de beoordeling en validering van de voorstellen van de lidstaten om vanaf het derde kwartaal van 2023 eenheidskosten voor zware technische apparatuur in te voeren.	Openstaand
4	2018	Frontex moet beleid inzake gevoelige posten vaststellen en ten uitvoer leggen.	Er wordt momenteel een besluit inzake gevoelige posten opgesteld; naar verwachting zal dit besluit in 2023 worden vastgesteld.	Openstaand

Europees Grens- en kustwachtagentschap (Frontex)

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
5	2018/2019	Frontex heeft de vereiste bezettingsgraad zoals vastgelegd in de personeelsformatie niet bereikt. Frontex moet de richtsnoeren voor de leden van selectiecomités verbeteren en de financiële rechten van de kandidaten met betrekking tot salarisbetalingen nauwkeuriger verifiëren.	De situatie duurde voort in 2022, hoewel er de afgelopen drie jaar wel een duidelijke verbetering is opgetreden (2020: 61,1 %; 2021: 77 %; 2022: 82,4 %).	Openstaand
6	2020	Declaratie door een nationale autoriteit van onaangekondigde terugkeeroperaties in een subsidieovereenkomst bij de financiële afsluiting van de actie. Frontex heeft een begrotingsvastlegging achteraf verricht om het daaruit voortvloeiende begrotingstekort te dekken, hetgeen niet in overeenstemming is met zijn financieel reglement.	In oktober 2022 werd besloten een correctie door te voeren. De technische oplossing is al beschikbaar maar zal pas volledig worden ingevoerd vóór het eerste kwartaal van 2023, nadat het personeel van de lidstaten door Frontex is opgeleid. Uiterlijk eind 2023 zal het IT-instrument zijn bijgewerkt zodat volledig rekening kan worden gehouden met de correctie.	Openstaand

Europees Grens- en kustwachtagentschap (Frontex)

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
7	2020	De Ombudsman stelde twee onderzoeken in: a) in november 2020 heeft deze de doeltreffendheid en transparantie van het klachtenmechanisme van Frontex en de rol en onafhankelijkheid van de grondrechtenfunctionaris van Frontex beoordeeld en op 15 juni 2021 heeft de Ombudsman negen suggesties gedaan; b) in maart 2021 onderzocht de Ombudsman hoe Frontex aan zijn verplichtingen op het gebied van de grondrechten voldoet en ervoor zorgt dat er verantwoording wordt afgelegd met betrekking tot zijn nieuwe uitgebreide verantwoordelijkheden. Er lopen ook twee andere onderzoeken: a) OLAF heeft een onderzoek naar Frontex geopend over beschuldigingen van intimidatie, wangedrag en pushbacks van migranten, en b) het Europees Parlement onderzoekt mogelijke beschuldigingen van schendingen van de grondrechten bij Frontex.	Om follow-up te geven aan alle aanbevelingen heeft Frontex een alomvattend actieplan ontwikkeld (in totaal 115 acties, waarvan er op 11 januari 2023 89 waren uitgevoerd). De vooruitgang die wordt geboekt met de uitvoering van de aanbevelingen wordt regelmatig aan de raad van bestuur gepresenteerd.	Openstaand

Europees Grens- en kustwachtagentschap (Frontex)

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
8	2020	Vertraging bij de aanwerving van de 40 vereiste toezichthouders voor de grondrechten vormt een ernstig risico voor de werking en de reputatie van Frontex.	Eind 2022 had het Agentschap 41 posten voor toezichthouders voor de grondrechten ingevuld (1 x AD7, 28 x AD5 en 12 x AST4).	Afgesloten
9	2020	Frontex werd blootgesteld aan reputatieschade en rechtsvorderingen als gevolg van aanbiedingen voor AD7-posten die werden verstuurd naar 47 kandidaten met een gevorderd niveau (in plaats van de goedgekeurde AST-posten), vooruitlopend op het antwoord van de Commissie inzake de posten. De Commissie concludeerde vervolgens dat Frontex geen wettelijke bevoegdheid had om deze posten op te waarderen.	Na de toewijzing van nieuwe AD-posten aan Frontex in 2022 heeft Frontex follow-up gegeven aan zijn indicatieve plan en in februari 2022 AD7-posten aangeboden aan de kandidaten die het aanbod in 2021 hadden aanvaard. Hierover is geen rechtszaak aangespannen.	Afgesloten

Europees Grens- en kustwachtagentschap (Frontex)

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
10	2020	De bijdragen van de vier geassocieerde Schengenlanden in de oorspronkelijke begroting van Frontex waren te laag, aangezien deze 6,9 % in plaats van 7,4 % van de begroting uitmaakten. Er bestaat behoefte aan horizontale richtsnoeren van de Commissie voor EU-organen over de wijze waarop bijdragen van derde landen consequent moeten worden berekend.	De accountant van het Agentschap heeft de jaarrekening 2022 gewijzigd om de aanpassing voor dat jaar weer te geven. Na deze kwestie te hebben onderzocht, heeft de raad van bestuur van Frontex in september 2021 besloten dat de methodologie voor de berekening van deze bijdragen niet zal worden gewijzigd.	Openstaand
11	2020	Bij de berekening van de prestatie-indicatoren voor de rekeningen van het Agentschap behandelde de accountant van Frontex de verlagingen van de begroting niet als gewijzigde begrotingen, maar als handelingen tot uitvoering van de begroting, wat strijdig is met de besluiten van de raad van bestuur.	De accountant volgde in 2022 dezelfde aanpak (zie toelichting 4.0.1 bij de rekeningen).	Openstaand

Europees Grens- en kustwachtagentschap (Frontex)

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
12	2021	We stuiten op verschillende problemen bij de beoordeling van zowel de technische en beroepsbekwaamheid als de economische en financiële draagkracht in een aanbestedingsprocedure voor een kaderovereenkomst voor de verlening van reisdiensten. In februari 2022 schortte Frontex de overeenkomst op en in mei 2022 werd de overeenkomst beëindigd.	Er wordt gewerkt aan een nieuwe openbare aanbesteding voor de verlening van reisbureaudiensten aan Frontex voor 2023, waarbij rekening wordt gehouden met onze opmerkingen.	Openstaand
13	2021	In de gecontroleerde aanwervingsprocedures ontdekten we dat de selectiecomités voor de kwantificering van de individuele beoordelingen een andere methode toepasten dan was bepaald in de interne richtsnoeren. Bovendien ontbrak het aan duidelijke normen over de wijze waarop de afzonderlijke selectiecriteria moesten worden beoordeeld.	Hetzelfde probleem is ook dit jaar weer vastgesteld (zie paragraaf 3.30.17). In januari 2022 heeft Frontex nieuwe uitvoeringsbepalingen vastgelegd.	Openstaand

Europees Grens- en kustwachtagentschap (Frontex)

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
14	2021	De ordonnateurs hadden de voorwaarden van het delegatiebesluit van de uitvoerend directeur niet formeel aanvaard. Bovendien hadden zij niet formeel verklaard dat zij voldoen aan de verklaring over de afwezigheid van belangenconflicten.	Sinds 2022 worden de delegatie en subdelegatie van bevoegdheden voor alle ordonnateurs ondertekend via Ares. Dit geldt ook voor de verklaring van afwezigheid van belangenconflicten.	Afgesloten
15	2021	Frontex heeft een kaderovereenkomst ondertekend voor persoonlijke beschermingsmiddelen en sanitaire artikelen zonder standaardprijs, maar met een maximale brutomarge voor elk besteld artikel. Bij de uitvoering van de overeenkomst verrichtte het echter geen systematische controles van de brutomarge.	Frontex controleerde de brutomarge op basis van een op risico gebaseerde steekproef en trof hierbij geen discrepanties aan.	Afgesloten
16	2021	In twee aanbestedingsprocedures troffen we de volgende tekortkomingen aan: a) aanzienlijke vertraging bij de publicatie van het gunningsbesluit, en b) voor de beoordeling van de economische en financiële draagkracht werd een omzet gevraagd die tweemaal zo hoog was als het maximaal toegestane bedrag.	Frontex heeft interne procedures vastgesteld om ervoor te zorgen dat het gunningsbesluit op tijd bekend wordt gemaakt en dat een afwijking van de criteria voor de beoordeling van de economische en financiële draagkracht naar behoren wordt gemotiveerd.	Afgesloten

Europees Grens- en kustwachtagentschap (Frontex)

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
17	2021	In het geval van drie gecontroleerde subsidieovereenkomsten hielden de begunstigden zich niet aan de termijn van 75 dagen voor het verzoeken om de eindbetaling. Ook Frontex heeft de eindbetaling niet binnen de termijn van 60 dagen verricht.	Ten opzichte van 2021 vertoont 2022 een daling van de te laat ingediende aanvragen en subsidiebetalingen. De betrokken teams houden de situatie in het oog en registreren waar nodig de passende opschorting van de betalingen. Bovendien heeft Frontex zijn personeel uitgebreid, zodat het de taken die nodig zijn om de betaling tijdig te verrichten, beter kan beheren.	Afgesloten
18	2021	Uit een algemene analyse van de betalingen in 2021 bleek dat het betalingsproces vertragingen opliep, waardoor de interne controles van Frontex ernstig tekortschoten.	Ondanks de bestaande verslaglegging over te late betalingen was er een aanzienlijke toename van het aantal door Frontex verrichte betalingen ten opzichte van de voorgaande jaren. In 2022 was er sprake van een verslechtering van de te late betalingen, zowel in volume (26 %, 2021: 16 %) als in waarde (20 %, 2021: 12 %).	Openstaand

Antwoord van Frontex

3.30.5. Het ontbrekende onderdeel voor de validatie van het boekhoudsysteem van Frontex is het systeem voor de verwerking van missies (MiPS).

3.30.6. Zie het antwoord op paragraaf 3.30.18.

3.30.12. Het Agentschap zal een methode voor de overdracht van de stationeringskosten ontwikkelen en toepassen om de afbakening en de toewijzing van de uitgaven aan de respectieve begrotingsjaren te waarborgen.

3.30.13. Het Agentschap neemt nota van de opmerking van de Rekenkamer. Aangezien verschillende soorten uitgaven hun eigen specifieke kenmerken, juridische overeenkomsten en toepassingsgebied hebben, berekenen verschillende eenheden verschillende overlopende posten. Het Agentschap erkent echter de mogelijkheid om deze aanpak in een richtsnoer te formaliseren.

3.30.14. Om de belangrijke bedrijfsprocessen (aanwerving van het permanente korps) niet te vertragen, heeft Frontex op transparante wijze de omstandigheden en beweegredenen voor uitzonderingen beschreven, waarbij Frontex erkent en aanvaardt dat dit leidt tot een onregelmatigheid die in de toekomst moet worden vermeden.

3.30.15. Het Agentschap erkent dat de interne controles die met betrekking tot de uitvoeringsfase zijn ingevoerd, niet toereikend waren.

De risico's zijn in aanmerking genomen bij het ontwerp van de lopende aanbesteding voor reisdiensten, zodat de levering door de contractant van de desbetreffende facturen (geproduceerd door de dienstverlener) een essentieel controle-element is tijdens de uitvoeringsfase van het contract.

3.30.15. Het Agentschap erkent dat er inderdaad verschillen zijn tussen de kosten van het reisbureau in MiPS en in ABAC. Deze zijn het gevolg van het feit dat facturen van het reisbureau maanden na afronding van een missie kunnen komen en dat het personeelslid betaald is. Volgens het Agentschap levert dit echter geen risico op voor het betalen van een onjuist bedrag. Wat de kosten van het reisbureau betreft, worden alle facturen correct gecontroleerd en gecertificeerd, en pas dan worden deze in ABAC volledig in overeenstemming met de toepasselijke financiële regels verwerkt.

3.30.16. Rekening houdend met de lessen die zijn getrokken uit de uitvoering van het besluit van de uitvoerend directeur (EDD) 2022/125, werd in het nieuwe besluit EDD 2022/166 een disclaimer opgenomen met betrekking tot de drempels, die 15 dagen na de inwerkingtreding van de EDD van toepassing zijn.

3.30.17. Frontex erkent de juistheid van de bevinding. Dienovereenkomstig zal het Agentschap zijn interne (scoring/evaluatie) procedure voor de aanwerving van tijdelijke functionarissen

Europees Grens- en kustwachtagentschap (Frontex)

(TF's) veranderen in de procedure die reeds wordt gebruikt voor aanwervingen van arbeidscontractanten (AC's) (en voor grootschalige aanwervingen van het permanente korps), wanneer er slechts één definitief evaluatieverslag is overeengekomen tussen de leden van het selectiecomité (SC) en er geen individuele scores van leden van het SC worden gebruikt.

Frontex neemt ook nota van de opmerking van de Rekenkamer over de mogelijke belangenverstrengeling, maar is van mening dat het maatregelen heeft genomen (bijv. leden van het selectiecomité van buiten Frontex, interne procedures) om ervoor te zorgen dat dit risico tot een minimum wordt beperkt.

3.30.18. Er is een aantal overeenkomsten gesloten met de geassocieerde Schengenlanden voor de berekening van hun bijdrage aan de begroting van Frontex en de rekenplichtige en Frontex hebben een andere opvatting over de wijze waarop deze moeten worden toegepast.

In dit verband bereiken Frontex, de raad van bestuur, de Europese Commissie en de geassocieerde Schengenlanden overeenstemming over de methode die moet worden gebruikt voor de berekeningen van de bijdragen van die landen.

Frontex is van mening dat de methode die het sinds 2016 hanteert, in overeenstemming is met het bestaande wettelijke kader en de bestuursovereenkomsten met de geassocieerde Schengenlanden. Tijdens de 86e vergadering van de raad van bestuur in september 2021 kwam de raad van bestuur op basis van een grondig onderzoek van de methode, uitgevoerd door de werkgroep begroting en rekeningen van de raad van bestuur in samenwerking met andere actoren, tot de conclusie dat de berekeningsmethode voor de bijdragen van de geassocieerde Schengenlanden aan de begroting van Frontex niet zou worden herzien.

Het Agentschap is niet voornemens de voor de berekening van deze bijdragen gebruikte methode te wijzigen. Er is geen onderbouwd verzoek van de lidstaten of de geassocieerde Schengenlanden om de methode te herzien. Elke wijziging van de methode vereist onderhandelingen met de geassocieerde Schengenlanden, een mogelijke aanpassing van het rechtskader en een besluit van de raad van bestuur.

**Agentschappen gefinancierd in het
kader van MFK-rubriek 5
— Veiligheid en defensie**

3.31. Agentschap van de Europese Unie voor opleiding op het gebied van rechtshandhaving (Cepol)

Inleiding

3.31.1. Het Agentschap van de Europese Unie voor opleiding op het gebied van rechtshandhaving ("Cepol"), gevestigd te Boedapest, werd opgericht bij [Verordening \(EU\) 2015/2219](#) van de Raad. Cepol heeft de in 2005 opgerichte Europese Politieacademie (ook "Cepol" genoemd) vervangen. De taak van Cepol bestaat erin de nationale politieopleidingsinstituten in de lidstaten samen te brengen om op gemeenschappelijke normen gebaseerde opleidingen ten behoeve van hooggeplaatste politiefunctionarissen te verzorgen. [Figuur 3.31.1](#) bevat de belangrijkste cijfers met betrekking tot Cepol⁹⁷.

Figuur 3.31.1 — Belangrijkste cijfers met betrekking tot Cepol

* De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de totale betalingskredieten die tijdens het begrotingsjaar beschikbaar waren.

** Het personeelsbestand bestaat uit EU-ambtenaren, tijdelijke EU-functionarissen, arbeidscontractanten van de EU en gedetacheerde nationale deskundigen (GND's); uitzendkrachten en consultants vallen hier niet onder.

Bron: Jaarrekening van Cepol voor de begrotingsjaren 2021 en 2022; personeelscijfers verstrekt door Cepol.

Informatie tot staving van de betrouwbaarheidsverklaring

3.31.2. Onze controleaanpak, de grondslag voor ons oordeel, de verantwoordelijkheden van de leiding van Cepol en de met governance belaste personen en de verantwoordelijkheden van de auditor voor de controle van de rekeningen en de

⁹⁷ Meer informatie over de rol en activiteiten van Cepol is te vinden op zijn website: www.cepol.europa.eu.

Agentschap van de Europese Unie voor opleiding op het gebied van rechtshandhaving (Cepol)

onderliggende verrichtingen, worden beschreven in deel 3.1. De handtekening op blz. 381 maakt integrerend deel uit van het oordeel.

De aan het Europees Parlement en de Raad voorgelegde betrouwbaarheidsverklaring van de ERK — verslag van de onafhankelijke auditor

Oordeel

3.31.3. Wij hebben het volgende gecontroleerd:

- a) de rekeningen van het Agentschap van de Europese Unie voor opleiding op het gebied van rechtshandhaving (“Cepol”), die bestaan uit de financiële overzichten⁹⁸ en de verslagen over de uitvoering van de begroting van Cepol⁹⁹ betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar, en
- b) de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekeningen,

zoals voorgeschreven in artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

Betrouwbaarheid van de rekeningen

Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen

3.31.4. Naar ons oordeel geven de rekeningen van Cepol over het op 31 december 2022 afgesloten jaar op alle materiële punten een getrouw beeld van de financiële situatie van Cepol per 31 december 2022, van de resultaten van zijn verrichtingen en kasstromen en van de veranderingen van de nettoactiva in het op die

⁹⁸ De financiële overzichten omvatten de balans en de staat van de financiële resultaten, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van de nettoactiva, alsook een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaglegging en andere toelichtingen.

⁹⁹ De verslagen over de uitvoering van de begroting omvatten de verslagen die een samenvatting zijn van alle begrotingsverrichtingen en de bijbehorende toelichtingen.

datum afgesloten jaar, overeenkomstig zijn financieel reglement en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels. Deze zijn gebaseerd op internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector.

Wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen

Ontvangsten

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen

3.31.5. Naar ons oordeel zijn de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen van Cepol betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Betalingen

Oordeel met beperking ten aanzien van de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen

3.31.6. Naar ons oordeel zijn de onderliggende betalingen bij de rekeningen van Cepol betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar, behoudens de kwesties die zijn toegelicht in de paragrafen “Grondslag voor een oordeel met beperking over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen”, op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Grondslag voor het oordeel met beperking over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen

3.31.7. We controleerden twee kaderovereenkomsten, één met een totale waarde van 1,6 miljoen EUR, ondertekend in mei 2018 voor accommodatie-, pendel- en parkeerdiensten, en een andere met een totale waarde van 21,5 miljoen EUR, ondertekend in januari 2022 voor reisdiensten. Cepol voerde beide overeenkomsten rechtstreeks uit door middel van bestelbonnen (verzoeken om dienstverlening) die per e-mail werden verzonden. We stelden vast dat de verzoeken om dienstverlening werden verzonden door Cepol-medewerkers die niet de gedelegeerde bevoegdheid hadden om

Agentschap van de Europese Unie voor opleiding op het gebied van rechtshandhaving (Cepol)

namens Cepol juridische verbintenissen aan te gaan, of door uitzendkrachten die — vanwege hun tijdelijke status — juridisch gezien niet over een dergelijke gedelegeerde bevoegdheid konden beschikken. Daarom vormden de verzoeken om dienstverlening geen geldige juridische verbintenissen en zijn alle bijbehorende betalingen onregelmatig. In 2022 verrichtte Cepol 359 betalingen in het kader van deze twee overeenkomsten, met een totale waarde van 4,1 miljoen EUR.

3.31.8. Bij de controle van de uitvoering van de kaderovereenkomst ad 1,1 miljoen EUR voor de verlening van educatieve redactionele diensten in 2022 stelden we vast dat de betaalde bedragen niet overeenstemden met de verleende diensten. Sommige categorieën taken gaven niet de aard van de werkelijk uitgevoerde werkzaamheden weer, en voor een aantal categorieën kwam de hoeveelheid betaalde werkzaamheden niet overeen met de hoeveelheid werkelijk uitgevoerde werkzaamheden.

Wegens een gebrek aan essentiële controle-informatie ter onderbouwing van de betaalde bedragen concluderen wij dat alle betalingen in het kader van deze kaderovereenkomst, die in 2022 152 655 EUR bedroegen, onregelmatig zijn.

3.31.9. Het totale bedrag aan niet-conforme uitgaven bedraagt 4,2 miljoen EUR. Dit komt overeen met 13,5 % van de totale in 2022 beschikbare betalingskredieten. Hiermee wordt de voor deze controle vastgestelde materialiteitsdrempel overschreden.

Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

3.31.10. De *bijlage* bevat een overzicht van de maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van de opmerkingen van de ERK van voorgaande jaren.

Bijlage — Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
1	2020	We constateerden tekortkomingen in de internebeheersingsomgeving van Cepol met betrekking tot het beheer van begrotingsvastleggingen: a) Cepol ondertekende drie juridische verbintenissen voordat de respectieve begrotingsvastleggingen waren goedgekeurd; b) twee verschillende specifieke overeenkomsten (juridische verbintenissen) hielden verband met dezelfde individuele begrotingsvastlegging.	Cepol heeft stappen ondernomen, waaronder het organiseren van opleidingen en workshops, om het bewustzijn hiervan te vergroten en het aantal van dit soort administratieve fouten te verminderen. We troffen in 2022 geen soortgelijke gevallen aan.	Afgesloten
2	2021	De gevraagde diensten vielen niet binnen het toepassingsgebied van de kaderovereenkomst, wat leidde tot onregelmatige betalingen voor deze diensten.	De overeenkomst in kwestie is verstreken en sinds januari 2022 is er een nieuwe alomvattende kaderovereenkomst van kracht.	Afgesloten

Agentschap van de Europese Unie voor opleiding op het gebied van rechtshandhaving (Cepol)

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
3	2021	Tijdens het evaluatieproces van een aanbestedingsprocedure legde Cepol de nadruk op een criterium dat niet duidelijk in het bestek werd vermeld. Inschrijvers liepen hierdoor het risico op ongelijke behandeling.	De huidige overeenkomst loopt tot september 2023 en Cepol is niet van plan om gebruik te maken van de optie om de overeenkomst met nog eens twaalf maanden te verlengen.	Openstaand
4	2021	Bij één aanbestedingsprocedure was er sprake van overlapping tussen de selectie- en de gunningscriteria.	De overeenkomst is op 31 augustus 2021 verstreken.	Afgesloten
5	2021	Door het gebrek aan interne controles bij het monitoren van uitstaande betalingen sloot Cepol een begrotingsvastlegging af voordat alle betalingen waren uitgevoerd.	Cepol heeft stappen ondernomen, waaronder het organiseren van opleidingen en workshops, om het bewustzijn hiervan te vergroten en het aantal van dit soort administratieve fouten te verminderen. We troffen in 2022 geen soortgelijke gevallen aan.	Afgesloten

Antwoord van Cepol

3.31.7. Hoewel Cepol het in beginsel eens is met deze bevinding, wenst het agentschap te benadrukken dat: er weliswaar sprake was van een tekortkoming in de formalisering van de juridische verbintenis, maar de diensten niettemin waren besteld in overeenstemming met de behoeften van het agentschap en er uitvoerige controles werden toegepast om de correcte uitvoering van de betrokken betalingen te waarborgen; er interne controles werden verricht om te waarborgen dat de middelen werden gebruikt voor het beoogde doel en dat er geen daadwerkelijk verlies werd geleden; Cepol onmiddellijk – nog voor het einde van het controleproces – corrigerende maatregelen heeft ingevoerd.

3.31.8. Wij nemen nota van de opmerking van de Rekenkamer en hebben corrigerende maatregelen genomen om de vastgestelde problemen aan te pakken. De Rekenkamer wijst er terecht op dat het aantal bestelde, geleverde en betaalde pagina's niet volledig overeenkwam. Dit is evenwel eigen aan het verrichte werk, dat bestond in de ontwikkeling van redactionele en educatieve inhoud, een activiteit die zich niet altijd gemakkelijk van tevoren laat kwantificeren. Wij willen er echter op wijzen dat de geleverde inhoud wel degelijk aan controles is onderworpen. Tot slot waren de categorieën taken gebaseerd op de categorieën uit een eerdere overeenkomst met het Publicatiebureau.

3.31.9. Zie onze antwoorden op de paragrafen 3.31.7 en 3.31.8.

3.32. Europees Waarnemingscentrum voor drugs en drugsverslaving (EMCDDA)

Inleiding

3.32.1. Het Europees Waarnemingscentrum voor drugs en drugsverslaving (“het EMCDDA”), gevestigd te Lissabon, werd opgericht bij [Verordening \(EEG\) nr. 302/93](#) van de Raad, die werd ingetrokken en vervangen door [Verordening \(EG\) nr. 1920/2006](#). De voornaamste taak van het EMCDDA is het verzamelen, analyseren en verspreiden van informatie over het verschijnen drugs en drugsverslaving met het oog op het uitwerken en het op Europees niveau publiceren van objectieve, betrouwbare en vergelijkbare gegevens. De informatie moet geschikt zijn om daarmee de vraag naar drugs, de wijze waarop die kan worden beperkt, alsmede andere met drugshandel verband houdende verschijnselen te analyseren. [Figuur 3.32.1](#) bevat de belangrijkste cijfers met betrekking tot het EMCDDA¹⁰⁰.

Figuur 3.32.1 — Belangrijkste cijfers met betrekking tot het EMCDDA

* De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de totale betalingskredieten die tijdens het begrotingsjaar beschikbaar waren.

** Het personeelsbestand bestaat uit EU-ambtenaren, tijdelijke EU-functionarissen, arbeidscontractanten van de EU en gedetacheerde nationale deskundigen; uitzendkrachten en consultants vallen hier niet onder.

Bron: Jaarrekening van het EMCDDA voor de begrotingsjaren 2021 en 2022; personeelscijfers verstrekt door het EMCDDA.

Informatie tot staving van de betrouwbaarheidsverklaring

3.32.2. Onze controleaanpak, de grondslag voor ons oordeel, de verantwoordelijkheden van de leiding van het EMCDDA en de met governance belaste personen en de verantwoordelijkheden van de auditor voor de controle van de rekeningen en de

¹⁰⁰ Meer informatie over de rol en activiteiten van het EMCDDA is te vinden op zijn website: www.emcdda.europa.eu.

Europees Waarnemingscentrum voor drugs en drugsverslaving (EMCDDA)

onderliggende verrichtingen, worden beschreven in deel 3.1. De handtekening op blz. 381 maakt integrerend deel uit van het oordeel.

De aan het Europees Parlement en de Raad voorgelegde betrouwbaarheidsverklaring van de ERK — verslag van de onafhankelijke auditor

Oordeel

3.32.3. Wij hebben het volgende gecontroleerd:

- a) de rekeningen van het Europees Waarnemingscentrum voor drugs en drugsverslaving (“het EMCDDA”), die bestaan uit de financiële overzichten¹⁰¹ en de verslagen over de uitvoering van de begroting van het EMCDDA¹⁰² betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar, en
- b) de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekeningen,

zoals voorgeschreven in artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

Betrouwbaarheid van de rekeningen

Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen

3.32.4. Naar ons oordeel geven de rekeningen van het EMCDDA over het op 31 december 2022 afgesloten jaar op alle materiële punten een getrouw beeld van de financiële situatie van het EMCDDA per 31 december 2022, van de resultaten van zijn verrichtingen en kasstromen en van de veranderingen van de nettoactiva in het op die

¹⁰¹ De financiële overzichten omvatten de balans en de staat van de financiële resultaten, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van de nettoactiva, alsook een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaglegging en andere toelichtingen.

¹⁰² De verslagen over de uitvoering van de begroting omvatten de verslagen die een samenvatting zijn van alle begrotingsverrichtingen en de bijbehorende toelichtingen.

datum afgesloten jaar, overeenkomstig zijn financieel reglement en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels. Deze zijn gebaseerd op internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector.

Wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen

Ontvangsten

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen

3.32.5. Naar ons oordeel zijn de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen van het EMCDDA betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Betalingen

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen

3.32.6. Naar ons oordeel zijn de onderliggende betalingen bij de rekeningen van het EMCDDA betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

3.32.7. De hiernavolgende opmerkingen doen niets af aan het oordeel van de ERK.

Opmerkingen over de beheers- en controlesystemen

3.32.8. We stelden vast dat het door het EMCDDA gebruikte systeem voor begrotingsbeheer 7 % van de begrotingsbetalingen (107 van de 1 595) als te laat had gemarkeerd. In werkelijkheid waren de meeste gemarkeerde betalingen echter niet te laat. Het EMCDDA heeft slechts in het geval van één te late betaling rente betaald. Deze discrepantie wordt veroorzaakt door onjuiste parametrisaties en/of onjuiste gegevensinvoer

Europees Waarnemingscentrum voor drugs en drugsverslaving (EMCDDA)

met betrekking tot de uiterste betaaldatum of de ontvangst van de documenten die een betalingsverplichting inhouden. Door een aanzienlijk aantal “fout-positieven” als gevolg van onjuiste parametrisaties en/of gegevenskwaliteit kan het EMCDDA worden blootgesteld aan financiële risico’s en reputatieschade.

Opmerkingen over het begrotingsbeheer

3.32.9. We stelden vast dat voor één in mei 2021 gesloten overeenkomst voor een bedrag van 75 000 EUR de juridische verbintenis niet was voorafgegaan door een begrotingsvastlegging voor hetzelfde bedrag. De begrotingsvastlegging was voor het eerst gedaan in april 2021, voor een bedrag van 55 000 EUR. Daarom was 20 000 EUR van de juridische verbintenis van 75 000 EUR aanvankelijk niet gedekt door een overeenkomstige begrotingsvastlegging. In december 2021 werd dit tekort teruggebracht tot 3 000 EUR, toen de oorspronkelijke begrotingsvastlegging werd verhoogd tot 72 000 EUR. Dezelfde situatie deed zich voor in 2022, toen de verlenging van de overeenkomst voor een bedrag van 75 000 EUR niet volledig werd gedekt door een overeenkomstige begrotingsvastlegging, met een tekort van 8 000 EUR. Dit is niet in overeenstemming met de vereisten van artikel 10, lid 3 (begrotingsboekhouding), en artikel 73, lid 2 (uitgaven), van het financieel reglement van het EMCDDA.

Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

3.32.10. De *bijlage* bevat een overzicht van de maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van de opmerkingen van de ERK van voorgaande jaren.

Bijlage — Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
1	2018	Het EMCDDA huurde uitzendkrachten in door middel van een kaderovereenkomst zonder daarbij de vereisten van Richtlijn 2008/104/EG en van de Portugese arbeidswetgeving in acht te nemen. Het EMCDDA moet de arbeidsvoorwaarden van zijn uitzendkrachten analyseren en waarborgen dat deze in overeenstemming zijn met de Europese en nationale arbeidswetgeving.	De kaderovereenkomst in kwestie is verstrekt in maart 2022. De laatste uitbetaling aan uitzendkrachten vond plaats in januari 2022.	Afgesloten

Antwoord van het EMCDDA

3.32.8. De bedoelde discrepantie bij het “markeren” (van te laat verrichte betalingen) door het elektronische systeem voor financieel en boekhoudkundig beheer (ABAC) van het EMCDDA heeft geen gevolgen gehad voor de regelmatigheid van de betrokken verrichtingen, namelijk de betaling van de verschuldigde bedragen en de betaling van rente in het genoemde geval. In dit verband heeft het EMCDDA een aantal maatregelen genomen om het aangevoerde risico op “fout-positieven” tot een minimum te beperken en ervoor te zorgen dat het ABAC-systeem van het EMCDDA een duidelijk en nauwkeurig beeld geeft van de daadwerkelijk te laat verrichte betalingen (in voorkomend geval). Met deze maatregelen worden de vastgestelde problemen aangepakt in verband met parametrisatie en de kwaliteit van de gegevensinvoer (in het ABAC-systeem) met betrekking tot de uiterste betaaldatum of de datum van ontvangst van documenten die een betalingsverzoek staven/een betalingsverplichting inhouden.

3.32.9. Op grond van de geldende regelingen voor het delen van de kosten/uitgaven met betrekking tot de ruimten binnen de kantoren van het EMCDDA die worden gedeeld met twee andere entiteiten, moest het EMCDDA slechts een deel van de totale kosten/uitgaven voor de betrokken overeenkomst dragen. De door het EMCDDA te dragen kosten/uitgaven waren gebaseerd op de overeenkomstige begrotingsvastleggingen, terwijl de resterende kosten (die volgens de geldende regelingen voor rekening van de twee andere partijen kwamen) berustten op volgens de toepasselijke regels uitgevoerde boekhoudkundige verrekenings-/vereffeningsverrichtingen. Van deze oplossing werd gebruikgemaakt op basis van de voornoemde geldende regelingen teneinde de beperkte beschikbare begrotingsmiddelen zo efficiënt mogelijk te benutten, gezien de beduidende beperkingen waaraan de begroting van het EMCDDA onderhevig is. Dankzij de verwachte aanstaande aanzienlijke verhoging van zijn begroting zal het EMCDDA beter in staat zijn om de nodige maatregelen te nemen voor de vastlegging van de totale kosten of “bruto”-kosten van de overeenkomst in kwestie in de begroting, onverminderd de regeling voor het delen van deze kosten met derde partijen.

3.33. Agentschap van de Europese Unie voor samenwerking op het gebied van rechtshandhaving (Europol)

Inleiding

3.33.1. Het Agentschap van de Europese Unie voor samenwerking op het gebied van rechtshandhaving (“Europol”), gevestigd te Den Haag, werd opgericht bij [Besluit 2009/371/JBZ](#) van de Raad dat werd ingetrokken en vervangen door [Verordening \(EU\) 2016/794](#). Europol heeft tot doel het optreden van de politieautoriteiten en andere wetshandhavingdiensten van de lidstaten te ondersteunen. Het ondersteunt ook wederzijdse samenwerking bij de voorkoming en bestrijding van zware criminaliteit waardoor twee of meer lidstaten worden getroffen, van vormen van criminaliteit die een schending inhouden van een gemeenschappelijk belang dat tot het EU-beleid behoort, en van terrorisme. [Figuur 3.33.1](#) bevat de belangrijkste cijfers met betrekking tot Europol¹⁰³.

Figuur 3.33.1 — Belangrijkste cijfers met betrekking tot Europol

* De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de totale betalingskredieten die tijdens het begrotingsjaar beschikbaar waren.

** Het personeelsbestand bestaat uit EU-ambtenaren, tijdelijke EU-functionarissen, arbeidscontractanten van de EU en gedetacheerde nationale deskundigen (GND's); uitzendkrachten en consultants vallen hier niet onder.

Bron: Jaarrekening van Europol voor de begrotingsjaren 2021 en 2022; personeelscijfers verstrekt door Europol.

Informatie tot staving van de betrouwbaarheidsverklaring

3.33.2. Onze controleaanpak, de grondslag voor ons oordeel, de verantwoordelijkheden van de leiding van Europol en de met governance belaste personen en de verantwoordelijkheden van de auditor voor de controle van de rekeningen en de

¹⁰³ Meer informatie over de rol en activiteiten van Europol is te vinden op zijn website: www.europol.europa.eu.

Agentschap van de Europese Unie voor samenwerking op het gebied van rechtshandhaving
(Europol)

onderliggende verrichtingen, worden beschreven in deel 3.1. De handtekening op blz. 381 maakt integrerend deel uit van het oordeel.

De aan het Europees Parlement en de Raad voorgelegde betrouwbaarheidsverklaring van de ERK — verslag van de onafhankelijke auditor

Oordeel

3.33.3. Wij hebben het volgende gecontroleerd:

- a) de rekeningen van het Agentschap van de Europese Unie voor samenwerking op het gebied van rechtshandhaving (“Europol”), die bestaan uit de financiële overzichten¹⁰⁴ en de verslagen over de uitvoering van de begroting van Europol¹⁰⁵ betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar, en
- b) de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekeningen,

zoals voorgeschreven in artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

Betrouwbaarheid van de rekeningen

Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen

3.33.4. Naar ons oordeel geven de rekeningen van Europol over het op 31 december 2022 afgesloten jaar op alle materiële punten een getrouw beeld van de financiële situatie van Europol per 31 december 2022, van de resultaten van zijn

¹⁰⁴ De financiële overzichten omvatten de balans en de staat van de financiële resultaten, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van de nettoactiva, alsook een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaglegging en andere toelichtingen.

¹⁰⁵ De verslagen over de uitvoering van de begroting omvatten de verslagen die een samenvatting zijn van alle begrotingsverrichtingen en de bijbehorende toelichtingen.

verrichtingen en kasstromen en van de veranderingen van de nettoactiva in het op die datum afgesloten jaar, overeenkomstig zijn financieel reglement en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels. Deze zijn gebaseerd op internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector.

Wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen

Ontvangsten

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen

3.33.5. Naar ons oordeel zijn de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen van Europol betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Betalingen

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen

3.33.6. Naar ons oordeel zijn de onderliggende betalingen bij de rekeningen van Europol betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

3.33.7. De hiernavolgende opmerkingen doen niets af aan het oordeel van de ERK.

Opmerkingen over de wettigheid en regelmatigheid van de verrichtingen

3.33.8. Tussen 2020 en 2022 heeft Europol een dagvergoeding uitbetaald aan drie Nederlanders die als gedetacheerde nationale deskundigen (GND) werkzaam waren. Aangezien Europol in Nederland is gevestigd, hadden de drie GND's volgens de interne regels van Europol geen recht op deze vergoedingen. Europol stelde de kwestie in december 2022

Agentschap van de Europese Unie voor samenwerking op het gebied van rechtshandhaving
(Europol)

vast en besloot in februari 2023 de in het verleden aan de drie GND's uitbetaalde dagvergoedingen niet terug te vorderen. Het kwijtgescholden bedrag werd opgenomen in de jaarrekening 2022 (5.3.4. Gecumuleerd te veel betaald bedrag). Per december 2022 werd de betaling van dagvergoedingen aan de drie GND's stopgezet. De totale bijbehorende betalingen aan de drie GND's in de periode 2020-2022, ten bedrage van 155 553 EUR, zijn onregelmatig. De onregelmatige betalingen voor 2022 bedroegen 90 605 EUR.

3.33.9. In 2022 betaalde Europol een subsidie van 3,3 miljoen EUR ter financiering van de activiteiten van een nationale politiedienst in een lidstaat, inclusief 1,4 miljoen EUR als vergoeding voor de aanschaf van vijf boten en een voorziening van 7 % voor de bijbehorende algemene kosten, inclusief btw. Voor de aanschaf van boten voor politieoperaties mag de btw uit hoofde van de bepalingen van artikel 186, lid 4, punt c), van het Financieel Reglement echter niet worden terugbetaald, omdat de begunstigde een publiekrechtelijke overheidsinstantie is die als overheidsinstantie activiteiten verricht. Wij concluderen daarom dat een deel van de subsidie, een bedrag van 0,2 miljoen EUR — dat overeenkomt met de niet-subsidiabele btw en het daarmee samenhangende deel van de bijbehorende algemene kosten — onregelmatig is.

Op ons verzoek heeft Europol andere subsidies geïdentificeerd op grond waarvan btw is terugbetaald voor soortgelijke activiteiten, waarmee nog eens 0,2 miljoen EUR is gemoeid.

Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

3.33.10. De *bijlage* bevat een overzicht van de maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van de opmerkingen van de ERK van voorgaande jaren.

Bijlage — Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
1	2020	Europol had in 33 % van de gevallen te laat betaald. Wij stelden vergelijkbare vertragingen vast voor 2019, 2018 en 2017. Deze terugkerende tekortkoming stelt Europol bloot aan reputatierisico.	In vergelijking met 2020 (32,8 %) en 2021 (7,8 %) werd het percentage te late betalingen in 2022 verder teruggebracht tot 7,2 %. Het percentage te late betalingen in waarde daalde van 4,6 % eind 2021 naar 1,9 % eind 2022.	Afgesloten
2	2021	Tussen 2019 en 2021 beoordeelde Europol één geval van een mogelijk belangenconflict in verband met een hooggeplaatst personeelslid dat elders een nieuwe baan aanvaardde. Europol had zijn besluit niet binnen de gestelde termijn genomen en had de betrokkene dus in feite toestemming gegeven om zonder enige beperking de nieuwe baan te aanvaarden.	Europol heeft toegezegd de wettelijke termijnen in de toekomst in acht te zullen nemen. In 2022 hebben zich geen gevallen voorgedaan waarin hoger leidinggevend personeel Europol verliet.	Afgesloten

Antwoord van Europol

3.33.8. Europol heeft eind december 2022 vastgesteld dat er een bedrag van 155 553 EUR aan dagvergoedingen voor drie Nederlandse gedetacheerde nationale deskundigen (GND's) te veel was betaald. Europol heeft deze kwestie gemeld aan de Europese Rekenkamer (ERK) en vermeld in de jaarrekening voor het boekjaar 2022. In overeenstemming met de vereisten van artikel 101 van het Financieel Reglement (Verordening (EU, Euratom) 2018/1046) besloot Europol het te veel betaalde bedrag niet terug te vorderen, onder meer omdat het belangrijk werd geacht de vertrouwensrelatie en de samenwerking met de detacherende autoriteiten in stand te houden. Europol heeft een reeks grondige controles uitgevoerd, die evenwel geen andere op dezelfde gronden te veel betaalde bedragen in verband met toelagen voor GND's aan het licht hebben gebracht. Strengere controles vooraf, waarbij een beroep wordt gedaan op de expertise van deskundigen en er adequate middelen worden toegewezen binnen de eenheid Personeelszaken, zullen er in de toekomst toe bijdragen dat vóór de uitvoering van betalingen doeltreffende waarborgen worden geboden met betrekking tot de rechtmatigheid van de desbetreffende toelagen.

3.33.9. Europol neemt nota van de opmerking van de Rekenkamer. In artikel 5 van Besluit 2008/617/JBZ van de Raad ter verbetering van de samenwerking in crisissituaties tussen de speciale interventie-eenheden van de lidstaten van de Europese Unie is bepaald dat speciale interventie-eenheden gezamenlijke opleidingen en oefeningen moeten organiseren. De operationele subsidie in kwestie was bestemd voor de activiteiten van speciale interventie-eenheden die door één lidstaat werden gecoördineerd. Op basis van artikel 186, lid 4, punt c), van het Financieel Reglement (Verordening (EU, Euratom) 2018/1046) en de bijbehorende specifieke uitvoeringsrichtsnoeren van de Europese Commissie inzake subsidieadministratie was Europol van mening dat btw-bedragen subsidiabele kosten vormen wanneer zij op grond van de toepasselijke nationale wetgeving niet kunnen worden teruggevorderd en verband houden met opleiding, bewustmaking of soortgelijke activiteiten op het gebied van veiligheid, met uitzondering van btw-bedragen die door de lidstaten als publiekrechtelijke lichamen in de uitoefening van soevereine taken worden betaald, met name ingeval de betrokken diensten niet kunnen worden verleend door particuliere ondernemingen. In de toekomst zal Europol de subsidiabiliteit van btw-kosten in het kader van operationele subsidies beoordelen in het licht van de opmerkingen van de Rekenkamer.

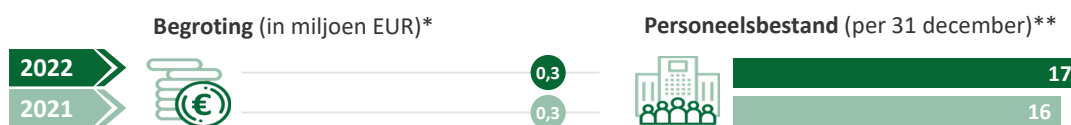
**Agentschappen gefinancierd in het
kader van MFK-rubriek 7
— Europees openbaar bestuur**

3.34. Voorzieningsagentschap van Euratom (ESA)

Inleiding

3.34.1. Het Voorzieningsagentschap van Euratom ("ESA"), gevestigd te Luxemburg, werd opgericht in 1958, met de vaststelling, door de Raad van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie, van de [statuten](#) van het ESA, ingetrokken en vervangen door [Besluit van de Raad 2008/114/EG, Euratom](#). Het ESA heeft als voornaamste taak, gebruikers in de EU een regelmatige voorziening te verzekeren van nucleair materiaal en met name kernbrandstof. Zij doet dit door een gemeenschappelijk voorzieningsbeleid te voeren dat gebaseerd is op het beginsel van gelijke toegang tot hulpbronnen. [Figuur 3.34.1](#) bevat de belangrijkste cijfers met betrekking tot het ESA¹⁰⁶.

Figuur 3.34.1 — Belangrijkste cijfers met betrekking tot het ESA

* De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de totale betalingskredieten die tijdens het begrotingsjaar beschikbaar waren.

** Het personeelsbestand bestaat uit EU-ambtenaren, tijdelijke EU-functionarissen, arbeidscontractanten van de EU en gedetacheerde nationale deskundigen (GND's); uitzendkrachten en consultants vallen hier niet onder.

Bron: Jaarrekening van het ESA voor de begrotingsjaren 2021 en 2022; personeelscijfers verstrekt door het ESA.

Informatie tot staving van de betrouwbaarheidsverklaring

3.34.2. Onze controleaanpak, de grondslag voor ons oordeel, de verantwoordelijkheden van de leiding van het ESA en de met governance belaste personen en de verantwoordelijkheden van de auditor voor de controle van de rekeningen en de onderliggende verrichtingen, worden beschreven in deel 3.1. De handtekening op blz. 381 maakt integrerend deel uit van het oordeel.

¹⁰⁶ Meer informatie over de rol en activiteiten van het ESA is te vinden op zijn website: <http://ec.europa.eu/euratom/index.html>.

De aan het Europees Parlement en de Raad voorgelegde betrouwbaarheidsverklaring van de ERK — verslag van de onafhankelijke auditor

Oordeel

3.34.3. Wij hebben het volgende gecontroleerd:

- a) de rekeningen van het Voorzieningsagentschap van Euratom (“ESA”), die bestaan uit de financiële overzichten¹⁰⁷ en de verslagen over de uitvoering van de begroting van het ESA¹⁰⁸ betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar, en
- b) de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekeningen,

zoals voorgeschreven in artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

Betrouwbaarheid van de rekeningen

Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen

3.34.4. Naar ons oordeel geven de rekeningen van ERA over het op 31 december 2022 afgesloten jaar op alle materiële punten een getrouw beeld van de financiële situatie van ERA per 31 december 2022, van de resultaten van zijn verrichtingen en kasstromen en van de veranderingen van de nettoactiva in het op die datum afgesloten jaar, overeenkomstig zijn financieel reglement en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels. Deze zijn gebaseerd op internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector.

¹⁰⁷ De financiële overzichten omvatten de balans en de staat van de financiële resultaten, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van de nettoactiva, alsook een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaglegging en andere toelichtingen.

¹⁰⁸ De verslagen over de uitvoering van de begroting omvatten de verslagen die een samenvatting zijn van alle begrotingsverrichtingen en de bijbehorende toelichtingen.

Wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen

Ontvangsten

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen

3.34.5. Naar ons oordeel zijn de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen van het ESA betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Betalingen

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen

3.34.6. Naar ons oordeel zijn de onderliggende betalingen bij de rekeningen van het ESA betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

3.34.7. De hiernavolgende opmerkingen doen niets af aan het oordeel van de ERK.

Opmerkingen over de beheers- en controlesystemen

3.34.8. Het ESA gunt systematisch overeenkomsten met een geringe waarde (minder dan 15 000 EUR) zonder de bijbehorende evaluatieverslagen en gunningsbesluiten uit te brengen. Dit is niet in overeenstemming met de punten 30.3 en 30.4 van bijlage I bij het Financieel Reglement.

Voorzieningsagentschap van Euratom (ESA)

Antwoord van het ESA

3.34.8. Het Voorzieningsagentschap van Euratom stemt in met de bevinding. Het agentschap verstrekt passende richtsnoeren aan alle personeelsleden die betrokken zijn bij aanbestedingen en financieel beheer, met inbegrip van templates, om ervoor te zorgen dat de aanbestedingsprocedures naar behoren worden goedgekeurd en gedocumenteerd.

Financieel autonome agentschappen

3.35. Vertaalbureau voor de organen van de Europese Unie (CdT)

Inleiding

3.35.1. Het Vertaalbureau voor de organen van de Europese Unie (“CdT”), gevestigd te Luxemburg, werd opgericht bij [Verordening \(EG\) nr. 2965/94](#). Het CdT verleent de organen van de Europese Unie vertaaldiensten. Het is een orgaan dat zichzelf financiert. Zijn begroting wordt gefinancierd uit de vergoedingen die aan de klanten in rekening worden gebracht.

[Figuur 3.35.1](#) bevat de belangrijkste cijfers met betrekking tot het CdT¹⁰⁹.

Figuur 3.35.1 — Belangrijkste cijfers met betrekking tot het CdT

* De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de totale betalingskredieten die tijdens het begrotingsjaar beschikbaar waren.

** Het personeelsbestand bestaat uit EU-ambtenaren, tijdelijke EU-functionarissen, arbeidscontractanten van de EU en gedetacheerde nationale deskundigen (GND's); uitzendkrachten en consultants vallen hier niet onder.

Bron: Jaarrekening van het CdT voor de begrotingsjaren 2021 en 2022; personeelscijfers verstrekt door het CdT.

Informatie tot staving van de betrouwbaarheidsverklaring

3.35.2. Onze controleaanpak, de grondslag voor ons oordeel, de verantwoordelijkheden van de leiding van het CdT en de met governance belaste personen en de verantwoordelijkheden van de auditor voor de controle van de rekeningen en de onderliggende verrichtingen, worden beschreven in deel 3.1. De handtekening op blz. 381 maakt integrerend deel uit van het oordeel.

¹⁰⁹ Meer informatie over de rol en activiteiten van het CdT is te vinden op zijn website: www.cdt.europa.eu.

De aan het Europees Parlement en de Raad voorgelegde betrouwbaarheidsverklaring van de ERK — verslag van de onafhankelijke auditor

Oordeel

3.35.3. Wij hebben het volgende gecontroleerd:

- a) de rekeningen van het Vertaalbureau voor de organen van de Europese Unie ("CdT"), die bestaan uit de financiële overzichten¹¹⁰ en de verslagen over de uitvoering van de begroting van het CdT¹¹¹ betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar, en
- b) de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekeningen,

zoals voorgeschreven in artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

Betrouwbaarheid van de rekeningen

Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen

3.35.4. Naar ons oordeel geven de rekeningen van het CdT over het op 31 december 2022 afgesloten jaar op alle materiële punten een getrouw beeld van de financiële situatie van het CdT per 31 december 2022, van de resultaten van zijn verrichtingen en kasstromen en van de veranderingen van de nettoactiva in het op die datum afgesloten jaar, overeenkomstig zijn financieel reglement en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels. Deze zijn gebaseerd op internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector.

¹¹⁰ De financiële overzichten omvatten de balans en de staat van de financiële resultaten, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van de nettoactiva, alsook een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaglegging en andere toelichtingen.

¹¹¹ De verslagen over de uitvoering van de begroting omvatten de verslagen die een samenvatting zijn van alle begrotingsverrichtingen en de bijbehorende toelichtingen.

Wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen

Ontvangsten

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen

3.35.5. Naar ons oordeel zijn de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen van het CdT betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Betalingen

Oordeel met beperking ten aanzien van de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen

3.35.6. Naar ons oordeel zijn de onderliggende betalingen bij de rekeningen van het CdT betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar, behoudens de kwesties die zijn toegelicht in de paragrafen “Grondslag voor een oordeel met beperking over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen”, op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Grondslag voor het oordeel met beperking over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen

3.35.7. In ons [Jaarverslag 2021](#) (zie paragraaf 3.35.9) hebben we geconcludeerd dat drie overeenkomsten (met een totale waarde van 0,7 miljoen EUR) die het CdT heeft gegund als resultaat van een procedure van gunning via onderhandelingen, onregelmatig waren omdat de redenen die het CdT aanvoerde voor het gebruik van een dergelijke procedure — de noodzaak om exclusieve rechten te beschermen in twee gevallen en dwingende spoed in één geval — niet waren onderbouwd. Als gevolg daarvan zijn alle daaropvolgende betalingen op grond van deze overeenkomsten onregelmatig. In 2022 leidde slechts één van deze drie overeenkomsten tot een betaling ten bedrage van 0,6 miljoen EUR.

3.35.8. Tijdens onze controlewerkzaamheden voor het begrotingsjaar 2022 troffen we twee soortgelijke gevallen aan. In beide gevallen had het CdT een overeenkomst gesloten (één voor 110 000 EUR en een andere voor 52 000 EUR) via een procedure van gunning door onderhandelingen met één enkele dienstverlener zonder voorafgaande aankondiging van de opdracht en rechtvaardigde het CdT zijn keuze voor de procedure met dwingende spoed. Wij constateerden dat de motivering van het CdT ontoereikend was, aangezien de dwingende spoed niet werd aangetoond. Bijgevolg concluderen we dat de overeenkomsten onregelmatig zijn, evenals het totaalbedrag van 0,1 miljoen EUR aan daarmee samenhangende betalingen in 2022.

3.35.9. Het CdT beheert 117 afzonderlijke kaderovereenkomsten die voortvloeien uit één aanbestedingsprocedure, verdeeld in 20 percelen, voor de vertaling van juridische teksten uit het Engels in 20 officiële talen van de EU. Het algemeen maximum voor deze procedure bedroeg 1 miljoen EUR, maar — in strijd met artikel 2, lid 31, van het Financieel Reglement — in de bijbehorende kaderovereenkomsten werd geen melding gemaakt van de totale waarde ervan. We stelden vast dat het CdT de desbetreffende uitgaven alleen in het oog had gehouden op het niveau van het betrokken begrotingsonderdeel, en geen toezicht had gehouden op de besteding van het maximum, noch op het niveau van de afzonderlijke kaderovereenkomsten, noch op de gehele procedure. Bijgevolg had het CdT eind 2022 1,7 miljoen EUR betaald in het kader van de betrokken overeenkomsten. Het bedrag van 0,7 miljoen EUR dat boven het maximum is betaald, is onregelmatig. Een deel van de overschrijding (0,2 miljoen EUR) was al in 2021 betaald. De onregelmatige betalingen voor 2022 bedroegen 0,5 miljoen EUR.

3.35.10. Het totale bedrag aan niet-conforme uitgaven bedraagt 1,3 miljoen EUR. Dit komt overeen met 2,4 % van de totale in 2022 beschikbare betalingskredieten. Dit overschrijdt de voor deze controle vastgestelde materialiteitsdrempel.

3.35.11. De hiernavolgende opmerkingen doen niets af aan het oordeel van de ERK.

Opmerkingen over de beheers- en controlesystemen

3.35.12. Bij drie gecontroleerde aanbestedingsprocedures voor diensten ontbraken in het bestek belangrijke criteria voor de beoordeling van de technische en beroepsbekwaamheid van de inschrijvers. Bij het verzoek om bewijs van de financiële draagkracht van de inschrijver had het CdT geen reeks relevante, specifieke en meetbare minimumniveaus vastgesteld waaronder inschrijvers niet zouden worden aanvaard. Wij zijn van oordeel dat dit een tekortkoming is in de beoordeling van het vermogen van de inschrijvers om de gevraagde diensten te verlenen.

3.35.13. Het CdT houdt geen toezicht op het verbruik van de financiële maxima op het niveau van de afzonderlijke procedures en kaderovereenkomsten voor vertalingen. Dit is een kritieke tekortkoming in de beheers- en controlesystemen van het CdT.

Vertaalbureau voor de organen van de Europese Unie (CdT)

Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

3.35.14. De *bijlage* bevat een overzicht van de maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van de opmerkingen van de ERK van voorgaande jaren.

Bijlage — Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
1	2021	Tekortkomingen in drie overheidsopdrachten: ondertekening van de overeenkomsten zonder voorafgaande aankondiging van de opdracht. Ontoereikende rechtvaardiging van de noodzaak om exclusieve rechten te beschermen of van de dwingende spoed.	In 2022 was slechts één van deze drie overeenkomsten open; deze leidde tot een betaling (zie paragraaf 3.35.7).	Openstaand
2	2021	Tekortkomingen in de documentatie bij twee openbare aanbestedingsprocedures.	Het CdT heeft zijn procedures en modellen bijgewerkt om de vastgestelde tekortkomingen te verhelpen.	Afgesloten

Antwoord van het CdT

3.35.7. Het Vertaalbureau neemt nota van de bevinding van de Rekenkamer. Deze bevinding houdt verband met de eerdere audit van vorig jaar, waarvoor het Vertaalbureau een gedetailleerde toelichting gaf op zijn standpunten en de redenen die zijn besluit over de aanbestedingsprocedure onderbouwden. Deze eenmalige betaling van de factuur heeft betrekking op apparatuur die reeds was geleverd toen de Rekenkamer zijn opmerking in de controle van vorig jaar aan de orde stelde.

3.35.8. Het Vertaalbureau neemt nota van de argumenten van de Rekenkamer betreffende de redenen die het gebruik van bijlage I, punt 11.1, punt c), van het Financieel Reglement in dit geval rechtvaardigen. Aangezien het Vertaalbureau geen duidelijke oplossing kon vinden om een brug te slaan tussen de oude en de nieuwe kaderovereenkomst, besloot de ordonnateur van het Vertaalbureau, na afweging van de verschillende elementen, om via deze onderhandelingsprocedures een uitbreiding van de dienst aan te besteden.

3.35.9. Het Vertaalbureau neemt nota van de bevinding. In de tussentijd heeft het Vertaalbureau een verslag over de uiteindelijke begunstigden opgesteld waarin alle geldende kaderovereenkomsten worden opgesomd en alle nodige details zijn opgenomen om het verbruik van elk van de kaderovereenkomsten te volgen. Dit verslag wordt dagelijks opgesteld en benadrukt dat actie nodig kan zijn zodra het consumptiepercentage van 75 % is bereikt. Het Vertaalbureau heeft ook een functie in zijn workflowplatform ontwikkeld dat automatisch detecteert wanneer een bepaalde kaderovereenkomst een verbruikpercentage van 90 % van het budget bereikt en dagelijks waarschuwingsmails stuurt naar een aantal interne ontvangers totdat er actie is ondernomen.

3.35.12. De aanbestedingsdocumenten die voor deze procedures werden gebruikt, waren gebaseerd op oudere sjablonen en bevatten geen duidelijke indicatie van de minimale financiële draagkracht van de inschrijver. De nieuwe sjablonen die het Vertaalbureau gebruikt, vereisen dat deze cijfers duidelijk worden gespecificeerd en ingevuld.

3.35.13. Zoals aangegeven in zijn antwoord betreffende opmerking 3.35.9, heeft het Vertaalbureau een BO-verslag opgesteld met een lijst van alle van kracht zijnde kaderovereenkomsten en alle gegevens die nodig zijn om de benutting van het plafond van elk van deze overeenkomsten te volgen.

3.36. Communautair Bureau voor plantenrassen (CPVO)

Inleiding

3.36.1. Het Communautair Bureau voor plantenrassen (“het CPVO”), gevestigd te Angers, werd opgericht bij [Verordening \(EG\) nr. 2100/94](#) van de Raad. De belangrijkste taak van het CPVO bestaat in het registreren en onderzoeken van de aanvragen tot verlening van kwekersrechten in de EU, alsmede het door de bevoegde bureaus in de lidstaten laten uitvoeren van de nodige technische onderzoeken. Het CPVO is een orgaan dat zichzelf financiert. Zijn begroting wordt gefinancierd uit de vergoedingen die aan particuliere ondernemingen in rekening worden gebracht. [Figuur 3.36.1](#) bevat de belangrijkste cijfers met betrekking tot het CPVO¹¹².

Figuur 3.36.1 — Belangrijkste cijfers met betrekking tot het CPVO

* De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de totale betalingskredieten die tijdens het begrotingsjaar beschikbaar waren.

** Het personeelsbestand bestaat uit EU-ambtenaren, tijdelijke EU-functionarissen, arbeidscontractanten van de EU en gedetacheerde nationale deskundigen (GND's); uitzendkrachten en consultants vallen hier niet onder.

Bron: Jaarrekening van het CPVO voor de begrotingsjaren 2021 en 2022; personeelscijfers verstrekt door het CPVO.

Informatie tot staving van de betrouwbaarheidsverklaring

3.36.2. Onze controleaanpak, de grondslag voor ons oordeel, de verantwoordelijkheden van de leiding van het CPVO en de met governance belaste personen en de verantwoordelijkheden van de auditor voor de controle van de rekeningen en de onderliggende verrichtingen, worden beschreven in deel 3.1. De handtekening op blz. 381 maakt integrerend deel uit van het oordeel.

¹¹² Meer informatie over de rol en activiteiten van het CPVO is te vinden op zijn website: www.cpvo.europa.eu.

De aan het Europees Parlement en de Raad voorgelegde betrouwbaarheidsverklaring van de ERK — verslag van de onafhankelijke auditor

Oordeel

3.36.3. Wij hebben het volgende gecontroleerd:

- a) de rekeningen van het Communautair Bureau voor plantenrassen ("CPVO"), die bestaan uit de financiële overzichten¹¹³ en de verslagen over de uitvoering van de begroting van het CPVO¹¹⁴ betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar, en
- b) de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekeningen,

zoals voorgeschreven in artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

Betrouwbaarheid van de rekeningen

Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen

3.36.4. Naar ons oordeel geven de rekeningen van het CPVO over het op 31 december 2022 afgesloten jaar op alle materiële punten een getrouw beeld van de financiële situatie van het CPVO per 31 december 2022, van de resultaten van zijn verrichtingen en kasstromen en van de veranderingen van de nettoactiva in het op die datum afgesloten jaar, overeenkomstig zijn financieel reglement en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels. Deze zijn gebaseerd op internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector.

¹¹³ De financiële overzichten omvatten de balans en de staat van de financiële resultaten, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van de nettoactiva, alsook een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaglegging en andere toelichtingen.

¹¹⁴ De verslagen over de uitvoering van de begroting omvatten de verslagen die een samenvatting zijn van alle begrotingsverrichtingen en de bijbehorende toelichtingen.

Wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen

Ontvangsten

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen

3.36.5. Naar ons oordeel zijn de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen van het CPVO betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Betalingen

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen

3.36.6. Naar ons oordeel zijn de onderliggende betalingen bij de rekeningen van het CPVO betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

3.36.7. De hiernavolgende opmerkingen doen niets af aan het oordeel van de ERK.

Opmerkingen over de wettigheid en regelmatigheid van de verrichtingen

3.36.8. In ons [Jaarverslag 2021](#) (zie paragraaf 3.36.9) concludeerden we dat een kaderovereenkomst voor beveiligingsdiensten onregelmatig was omdat het CPVO twee inschrijvers had uitgesloten op basis van onregelmatige vereisten om de financiële draagkracht aan te tonen. Als gevolg daarvan zijn alle daaropvolgende betalingen op grond van deze overeenkomsten onregelmatig, met inbegrip van de betalingen van 2022 ten bedrage van 63 231 EUR.

Opmerkingen over de beheers- en controlesystemen

3.36.9. In een aanbestedingsprocedure voor IT-diensten stelden we de volgende tekortkomingen vast:

- a) Volgens de selectiecriteria in het bestek moest de jaaromzet vier keer de geraamde jaarlijkse contractwaarde bedragen. Dit druist in tegen punt 19 van bijlage I bij het Financieel Reglement, waarin is bepaald dat de minimumjaaromzet niet meer mag bedragen dan tweemaal de geraamde jaarlijkse contractwaarde.
- b) Omdat de jaarlijkse begroting van de overeenkomst niet in het bestek was opgenomen, was het niet duidelijk hoe de volgens de selectiecriteria vereiste minimumomzet moest worden berekend. Bijgevolg heeft het evaluatiecomité dit vereiste niet toegepast bij de beoordeling van de financiële draagkracht van de enige inschrijver die een offerte had ingediend.

Door onduidelijkheden in het bestek met betrekking tot sommige criteria wordt afbreuk gedaan aan de transparantie en objectiviteit van de procedure. Daarnaast heeft het buitensporige omzetvereiste sommige potentiële inschrijvers er wellicht van weerhouden om een offerte in te dienen.

3.36.10. Op 1 september 2021 trad de huidige voorzitter van het CVPO aan als waarnemend voorzitter. Hij heeft toen echter geen nieuwe delegaties van zijn bevoegdheden als ordonnateur afgegeven. Evenmin herbevestigde hij de bestaande delegaties die door de vorige voorzitter waren afgegeven. Deze situatie duurde voort na de vaste benoeming van de huidige voorzitter van het CVPO op 1 februari 2022, tot ons controlebezoek in november 2022. De interne regels van het CPVO voorzagen niet in de automatische continuïteit van bestaande delegaties wanneer het van voorzitter veranderde.

Gedurende langere tijd werd de begroting van het CPVO dan ook uitgevoerd op basis van verouderde delegaties. Dit duidt op een kritieke tekortkoming in de bijbehorende beheers- en controlesystemen.

3.36.11. Voor twee subsidies (ten bedrage van 469 037 EUR) ter financiering van onderzoeksprojecten ontdekten we dat het CPVO niet de criteria had vastgesteld die moesten worden gebruikt om de operationele en technische aspecten van voorgestelde projecten te evalueren voordat een subsidie werd toegekend, met inbegrip van de criteria om de cofinancieringspercentages vast te stellen. Het CPVO voert ook geen uitgebreide controles vooraf en achteraf uit (inclusief controles ter plaatse) met betrekking tot de realiteit en subsidiabiliteit van de activiteiten en kosten die uit hoofde van zijn subsidies worden gefinancierd. Bovendien zijn bij verzoeken om eindbetaling niet voldoende bewijsstukken gevoegd (bijv. urenstaten, salarisstrookjes en facturen). Dit zijn systematische tekortkomingen in de beheers- en controlesystemen van het CPVO die in strijd zijn met artikel 111 van het Financieel Reglement en het risico op te hoge betalingen vergroten.

Communautair Bureau voor plantenrassen (CPVO)

Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

3.36.12. De *bijlage* bevat een overzicht van de maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van de opmerkingen van de ERK van voorgaande jaren.

Bijlage — Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
1	2014	Hoewel het CPVO in 1995 operationeel werd, is er nog steeds geen zetelovereenkomst gesloten met de gastlidstaat.	Het CPVO heeft hier geen invloed op. Na verschillende verzoeken aan Frankrijk is op 3 maart 2023 aan het CPVO een ontwerpzetelovereenkomst ter becommentariëring voorgelegd.	Openstaand
2	2016	De oprichtingsverordening van het CPVO schrijft geen periodieke externe prestatie-evaluaties voor.	Het CPVO heeft hier geen invloed op. Het CPVO en zijn raad van bestuur hebben de Commissie verzocht dit bij te werken. De kwestie is opnieuw aan de orde gesteld in de vergadering van de raad van bestuur van 31 maart 2023.	Openstaand

Communautair Bureau voor plantenrassen (CPVO)

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
3	2021	De aanbestedingsprocedure voor beveiligingsdiensten (die werd afgesloten met een overeenkomst ter waarde van 249 609 EUR) en de bijbehorende betalingen werden onregelmatig geacht omdat het evaluatiecomité een onwettig bestek hanteerde voor het aantonen van de financiële draagkracht van de inschrijver, wat leidde tot de uitsluiting van twee inschrijvers.	<p>Het CPVO verrichtte in 2022 betalingen in het kader van deze overeenkomst (zie paragraaf 3.36.9). Het CPVO is van plan de huidige overeenkomst zo snel mogelijk te beëindigen.</p> <p>In onze controle van 2022 troffen we soortgelijke kwesties aan (zie paragraaf 3.36.10).</p> <p>Het CPVO heeft ermee ingestemd het bestek te herzien en bij te werken, zodat de financiële draagkracht van de inschrijver kan worden aangetoond.</p>	Openstaand

Antwoord van het CPVO

3.36.8 Het CPVO neemt nota van de opmerkingen van de Rekenkamer. Het CPVO heeft besloten het huidige contract te beëindigen zodra het een nieuw contract kan afsluiten (na publicatie van een nieuwe aanbesteding).

3.36.9 Het CPVO neemt nota van de opmerkingen van de Rekenkamer. In toekomstige aanbestedingen wordt een expliciete berekening gedocumenteerd en de procedure wordt bijgewerkt.

3.36.10 Het CPVO neemt nota van de opmerkingen van de Rekenkamer. Op 31 maart 2023 zijn nieuwe richtsnoeren inzake de procedure ter vervanging van de voorzitter van het CPVO bij afwezigheid of verhindering vastgesteld (bijgevoegd bij dit antwoord).

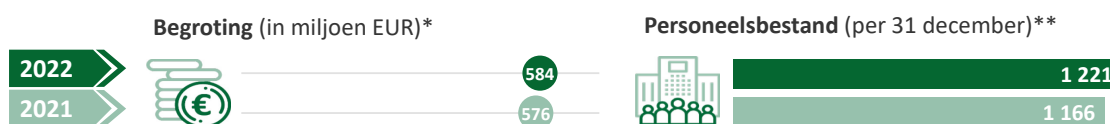
3.36.11 Het CPVO erkent dat de O&O-procedure tekortkomingen vertoont. De procedure zal worden aangepast om deze deugdelijker te maken. Het CPVO zal toekomstige voorstellen zorgvuldig evalueren in het licht van de opmerkingen van de Rekenkamer.

3.37. Bureau voor intellectuele eigendom van de Europese Unie (EUIPO)

Inleiding

3.37.1. Het Bureau voor intellectuele eigendom van de Europese Unie (“EUIPO”), gevestigd te Alicante, werd opgericht bij [Verordening \(EU\) 2017/1001](#). Het EUIPO heeft het in 1994 opgerichte Bureau voor harmonisatie binnen de interne markt (“BHIM”) vervangen. Het EUIPO is zowel verantwoordelijk voor het beheer van het Uniemerken en de ingeschreven EU-modellen, als voor de Europese en internationale samenwerking op het gebied van intellectuele eigendom. Het beheert ook het Europees Waarnemingscentrum voor inbreuken op intellectuele-eigendomsrechten. Het EUIPO is een orgaan dat zichzelf financiert. Zijn begroting wordt gefinancierd uit de vergoedingen die aan aanvragers in rekening worden gebracht. [Figuur 3.37.1](#) bevat de belangrijkste cijfers met betrekking tot het EUIPO¹¹⁵.

Figuur 3.37.1 — Belangrijkste cijfers met betrekking tot het EUIPO

* De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de totale betalingskredieten die tijdens het begrotingsjaar beschikbaar waren.

** Het personeelsbestand bestaat uit EU-ambtenaren, tijdelijke EU-functionarissen, arbeidscontractanten van de EU en gedetacheerde nationale deskundigen (GND's); uitzendkrachten en consultants vallen hier niet onder.

Bron: Jaarrekening van het EUIPO voor de begrotingsjaren 2021 en 2022; personeelscijfers verstrekt door het EUIPO.

Informatie tot staving van de betrouwbaarheidsverklaring

3.37.2. Onze controleaanpak, de grondslag voor ons oordeel, de verantwoordelijkheden van de leiding van het EUIPO en de met governance belaste personen en de verantwoordelijkheden van de auditor voor de controle van de rekeningen en de

¹¹⁵ Meer informatie over de rol en activiteiten van het EUIPO is te vinden op zijn website: www.euiipo.europa.eu.

Bureau voor intellectuele eigendom van de Europese Unie (EUIPO)

onderliggende verrichtingen, worden beschreven in deel 3.1. De handtekening op blz. 381 maakt integrerend deel uit van het oordeel.

De aan het Europees Parlement en de Raad voorgelegde betrouwbaarheidsverklaring van de ERK — verslag van de onafhankelijke auditor

Oordeel

3.37.3. Wij hebben het volgende gecontroleerd:

- a) de rekeningen van het Bureau voor intellectuele eigendom van de Europese Unie (“EUIPO”), die bestaan uit de financiële overzichten¹¹⁶ en de verslagen over de uitvoering van de begroting van het EUIPO¹¹⁷ betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar, en
- b) de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekeningen,

zoals voorgeschreven in artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

Betrouwbaarheid van de rekeningen

Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen

3.37.4. Naar ons oordeel geven de rekeningen van het EUIPO over het op 31 december 2022 afgesloten jaar op alle materiële punten een getrouw beeld van de financiële situatie van het EUIPO per 31 december 2022, van de resultaten van zijn verrichtingen en kasstromen en van de veranderingen van de nettoactiva in het op die

¹¹⁶ De financiële overzichten omvatten de balans en de staat van de financiële resultaten, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van de nettoactiva, alsook een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaglegging en andere toelichtingen.

¹¹⁷ De verslagen over de uitvoering van de begroting omvatten de verslagen die een samenvatting zijn van alle begrotingsverrichtingen en de bijbehorende toelichtingen.

datum afgesloten jaar, overeenkomstig zijn financieel reglement en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels. Deze zijn gebaseerd op internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector.

Wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen

Ontvangsten

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen

3.37.5. Naar ons oordeel zijn de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen van het EUIPO betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Betalingen

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen

3.37.6. Naar ons oordeel zijn de onderliggende betalingen bij de rekeningen van het EUIPO betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

3.37.7. De hiernavolgende opmerkingen doen niets af aan het oordeel van de ERK.

Opmerkingen over de wettigheid en regelmatigheid van de verrichtingen

3.37.8. Het EUIPO heeft een overeenkomst ter waarde van 5 miljoen EUR voor reisbureaudiensten gegund na een onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande kennisgeving van de opdracht, om redenen van dwingende spoed als gevolg van onvoorziene gebeurtenissen, die kunnen worden ingeroepen wanneer het onmogelijk is de termijnen van

Bureau voor intellectuele eigendom van de Europese Unie (EUIPO)

de gewone procedures in acht te nemen, op grond van punt 11.1, c), van bijlage I bij het Financieel Reglement.

De overeenkomst bleek noodzakelijk te zijn nadat de vorige contractanten (die als eerste en als tweede waren gerangschikt volgens het cascadesysteem) het EUIPO in kennis hadden gesteld van hun besluit om de bestaande overeenkomst niet te verlengen.

Wij zijn van mening dat het gebruik van een dergelijke procedure niet gerechtvaardigd was, omdat het besluit van de contractant om een overeenkomst niet te verlengen overeenkomstig de door het EUIPO vastgestelde bepalingen van een overeenkomst, niet als een onvoorzienbare gebeurtenis kan worden beschouwd die niet aan de aanbestedende dienst kan worden toegeschreven. Bovendien zijn wij van mening dat de vertraging tussen de datum waarop het EUIPO geïnformeerd was over het voornemen om de overeenkomst niet te verlengen en de gunning van de nieuwe overeenkomst volstond om een versnelde openbare procedure uit te voeren. Het EUIPO heeft in 2022 geen betalingen verricht in het kader van deze overeenkomst.

3.37.9. In ons [Jaarverslag 2018](#) over de EU-agentschappen concludeerden we dat het EUIPO een overeenkomst voor schoonmaakdiensten had gesloten met een inschrijver die een abnormaal lage offerte had ingediend en dat de aanbestedingsprocedure en de onderliggende betalingen als zodanig onregelmatig waren. In 2022 betaalde het EUIPO 798 197 EUR in het kader van deze overeenkomst.

Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

3.37.10. De [bijlage](#) bevat een overzicht van de maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van de opmerkingen van de ERK van voorgaande jaren.

Bijlage — Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
1	2018	Het EUIPO sloot een overeenkomst voor schoonmaakdiensten met een inschrijver die een abnormaal lage offerte indiende. De aanbestedingsprocedure en de onderliggende betalingen zijn onregelmatig. Het EUIPO zou situaties betreffende mogelijk abnormale offertes grondig moeten analyseren om naleving van het Financieel Reglement en eerlijke mededinging te waarborgen.	De betalingen in het kader van deze overeenkomst werden verricht in 2022 (zie paragraaf 3.37.9). De overeenkomst is in maart 2022 verstreken.	Openstaand
2	2019	Het EUIPO publiceerde een kennisgeving van vacature om een reservelijst op te stellen van projectspecialisten voor zijn afdeling klantenservice. De selectieprocedure bevatte een aantal tekortkomingen die de beginselen van transparantie en gelijke behandeling van kandidaten ondermijnden.	De reservelijst was geldig tot eind 2021.	Afgesloten

Bureau voor intellectuele eigendom van de Europese Unie (EUIPO)

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
3	2021	<p>Het EUIPO wijzigde zijn begrotingsstructuur in 2021 en legde de betaling van 8,5 miljoen EUR aan de Europese school in Alicante vast onder titel 4 "Bijdrage aan het EU-beleid" in plaats van titel 1 "Uitgaven voor aan het Bureau verbonden personen", zoals in voorgaande jaren de praktijk was.</p> <p>In wezen beschouwen we de cofinanciering van de Europese school als een instrument voor het personeelsbeleid dat verband houdt met het welzijn van personeelsleden van het EUIPO en hun families. De herindeling van de daarmee samenhangende betalingen als bijdrage aan een EU-beleid druist in tegen de aard van de uitgaven.</p>	<p>De situatie duurde voort in de rekeningen over 2022. In 2023 zal het EUIPO de bevinding voorleggen aan zijn begrotingscomité.</p>	Openstaand

Antwoord van het EUIPO

3.37.8. Het EUIPO had gekozen voor een overeenkomst volgens het cascadesysteem met twee contractanten om het risico te beperken dat het vorige contract niet volledig zou worden uitgevoerd. Zoals de Rekenkamer vermeldt, heeft helaas niet alleen de eerste contractant, maar ook de tweede contractant in het cascadesysteem het EUIPO bijna gelijktijdig in kennis gesteld van de niet-verlenging van de overeenkomst, wat een uitzonderlijke en ongekennde gebeurtenis was voor het EUIPO met betrekking tot een activiteitensector die bijzonder werd getroffen door de COVID-19-pandemie.

In dit verband was het EUIPO van mening dat de onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande bekendmaking van een aanbestedingsbericht de beste optie was, die de nodige garanties voor de tijdige sluiting van een contract bood. Via deze procedure ondertekende het EUIPO een raamcontract dat strikt beperkt is in de tijd, namelijk het overbruggen van de kloof totdat een nieuwe openbare aanbestedingsprocedure is afgerond.

3.37.9. Zoals aangegeven in zijn antwoord dat is opgenomen in het controleverslag voor 2018, heeft het EUIPO alle stappen gevolgd waarin het Financieel Reglement voorziet voor wat betreft de behandeling van een offerte die abnormaal laag kan lijken. Het EUIPO gaat dan ook niet mee met de stelling van de Rekenkamer dat het aanbieden van een dienst (die een uitzonderlijk karakter heeft en waarvan zelden gebruik wordt gemaakt) tegen een lage prijs een oneerlijke praktijk vormt en een oneerlijk concurrentievoordeel oplevert ten opzichte van concurrenten.

Het EUIPO zag geen grond om het contract voortijdig op te zeggen, zodat het van kracht is gebleven tot het einde van de looptijd in maart 2022.

3.38. Gemeenschappelijke Afwikkelingsraad (GAR)

Inleiding

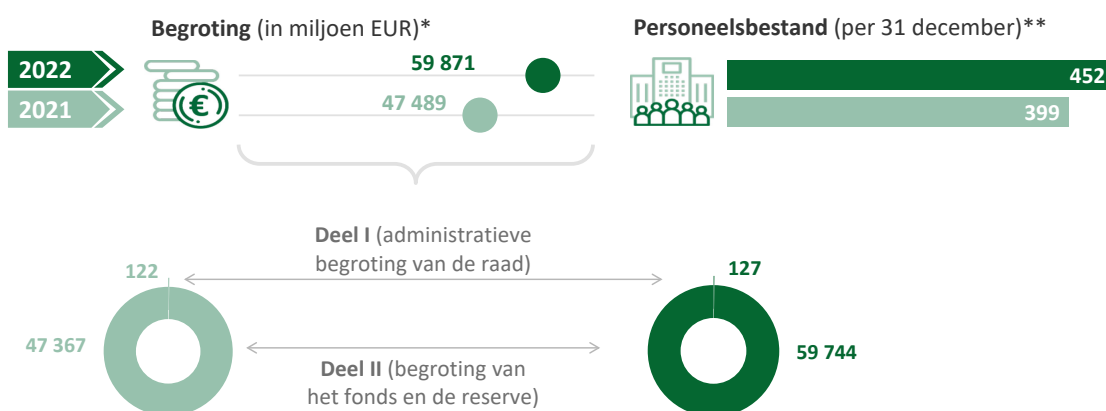
3.38.1. De Gemeenschappelijke Afwikkelingsraad (“de GAR”), gevestigd te Brussel, werd opgericht bij [Verordening \(EU\) nr. 806/2014](#) inzake het gemeenschappelijk afwikkelingsmechanisme (“[GAM-verordening](#)”). De GAR heeft tot taak te zorgen voor een ordelijke afwikkeling van kredietinstellingen en bepaalde beleggingsondernemingen (hierna “kredietinstellingen”) die falen of dreigen te falen, waarbij de gevolgen voor de reële economie en de overheidsfinanciën van de deelnemende lidstaten van de bankenunie zoveel mogelijk worden beperkt. De GAR is belast met het beheer van het gemeenschappelijk afwikkelingsfonds, dat bij de [GAM-verordening](#) werd opgericht en tot doel heeft het gemeenschappelijk afwikkelingsmechanisme te ondersteunen.

3.38.2. De GAR heeft een eigen begroting, die geen deel uitmaakt van de EU-begroting. Bijdragen worden geïnd van kredietinstellingen die gevestigd zijn in lidstaten die deelnemen aan de bankenunie. [Figuur 3.38.1](#) bevat de belangrijkste cijfers met betrekking tot de GAR¹¹⁸.

¹¹⁸ Meer informatie over de rol en activiteiten van de GAR is te vinden op zijn website: <https://www.srb.europa.eu/>.

Gemeenschappelijke Afwikkelingsraad (GAR)

Figuur 3.38.1 — Belangrijkste cijfers met betrekking tot de GAR

* De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de totale betalingskredieten die tijdens het begrotingsjaar beschikbaar waren.

** Het personeelsbestand bestaat uit EU-ambtenaren, tijdelijke EU-functionarissen, arbeidscontractanten van de EU en gedetacheerde nationale deskundigen (GND's); uitzendkrachten en consultants vallen hier niet onder.

Bron: Jaarrekening van de GAR voor de begrotingsjaren 2021 en 2022; personeelscijfers verstrekt door de GAR.

Het gemeenschappelijk afwikkelingsfonds (GAF) wordt in de periode 2016-2023 geleidelijk opgebouwd en moet uiterlijk op 31 december 2023 het streefdoel bereiken van ten minste 1 % van het bedrag van gedekte deposito's van alle kredietinstellingen binnen de Europese bankenunie.

Informatie tot staving van de betrouwbaarheidsverklaring

3.38.3. Onze controleaanpak, de grondslag voor ons oordeel, de verantwoordelijkheden van de leiding van de GAR en de met governance belaste personen en de verantwoordelijkheden van de auditor voor de controle van de rekeningen en de onderliggende verrichtingen, worden beschreven in deel 3.1. De handtekening op blz. 381 maakt integrerend deel uit van het oordeel.

De aan het Europees Parlement en de Raad voorgelegde betrouwbaarheidsverklaring van de ERK — verslag van de onafhankelijke auditor

Oordeel

3.38.4. Wij hebben het volgende gecontroleerd:

- a) de rekeningen van de Gemeenschappelijke Afwikkelingsraad (“GAR”), die bestaan uit de financiële overzichten¹¹⁹ en de verslagen over de uitvoering van de begroting van de GAR¹²⁰ betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar, en
- b) de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekeningen,

zoals voorgeschreven in artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

Betrouwbaarheid van de rekeningen

Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen

3.38.5. Naar ons oordeel geven de rekeningen van de GAR over het op 31 december 2022 afgesloten jaar op alle materiële punten een getrouw beeld van de financiële situatie van de GAR per 31 december 2022, van de resultaten van zijn verrichtingen en kasstromen en van de veranderingen van de nettoactiva in het op die datum afgesloten jaar, overeenkomstig zijn financieel reglement en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels. Deze zijn gebaseerd op internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector.

¹¹⁹ De financiële overzichten omvatten de balans en de staat van de financiële resultaten, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van de nettoactiva, alsook een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaglegging en andere toelichtingen.

¹²⁰ De verslagen over de uitvoering van de begroting omvatten de verslagen die een samenvatting zijn van alle begrotingsverrichtingen en de bijbehorende toelichtingen.

Toelichtende paragraaf

3.38.6. Wij vestigen de aandacht op toelichting 8.L bij de rekeningen van de GAR inzake informatie over beroepen en rechtszaken, waarin de administratiefberoeps- en gerechtelijke procedures met betrekking tot de vooraf te betalen bijdragen tussen sommige kredietinstellingen en nationale afwikkelingsautoriteiten en de GAR worden beschreven, alsook andere gerechtelijke procedures die tegen de GAR zijn aangespannen bij het Gerecht en het Hof van Justitie van de Europese Unie. De GAR acht het waarschijnlijk dat een uitstroom van economische middelen nodig zal zijn om een van de aanhangige zaken af te wikkelen. Bijgevolg wordt de blootstelling in verband met deze zaak geboekt als een voorziening voor een bedrag van 64 200 EUR; dit komt overeen met de kosten van vertegenwoordiging in rechte van de tegenpartij (zie toelichting 7.F). De GAR acht het niet waarschijnlijk dat een uitstroom van economische middelen nodig zal zijn om de resterende zaken af te wikkelen. Daarom wordt hun desbetreffende blootstelling niet als voorziening opgenomen in het overzicht van de financiële positie. De mogelijke impact hiervan op de financiële overzichten van de GAR over het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar (met name op voorwaardelijke verplichtingen, voorzieningen en verplichtingen) is onderworpen aan een specifieke jaarcontrole, zoals bepaald in artikel 92, lid 4, van de [GAM-verordening](#).

Wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen

Ontvangsten

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen

3.38.7. Naar ons oordeel zijn de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen van de GAR betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Toelichtende paragraaf

3.38.8. Wij merken op dat de toelichtende paragraaf over de betrouwbaarheid van de rekeningen, zoals beschreven in paragraaf **3.38.6**, ook volledig van toepassing is op de wettigheid en regelmatigheid van de ontvangsten.

Andere aangelegenheid

3.38.9. Zonder iets af te doen aan bovenstaand oordeel merken we op dat de bijdragen aan het fonds worden berekend op basis van de informatie die door kredietinstellingen (en sommige beleggingsondernemingen) aan de GAR wordt verstrekt. Onze controle van de ontvangsten van de GAR was gebaseerd op deze informatie, maar wij hebben de betrouwbaarheid daarvan niet geverifieerd. De **GAM-verordening** bepaalt niet dat er een alomvattend en consistent controlekader moet worden opgezet ter waarborging van de betrouwbaarheid van de informatie. De GAR verricht echter wel analytische en consistentiecontroles van de informatie en voert enkele controles achteraf uit op het niveau van de kredietinstellingen. We merkten ook op dat voor entiteiten die deel uitmaken van een groep als bedoeld in artikel 7, lid 2, punt a), van de **GAM-verordening**, de door auditors overeengekomen procedures vanaf 2022 verplicht zijn. Dit vergroot de zekerheid omtrent de betrouwbaarheid van de door de kredietinstellingen verstrekte informatie.

De GAR kan geen gedetailleerde informatie verstrekken over de berekening van de bijdragen voor elke kredietinstelling waarvoor een risicobeoordeling is verricht omdat deze onderling samenhangen en vertrouwelijke informatie over andere kredietinstellingen bevatten. Hoewel dit van invloed kan zijn op de transparantie van deze berekeningen, heeft het Hof van Justitie geoordeeld dat de verplichting van de GAR om zijn besluiten inzake de vooraf te betalen bijdrage te motiveren, moet worden afgewogen tegen het beginsel van de bescherming van het zakengeheim. Het oordeelde¹²¹ dat “gedelegeerde **verordening** 2015/63 de GAR geenszins verhindert om in geaggregeerde en geanonimiseerde vorm zoveel informatie openbaar te maken dat een instelling daar genoeg aan heeft om te kunnen begrijpen hoe haar individuele situatie in verhouding tot de situatie van alle andere betrokken instellingen in aanmerking is genomen bij de berekening van haar vooraf aan het GAR te betalen bijdrage”. We constateerden dat de GAR — net als voor de berekening van de bijdragen voor 2021 — voor de berekening van de bijdragen voor 2022 een raadplegingsronde had gehouden waarbij de betrokken instellingen opmerkingen konden maken over alle aspecten van de berekening. In het kader van deze raadpleging werden gemeenschappelijke gegevenspunten van de bijdragenberekening meegedeeld waarmee de instellingen, samen met de gegevens op hun individuele gegevensrapportageformulier, de berekening van de vooraf te betalen

¹²¹ Arrest van 15 juli 2021, Commissie/Landesbank Baden-Württemberg en GAR (C-584/20 P en C-621/20 P), punten 120 en 139.

Gemeenschappelijke Afwikkelingsraad (GAR)

bijdrage voor 2022 konden simuleren. Wij merken ook op dat de raadpleging van 2022 ook betrekking had op de impact van aanpassingen in de gegevens die aanvankelijk door de kredietinstellingen werden ingediend. Deze aanvullende stap in het raadplegingsproces met betrekking tot aanpassingen heeft de transparantie van de GAR ten opzichte van instellingen vergroot.

Betalingen

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen

3.38.10. Naar ons oordeel zijn de onderliggende betalingen bij de rekeningen van de GAR betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

3.38.11. De hiernavolgende opmerkingen doen niets af aan het oordeel van de ERK.

Opmerkingen over de wettigheid en regelmatigheid van de verrichtingen

3.38.12. De GAR had een specifieke dienstenovereenkomst gesloten met een contractant voor de duur van twaalf maanden, eindigend in oktober 2021. In april 2022 ontving de GAR de eindfactuur voor diensten die waren verleend tussen september 2021 en januari 2022, dus na het verstrijken van de looptijd van de overeenkomst. Als gevolg hiervan werd de betaling opgeschort totdat de voorzitter van de GAR deze in juli 2022 goedkeurde. De transactie werd door de GAR correct geregistreerd als een geval van niet-naleving. Het bedrag van 87 315 EUR, dat werd betaald voor de verleende diensten na het verstrijken van de overeenkomst, is onregelmatig, aangezien er geen wijziging is overeengekomen met de contractant om de looptijd van de overeenkomst te verlengen.

Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

3.38.13. De *bijlage* bevat een overzicht van de maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van de opmerkingen van de ERK van voorgaande jaren.

Bijlage — Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
1	2020	In het geval van een nationale centrale bank waaraan zowel de rol van beleggingsbeheerder als die van bewaarnemer van het GAF is toegewezen, heeft de GAR geen beoordeling uitgevoerd van de organisatorische en administratieve regelingen om een mogelijk belangenconflict als gevolg van het vervullen van deze rollen te beperken.	Het internecontroleplan voor 2023 is door het bestuur goedgekeurd tijdens zijn plenaire vergadering die werd gehouden in november 2022. Een van de goedgekeurde controles was een bezoek/inspectie ter plaatse aan de beleggingsbeheerder/bewaarnemer. Dit zal naar verwachting eind 2023 plaatsvinden.	Openstaand
2	2020	Het risicobeheerproces van de GAR heeft een beperkte capaciteit voor onafhankelijke monitoring van de beleggingsportefeuille van het GAF. De eerste beperking ervan is dat de monitoring niet geautomatiseerd is. De tweede beperking is dat de monitoring berust op verslagen en analyses van de NCB en het frontoffice van de GAR.	De GAR heeft een nieuw instrument ontwikkeld voor onafhankelijke monitoring van de beleggingsportefeuille. Daarnaast heeft de GAR een reeks verslagen opgesteld aan de hand waarvan de risicobeheersdienst haar analytische taken volledig autonoom en met een hoge mate van flexibiliteit kan uitvoeren.	Afgesloten

Gemeenschappelijke Afwikkelingsraad (GAR)

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
3	2021	<p>We troffen enkele tekortkomingen aan in de aanwervingsprocedures:</p> <p>a) voor één procedure besloot het selectiepanel na de beoordeling van de kandidaten het aantal kandidaten op de reservelijst te verhogen, en</p> <p>b) er was geen direct verband tussen sommige algemene competenties in de kennisgeving van vacature en de tests tijdens de procedure.</p>	<p>a) De GAR documenteert nu, indien van toepassing, de redenen voor wijzigingen in het vooraf vastgestelde aantal kandidaten dat op de definitieve reservelijst moet worden geplaatst.</p> <p>b) De GAR heeft een aanvullend intern document toegevoegd, zodat de competenties expliciet aan de beoordelingsdocumenten kunnen worden gekoppeld.</p>	Afgesloten

Antwoord van de GAR

3.38.9 De jaarlijkse vooraf te betalen bijdragen aan het fonds worden berekend op basis van informatie die kredietinstellingen en sommige beleggingsondernemingen aan de Afwikkelingsraad verstrekken. Hoewel de GAM-verordening niet voorziet in een alomvattend en consistent controlekader ter waarborging van de betrouwbaarheid van de informatie, doet het gemeenschappelijk afwikkelingsfonds zoveel mogelijk om dit euvel te verhelpen. De verstrekte gegevens worden vergeleken met de gegevens die de instellingen het voorafgaande jaar hebben ingediend, alsook met de gegevens in de database van de ECB. In het gegevensverzamelingsportaal zijn valideringsregels ingevoerd en aanvullende zekerheid wordt verkregen door belangrijke kredietinstellingen te verzoeken een verslag over “overeengekomen procedures” in te dienen. Indien afwijkingen worden vastgesteld, worden deze aan de nationale afwikkelingsautoriteiten gesignaleerd met een verzoek om toelichting. Op die manier hebben we de kwaliteit van de gegevens in de voorbije periodes kunnen verbeteren. Naast de verschillende reeds door de GAR ingevoerde maatregelen voor verificatie vooraf worden controles achteraf uitgevoerd in de vorm van controles van stukken om aanvullend bewijs te verzamelen over de betrouwbaarheid van de gegevens. Wat transparantie betreft heeft de GAR bovendien – naast de invoering van de raadplegingsronde zelf en de verstrekking van gemeenschappelijke gegevenspunten – een aanvullende motivering opgenomen in de tekst van de besluiten en daar aanvullende bijlagen bij gevoegd, evenals gedetailleerde ondersteunende documenten zoals de rekentool en een berekeningsleidraad. In de leidraad worden alle noodzakelijke berekeningsstappen overlopen en wordt uitgelegd hoe de rekentool moet worden gebruikt voor de herberekening van vooraf te betalen bijdragen. Dankzij die aanvullende informatie konden de instellingen hun vooraf te betalen bijdrage voor 2022 volledig herberekenen.

3.38.12 De GAR neemt nota van de bevinding van de Rekenkamer. Het betreffende bedrag dekt de in de specifieke overeenkomst vermelde prestaties, met inbegrip van de afronding van de in het kader van de oorspronkelijke aanbesteding gevraagde diensten die nog liepen (d.w.z. 87 315 EUR van de 1 248 173 EUR). Er werden geen aanvullende diensten verleend en het totale eindbedrag lag onder het plafond van de specifieke overeenkomst. De GAR is van mening dat er sprake was van een onderlinge overeenkomst, omdat beide partijen akkoord gingen met de uitvoering van de specifieke overeenkomst en duidelijk allebei in wezen voornemens waren om de in de overeenkomst vastgestelde dienstverlening tot een goed einde te brengen. In ieder geval zijn alle eventuele problemen in verband met de specifieke overeenkomst verholpen dankzij de zorgvuldige tenuitvoerlegging van de procedure voor het beheer van uitzonderingen en gevallen van niet-naleving.

Uitvoerende agentschappen van de Commissie

3.39. Europees Uitvoerend Agentschap klimaat, infrastructuur en milieu (Cinea)

Inleiding

3.39.1. Het Europees Uitvoerend Agentschap klimaat, infrastructuur en milieu (“Cinea”), gevestigd te Brussel, werd opgericht bij [Uitvoeringsbesluit \(EU\) 2021/173](#) van de Commissie, dat van toepassing is van 1 april 2021 tot 31 december 2028. Het Cinea heeft het in 2013 opgerichte Uitvoerend Agentschap voor innovatie en netwerken (“INEA”) vervangen en is de opvolger van het in 2007 opgerichte Uitvoerend Agentschap voor het trans-Europees vervoersnetwerk. Het Cinea heeft tot taak belanghebbenden te ondersteunen bij de uitvoering van de Europese Green Deal. Het voert ook delen van verschillende EU-programma’s uit, waarvan de meeste verband houden met milieu- en klimaatbeleid. [Figuur 3.39.1](#) bevat de belangrijkste cijfers met betrekking tot het Cinea¹²².

Figuur 3.39.1 — Belangrijkste cijfers met betrekking tot het Cinea

* De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de totale betalingskredieten die tijdens het begrotingsjaar beschikbaar waren.

** Het personeelsbestand bestaat uit EU-ambtenaren, tijdelijke EU-functionarissen, arbeidscontractanten van de EU en gedetacheerde nationale deskundigen (GND's); uitzendkrachten en consultants vallen hier niet onder.

Bron: Jaarrekening van het Cinea voor de begrotingsjaren 2021 en 2022; personeelscijfers verstrekt door het Cinea.

Informatie tot staving van de betrouwbaarheidsverklaring

3.39.2. Onze controleaanpak, de grondslag voor ons oordeel, de verantwoordelijkheden van de leiding van het Cinea en de met governance belaste personen en de verantwoordelijkheden van de auditor voor de controle van de rekeningen en de

¹²² Meer informatie over de rol en activiteiten van het Cinea is te vinden op zijn website: https://cinea.ec.europa.eu/index_en.

Europees Uitvoerend Agentschap klimaat, infrastructuur en milieu (Cinea)

onderliggende verrichtingen, worden beschreven in deel 3.1. De handtekening op blz. 381 maakt integrerend deel uit van het oordeel.

De aan het Europees Parlement en de Raad voorgelegde betrouwbaarheidsverklaring van de ERK — verslag van de onafhankelijke auditor

Oordeel

3.39.3. Wij hebben het volgende gecontroleerd:

- a) de rekeningen van het Europees Uitvoerend Agentschap klimaat, infrastructuur en milieu (“Cinea”), die bestaan uit de financiële overzichten¹²³ en de verslagen over de uitvoering van de begroting van het Cinea¹²⁴ betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar, en
- b) de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekeningen,

zoals voorgeschreven in artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

Betrouwbaarheid van de rekeningen

Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen

3.39.4. Naar ons oordeel geven de rekeningen van het Cinea over het op 31 december 2022 afgesloten jaar op alle materiële punten een getrouw beeld van de financiële situatie van het Cinea per 31 december 2022, van de resultaten van zijn verrichtingen en kasstromen en van de veranderingen van de nettoactiva in het op die

¹²³ De financiële overzichten omvatten de balans en de staat van de financiële resultaten, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van de nettoactiva, alsook een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaglegging en andere toelichtingen.

¹²⁴ De verslagen over de uitvoering van de begroting omvatten de verslagen die een samenvatting zijn van alle begrotingsverrichtingen en de bijbehorende toelichtingen.

datum afgesloten jaar, overeenkomstig zijn financieel reglement en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels. Deze zijn gebaseerd op internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector.

Toelichtende paragraaf

3.39.5. Wij vestigen de aandacht op de inleiding van de jaarrekening van het Cinea voor het begrotingsjaar 2022, waarin de invoering van Summa, een nieuw begrotings-, boekhoud- en financieel systeem, wordt beschreven als proefproject voor de ontwikkeling van het systeem ten behoeve van de Europese Commissie. Ons oordeel heeft geen beperking wat deze kwestie betreft.

Wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen

Ontvangsten

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen

3.39.6. Naar ons oordeel zijn de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen van het Cinea betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Betalingen

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen

3.39.7. Naar ons oordeel zijn de onderliggende betalingen bij de rekeningen van het Cinea betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

3.39.8. De hiernavolgende opmerkingen doen niets af aan het oordeel van de ERK.

Opmerkingen over de beheers- en controlesystemen

3.39.9. De Commissie heeft besloten haar centrale begrotings- en boekhoudsysteem, ABAC, uiterlijk 1 januari 2025 te vervangen door een nieuw systeem, Summa genaamd. In december 2018 heeft DG BUDG het Cinea verzocht om samen met twee andere agentschappen (Eurojust en ERA) deel te nemen aan de ontwikkeling van Summa als proefproject. Vanaf het begrotingsjaar 2022 maakt het Cinea gebruik van Summa om zijn administratieve begroting te beheren.

Het Summa-gebruikersbeheersysteem van het Cinea wordt beheerd door DG BUDG, dat verantwoordelijk is voor het toekennen en intrekken van rechten van Summa-gebruikers op basis van de door het Cinea verstrekte informatie. Omdat het Cinea de toegangsrechten nog niet rechtstreeks beheert, zoals in het vorige systeem wel het geval was, bestaat het risico dat de gebruikersrollen in Summa mogelijk niet correct worden toegewezen en bijgewerkt, overeenkomstig de bepalingen van artikel 36, lid 3, punt a), van het Financieel Reglement. Ook beschikt Summa nog niet over een passend gebruikersprofiel voor auditors.

De handleiding voor financiële procedures van het Cinea is nog niet bijgewerkt om ervoor te zorgen dat deze de workflows en de taal van Summa weergeeft.

Het verslag van de rekenplichtige over de validering van Summa bevatte gegevens over een incident waarbij een initiatiefnemende functionaris in januari 2023 een begrotingswijziging met betrekking tot december 2022 kon doorvoeren waardoor het begrotingsresultaat voor dat jaar was gewijzigd, hoewel het begrotingsjaar 2022 was afgesloten en er geen wijzigingen meer hadden mogen worden doorgevoerd. We hebben ook twee andere incidenten vastgesteld waarbij de begrotingsrapportage was beïnvloed door inconsistenties (kunstmatige opsplitsing van betaalde bedragen). Hieruit blijkt de noodzaak van de in Summa ingebouwde controles om de integriteit van de gegevens te waarborgen.

Antwoord van het Cinea

3.39.9. Het Cinea is niet verantwoordelijk voor het beheer van gebruikersprofielen in SUMMA, maar het agentschap zal contact opnemen met DG BUDG met het voorstel om een passend gebruikersprofiel voor auditors voor te stellen.

In 2022 heeft het Cinea er vooral voor getracht te zorgen dat de in SUMMA verwerkte transacties wettig en regelmatig werden uitgevoerd. Aangezien bovendien het IT-systeem nog niet stabiel was en er weinig centrale instructies werden aangereikt, leenden de omstandigheden zich niet goed tot een betrouwbare update van de procedurehandleiding van het Cinea. Intussen is de situatie stabiel geworden en het Cinea heeft dan ook de nodige updates kunnen uitwerken, die eind 2023 zullen worden afgerond.

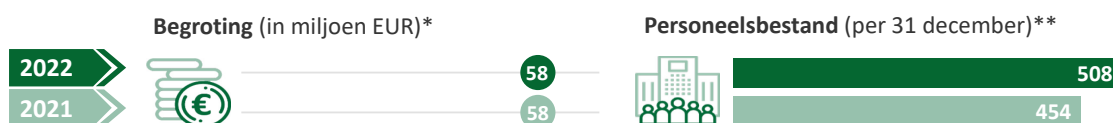
Het Cinea is het ermee eens dat het in de proefversie van SUMMA ontbreekt aan bepaalde functies en ingebouwde controles. Het agentschap heeft de dringende behoefte aan passende oplossingen aangekaart bij DG BUDG. De huidige problemen zullen naar verwachting worden opgelost wanneer SUMMA in 2025 in gebruik wordt genomen door de Europese Commissie.

3.40. Europees Uitvoerend Agentschap onderwijs en cultuur (EACEA)

Inleiding

3.40.1. Het Europees Uitvoerend Agentschap onderwijs en cultuur (“EACEA”), gevestigd te Brussel, werd opgericht bij [Uitvoeringsbesluit \(EU\) 2021/173](#) van de Commissie, dat van toepassing is van 1 april 2021 tot 31 december 2028. Het EACEA heeft het in 2005 opgerichte Uitvoerend Agentschap onderwijs, audiovisuele media en cultuur vervangen. De thematische focus van het EACEA blijft liggen op educatieve en creatieve activiteiten en op projecten die dicht bij de EU-burgers staan. Het EACEA beheert de financiering voor onderwijs, cultuur, de audiovisuele sector, sport, burgerschap en vrijwilligerswerk. [Figuur 3.40.1](#) bevat de belangrijkste cijfers met betrekking tot het EACEA¹²⁵.

Figuur 3.40.1 — Belangrijkste cijfers met betrekking tot het EACEA

* De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de totale betalingskredieten die tijdens het begrotingsjaar beschikbaar waren.

** Het personeelsbestand bestaat uit EU-ambtenaren, tijdelijke EU-functionarissen, arbeidscontractanten van de EU en gedetacheerde nationale deskundigen (GND's); uitzendkrachten en consultants vallen hier niet onder.

Bron: Jaarrekening van het EACEA voor de begrotingsjaren 2021 en 2022; personeelscijfers verstrekt door het EACEA.

Informatie tot staving van de betrouwbaarheidsverklaring

3.40.2. Onze controleaanpak, de grondslag voor ons oordeel, de verantwoordelijkheden van de leiding van het EACEA en de met governance belaste personen en de verantwoordelijkheden van de auditor voor de controle van de rekeningen en de onderliggende verrichtingen, worden beschreven in deel 3.1. De handtekening op blz. 381 maakt integrerend deel uit van het oordeel.

¹²⁵ Meer informatie over de rol en activiteiten van het EACEA is te vinden op zijn website: <http://www.eacea.ec.europa.eu/>.

De aan het Europees Parlement en de Raad voorgelegde betrouwbaarheidsverklaring van de ERK — verslag van de onafhankelijke auditor

Oordeel

3.40.3. Wij hebben het volgende gecontroleerd:

- a) de rekeningen van het Europees Uitvoerend Agentschap onderwijs en cultuur ("EACEA"), die bestaan uit de financiële overzichten¹²⁶ en de verslagen over de uitvoering van de begroting van het EACEA¹²⁷ betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar, en
- b) de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekeningen,

zoals voorgeschreven in artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

Betrouwbaarheid van de rekeningen

Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen

3.40.4. Naar ons oordeel geven de rekeningen van het EACEA over het op 31 december 2022 afgesloten jaar op alle materiële punten een getrouw beeld van de financiële situatie van het EACEA per 31 december 2022, van de resultaten van zijn verrichtingen en kasstromen en van de veranderingen van de nettoactiva in het op die datum afgesloten jaar, overeenkomstig zijn financieel reglement en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels. Deze zijn gebaseerd op internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector.

¹²⁶ De financiële overzichten omvatten de balans en de staat van de financiële resultaten, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van de nettoactiva, alsook een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaglegging en andere toelichtingen.

¹²⁷ De verslagen over de uitvoering van de begroting omvatten de verslagen die een samenvatting zijn van alle begrotingsverrichtingen en de bijbehorende toelichtingen.

Wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen

Ontvangsten

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen

3.40.5. Naar ons oordeel zijn de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen van het EACEA betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Betalingen

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen

3.40.6. Naar ons oordeel zijn de onderliggende betalingen bij de rekeningen van het EACEA betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

3.40.7. De hiernavolgende opmerkingen doen niets af aan het oordeel van de ERK.

Opmerkingen over het begrotingsbeheer

3.40.8. We hebben geconstateerd dat het EACEA 5 miljoen EUR (8,5 %) van de beschikbare vastleggingskredieten voor 2022 had overgedragen naar 2023. Dit omvatte 2,7 miljoen EUR (of 61,8 %) van de kredieten van titel III, die betrekking hadden op operationele uitgaven (54,3 % in 2021). Een herhaaldelijk hoog percentage overdrachten is in strijd met het begrotingsbeginsel van jaarperiodiciteit en wijst op structurele problemen in het begrotingsproces en bij de uitvoering van de begroting.

Europees Uitvoerend Agentschap onderwijs en cultuur (EACEA)

Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

3.40.9. De *bijlage* bevat een overzicht van de maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van de opmerkingen van de ERK van voorgaande jaren.

Bijlage — Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
1	2021	Een hoog percentage overdrachten is in strijd met het begrotingsbeginsel van jaarperiodiciteit en wijst op structurele problemen bij de uitvoering van de begroting.	De situatie duurt voort in 2022.	Openstaand

Antwoord van het EACEA

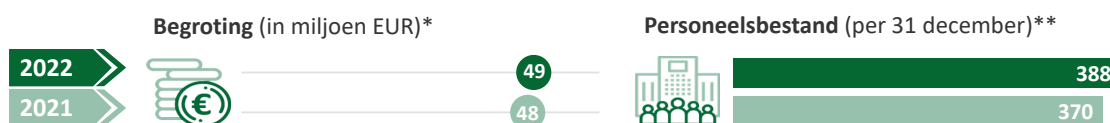
3.40.8. Het agentschap bevestigt de vermelde cijfers. Wat het structurele karakter van de overdrachten betreft, benadrukt het agentschap dat het mechanisme van dienstenniveauovereenkomsten van nature hand in hand gaat met de overdracht van middelen. In absolute cijfers vertonen de overdrachten een dalende trend ten opzichte van 2021. Er zijn ook enkele beperkende maatregelen genomen; aanvullende acties worden momenteel besproken en zullen volgend jaar al effect beginnen sorteren.

3.41. Europees Uitvoerend Agentschap Innovatieraad en het mkb (Eisma)

Inleiding

3.41.1. Het Europees Uitvoerend Agentschap Innovatieraad en het mkb (“Eisma”), gevestigd te Brussel, werd opgericht bij [Uitvoeringsbesluit \(EU\) 2021/173](#) van de Commissie, dat van toepassing is van 1 april 2021 tot 31 december 2028. Het Eisma heeft het in 2013 opgerichte Uitvoerend Agentschap voor kleine en middelgrote ondernemingen (“Easme”) vervangen en is de opvolger van het in 2003 opgerichte Uitvoerend Agentschap voor intelligente energie. Het Eisma heeft tot taak de positie van de EU als wereldleider op het gebied van onderzoek en innovatie te versterken door steun te verlenen aan Europese innovatoren, onderzoekers, bedrijven en consumenten. [Figuur 3.41.1](#) bevat de belangrijkste cijfers met betrekking tot het Eisma.

Figuur 3.41.1 — Belangrijkste cijfers met betrekking tot het Eisma

* De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de totale betalingskredieten die tijdens het begrotingsjaar beschikbaar waren.

** Het personeelsbestand bestaat uit EU-ambtenaren, tijdelijke EU-functionarissen, arbeidscontractanten van de EU en gedetacheerde nationale deskundigen (GND's); uitzendkrachten en consultants vallen hier niet onder.

Bron: Jaarrekening van het Eisma voor de begrotingsjaren 2021 en 2022; personeelscijfers verstrekt door het Eisma.

Informatie tot staving van de betrouwbaarheidsverklaring

3.41.2. Onze controleaanpak, de grondslag voor ons oordeel, de verantwoordelijkheden van de leiding van het Eisma en de met governance belaste personen en de verantwoordelijkheden van de auditor voor de controle van de rekeningen en de onderliggende verrichtingen, worden beschreven in deel 3.1. De handtekening op blz. 381 maakt integrerend deel uit van het oordeel.

De aan het Europees Parlement en de Raad voorgelegde betrouwbaarheidsverklaring van de ERK — verslag van de onafhankelijke auditor

Oordeel

3.41.3. Wij hebben het volgende gecontroleerd:

- a) de rekeningen van het Europees Uitvoerend Agentschap Innovatieraad en het mkb (Eisma), die bestaan uit de financiële overzichten¹²⁸ en de verslagen over de uitvoering van de begroting van het Eisma¹²⁹ betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar, en
- b) de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekeningen,

zoals voorgeschreven in artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

Betrouwbaarheid van de rekeningen

Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen

3.41.4. Naar ons oordeel geven de rekeningen van het EISMEA over het op 31 december 2022 afgesloten jaar op alle materiële punten een getrouw beeld van de financiële situatie van het EISMEA per 31 december 2022, van de resultaten van zijn verrichtingen en kasstromen en van de veranderingen van de nettoactiva in het op die datum afgesloten jaar, overeenkomstig zijn financieel reglement en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels. Deze zijn gebaseerd op internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector.

¹²⁸ De financiële overzichten omvatten de balans en de staat van de financiële resultaten, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van de nettoactiva, alsook een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaglegging en andere toelichtingen.

¹²⁹ De verslagen over de uitvoering van de begroting omvatten de verslagen die een samenvatting zijn van alle begrotingsverrichtingen en de bijbehorende toelichtingen.

Wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen

Ontvangsten

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen

3.41.5. Naar ons oordeel zijn de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen van het Eisma betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Betalingen

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen

3.41.6. Naar ons oordeel zijn de onderliggende betalingen bij de rekeningen van het Eisma betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

3.41.7. De hiernavolgende opmerkingen doen niets af aan het oordeel van de ERK.

Opmerkingen over de beheers- en controlesystemen

3.41.8. Wij constateerden tekortkomingen in de interne beheersing bij de uitvoering van een dienstenovereenkomst voor digitale communicatie ter waarde van 80 500 EUR.

- a) Bij de facturen voor de drie tussentijdse betalingen waren geen activiteitenverslagen toegevoegd, zoals wel is bepaald in de specifieke overeenkomst. Het Eisma voldeed dus niet aan artikel 115, lid 2, van het Financieel Reglement, dat voorschrijft dat betalingen vergezeld moeten gaan van bewijs waaruit blijkt dat het betaalde in overeenstemming is met de overeenkomst.

Europees Uitvoerend Agentschap Innovatieraad en het mkb (Eisma)

- b) Er traden aanzienlijke vertragingen op bij de ontvangst van facturen. Hierdoor betaalde het Eisma de eerste tussentijdse betaling pas na de eindbetaling. Dit duidt erop dat het Eisma geen actieve follow-up gaf aan de verleende diensten.

Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

3.41.9. De *bijlage* bevat een overzicht van de maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van de opmerkingen van de ERK van voorgaande jaren.

Bijlage — Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
1	2019	Het Easme is een juridische verbintenis aangegaan zonder dat daarvoor een overeenkomstige begrotingsvastlegging was gedaan. Dit geval van niet-naleving werd niet opgenomen in het register van uitzonderingen en het Easme heeft hier geen follow-up aan gegeven. Nog eens vier van dergelijke gevallen deden zich voor onder vergelijkbare omstandigheden. Van deze andere fouten zijn beschrijvingen opgenomen in het register van uitzonderingen. Dit geeft aanleiding tot specifieke bezorgdheid over het risico op onregelmatigheden in het beheer van de vastleggingen van het Easme.	Het Easme is bezig met het herzien van de richtsnoeren voor rapportage over afwijkingen. Het zal ook opleidingen bieden ter bewustmaking van de toepasselijke regels.	Openstaand
2	2020	Het Easme betaalde voor een softwarelicentie en softwareonderhoud uit hoofde van een kaderovereenkomst voor de aankoop van softwarelicenties en IT-diensten zonder interne controles uit te voeren om na te gaan of de contractant de juiste prijzen had gehanteerd en de juiste toeslagen had aangerekend. Dit wijst op zwakke interne controles vooraf.	Het Eisma vraagt nu om een analyse van de oorspronkelijke facturen en de geplande verhoging.	Afgesloten

Europees Uitvoerend Agentschap Innovatieraad en het mkb (Eisma)

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
3	2021	In een interinstitutionele aanbestedingsprocedure voor diensten op het gebied van communicatie en de organisatie van evenementen, met een totale geraamde waarde van 130 miljoen EUR, bedroeg de oorspronkelijke raming van het aandeel van Easme 30 miljoen EUR. Als gevolg van latere dalingen in het aandeel van de andere deelnemende entiteiten werd zijn aandeel verhoogd tot 52 miljoen EUR, d.w.z. inclusief een buffer van 22 miljoen EUR, om de oorspronkelijk geraamde begroting van 130 miljoen EUR te handhaven. Dit is in strijd met het Financieel Reglement.	Het Eisma heeft zijn procedures herzien om de vastgestelde tekortkomingen aan te pakken.	Afgesloten
4	2021	In 2020 en 2021 heeft het Eisma in zijn register van uitzonderingen en gevallen van niet-naleving verschillende vermeldingen in verband met contractbeheer opgenomen. Deze herhaling van gevallen van niet-naleving tijdens de uitvoering van overeenkomsten wijst op een tekortkoming in de interne controles van het Eisma. Dit kan het Eisma blootstellen aan financiële, juridische en reputatierisico's.	In 2022 daalde het aantal inschrijvingen in registers met betrekking tot contractbeheer ten opzichte van voorgaande jaren. Het Eisma neemt maatregelen om het bewustzijn op dit gebied verder te vergroten.	Openstaand

Europees Uitvoerend Agentschap Innovatieraad en het mkb (Eisma)

Antwoord van het Eisma

3.41.8. (a) De contractant woonde wekelijkse vergaderingen bij, waar hij mondeling verslag deed over het tijdens de voorgaande week verrichte werk en de planning voor de komende weken. Er werd niet om schriftelijke verslagen gevraagd omdat alle taken tijdens deze vergaderingen werden besproken, zoals vastgelegd in de notulen. In het kader van de huidige intra-murosovereenkomsten worden de verrichte taken vermeld in het tijdschema van de betreffende maand.

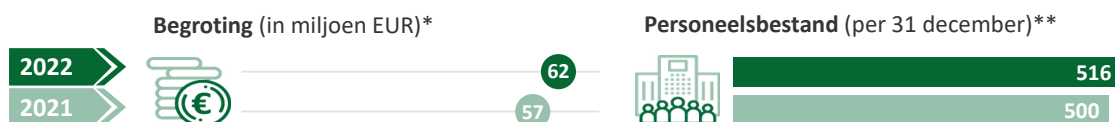
(b) Er zullen nieuwe procedures worden ingevoerd om een soortgelijke situatie in de toekomst te voorkomen.

3.42. Uitvoerend Agentschap Europese Onderzoeksraad (ERCEA)

Inleiding

3.42.1. Het Uitvoerend Agentschap Europese Onderzoeksraad (“ERCEA”), gevestigd te Brussel, werd opgericht bij [Uitvoeringsbesluit \(EU\) 2021/173](#), ingetrokken en onlangs vervangen door [Uitvoeringsbesluit \(EU\) 2021/173](#) van de Commissie, dat van toepassing is van 1 april 2021 tot 31 december 2028. Het ERCEA is verantwoordelijk voor de uitvoering van de actie van de Europese Onderzoeksraad in het kader van Horizon Europa. [Figuur 3.42.1](#) bevat de belangrijkste cijfers met betrekking tot het ERCEA¹³⁰.

Figuur 3.42.1 — Belangrijkste cijfers met betrekking tot het ERCEA

* De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de totale betalingskredieten die tijdens het begrotingsjaar beschikbaar waren.

** Het personeelsbestand bestaat uit EU-ambtenaren, tijdelijke EU-functionarissen, arbeidscontractanten van de EU en gedetacheerde nationale deskundigen (GND's); uitzendkrachten en consultants vallen hier niet onder.

Bron: Jaarrekening van het ERCEA voor de begrotingsjaren 2021 en 2022; personeelscijfers verstrekt door het ERCEA.

Informatie tot staving van de betrouwbaarheidsverklaring

3.42.2. Onze controleaanpak, de grondslag voor ons oordeel, de verantwoordelijkheden van de leiding van het ERCEA en de met governance belaste personen en de verantwoordelijkheden van de auditor voor de controle van de rekeningen en de onderliggende verrichtingen, worden beschreven in deel 3.1. De handtekening op blz. 381 maakt integrerend deel uit van het oordeel.

¹³⁰ Meer informatie over de rol en activiteiten van het ERCEA is te vinden op zijn website: <https://erc.europa.eu/about-erc/erc-executive-agency-ercea>.

De aan het Europees Parlement en de Raad voorgelegde betrouwbaarheidsverklaring van de ERK — verslag van de onafhankelijke auditor

Oordeel

3.42.3. Wij hebben het volgende gecontroleerd:

- a) de rekeningen van het Uitvoerend Agentschap Europese Onderzoeksraad (“ERCEA”), die bestaan uit de financiële overzichten¹³¹ en de verslagen over de uitvoering van de begroting van het ERCEA¹³² betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar, en
- b) de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekeningen,

zoals voorgeschreven in artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

Betrouwbaarheid van de rekeningen

Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen

3.42.4. Naar ons oordeel geven de rekeningen van het ERCEA over het op 31 december 2022 afgesloten jaar op alle materiële punten een getrouw beeld van de financiële situatie van het ERCEA per 31 december 2022, van de resultaten van zijn verrichtingen en kasstromen en van de veranderingen van de nettoactiva in het op die datum afgesloten jaar, overeenkomstig zijn financieel reglement en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels. Deze zijn gebaseerd op internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector.

¹³¹ De financiële overzichten omvatten de balans en de staat van de financiële resultaten, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van de nettoactiva, alsook een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaglegging en andere toelichtingen.

¹³² De verslagen over de uitvoering van de begroting omvatten de verslagen die een samenvatting zijn van alle begrotingsverrichtingen en de bijbehorende toelichtingen.

Wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen

Ontvangsten

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen

3.42.5. Naar ons oordeel zijn de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen van het ERCEA betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Betalingen

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen

3.42.6. Naar ons oordeel zijn de onderliggende betalingen bij de rekeningen van het ERCEA betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

3.42.7. De *bijlage* bevat een overzicht van de maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van de opmerkingen van de ERK van voorgaande jaren.

Bijlage — Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
1	2021	<p>De begrotingskredieten voor 2021 waren ontoereikend (het betreft hier een tekort van 222 667 EUR) om de wettelijke verplichting van het ERCEA met betrekking tot de gemeentebelasting te dekken.</p> <p>Dit werd pas na onze controle in het register van uitzonderingen opgenomen, wat in strijd is met de beginselen van interne controle.</p>	<p>Het ERCEA heeft de kwestie op 18 mei 2022 in het register van uitzonderingen opgenomen.</p> <p>Het ERCEA heeft deze 222 667 EUR vastgelegd in zijn begroting voor 2022.</p>	Afgesloten

Uitvoerend Agentschap Europese Onderzoeksraad (ERCEA)

Antwoord van het ERCEA

Het Agentschap neemt akte van het verslag van de Rekenkamer.

3.43. Europees Uitvoerend Agentschap voor gezondheid en digitaal beleid (Hadea)

Inleiding

3.43.1. Het Europees Uitvoerend Agentschap voor gezondheid en digitaal beleid ("Hadea"), gevestigd te Brussel, werd opgericht bij [Uitvoeringsbesluit \(EU\) 2021/173](#) van de Commissie, voor de periode van 16 februari 2021 tot en met 31 december 2028. De taken van het Hadea omvatten het beheer van het optreden van de EU op het gebied van volksgezondheid en de coördinatie van digitale programma's op gebieden als industrie en ruimtevaart. [Figuur 3.43.1](#) bevat de belangrijkste cijfers met betrekking tot het Hadea¹³³.

Figuur 3.43.1 — Belangrijkste cijfers met betrekking tot het Hadea

* De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de totale betalingskredieten die tijdens het begrotingsjaar beschikbaar waren.

** Het personeelsbestand bestaat uit EU-ambtenaren, tijdelijke EU-functionarissen, arbeidscontractanten van de EU en gedetacheerde nationale deskundigen (GND's); uitzendkrachten en consultants vallen hier niet onder.

Bron: Jaarrekening van het Hadea voor de begrotingsjaren 2021 en 2022; personeelscijfers verstrekt door het Hadea.

Het Hadea verkreeg in april 2021 financiële autonomie. De toename van het personeelsbestand en de begroting is het gevolg van de groei tijdens de aanloopperiode van het Hadea en van de vergelijking van een volledig jaar in 2022 met een periode van negen maanden in 2021. Verwacht wordt dat zowel de begroting als het personeelsbestand de komende jaren verder zal toenemen.

¹³³ Meer informatie over de rol en activiteiten van het Hadea is te vinden op zijn website: <https://hadea.ec.europa.eu>.

Informatie tot staving van de betrouwbaarheidsverklaring

3.43.2. Onze controleaanpak, de grondslag voor ons oordeel, de verantwoordelijkheden van de leiding van het Hadea en de met governance belaste personen en de verantwoordelijkheden van de auditor voor de controle van de rekeningen en de onderliggende verrichtingen, worden beschreven in deel 3.1. De handtekening op blz. 381 maakt integrerend deel uit van het oordeel.

De aan het Europees Parlement en de Raad voorgelegde betrouwbaarheidsverklaring van de ERK — verslag van de onafhankelijke auditor

Oordeel

3.43.3. Wij hebben het volgende gecontroleerd:

- a) de rekeningen van het Europees Uitvoerend Agentschap voor gezondheid en digitaal beleid ("Hadea"), die bestaan uit de financiële overzichten¹³⁴ en de verslagen over de uitvoering van de begroting van het Hadea¹³⁵ betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar, en
- b) de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekeningen,

zoals voorgeschreven in artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

¹³⁴ De financiële overzichten omvatten de balans en de staat van de financiële resultaten, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van de nettoactiva, alsook een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaglegging en andere toelichtingen.

¹³⁵ De verslagen over de uitvoering van de begroting omvatten de verslagen die een samenvatting zijn van alle begrotingsverrichtingen en de bijbehorende toelichtingen.

Betrouwbaarheid van de rekeningen

Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen

3.43.4. Naar ons oordeel geven de rekeningen van het Hadea over het op 31 december 2022 afgesloten jaar op alle materiële punten een getrouw beeld van de financiële situatie van het Hadea per 31 december 2022, van de resultaten van zijn verrichtingen en kasstromen en van de veranderingen van de nettoactiva in het op die datum afgesloten jaar, overeenkomstig zijn financieel reglement en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels. Deze zijn gebaseerd op internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector.

Wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen

Ontvangsten

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen

3.43.5. Naar ons oordeel zijn de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen van het Hadea betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Betalingen

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen

3.43.6. Naar ons oordeel zijn de onderliggende betalingen bij de rekeningen van het Hadea betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

3.43.7. De hiernavolgende opmerkingen doen niets af aan het oordeel van de ERK.

Opmerkingen over de beheers- en controlesystemen

3.43.8. We vonden tekortkomingen in vier van de zes gecontroleerde aanbestedingsprocedures met een geringe waarde (minder dan 15 000 EUR). Het ging onder meer om onduidelijke beschrijvingen van het voorwerp van de opdracht, onderhandelingen met potentiële contractanten die al van start gingen voordat de uitnodigingen tot inschrijving waren verzonden, bepaalde kosten die wel in de offerte van de contractant waren opgenomen maar niet op de bestelbonnen, en gunningsbesluiten die niet waren ondertekend door de ordonnateur.

Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

3.43.9. De *bijlage* bevat een overzicht van de maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van de opmerkingen van de ERK van voorgaande jaren.

Bijlage — Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

Volgnummer	Jaar waarin de opmerking door de ERK werd gemaakt	Opmerking van de ERK (samenvatting)	Genomen corrigerende maatregelen en/of andere relevante ontwikkelingen (samenvatting)	Status van de opmerking van de ERK (Openstaand/Afgesloten)
1	2021	De directeur-generaal van DG SANTE delegeerde haar bevoegdheid om op te treden als waarnemend directeur van het Hadea totdat het Hadea over de capaciteit zou beschikken om zijn eigen begroting uit te voeren. Dit was niet in overeenstemming met de oprichtingsverordening van het Hadea.	Dit was een eenmalige gebeurtenis. Het Hadea heeft nu een vaste uitvoerend directeur.	Afgesloten
2	2021	Op 31 december 2021 had het Hadea geen overeenkomst inzake het dienstverleningsniveau gesloten met de Commissie voor de huur van zijn kantoorruimte.	Het Hadea heeft een overeenkomst inzake het dienstverleningsniveau (Service Level Agreement) gesloten met de Commissie.	Afgesloten

Europees Uitvoerend Agentschap voor gezondheid en digitaal beleid (Hadea)

Antwoord van het Hadea

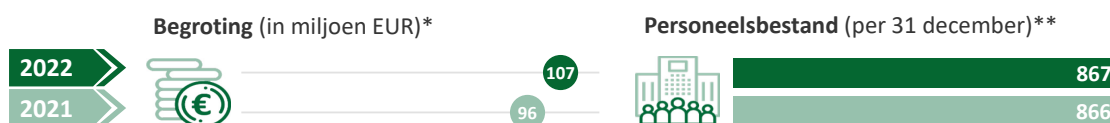
3.43.8. *Hadea is het eens met de opmerking. Hadea past vanaf september 2022 het specifieke IT-instrument PPMT (Prescribed Procurement Management Tool) toe, waarmee de aanbestedingsprocedures verder worden gestroomlijnd.*

3.44. Europees Uitvoerend Agentschap onderzoek (REA)

Inleiding

3.44.1. Het Europees Uitvoerend Agentschap onderzoek (“REA”), gevestigd te Brussel, werd opgericht bij [Uitvoeringsbesluit \(EU\) 2021/173](#) van de Commissie, dat van toepassing is van 1 april 2021 tot 31 december 2028. Het REA heeft het in 2007 opgerichte Uitvoerend Agentschap onderzoek vervangen. Het REA ondersteunt het onderzoeks- en innovatiebeleid van de EU door projecten te beheren die worden ondersteund door het kaderprogramma Horizon Europa en de voorloper daarvan, Horizon 2020. Het REA beheert ook het Fonds voor onderzoek inzake kolen en staal en verkoopbevorderende maatregelen met betrekking tot landbouwproducten. [Figuur 3.44.1](#) bevat de belangrijkste cijfers met betrekking tot het REA¹³⁶.

Figuur 3.44.1 — Belangrijkste cijfers met betrekking tot het REA

* De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de totale betalingskredieten die tijdens het begrotingsjaar beschikbaar waren.

** Het personeelsbestand bestaat uit EU-ambtenaren, tijdelijke EU-functionarissen, arbeidscontractanten van de EU en gedetacheerde nationale deskundigen (GND's); uitzendkrachten en consultants vallen hier niet onder.

Bron: Jaarrekening van het REA voor de begrotingsjaren 2021 en 2022; personeelscijfers verstrekt door het REA.

Informatie tot staving van de betrouwbaarheidsverklaring

3.44.2. Onze controleaanpak, de grondslag voor ons oordeel, de verantwoordelijkheden van de leiding van het REA en de met governance belaste personen en de verantwoordelijkheden van de auditor voor de controle van de rekeningen en de onderliggende verrichtingen, worden beschreven in deel 3.1. De handtekening op blz. 381 maakt integrerend deel uit van het oordeel.

¹³⁶ Meer informatie over de rol en activiteiten van het REA is te vinden op zijn website: www.ec.europa.eu/rea.

De aan het Europees Parlement en de Raad voorgelegde betrouwbaarheidsverklaring van de ERK — verslag van de onafhankelijke auditor

Oordeel

3.44.3. Wij hebben het volgende gecontroleerd:

- a) de rekeningen van het Europees Uitvoerend Agentschap onderzoek (“REA”), die bestaan uit de financiële overzichten¹³⁷ en de verslagen over de uitvoering van de begroting van het REA¹³⁸ betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar, en
- b) de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekeningen,

zoals voorgeschreven in artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

Betrouwbaarheid van de rekeningen

Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen

3.44.4. Naar ons oordeel geven de rekeningen van het REA over het op 31 december 2022 afgesloten jaar op alle materiële punten een getrouw beeld van de financiële situatie van het REA per 31 december 2022, van de resultaten van zijn verrichtingen en kasstromen en van de veranderingen van de nettoactiva in het op die datum afgesloten jaar, overeenkomstig zijn financieel reglement en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels. Deze zijn gebaseerd op internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector.

¹³⁷ De financiële overzichten omvatten de balans en de staat van de financiële resultaten, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van de nettoactiva, alsook een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaglegging en andere toelichtingen.

¹³⁸ De verslagen over de uitvoering van de begroting omvatten de verslagen die een samenvatting zijn van alle begrotingsverrichtingen en de bijbehorende toelichtingen.

Wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen

Ontvangsten

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen

3.44.5. Naar ons oordeel zijn de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen van het REA betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Betalingen

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen

3.44.6. Naar ons oordeel zijn de onderliggende betalingen bij de rekeningen van het REA betreffende het per 31 december 2022 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Europees Uitvoerend Agentschap onderzoek (REA)

Antwoord van het REA

Het Agentschap neemt akte van het verslag van de Rekenkamer.

Dit verslag werd door kamer IV onder leiding van de heer Mihails Kozlovs, lid van de Rekenkamer, vastgesteld te Luxemburg op haar vergadering van 19 september 2023.

Voor de Rekenkamer

Tony Murphy
President

AUTEURSRECHT

© Europese Unie, 2023

Het beleid van de Europese Rekenkamer (ERK) inzake hergebruik is uiteengezet in [Besluit nr. 6-2019 van de ERK](#) over het opendatabeleid en het hergebruik van documenten.

Tenzij anders aangegeven (bijv. in afzonderlijke auteursrechtelijke mededelingen), wordt voor inhoud van de ERK die eigendom is van de EU een licentie verleend in het kader van de [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)-licentie](#). Als algemene regel geldt derhalve dat hergebruik is toegestaan mits de bron correct wordt vermeld en eventuele wijzigingen worden aangegeven. De hergebruiker van ERK-inhoud mag de oorspronkelijke betekenis of boodschap niet wijzigen. De ERK is niet aansprakelijk voor mogelijke gevolgen van hergebruik.

Aanvullende toestemming moet worden verkregen indien specifieke inhoud personen herkenbaar in beeld brengt, bijvoorbeeld op foto's van personeelsleden van de ERK, of werken van derden bevat.

Indien dergelijke toestemming wordt verkregen, wordt de bovengenoemde algemene toestemming opgeheven en zullen beperkingen van het gebruik daarin duidelijk worden aangegeven.

Wilt u inhoud gebruiken of reproduceren die geen eigendom van de EU is, dan dient u de auteursrechthebbende mogelijk rechtstreeks om toestemming te vragen.

Software of documenten waarop industriële-eigendomsrechten rusten, zoals octrooien, handelsmerken, geregistreerde ontwerpen, logo's en namen, zijn uitgesloten van het beleid van de ERK inzake hergebruik.

De groep institutionele websites van de Europese Unie met de domeinnaam "europa.eu" bevat links naar sites van derden. Aangezien de ERK geen controle heeft over deze sites, wordt u aangeraden kennis te nemen van hun privacy- en auteursrechtbeleid.

Gebruik van het ERK-logo

Het logo van de ERK mag niet worden gebruikt zonder voorafgaande toestemming van de ERK.

EUROPESE
REKENKAMER

Bureau voor publicaties
van de Europese Unie